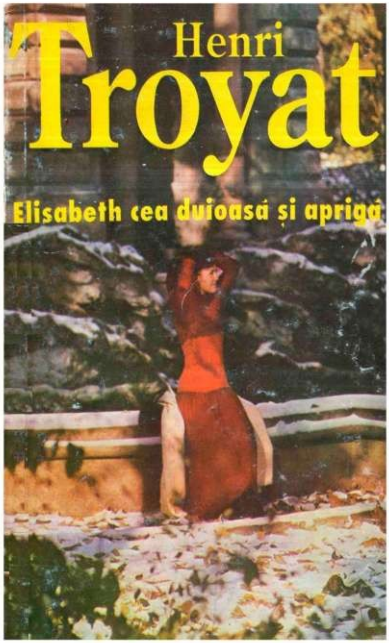

DESTINE

—

Henri TROYAT

Consilier editorial e CORNEL SIMIONESCU

HENRI TROYAT „LES SEMAILLES ET LES MOISSONS” Tome 4 –

TENDRE ET VIOLENTE ELIZABETH „PRESSES POCKET” e Pentru versiunea română toate drepturile aparţii Editurii Venus, Bucureşti. 1994

HENRI TROYAT

ELIZABETH CEA DUIOASĂ ŞI APRIGĂ

ROMAN

Traducere de RADU ANAGNOSTE

EDITURA Venus

BUCUREŞTI il 1994

PARTEA ÎNTÂI

Cu mâinile la spate, mişcând cu putere piciorul drept, Elizabeth freca parchetul cu peria de sârmă. În faţa ei, în oglinda dulapului, dansa o faţă transpirată, cu

ochi negri, strălucitori. O buclă i se legăna în cadenţă prin faţa nasului. Îi venea să râdă când se privea. Unu, doi! Nu mai rămăsese de frecat decât o bandă îngustă, de-a lungul peretelui. Peste tot, în rest, lemnul gol era gălbui şi fără pete.

— Sunt aproape gata! strigă Elizabeth.

De partea cealaltă a peretelui, vocea lui Berthe, camerista, se ridică tânguitoare:

— Aveţi noroc, domnişoară! Eu mai am încă vreun ceas…

— Nu te necăji. După-amiază o să vin cu tine să le ajut. O să le curăţăm pe cincisprezece şi pe şaptesprezece împreună…

— Mulţumesc, domnişoară.

Elizabeth se apucă din nou de treabă, cu sârg. Muncind la pregătirea hotelului pentru sezonul de iarnă, era conştientă că îşi ajută părinţii şi, în acelaşi timp, face şi un antrenament sportiv care-i era absolut necesar. În dimineaţa aceasta, la sculare, se măsurase din nou: cincizeci şi cinci de centimetri în jurul taliei. Un record! Acum, că avea nouăsprezece ani, era hotărâtă să nu se îngraşe niciodată. Cel mult, admitea posibilitatea să aibă, cu vârsta, un piept ceva mai mare. AI ei era rotund, drept, dar abia se vedea. De asemenea, nu i-ar fi displăcut, să mai crească puţin. Fără tocuri, părea într-adevăr, foarte măruntă. Totuşi, cei mai mulţi socoteau că această fragilitate! mărea farmecul. Anul trecut, un client al hotelului îi spusese că seamănă cu o statuetă de Tanagra. Căutase înţelesul cuvântului într-un dicţionar. Dacă acel admirator cu părul cărunt şi-ar fi putut vedea acum statueta ciufulită, gâfâind în timp ce lustruia nervos parchetul, şi-ar fi schimbat desigur părerea. Găsi această idee foarte caraghioasă, dădu ultimul „asalt” în colţul dinspre fereastră şi se îndepărtă victorioasă, cu mâinile în şold, târând o spirală de sârmă agăţată de Locul papucului.

— Uf! Am terminat!

Pe podea, în jurul ei, se aliniau grămăjoare de praf albicios. Îşi şterse fruntea eu mâna, îşi scutură părul. În camera alăturată, Berthe, o brunetă voinică, cu corsajul gala să plesnească, freca parchetul cu o expresie rătăcită pe faţă.

— Cobor s-o văd pe mama şi mă întorc.

— N-o să terminăm niciodată dacă doamna nu angajează mai mult personal! gemu Berthe, continuând să frece podeaua cu piciorul, apăsând dinspre spate spre faţă.

— Şi totuşi, anul trecui am terminat! zâmbi Elizabeth.

— Muncind douăsprezece ore pe zi! Şi când te gândeşti că ne chinuim atât, ca să aibă clienţii ce murdări cu bocancii lor grei!

Elizabeth dispăru pe coridorul aşternut cu linoleum de culoarea ciocolatei. Spre deosebire de Berthe, era sigură că vor termina curăţenia la timp. Personalul necesar fusese deja angajat. La 15 decembrie urmau să se prezinte şeful bucătar şi ajutorul lui. Nu mai rămăseseră decât zece zile de aşteptat. Prima zăpadă nu căzuse încă. Dar, după părerea ţăranilor din împrejurimi, aceasta nu avea să întârzie. Se împlineau trei ani de când părinţii Elizabethei vânduseră cafeneaua din bulevardul Rochechouart ca să cumpere, la Mcgeve, hotelul „Două capre sălbatice”. Douăzeci şi cinci de camere. O clientelă plăcută. După ani de studii plicticoase şi mediocre, la Sainte-Colombe, la Jeyzelou, apoi într-o sumbră pensiune din Clamart, Elizabeth se trezise transplantată într-o regiune de lumină şi veselie, în care totul părea făcut anume pentru uluirea ei. Nu visase niciodată o existentă mai distractivă. Persoanele pe care le întâlnea la hotel sau pe pistele de schi veniseră la Megève să se distreze. Scăpaţi de grijile cotidiene, întinereau ca aspect şi ca fire. Trăind în preajma lor, pe toată durata vacanţelor, Elizabeth ar fi putut crede că întreg pământul era plin numai cu oameni

sănătoşi şi trândavi. Încetinind pasul, aruncă o privire prin camere. Interioarele erau curate, impersonale, miroseau bine a parchet proaspăt ceruit. Mobilierul se compunea invariabil dintr-un pat cu bare de alamă, acoperit cu o cuvertură de mătase roz, cu franjuri răsucite, două scaune, un fotoliu, un dulap cu oglindă, o comodă şi o noptieră, care ascundea şi vasul ruşinos, dar, în mod tradiţional, necesar. De tavanul din şipci de brad atârna o lampă cu abajur de porţelan alb. Deasupra patului – ca şi deasupra chiuvetei – două aplice în formă de lalea ofereau câte un bec electric printre petalele lor de sticlă mată. Elizabeth contemplă cu tristeţe acest decor fără viaţă, apoi îşi aminti că-i e sete şi intră în camera cu numărul doisprezece să-şi umple un pahar cu apă proaspătă. Când deschise robinetul, un gâlgâit de protest alergă de-a lungul ţevilor şi două picături ruginite căzură în chiuvetă.

— S-a oprit apa! strigă ea ieşind din cameră.

Vocea mamei ei se auzi de la parter:

— Tata a oprit-o! Lucrează la subsol, cu instalatorul.

— Bine!

Nu era surprinsă: cum la Megève şpa era foarte calcaroasă, ţevile se înfundau frecvent.

— Şi poşta, mamă? N-a sosit încă?

— Nu, răspunse Amélie traversând vestibulul ca să se ducă în oficiu.

Elizabeth coborî scara sărind câte două trepte, după cum îi era obiceiul, trecu printr-un culoar străjuit de faţa unei pendule, împinse o uşă batantă şi se opri fascinată în faţa unei grămezi impresionante de veselă. O strălucire rece, de porţelan şi de cristal, se răspândea de pe masa din oficiu. Farfuriile, strânse în vrafuri, reprezentau turnurile unei fortăreţe de necucerit. În faţa ei se aliniau regimente de pahare în poziţie de drepţi. De la cele mai mari până la cele mai mici, toate îşi bombau pieptul şi-şi îndreptau piciorul sub privirile Améliei, care le trecea în revistă cu un carnet în mână. Leontine,

chelneriţa, anunţa câte erau ciobite şi câte lipsă: şase farfurii adânci – ciobite, unsprezece farfurii întinse – ciobite, şapte farfurii de desert – ciobite, opt pahare de vin – crăpate, patru cupe de şampanie, două pahare de lichior…

— Asta-i tot ce trebuie înlocuit?

— Nu, doamnă. Mai sunt încă două platouri cu marginile sparte, trei solniţe, două salatiere…

Elizabeth îşi sărută mama pe obraz şi se strecură în bucătăria în care spălătoreasă curăţa cratiţele de aramă, frecându-le zdravăn cu un amestec de sare, pământ şi oţet. Un miros înţepător se răspândea de sub mâinile ei. Pipernicită, cu picioarele strâmbe, cu bustul scurt şi cu braţele lungi, îşi legăna faţa de cal deasupra unei farfurii strălucitoare pentru servit peşte. Elizabeth ţinea la această fată, pentru că era pe jumătate idioată şi pentru că restul personalului o trata prost. Era singura angajată a hotelului căreia îi reţinuse numele de familie şi locul naşterii, fără îndoială, din cauza rezonanţei lor neobişnuite. Spălătoreasă de vase se numea Camille Bouchelotte şi era originară din Poilly-sur-Sercin, din departamentul Yonne.

— Ce frumoase sunt cratiţele tale, Camille! exclamă Elizabeth.

Camille Bouchelotte tresări şi avu privirea bănuitoare a avarului deranjat în faţa comorii sale. Îi trebuia mult ca să înţeleagă ce i se spune. În sfârşit, fala i se adună într-o grimasă de mândrie, făcu cu ochiul şi bâigui:

— Străluceşte, nu? Şi abia am început!…

Când Elizabeth se întoarse în oficiu, mama ei nu mai era acolo. Uşa glisantă prin care se introducea mâncarea în sala de mese era deschisă. Toate mesele fuseseră înghesuite într-un colţ, împreună cu scaunele cu picioarele ridicate în sus. În faţa acestei păduri cu crăci verticale se întindea o câmpie de parchet strălucitor. Emilienne, prima cameristă, ceruia acest deşert.

— N-ai văzut-o pe mama? întrebă Elizabeth.

— A plecat adineauri, domnişoară.

La întâmplare, Elizabeth se îndreptă spre hol. Geamuri-transparente, fotolii de piele, mese mici şi scrumiere cu picior; în acest loc, fiecare lucru fusese conceput pentru desfătarea clienţilor. Recepţia se afla tot în această sală, lângă uşa de intrare. Aşezată la masa ci, Amelie examina registrele de socoteli, în spatele ei, rânduri de chei străluceau atârnate în cârligele de sub cutiile de corespondenţă ale fiecărei camere. Elizabeth se prăbuşi pe un scaun, cu braţele atârnând, cu picioarele desfăcute şi răsuflă adânc:

— Iată-te, în sfârşit! Ai putea să te opreşti o clipă, mamă?

— Nu mai am mult de lucru.

— Ce rău că nu e apă! reluă Elizabeth. Mi-e o sete!

Amelie întoarse o pagină şi o ţintui pe fată cu o privire severă:

— Stai cum trebuie, Elizabeth! Te lăfăi pe scaun ca o păzitoare de capre în iarbă!

— Of, mamă, lasă-mă să trăiesc! replică Elizabeth. O să vezi, când or să fie clienţi o să fiu de o distincţie!…

— Nu eşti distinsă pentru alţii, ci pentru line însăţi. Şi apoi, ai fi putut cel puţin să-ţi legi părul c-un batic în timpul lucrului.

— Sunt îngrozitoare cu batic pe cap!

— Pentru cine vrei să fii frumoasă?

— Pentru mine însămi, mamă! Doar tu m-ai sfătuit aşa, spuse Elizabeth râzând.

Sări şi-şi îmbrăţişă cu putere mama, care protesta:

— Elizabeth, mă ciufuleşti! Ce gesturi brutale ei! Aşază-te! Lasă-mă să lucrez! /

— Bine, bine! N-am să te mai ating, suspină Elizabeth.

Şi se aşeză înapoi pe marginea scaunului, cu spatele drept, cu buzele strânse, ca în vizită. Această acalmie nu dură mult. Abia îşi reluase Amélie calculele că Elizabeth

strigă:

— Ştii, mamă, iar m-am Uitat, prin camere! Sunt cu adevărat imposibile!

— Ce spui? ridică ochii Amélie. Totul e nou: tapetul, somierele, saltelele, cuverturile de pat…

— Hai să vorbim de cuverturile de pal!

— Şi ce le reproşezi, mă rog? c-Au ciucuri!…

— Ciucurii sunt foarte frumoşi!

— Al dracului de frumoşi; ca în 1920!

— Ei şi?

— Păi noi suntem în 1933, mamă! Gusturile s-au schimbat. Dacă în nu-ţi dai seama de lot ce-i demodat aici, clienţii noştri, fii sigură, o fac!… La fel şi cu iluminatul…

— Ce-i cu iluminatul?

Elizabeth se întoarse. Tatăl ci intrase în hol. Purta vechiul său costum de lucru şi ţinea o cheie franceză în mână.

— Ai terminat cu instalatorul, Pierre? îl întrebă Amélie. Pierre răspunse cu maiestuoasa candoare a bărbatului obişnuit să nu mai ţină socoteala de câte minuni e capabil:

— Da, am dat drumul la apă.

Apoi, cum nici nevasta şi nici fala nu păreau mirate de această declaraţie, repetă r

— Dar ce-i cu iluminatul?

— Nimic, răspunse Elizabeth, doar că-i prost şi urât şi asta sare în ochi.

— De fapt, găseşti că se vede prea bine, spuse Pierre surâzând ironic cu superioritate.

— Prea bine, tată.

— Ai vrea poate o lumină filtrată?

— Da! Uite-te cât e de drăguţă camera mea de când am aranjat-o după gustul meu! Acelaşi lucru trebuie făcut peste, tot: cumpărate lămpi mici, cu abajururi înflorate, puse cuverturi de creton – lasă că nici nu costă mult cretonul –, scoase barele de alamă şi puse

somierele pe picioare de lemn, ca la divanuri…

— Şi asta ar da un aspect serios? mormăi Pierre.

— Ar da un aspect mai personal, spuse Elizabeth. Personal, rustic şi cochet. Suntem la munte, tată! Dacă am putea crea aici atmosfera unei cabane, toţi clienţii noştri ar fi încântaţi. S-ar simţi ca la ei acasă!

— Nu vii la hotel să te simţi ca la tine acasă, replică Pierre sentenţios.

— Aici te înşeli, lată! Sunt sigură că la hotelul de la Mont d'rbois toate camerele au un aspect primitor…

— Hotelul nostru nu este un hotel de lux.

— Nu depinde decât de noi să-l facem astfel: unul mic, evident!

— Şi la cheltuieli, nu te gândeşti? o întrebă Pierre.

— Tatăl tău are dreptate, Elizabeth, interveni Amélie. Înţeleg cam ce-ai vrea tu, dar e încă prea devreme să ne gândim la aşa ceva. Cu timpul, dacă totul merge bine, o să facem amenajările necesare. Şi eu am câteva proieéte în cap. Uşa aia turnantă, de exemplu, e prea îngustă…

— Da, zise Elizabeth. Şi barul din fundul sălii de mese… Dacă ar putea fi plasat în altă parte…

— Ar fi uşor, dacă am lărgi holul…

Pierre încruntă din sprâncene. Mama şi fiica se porniseră să ţeasă împreună vise de grandoare hotelieră. Cât de frumoase erau amândouă! Elizabeth, radioasă, poznaşă, volubilă, Amélie, mai rezervată, Cu faţa ci palidă, puţin trasă, cu mâinile albe şi cu privirea adâncă. Le admiră în tăcere, apoi se hotărî să le întrerupă.

— Nu credeţi c-o luaţi puţin cam repede? Ce-ar fi să vorbim serios?

— Dar vorbim foarte serios, tată, replică Elizabeth. Peste câţiva ani n-ai să mai recunoşti „Două capre sălbatice”.

— Te pomeneşti c-or să facă pui! râse Pierre.

Amélie îi aruncă o privire plină de reproş. Dezaproba acest gen de vorbe de duh în prezenţa fiicei

ei. Elizabeth izbucni în râs:

— Te rog, mamă, nu te alarma degeaba! Am nouăsprezece ani!

Insensibilă la logica acestei observaţii, Amélie se aplecă pe fereastră:

— Soseşte poşta!

Elizabeth sări de pe scaun şi-şi lipi nasul de geam. O siluetă mică, scundă şi înceată înainta pe drumul muiat de ultima ploaie. Era Antoine, portarul hotelului, care se întorcea de la poştă cu un pachet de scrisori în mână.

— Cât de stângaci arată! suspină Elizabeth.

Antoine era îmbrăcat cu o livrea verde, cam largă, iar pe cap purta o şapcă al cărei cozoroc îi căzuse pe ochi şi pe care se lăfăia inscripţia aurită a hotelului. La începutul lunii, se prezentaseră, odată cu el, mai mulţi candidaţi la postul de portar, dar cel angajat fusese el, pentru că toţi ceilalţi erau prea mari ca să intre-n uniformă.

— Şi când te gândeşti că din cauza acestui costum n-o să putem avea decât pitici ca portari! reluă Elizabeth.

— Şi tu ce-ai vrea? Doar n-o să lăsăm nepuriat costumul moştenit de la vechii proprietari. E aproape nou! exclamă Amélie.

— Nu. s-ar putea lungi mânecile şi pantalonii, lărgi puţin vesta?

— Nu, m-am uitat.

— Eu am încredere în Antoine, decise Pierre. Arată el ca un ţăran, dar o să vedeţi ce descurcăreţ c.

Uşa turnantă, se învârti fără zgomot şi Antoine apăru, verde, ca Un duh al agriculturii.

— Mulţumesc, Antoine, spuse Amélie luând scrisorile pe care i le întindea. Acum, du-te s-o ajuţi pe Berthe la frecat parchetul. Dar, mai întâi, schimbă-te!

— Da, zâmbi Elizabeth, ar fi păcat să murdăreşti frumuseţe de uniformă!

După plecarea lui, Amélie deschise plicurile cu un cuţit de tăiat hârtie, parcurse câteva scrisori cu o privire

neatentă, apoi, deodată, se îndreptă şi spuse cu un accent triumfător: – Ia te uită! Familia Grévy ne va călca din nou pragul.

— Ce bine! exclamă Elizabeth. Îmi place atât de mult să schiez cu Jacques! Vin toţi odată?

— Fără îndoială. Domnul Grévy îmi cere aceleaşi camere ca anul trecut. Am făcut bine că nu i-am promis camera cinci doamnei Belmont…

— Dar ai rezervat treiul pentru domnul Jaubourg! remarcă Pierre.

— Am să-l plasez la paisprezece. O să se simtă la fel de bine. Acum, o să avem toate camerele ocupate de sărbători. În afară de cele două mici de la anexă, dar prefer să le ţin în rezervă pentru ceva neprevăzut…

Făcându-se că-şi ascultă mama, Elizabeth tria, cu vârful degetelor, plicurile puse pe masă. Jacques Grévy îi convenea. Dar n-avea decât nouăsprezece ani. Va rămâne întotdeauna pentru ca un camarad. Spera să descopere printre scrisori vreo misivă de la André Lebreuil, studentul de douăzeci şi patru de ani care, vara trecută, îi făcuse curte cu asiduitate. Era înalt şi brunet, cu pielea mată, cu dinţi foarte albi şi privirea serioasă. Lui Elizabeth i-ar fi plăcut să-l revadă, dar nu-i trimisese nici măcar o singură epistolă de când se despărţiseră. Fără îndoială că nu mai avea intenţia să revină la Megève. Nu se întrista, dar era dezamăgită.

Deja, această aventură îşi pierdea din farmec şi în mintea ei, se alătura amintirii altor idile de sezon. Avea impresia că trăise foarte multe de când sosise la Megève.

— Trebuie urcate două saltele la numărul cinci, spuse Amélie. Probabil copiii or e se culce, ca de obicei, în cameră cu bunica. Jacques, la doisprezece. Părinţii la trei… De altfel, am să le scriu imediat ca să le confirm…

Hârtia de scrisori purta un antet impresionant:

Hotelul „Două capre sălbatice” – sezon de vară şi sezon de iarnă. Tot confortul, apă curentă, caldă şi rece. Încălzire centrală. Bucătărie renumită. Preţuri moderate.

Direct or-propriet ar: P. Mazalaique.

Tocul Améliei aluneca vioi pe pagina albă.

„Mcgere, 5 decembrie 1933

Domnule şi drag client.

Am primit onoranta dumneavoastră scrisoare din data de 3 curent… f

Toate scrisorile comerciale ale lui Amélie începeau cu: *„Am primit onoranta dumneavoastră scrisoare…”*

— Nu crezi că ai putea să mai schimbi formula, mamă? o interpelă Elizabeth. Sună foarte caraghios „onoranta” asta…

— Nu fac decât să mă conformez obiceiului, se întunecă Amélie, şi nu văd de ce ţi se pare fraza aceasta neplăcută sau ridicolă. În loc să mă critici pe mine, ar trebui să te înhami şi tu la corespondenţă…

Elizabeth tăcu, evitând repetarea unor reproşuri la care era greu să răspundă. Cum să le explice părinţilor ci că ar fi acceptat cu plăcere rolul de secretară, dacă n-ar fi trebuit să se supună disciplinei intolerabile a ortografiei? Dacă-şi impunea să scrie corect, avea impresia că renunţă la independenţi, că se reîntoarce la şcoală şi că nu mai e, din nou, decât o elevă refractară şi cu note proaste.

Amélie îşi termina scrisoarea cu *„evocarea celor mai plăcute amintiri şi exprimarea cehr mai calde urări”*, semnă: *„Doamna P. Mazalaique”*, şi băgă în plic şi un prospect al hotelului, cu fotografia faţadei, lista de preţuri şi recomandarea celor mai frumoase locuri de plimbare prin regiune.

Tocmai lipea plicul, când Emilicnne veni să o anunţe că masa e gata. În lipsa bucătarului-şef, cea care gătea era Camille Bouchelotte. Personalul mânca în oficiu şi patronii într-un colţ al sălii de mese, în haosul scaunelor inutile. Léontine, chelneriţa, se îmbrăcase în ţinuta reglementară – rochie neagră, guleraş şi şorţ alb – ca să servească la masă. În timp ce se agita în jurul singurei mese aranjate, Elizabeth se juca în gând, spunându-şi că

părinţii ci şi cu dânsa erau primii clienţi de la „Două capre sălbatice”.

După desert, Pierre se ridică, se întinse şi mormăi căscând:

— Înainte să-mi fac siesta am să urc cele două somiere la cinci, împreună cu Antoine.

— A nu, Pierre! exclamă Amélie. Nu imediat după ce ai mâncat! Odihneşte-te mai întâi…

— E o nimica toată, spuse el. Termin în zece minute.

Ochii Améliei deveniră autoritari:

— Nu insista, Pierre! Trebuie să fii înţelegător… Aitfel, iar n-ai să poţi dormi.

Cum el se lăsa greu convins, Elizabeth interveni la rândul ci:

— În tot cazul, tată, e prea devreme ca să duceţi somierele. Berthe n-a dat încă parchetul cu ceară.

El se înclină:

— Dacă e aşa, nu mai e nimic de zis, mă duc să mă culc. O să ne ocupăm de somiere mai târziţi.

— Foarte bine, ai tot timpul! interveni Amélie.

Pierre ieşi alene, cu capul plecat. Léontine aduse cafeaua – care lui Pierre îi era interzisă. După ce se îndepărtă, Elizabeth murmură:

— Mamă, te rog, nu-l mai dirija pe lata ca pe un copil mic!

— N-are mai multă minte decât un copil când e vorba de sănătatea lui, ridică Amélie din umeri. Ştii foarte bine că trebuie să se menajeze, să evite eforturile mari! Cât o să doarmă, o să-i pun pe Berthe şi pe Antoine să ducă somierele la primul etaj. Or să le lase pe coridor.

— Ah, mamă, nu face asta! îşi împreună Elizabeth mâinile.

— De ce?

— Tala o să se supere că nu l-am aşteptat.

— Copilării, Elizabeth! Nu vreau ca tatăl tău să aibă din nou ameţeli şi dureri de cap.

— Dar, mamă, de mult nu le mai are. S-a schimbat

de când suntem la Megève! Nu ştiu dacă aerul de munte ii-face bine sau dacă munca la hotel îl distrează, dar găsesc că a întinerit. E vesel, activ, nu se plânge niciodată…

— Dacă l-ai fi cunoscut înainte de a fi fost rănit… oftă Amélie.

— Înainte de a fi fost rănit avea cu cincisprezece… nu, cu şaptesprezece ani mai puţin. De aia era aşa! Crede-mă, mamă, dacă doctorul îi permite talei să ducă viaţa care-i place, adică să robotească toată ziua, să conducă maşina, înseamnă că-l consideră complet restabilit!

— Ah, doctorii!… spuse Amélie bând o înghiţitură de cafea. Mă încred mai mult în intuiţia mea decât în ştiinţa lor i

Elizabeth o privi pe maică-sa în ochi şi spuse cu gravitate:

— Da, mamă, dar, cu intuiţia ta, nu-ţi dai seama că, în loc să-l încurajezi pe tata, să-i redai încrederea, îi aminteşti tocmai ceea ce el încearcă să uite? Or el ar fi atât de bucuros să ne anunţe, chiar acum, că a urcat cele două somiere, cu mare uşurinţă, împreună cu Antoine.

— Poate ai dreptate, surâse Amélie. Să-l lăsăm să facă ce vrea. Numai de nu s-ar îmbolnăvi iarăşi…

Elizabeth se apropie de mama ei, îi trecu braţele pe după gât şi îi spuse cu o convingere de neclintit:

— N-o să existe niciun fel de reîmbolnăvirc! Nu poate exista o reîmbolnăvire!…

Rămaseră o clipă, obraz lângă obraz, tăcute, înduioşate.

— Cât de fericiţi suntem toţi trei! şopti într-un târziu Elizabeth.

— Îţi place mai mult aici decât la Paris? întrebă Amélie.

— Ce întrebare, mamă! Pentru mine, Parisul însemna pensiunea lui Clamart. Când veneam duminica să vă văd, abia aveam timp să vă vorbesc. Tejgheaua;

casa, mereu clienţii între voi şi mine… Singurul lucru de care-mi pare rău e că unchiul Denis nu mai e împreună cu noi.

— Ar fi împreună cu noi, dacă n-ar fi căsătoria aia stupidă, spuse Amélie depărtându-se de fiica ei.

I se suise sângele în obraji.

— N-o vorbi de rău pe Clémentine, e o dulceaţă de fată! exclamă Elizabeth.

— O dulceaţă cu simţ practic şi mult tupeu! replică Amélie. Cu atât mai rău pentru Denis. Nu de sfaturi a dus lipsă. Şi acum arc ce şi-a dorit: o nevestică absoluţă, care a fost slujnica noastră, şi o cârciumioară de nimic în strada Lépic…

— Mamă, te-ai înrăit! o ameninţă Elizabeth cu degetul pe Amélie.

Amélie împinse ceaşca goală şi-şi apăsă şervetul pe buze:

— Bine, să nu mai, vorbim despre asta.

Elizabeth se ridică, îşi netezi fusta şi conchise cu un aer îngândurat:

— Mă duc să văd ce-i pe sus. Berthe şi-a pierdut probabil răbdarea!

— Nu-mi prea place să lucrezi alături de servitoare, o apostrofă Amélie.

Faţa lui Elizabeth luă o expresie comică de înţelepciune şi de demnitate.

— Dar cu un lucrez împreună cu ei, mamă, ci îi conduc.

Talia îi era strânsă cu un cordon de piele care stătea să crape. Sânii mici mijeau pe sub vesta de lână albastră. Se îndepărtă, mică şi dreaptă, pătrunsă de propria ci importanţă.

Rămasă singură, Amélie se gândi îndelung la copilul acesta exuberant, exigent, convins că-i la vârsta când poate discuta cu mama sa, ba chiar să-i dea şi sfaturi. „Îşi închipuie că e la curent cu toate, dar ce ştie ea despre tatăl ei? îl vede în lumina lui cea bună. Dacă ar

trăi ca mine, în intimitatea lui, ar înţelege…” Léontine intră să strângă masa. Amélie se duse la lenjerie, la spălătorie, la cămară, termină de verificai inventarul, apoi reveni la biroul ei, în hol. Din locul acela, auzea toate zgomotele casei în care personalul se apucase din nou de treabă: scârţâit de mobile împinse, clinchet de argintărie, hârşâitul unei perii pe parchet, bătutul unui covor, toate aceste zgomote menajere îi dădeau sentimentul de reuşită şi de dominare. Şi era fericită că vânduseră cafeneaua din bulevardul Rochechouart… Cifra de afaceri la „Cristal” fusese în 1930 atât de mare, încât ea şi Pierre putuseră să cedeze cafeneaua la un* preţ mult superior celui pe care-l plătiseră. În schimb, hotelul „Două capre sălbatice” nu costase prea scump, pentru că vechii proprietari, persoane în vârstă şi neglijente, nu se mai interesaseră de exploatarea lui de ani de zile. Cumpărând acest stabiliment la sfatul unui agent imobiliar şi renovându-l, pe măsura mijloacelor de care dispuneau, Amélie îşi realizase visul din tinereţe. Mângâie cu privirea fotoliile de piele, stampele atârnate pe pereţi, măsuţele de sub oglinzi. Lumina zilei scădea în sala goală în care plutea un miros dulceag, de ceară. Amélie îşi deschise carnetul şi fu absorbită de lista articolelor ce urmau să fie comandate angrosistului de la Sallanches: săpun de Marsilia, săpun negru, hârtie igienică… Un ţipăt făcu să-i sară inima şi să se ridice de la masă. Scara de lemn se cutremura sub greutatea bubuitoare a unei avalanşe. Elizabeth intră alergând în hol. Ciufulită, gâfâind, cu o dâră de praf pe obraz, întinse mâna spre fereastră:

— Mamăj mamă, ai văzut?

— Ce? întrebă Amelie.

— Zăpada! Cade prima zăpadă!

— Fii mai potolită, Elizabeth! Am tras o spaimă!… Credeam că a luat casa foc!

— Bine, mamă, dar priveşte cât e de frumos!

Se apropiară de fereastră. Munţii din depărtare se

scăldau într-un lapte subţire de ceaţă. Văzduhul era plin de o fluturare de fulgi şi cristale albe. Pe drum –, zăpada refuza deja să se topească. Elizabeth se repezi spre uşă.

— Unde te duci?

Tânăra apăru, o secundă mai târziu, pe scările din faţă. Îşi oferea obrazul rotund, braţele larg deschise, mângâierii diafane a zăpezii.

2.

Nu mai ningea. Pe pajişti şi pe cărări, stratul subţire de fulgi se muia în noroi. Peste lot, negrul biruia albul. Cu sacul în spate, cu bocancii grei în picioare, Elizabeth cobora pe drumul ce duceală Glaise, spre ferma Courtaz, de la care hotelul se aproviziona cu jambon şi brânză. Evident, l-ar fi putut trimite acolo pe Antoinc, dar ei îi plăcea să-i viziteze pe aceşti ţărani taciturnifrate şi soră – care, dincolo de agitaţia sportivă din Megeve, continuau să trăiască de pe urma pământului şi a viţelor. De deasupra unui taluz, bătrâna casă îşi arăta deja acoperişul de şipci cenuşii. Ocărare ducea la poarta încadrată e o. stivă de lemne şi de o grămadă de băligar. O opriră nişte lătrăţiiri. Un bulgăre alb şi negru se repezi în întâmpinarea ei. Era Friquelte, căţeaua, familiei Courtaz, o corcitură încântătoare, cu labele groase şi. cu botul păros, neastâmpărată, zburdalnică, însetată de mângâieri.

Avusese pui, luna trecută, şi stăpânul îi înecase. Dintr-o săritură, se aruncă asupra Elizabethei, care o prinse în zbor şi o strânse la piept.

— Dumnezeule! Cât eşti de murdară! Miroşi a baligă!

Luând aceste cuvinte ca pe un compliment, căţeaua schelălăia de plăcere şi lingea, cu, frenezie faţa care se apleca spre ea. De fiecare dată când Elizabeth venea la fermă, Friquette o primea cu aceeaşi bucurie. Bătrânul Courtaz, enorm, cu ochii holbaţi, cu mustaţa muiată în vin alb, ieşi în prag şi mormăi:

— Dumneavoastră sunteţi, domnişoară? Bună ziua.

Ce vreme nenorocită, nu? Dacă mai ninge, patru luni nu mai pupăm pământul. Unora le place asta, pe alţii îi supără. Unde vă duceţi aşa? La plimbare?

— Nu, răspunse Elizabeth. Am venit să iau două-burdufuri şi vă rog să treceţi pe la hotel să vă dea comanda pentru rest.

— Aveţi deja clienţi?

— Nu, primii sosesc peste opt zile.

— Atunci aţi terminat cu viaţa tihnită! Trebuie culcată şi hrănită toată lumea aia! Ce mizerie! îi plâng pe bieţii dumneavoastră părinţi. E-n regulă. O să mă duc. Dar, spuneţi-mi, tatăl dumneavoastră e de acord să-mi păstreze în continuare lăturile?

— Da, cu condiţia să ne faceţi aceleaşi preţuri ca anul trecut la brânză şi la jambon.

— Lăturile îmi trebuie pentru vite, mormăi Courtaz. Dar nu trebuie să-mi ceară să dau marfa în pierdere. Eu cer exact cât mă costă. Nu câştig nimic.

— O să vă înţelegeţi cu tata!

— Aşa e. Dar intraţi... Sora mea e acolo. Eu am treabă. Elconorc, avem un musafir!

Elizabeth, continuând s-o ţină pe Friquette în braţe, intră într-o încăpere întunecoasă şi joasă care mirosea a funingine, a supă şi a lapte acru. Masa lungă, cu două bănci de o parte şi de alta, vatra adâncă şi maşina de gătit cu o oală pe ea – toate îi aminteau fetei de bucătăria de la Sainte-Colombe, pe care o iubea nespus. Prin uşa întredeschisă zări un colţ al camerei în care fratele şi sora dormeau împreună, încă din copilărie, în paturi gemene. Deasupra lor strălucea imaginea colorată a lui Christos. Dincolo de perete mugea o vacă. O uşă de scânduri prost îmbinate despărţea grajdul de bucătărie. Batantul uşii scârţâi, răzui podeaua şi lăsă să treacă o femeie de vârstă nedefinită, înaltă, seacă, noduroasă, care îşi ştergea mâinile pe şorţul ci negru.

— Domnişoara Mazalaiguc! se bucură ca Ce surpriză plăcută! Aşezaţi-vă!...

— Am venit numai pentru un minut. Îmi trebuie două burdufuri frumoase…

— Aţi nimerit bine, pentru că ultimele pe care le-am făcut au ieşit foarte bune. O să vi le aleg pe cele mai frumoase din toată pivniţa… Dar lăsaţi jos câinele ăla! Pleacă de aici, Friquctte!

— Las-o! E atât de drăguţă!

— O să vă umple de purici.

— Nici gând! Nu-i aşa, Friquctte, că n-o să-mi dai purici? Te-ai şi plictisi dacă n-ai mai avea!

— Asta e adevărat, sări Eleonore. Să se caute de purici, să mănânce şi să alerge ca o apucată e tot ce ştie să facă. O luasem să mai stârpesc şoarecii, dar nici măcar nu-i observă când trec. Noroc de pisici, că fac ele treaba asta…

— Câte pisici aveţi? întrebă Elizabeth.

— Aveam şase, dar mi-au rămas numai două.

— Şi celelalte?

— Au fugit, spuse Eldonorc evaziv.

Împinse o uşiţă, coborî trei trepte şi dispăru într-o încăpere săpată în pământ în care se înghesuiau brânzeturi, jamboane şi turtite de unt. Oamenii din împrejurimi spuneau că cei doi Courtaz îşi omoară pisicile şi le pun să îngheţe pe acoperiş în zăpadă, ca să le facă mai apoi friptură. Dar Elizabeth nu putea crede că există atâta cruzime Ta nişte fiinţe omeneşti. Eleonore urcă purtând două burdufuri a căror crustă cenuşie era semănată cu mici puncte negre.

— Poftim, spuse ea. Am ales ca pentru mine. Să vi le pun în sac?

— Da, mulţumesc.

Friquette întinse botul ca să amuşine brânza.

— Trebuie să-şi bage ea nasul peste tot! bombăni Eleonore dându-i o palmă peste bot.

Fălcile lui Friquette trosniră. Lăsă urechile pe spate şi, sărind de pe genunchii lui Elizabeth, se refugie sub masă.

— Bietul câine, o căină Elizabeth.

— Nu o plângeţi! E o leneşă şi o hoaţă. De altfel, fratele meu nici n-o mai vrea.

— Vrea s-o dea?

— S-o credeţi dumneavoastră! N-ar lua-o nimeni. Mănâncă prea mult şi nu foloseşte la nimic. Nu-i ca Boby al nostru, îl ştiţi, cel mare şi negru de la grajd…

— Atunci, ce are de gând să facă domnul Courtaz cu Friquette?…

În loc de răspuns, E16 onore luă un ulcior de pe măsuţă şi vărsă o porţie de lapte prins într-un pahar:

— Poftiţi! Luaţi nişte lapte prins. Ştiu că vă place!

Elizabeth bău o înghiţitură din lichidul acrişor.

— Oricum, n-are de gând s-o omoare?

— Ei, de vreţi, dacă nu se poate altfel! suspină fata bătrână întorcând ochii. Nu putem hrăni câini numai de plăcere. O iubim pe Friquette, dar fiecare cu viaţa lui.

— Dar e îngrozitor! îngăimă Elizabeth. E atât de blândă şi de afectuoasă!…

— Ei, n-o să simtă nimic, o consolă E16 onorc. N-am făcut niciodată vreun animal să sufere. Fratele meu o s-o împuşte…

Elizabeth aruncă o privire îngrozită acestei creaturi care vorbea senină despre o faptă atât de oribilă.

— Când vrea să facă asta? întrebă ea.

— Când o să aibă timp.

Scoţând capul de sub masă, Friquctic îşi asculta condamnarea la moarte. Ochii îi străluceau, unul într-un cerc de blană albă, celălalt în mijlocul unei pete negre. Un râs inocent ti despică botul.

— Ascultă, spuse Elizabeth, nu e cu putinţă! O s-o iau cu mine!

Vorbise fără să se gândească. Ochii fetei bătrâne reflectară o stupiditate opacă.

— Ce zici, mi-o dai sau nu? întrebă Elizabeth.

— Sigur că da. Numai că nu-i un dar prea frumos!

— Ba da! Un dar foarte frumos. O iau chiar acum.

Pune-i o lesă… în sfârşit, o sfoară de gât…

Revenindu-şi din surpriză, Eleonore îşi împreună mâinile şi un surâs de recunoştinţă îi încreţi colţurile gurii ştirbe:

— Ei, se poate spune că aveţi suflet bun, domnişoară, şi vă mulţumesc. Ne-ar fi durut sufletul să omorâm bietul animat care n-a făcut rău nimănui. Şi unde mai pui că o să fie şi fericită. Ei, Friquette! Ia priviţi la ea cum dă din coadă! Să juri c-a înţeles! Mă duc să caut o bucată de sfoară… Dar terminaţi-vă laptele, domnişoară… Mai căpătaţi altul dacă vă e sete. Luaţi-vă singură dacă vreţi…

Pe drumul de întoarcere, Elizabeth se întrebă care va fi reacţia părinţilor et când se va prezenta în faţa lor cu Friquette. De mai multe ori, în ciuda stăruinţelor lui Elizabeth, spuseseră că nu vor câine la hotel. Dar, de data aceasta, era hotărâtă să le ţină piept. Puşi în faţa faptului împlinit, vor fi obligaţi să se supună, după dojenile şi recomandările de rigoare. Fără să aibă habar de problemele pe care le ridica adoptarea ei, Friquette tropăia veselă la capătul sforii. „E într-adevăr foarte murdară, se gândi Elizabeth. Trebuie s-o spăl înainte de a le-o arăta. Dacă aş putea să intru în hotel fără să fiu văzută!…”

Printr-o minune, aşa se şi întâmplă: nimeni în hol, nimeni pe coridor, nimeni pe scară… Destul cât să ia un săpun, o perie şi nişte prosoape din camera ci, după care Elizabeth se închise împreună cu Friquette în baia de la etajul al doilea.

Era pentru prima oară în viaţa ci când Friquette era supusă unei asemenea isprăvi, Surprinsă de contactul cu apa călduţă, se sperie, voi să fugă, apoi, răzgândindu-se, ridică asupra stăpânei sale o privire de încredere absolută şi se aşeză pe fundul băii. Blana de pe labe şi de pe burtă era lipită de noroi. Puricii îşi încrucişau traiectoriile pe botul ei. Dar însăşi amploarea dezastrului stârnea ardoarea belicoasă a lui Elizabeth. Unghiile ei

urmăreau insectele fugare, le tăiau retragerea şi le zdrobeau fără milă. Între degetele ei iuţi, apa curgea, săpunul făcea spumă, cadavre infime pluteau în derivă. Cu fruntea asudată, cu obrajii roşii, gâfâia:

— Încă puţină răbdare, Friquette! O să vezi ce frumoasă o să fii după ce termin!…

Într-adevăr, după clătit şi uscat, în locul micului pachet de lână murdară apăru o frumoasă căţea cu blana stufoasă şi albă, pătată cu negru. Mândră de metamorfoza ei, Friquette dansa pe labele ei subţiri şi strănuta de mulţumire. Elizabeth îi legă din nou sfoara în jurul gâtului şi amândouă, ieşind din baia plină de aburi, coborâră scara ca să înfrunte judecata părinţilor.

Amélie şi Pierre se aflau la bucătărie, în faţa unei grămezi de furculiţe şi de cuţite. La vederea fetei lor, ţinând-o pe Friquette în lesă, se îndreptară, aceeaşi bănuială întunecându-le feţele.

— De unde-ai cules câinele ăsta? întrebă Amélie.

— Mi l-a dat Courtaz, murmură Elizabeth.

Pierre râse sonor:

— Ce să spun, ne-am pricopsit! Şi vrei să-l păstrezi?

— Nici nu poate fi vorba! exclamă Amélie. Ţi-am spus de sute de ori, Elizabeth, că nu putem ţine un câine la hotel…

— Dar de ce, mamă?

— Riscăm să le displacă unora dintre clienţi!

— Doar nu puteam lăsa să fie omorât bietul animal! replică EBşeth.

— Cine voia să-l omoare? se miră Pierre.

— Fraţii Courtaz. N-ai dreptul să iei viaţa unui animal pentru că nu-ţi mai place sau că te încurcă… Priveşte ce ochi frumoşi are, mamă!…

— E adevărat, acceptă Amélie. Dar, dacă trebuie să adunăm toţi câinii cu ochi frumoşi…

— Nu-i un câine, ci o căţca, spuse Elizabeth, ca şi cum acest detaliu ar fi fost de natură să schimbe părerea mamei sale.

— Cu atât mai mult! accentuă Amélie. N-ai decât necazuri cu o căţea! Face o grămadă de pui de care nu ştii cum să scapi!

Pierre părea însă mai puţin intransigent. Trosni din deget ca să-i atragă atenţia căţelei care, instantaneu, ciuli urechile şi scoase la iveală un vârf de limbă roz.

— Oh, mamă, te rog! suspină Elizabeth. O iubesc enorm!... Numai eu o să am grijă de ea! Nici n-o să băgaţi de seamă că se află-n casă!”

Să fi ghicit oare căţeaua că soarta ci se juca între aceste trei persoane care discutau zgomotos în bucătărie? Deodată, alergă spre Amélie, se ridică pe labele din spate şi îi linse mâna.

— Dar ştii că-i nostimă? spuse Pierre.

— Nu-i aşa? exclamă Elizabeth cu o umbră de speranţă. Cred că arc şi puţin sânge de rasă prin vine.

— Aici exagerezi!...

— Nu, tată. Arc cu adevărat capul unui fox sârmos. În tot cazul, ştiu că prinde şoareci. O să ne fie de folos.

— Cum o cheamă? întrebă Amélie.

— Friquette.

Pierre şi Amélie schimbară un surâs. Partida era câştigată. Elizabeth sări de gâtul părinţilor ei. Friquette începu să latre dând din virgula de blană care-i servea drept coadă.

Lui Friquctte nu-i trebuiră nici trei zile ca să adopte obiceiurile casei. După o viaţă în care fusese tratată rău, descoperea cu deliciu avantajele confortului, ale afecţiunii şi ale securităţii. Mândră de a fi intrat într-o familie bună, îi plăcea să se plimbe împreună cu stăpâna ci şi mârâia când câinii rătăciţi se hazardau să le urmărească. Instinctele ei de câine vagabond nu se trezeau decât la vederea unei grămezi de gunoi. Deşi hrănită cu carne de vită, nu putea rezista la mireasma cojilor aruncate, ele amintindu-i de foamea şi de mizeria îndurate altă dată. Elizabeth trebuia să o readucă la ordine trăgând-o de lesă:

— Ei bine, Friquctte! Cine te crezi? Puţină demnitate, te rog!

Elizabeth obţinuse de la părinţi încuviinţarea ca noaptea căţeaua să doarmă în camera ei, pe o pernă aşezată pe podea. Dar, de cum apăreau zorile, Friquetle se suia în pat şi se instala la picioarele tinerei stăpâne. Abia deschidea Elizabeth ochii şi o masă caldă se-căţăra spre ea, i se băga în braţe şi o lingea pe bărbie. Atunci începeau mângâierile, conversaţiile, jocurile. Ghemuită cu căţeaua în căldura aşternutului, Elizabeth simţea o plăcere plină de mândrie când îşi spunea că acest animal îi aparţine în întregime şi că *aţe* nevoie de dragostea ei ca să trăiască.

Trei garoafe şi două fire de asparagus – de fiecare vas: aceasta era cantitatea reglementară. În sala de mese, încă goală, Elizabeth se grăbea să răspândeâscă micile buchete pe la mese. Friquetle o urmărea pas cu pas. Din hol, se auzea rumoarea clienţilor care se întorceau deja plimbarea de dimineaţă.

— Repede, Leontinc, a sosit momentul! o grăbi” Elizabeth.

— Fac ce pot, domnişoară! gemu Leontine, deplasându-se pe tocurile ci înalte. Cu braţele încărcate de sticle începute, citea numerele scrise cu creionul pe etichete şi distribuia vinul şi apa minerală printre grupurile de tacâmuri. Apoi, trecu la medicamente. Câţiva dintre clienţi, grijulii cu sănătatea lor, îşi aduseseră medicamentele de luat înainte, în timpul sau după masă. O dată terminată repartizarea cutiilor şi a sticluţelor, era de ajuns să arunci o privire ca să ştii că doamna Voisin avea inima slabă, că domnul Jaubourg suferea de o digestie dificilă şi că plozii doamnei Dupin dădeau semne de tulburări de creştere, care se puteau rezolva numai cu „Phitine ciba”.

— Ei poftim, nu mai ştiu al cui e cărbunele Belloc! oftă L6 ontine.

— Nu l-ai însemnat? întrebă Elizabeth.

— Păi, nu! Emilienne a uitat din nou s-o facă.

— Pune-l lot doamnei de Beimond. Cred că-mi amintesc că le lua şi anul trecut!…

Emilienne intră, ţinând în mână meniurile pe care Amblie le redactase în trei exemplare:

Miercuri, 27 decembrie Dejun: Apetitive variate Peşte prăjit Jigou afumat Lăptucă fiartă Salate Brânzeturi Fructe

Elizabeth parcurse cu ochii cartonul şi se strâmbă.

— Nu-s prea apetisante… toate astea!

Nu-i era niciodată foame la ora meselor şi ar fi preferat să se hrănească după inspiraţia ei, ronţăind, din timp în timp, pe toată durata zilei, cele mai stranii alimente. În schimb, majorităţii clienţilor îi plăcea să mănânce tihnit, încet şi copios. În chiar clipa aceea, probabil că se adunase o grămadă de sportivi care examinau cu poftă meniul afişat în hol. Deşi nimeni, la hotel, nu se plângea de mâncare, Amélie nu era mulţumită de noul bucătar-şef, care nu avea nici fantezie, nici fineţe în prepararea mâncărurilor. În plus, avea darul beţiei şi se enerva la cea mai mică observaţie. Un zgomot de cratiţe trântite violent lăsa* să se înţeleagă că era deja prost dispus. Farfuriile lungi, pentru apetitive, se aliniau pe măsuţa de serviciu. Elizabeth îmbrăţişă cu privirea sala în care rozul firavelor buchete de flori se combina cu albul crud al farfuriilor. Caracterul convivilor marca fiecare masă. Cea mai mare dintre acestea afirma prosperitatea şi numărul apreciabil al tribului Grévy. Câteva familii care ocupau câte patru scaune formau grupuri discrete. Cuplurile se adăposteau prin colţuri. Un grup de prieteni îşi înşirase arhipelagul de scaune lângă fereastra-vitrină. Celibatarii singuratici fuseseră împinşi spre bar. Elizabeth mânca o dală cu clienţii, dar instalată separat, la o mescioară rotundă cu un picior. Pierre şi Amélie veneau după aceea. Dându-i ultimele instrucţiuni Léontinei, tânăra împinse uşa cu geamuri a holului şi freamătul conversaţiilor o înghiţi ca un val.

Fotoliile de piele erau ocupate de clienţii care discutau, fumau, citeau jurnale, aşteptând momentul să se aşeze la masă. Feţele lor fericite, îmbujorate de aerul curat înfloreau din puloverele groase, de lână multicoloră. Femei şi bărbaţi purtau pantalon norvegian şi jambiere. Pe parchet se odihneau rânduri de picioare cu încălţăminte umedă, grea ca nişte buturugi. Băltoace negricioase se rotunjeau sub tălpi… Friquette le adulmeca pofticioasă. Persoanele mai în vârstă, care nu schiau, stăteau la taclale cu voce joasă. Ceilalţi, surescitaţi de efortul, depus în cursul dimineţii, ridicau tonul ca să-şi povestească performanţele sau să comenteze calitatea zăpezii. Domnul Jaubourg, dentist din Lyon, îi explica domnului Vbisin tehnica lui personală pentru a executa cristiana; acesta din urmă îşi petrecuse iarna precedentă în Arlberg şi se declara partizan al iţieiodei austriece, deşi, evident, nu era în stare să o aplice. Ca jignite de această zgomotoasă discuţie, două tinere, Cécile şi Gloria Legrand, se înţepeniseră în scaunele lor, cu buzele strânse şi aruncând priviri piezişe. Erau foarte frumoase, foarte blonde şi, indiscutabil, distinse. Excelente schioare – de fapt, veniseră la Megève, de două luni, împreună cu guvernanta lor –, ele afişaseră, încă de la sosire, un aer dispreţuitor, ţinându-se departe de ceilalţi clienţi. Elizabeth le salută cu un surâs şi Gloria îi răspunse printr-o scurtă înclinare a capului. Studenţii, care locuiau la anexă, dar luau masa la hotel, făceau mare hărmălaie în jurul a trei pahare de băuturi apetitive pe care le împărţeau toţi şase, din motive de economie. Unul dintre ei exclamă:

— N-aţi fost văzută pe pistă, în dimineaţa aeçasta, domnişoară!

— N-am putut să ies. I-am ajutat pe părinţi.

— Păcat! A fost o zăpadă afânată! O poezie!

Aşezată la biroul ci, Amélie auzi cele spuse şi interveni cu o voce muzicală:

— Se anunţă vreme bună, aşa că după-amiază o să aveţi o zăpadă şi mai minunată!

— Dacă mama vă promite soare, puteţi să o credeţi, zise Elizabeth râzând. Ea ştie întotdeauna înaintea barometrului!

Jacques Grévy înaintă grăbit spre Elizabeth, ca pentru a se interpune între ea şi-grupul studenţilor. Era de talie mijlocie, cu trăsături fine, cu păr castaniu deschis, cu bucle mătăsoase, şi cu o dulceaţă feminină în priviri.

— Vino să te aşezi lângă noi, Elizabeth, spuse el arătând un fotoliu liber în cercul familiei sale.

Ea acceptă. Se aflau acolo, ca de obicei, domnul Grévy, înalt şi uscat, industriaş de profesie, care purta o mustaţă ca peria şi schia cu înverşunare pe orice vreme, nevasta lui, Estelle, placidă, blondă şi palidă, care îl urma câteodată, tremurând, pe pistă, mama lui, bătrâna doamnă Grévy, superbă, cu părul alb, cu tenul roz şi cu ochii albaştri, cumnata lui, doamna Francine Dupin, care era văcfuvă şi nu se deplasa decât cu un roman sub braţ, şi copiii acesteia, Paul şi Sylvie, în vârstă ce şapte şi, respectiv, cinci ani, copii model, a căror cuminţenie o înduioşa pe Amélie şi o agasa pe Elizabeth.

— După-amiază am de gând să-i iau cu mine pe micuţi la Rochebrune, spuse doamna Francine Dupin.

— Cu telefericul? exclamă îngrozită bunica. Sper că, nu te gândeşti la aşa ceva!?

— Dar de ce, doamnă? Nu e deloc periculos! interveni Elizabeth.

— Nu i-au dat drumul decât de câteva zile… Maşinăria e prea nouă ca să fii fost îndeajuns pusă la încercare. Se poate produce o pană, o ruptura de cablu! Firul ăsta întins pe deasupra prăpastiei… Cabinele care se leagănă…

— Nu-l vorbi de rău, bunico! E o invenţie formidabilă! replică Jacques. Gândeşte-te că am putut face trei coborâri într-o singură dimineaţă.

— Şi asta încă nu e nimic! adăugă domnul Grévy. Ai să vezi anul viitor, când o să se instaleze un sistem asemănător pe muntele D’Arbois! Toată lumea o jg vină aici. O să fiţi obligată să vă măriţi hotelul, doamnă Mazalaique.

— Sper, zâmbi Amélie. Ne mândrim că Megôve e prima staţiune din Franţa care are teleferic.

— Dacă te-ar auzi cei din Cham Onix, mamă! exclamă Elizabeth.

— Telefericul lor nu-i făcut special pentru schiori, remarcă Amélie. Capitala schiului e incontestabil Megêvé… Nicăieri nu există pârlii mai variate şi mai interesante.

Elizabeth se distra să o audă pe mama ei lăudând bucuriile sporturilor de iarnă din regiune, deşi „refuzase întotdeauna să-şi pună schlurile în picioare. Competenţa în materie de care dădea dovadă o avea de la fala ci şi i se părea indispensabilă pentru exercitarea profesiei de hotelier de munte. Trăind de pe urma zăpezii, se simţea obligată, gândea că, să aducă un omagiu acestui element căruia îi datora reuşita în viaţă, chiar daci, în ceea ce o privea, simpla vedere a unei pante albe o făcea să ameţească. Un zgomot neobişnuit se auzi dinspre intrare. Cu schiurile încrucişate pe umăr, cu beţele în mană, cineva se zbătea cu furie, prins în uşa turnantă. Era un client sosit chiar în dimineaţa aceea, care încerca să intre în hol cu lot echipamentul în spinare. Amélie se precipită către noul venit:

— Lăsaţi-vă schiurile afară, domnule Laupique. O să se ocupe portarul de ele.

Urmă un zgomot de schiuri căzute la pământ şi domnul L-au –, pique apăru, strâmbându-se de oboseală şi de ciudă, zgâriat pe faţă şi cu hainele acoperite de zăpadă. Amélie ridică amândouă mâinile într-un gest de consternare:

— Dumnezeule! Ce-aţi păţit?

— Nimic, mormăi domnul Laupique. M-am urcat la

Corniche…

— La Corniche?! se minună Amélie. Dar e o nebunie pentru un începător! Antoine, vino repede cu peria!… Ar fi trebuit să vă duceţi în spatele hotelului, domnule Laupique, deasupra drumului spre Glaise. Sunt acolo o mulţime de pante potrivite. Fetei mele o să-i facă plăcere să vi le arate…

Antoine îl perie pe domnul Laupique, care stătea aplecat în faţă, cu o mână în şold, într-o poziţie de durere îngândurată. Zăpada zbura în jurul lui. Începea să recapete aspect omenesc.

— Mergem la masă? întrebă Jacques Grévy.

— Oricând doriţi, îi invită Amélie.

Câţiva clienţi se ridicară indolenţi. Studenţii se consultară între ei:

— Ar trebui să-l aşteptăm pe Maxime.

— Domnul Maxime Poitou a plecat cu tirană rece la el, îi anunţă Amélie.

— Ar fi putut să ne spună şi nouă, ticălosul!…

Amélie tresări la acest cuvânt greu, dar nu-şi putu opri un surâs. Apoi, cum familia Grévy se îndrepta spre uşa cu geamuri, se duse în oficiu şi îşi reluă locul lângă ghişeul pe unde mâncarea ieşea din bucătărie spre restaurant. Pierre nu urcase încă din pivniţă: avea necazuri cu cazanul centralei termice, care trăgea prost. În acest timp, sala de mese se umplea încet. Emilienne şi Leontine circulau printre mese, îşi notau comenzile şi le anunţau la ghişeu.

— Felul întâi, şapte… Felul întâi, trei…

Amélie repeta aceste indicaţii şefului bucătar. îmbrăcat într-o vestă la două rânduri, cu un şervet legat în jurul gâtului, cu faţa aprinsă sub boneta înaltă şi albă, acesta răspundea de parcă ar fi lătrat:

— Mergee!…

Un sfârâit furios întovărăşea aceste cuvinte. Peştii cădeau în tigaia de prăjit.

— Fripturi, două!

— Câte?

— Două, am spus două.

— Mergee!…

Când o porţie era gât/i, Amélie o examina cum se prezintă, ştergea urmele de sos de pe marginea farfuriei „amesteca salata, ca să pară mai mare şi mai umflată, cerea un fir de pătrunjel în plus pentru garnisit cartofii serviţi în afara meniului şi punea farfuriile care căpătaseră binecuvântarea ei pe măsuţa de serviciu de unde le lua chelneriţa. Pierre, care terminase de reglat încălzirea centrală, se duse să aducă din pivniţă vinurile şi apa minerală.

— Două Baujolais-uri, un Monbazillac, două Evian-uri, două Perrieruri, un Badoit, enumera el, scoţând sticlele din coş.

Terminând această treabă, se hotărî să se ducă să dea la o parte zăpada din faţa garajului:

— Sunt acolo, în spate. E de ajuns să mă strigi, dacă ai nevoie de mine…

Amélie abia de-l auzi. Pe măsură ce numărulmesenilor se mărea, şi agitaţia din bucătărie se înteţea. Craliţele răsunau ca nişte arme de luptă. Mirosul sosurilor devenea mai dens deasupra câmpului de bătălie. Reflexe de incendiu ţâşneau din maşina de gătit. Bucătarul şef îşi înjura ajutoarea că se mişcă prea încet.

— Cine ţi-a spus să pui sare, imbecilo? E o porţie de regim!

Biata Camille Bouchelolte, cocoşată de frică, aluneca printre aceste mirosuri îmbietoare ca o umbră. Ajungând la măsuţa de serviciu cu, mâinile goale, pleca de la ea încărcată cu un teanc de farfurii murdare, care se sprijineau periculos de pieptul ei. Ajutorul de bucătar o împinse din greşeală. Ea sprijini eşafodajul din braţe cu bărbia.

— Vrei să te cari de aici!? urlă şeful bucătar.

Şi Camille Bouchelotte fugea spre sumbrul domeniu al apei de spălat vesela şi al cojilor de legume. Faţa

Léontinei apărea în prag: o comandă schimbată! Amélie o transmitea şefului bucătar cu voce fermă:

— Bucătăria… clientul s-a răzgândit! O să servească meniul. Anulaţi omleta!

Cu faţa asudată şi crispată, cu ochii sticloşi, şeful bucătar ridică o rondelă de fontă de pe maşina de gătit şi aruncă, furios, omleta în flăcări. O vâlvătaie lumină bucătăria. Amélie nu se clintea: risipa era o regulă în timpul „schimbului de focuri”.

— Atunci, câte au rămas în total? întreba şeful bucătar.

— Fripturi: patru în loc de trei, îl lămurea Amélie.

— Mergec!…

Acum era rândul lui Emilienne.

— Legume, patru, strigă ea.

— Vorbeşte mai încet, Emilienne, protestă Amélie. Nu suntem la cârciumă. Legume, patru.

— Mergec!

Şeful bucătar îşi turnă un pahar de vin şi îl dădu peste cap. Îşi mai turnă unul. Un sos cenuşiu fierbea cu tristeţe în faţa lui. „Bea prea mult, se gândea Amélie. Dacă mai continuă o să ne înnebunească şi iar o să spună grosolănii… Cel de anul trecut era, oricum, mai simpatic şi mai capabil!” Profilând de o acalmie în servitul mesei, privi sala prin ghişeul prin care duceau mâncarea. Era un contraşi straniu între febra care domnea în bucătărie şi calma nepăsare a clienţilor care mâncau. Strălucirea zăpezii, reverberată prin ferestrele mari, scălda restaurantul într-o lumină proaspătă şi senină. Adunate în jurul meselor, cercuri de obraji se aplecau cu poftă spre mâncare. Zgomotul furculiţelor şi al cuţitelor, clinchetul paharelor, murmurul conversaţiilor încrucişate o încântau pe Amélie ca muzica unui imn de slavă. Nu se mai sătura să constate cu plăcere că toate aceste persoane, dintre care unele cu situaţie socială foarte înaltă, apreciau atât de mult confortul casei ei încât o aleseseră să-şi petreacă aici vacanţa.

O mişcare agită clanul Grévy. Emilienne le prezenta brânzeturile: brânză grasă de Savoia sau reblochon. Doamna Voisin citea jurnalul ronţăind un biscuit. Domnul Laupique cerea muştar. Léontine nu-l auzea. Din fericire, Elizabeth, care mânca singură în colţul ci, opri chelneri ţa şi-i spuse ceva' la-ureche. Două secunde mai târziu, bolul cu muştar se alla în posesia domnului Laupique. Acum Elizabeth discuta cu studenţii de la masa vecină. Ei ajunseseră deja la fructe, iar doamna de Beimond îşi aştepta încă antricotul de regim. Se ridică o dâră de fum. Antricotul apăru, mare şi subţire, cadrilat de urmele de arsură ale barelor grătarului.

— Luaţi-l! striga şeful bucătar.

Masa se apropia de sfârşit. Câţiva clienţi se îndreptau, în grupuri sătule, spre hol. Emilienne şi Léontine luau comenzile pentru cafele. Şeful bucătar, victorios, îşi ştergea faţa cu colţul şorţului. Capul Elizabethei apăru în deschizătura ghişeului:

— N-ai nevoie de mine în după-amiaza asta, mamă?

— Nu. De ce?

— Aş vrea să urc la Rochebrune, cu familia Grévy. E aşa de frumos afară! Mă îmbrac repede!

Găsi familia Grévy în hol. Antoine golise scrumierele şi bătuse pernele fotoliilor.

— Cum a rămas? murmură Jacques apropiindu-se de tânără.

— Ne-am înţeles, spuse ca Până-ţi bei cafeaua eu sunt gata!

El o privi în ochi cu atâta bucurie, încât că se întrebă, deodată, dacă nu era îndrăgostit de ea.

4.

La trecerea pe primul pilon, cabina telefericului săltă puţin şi scurte strigăte feminine se ridicară dintre călătorii suspendaţi deasupra prăpastiei:

— Se desprinde! O să cadă!...

— Nu vă faceţi griji, doamnă! Există şi un cablu de siguranţă!

Şi apoi, dacă o luăm la vale, o să ajung înaintea dumneavoastră, aşa că voi fi acolo ca să vă prind!…”

Cuşca cu geamuri înainta încet către înălţimi, cu încărcătura ei de schiori înghesuiţi în picioare, care vorbeau tare şi râdeau din te miri ce, într-un miros de unsoare pentru schiuri şi de grăsime pentru bocanci. Elizabeth reuşise să se plaseze lângă o fereastră cu geamul acoperit. Jacques era foarte aproape, în spatele ci şi îi respira în ceafă. împinşi spre mijlocul cabinei, domnul şi doamna Grbvy se ţineau de stâlpul central care susţinea acoperişul. Amândoi purtau pe cap băşti. Nasurile lor, unse cu o cremă protectoare albă, ţâşneau din mijlocul feţelor roz, ca nişte apendice de carton. Elizabeth fu frapată de aerul lor bătrân şi rezonabil în această mulţime dominată de feţe tinere şi bronzate. Din cele opt femei aflate în cabină, două erau tinere şi elegante şi, fără îndoială, nu urcau la Rochebrune ca să schieze, ci ca să se bronzeze la soare. Nu departe de ele se aflau trei băieţi atletici, cu feţe de pirat. Cel mai înalt purta un costum de schi negru, pe care-l punea în valoare în dreptul gâtului pata roşie a unui fular de mătase. Ochii lui înfundaţi în arcadele proeminente aveau transparenţa şi fixitatea a doua bile de agată. Un surâs ironic îi dezvelea o dantură de un alb perfect.

O examina pe Elizabeth cu insolentă. Ea îşi aminti că-l mai întâlnise, anul trecut, pe străzile din Megfsve şi pe pârtii, dar niciodată nu o privise în felul acesta. Nevrând să se vadă că este stingherită, se întoarse brusc spre doamna Grevy şi spuse grăbit:

— E cu totul altceva decât iarna trecută. Vă amintiţi ce chinuitor era să urcăm pe aici ore întregi cu piei de focă pe schiuri?

— Da, aprobă doamna Grbvy. Dar, dacă mă gândesc bine, nu-mi displăcea chiar atât de tare. Cel puţin, vedeam natura. Acum, toate gândurile nu mai sunt decât la viteză…

— Când o să schiezi mai bine, ai să ne înţelegi,

zâmbi domnul Grevy.

Jacques se înclină în faţă ca să admire peisajul şi Elizabeth se trezi lipită de geam. Omul cu fular roşu dispăru din universul ei. Sub ci se deschidea b prăpastie albă, în care alerga blana verde a brazilor. Valea se îndepărta într-o alunecare de vis. Deja, la capătul cablului suplu, Megâve nu se mai vedea decât ca o grămadă de mici cutii cu acoperişuri de zahăr şi cu temelii de ciocolată. Clopotniţa ca un bulb păzea o turmă de casc îngrămădite în jurul ei.

— Se „vede hotelul de aici? întrebă Jacques.

— Da. Priveşte la stânga, departe de sat, pe drumul acela care se tot duce…

— Aşa e! spuse Jacques cu o voce ciudat de emoţionată.

Şi, profitând de o nouă sinucitufă a cabinei, se încumetă să pună mâna pe umărul lui Elizabeth. Deodată, un hohot de râs strident, sălbatic, zdruncină nervii tinerei: era bărbatul eu” fular roşu care saluta astfel gluma bună a vecinului său.

— Ajungem! se agită Jacques.

Angajatul telefericului, un ţăran cu frunte joasă şi cu ochi neîncrezători, se postă neclintit în faţa uşii. Hainele îi miroseau a grajd:

— Nu împingeţi! striga el. Nu merge mai repede dacă împingeţi! Toată lumea să stea pe loc!

Cabina încetini, vibră din toate încheieturile şi se ghemui cu o mişcare neîndemânatică la nivelul platformei de debarcare. Prin uşile deschise, masa călătorilor se rostogoli cu violenţă pe peron. Cei mai nerăbdători lăbărau pe coşul prins de peretele exterior al cabinei în care erau transportate schiurile. Mâini grăbite îşi căutau bunurile în vrafurile de scânduri cu vârf curbat. Angajatul telefericului încerca să restabilească ordinea, cerând clienţilor să nu se servească singuri:

— Nu mă pot mişca mai repede! Mă încurcaţi degeaba! Ce să vă spun? Sunt unii care-şi bat joc!…

Nimeni nu-l asculta. În sfârşit, după ce-şi recuperaseră schiurile, Jacques, părinţii lui şi Elizabeth ieşiră din staţie şi se îndreptară spre punctul de plecare pe pârtii. Aerul rece le dilata plămânii. Soarele bătea pe zăpadă ca-nir-un scut. În depărtare, masivul Mont-Blanc îşi înfigea vârfurile de gheaţă în cerul albastru.

— Mama le avea dreptate! spuse doamna Grbvy. Vremea s-a luminat. Ce vedere superbă! Municic din faţa noastră e Joly?

Elizabeth recitase deja lista munţilor pentru numeroşi clienţi, întinse braţul spre orizont:

— Muntele Joly; în spate, Mont-Blanc; lângă el, Mont Blanc du Tacul şi L'Aiguille du Gouter…

— Hai, mergem? întrebă Jacques.

— Aşteaptă o clipă! zăbovi doamna Grbvy. E atât de frumos, că nu mă satur să privesc!…

În realitate, nu se grăbea să se hazardeze pe pârtie. În jurul ei, împătimiţi ai vitezei îşi îndoiau genunchii să-şi fixeze închizătorile schiurilor cu mâinile înţepenite de frig.

Bărbatul cu fular roşu trecu prin faţa Elizabethei. Privirile li se încrucişară din nou. El surâdea cu pleoapele strânse, cu bărbia osoasă şi lucitoare. Ea îşi puse ochelarii de soare şi încercă să nu se gândească la nimic. În acest timp, bărbatul îşi puse mănuşile cu un singur deget şi îşi trecu mâinile prin curelele betelor de schi. Apoi, brusc, sări şi se aruncă în spatele unui taluz pudrat cu alb. Instinctiv, Elizabeth întinse gâtul. Pe zăpadă, fularul roşu zbura, dansa ca o flacără. Tratând cu total dispreţ pârtia liniştită, necunoscuţifl se năpusti direct spre Mouillebiau. Ceilalţi îi plecară pe urme. Le era însă greu să se ţină de el. Elizabeth îl admiră pentru forma lui sportivă, dar se simţi uşurată când nu-l mai văzu. Alţi schiori, mai prudenţi, o luau spre dreapta către culoarul pârtiei A, deschisă între două rânduri de brazi.

Lente sau rapide, aceste puncte multicolore îşi încrucişau traiectoriile, scădeau ca mărime şi se duceau

să se topească în albul înconjurător. Jacques îşi pusese deja schiurile şi le bătea pe zăpadă, sărind pe loc între beţe:

— Vrei să te grăbeşti, mamă?

— Nu m-am hotărât încă, spuse doamna Grvy cu voce slabă.

Privea punctul de pornire şi-şi îndoia genunchii, îşi apleca trupul spre spate, ca să reziste atracţiei golului.

— Vă asigur, doamnă, că e foarte simplu, după ce aţi pornit, o încuraja Elizabeth.

— Dar, bineînţeles, Estelle, spuse domnul Grevy, îţi dai seama că n-o să zburăm în *schuss* ca nişte campioni. Vezi colina aia? Te îndrepţi de-a curmezişul până la ea Acolo faci o întoarcere pe loc. Îţi iese întotdeauna foarte bine! Apoi…

— Lasă-mă să mă obişnuiesc, Marc, suspină doamna Grbvy. Pentru moment, mă concentrez, studiez terenul…

— Peste câteva minute soseşte o nouă cabină şi o să fim prinşi în mulţime, remarcă Jacques.

— Ei bine, mergi cu tatăl tău şi cu Elizabeth, spuse doamna Gri-Svy cu melancolie. La nevoie o să cobor cu telefericul.

— Nu! strigă domnul Grbvy. Dacă renunţi, n-o să înveţi niciodată. O să vii cu mine, cu toată încrederea. N-o să ne grăbim. Jacques şi Elizabeth n-au decât s-o ia înainte…

Elizabeth protestă în zadar că putea rămâne foarte bine cu doamna Grevy ca s-o încurajeze în momentele grele – domnul

Grevy refuza să împartă responsabilitatea. Jacques se grăbi să-l aprobe pe tatăl său:

— Sigur că da, cu tine o să se descurce mama cel mai bine!

Doamna Grevy, încurcată, lăsă capul în jos. Elizabeth îşi scoase mănuşile şi-şi închise clapele legăturilor.

— Trec cu primul, spuse Jacques.

Îl văzu plecând, cu picioarele încordate, cu spatele curbat, într-o poziţie crispată, nesigură, de care nu-l putuseră dezbăra sfaturile nenumăraţilor instructori, de schi prin mâna cărora trecuse. Căzu la un viraj, se ridică şi continuă coborârea mai încet. Elizabeth schia mai bine decât el. În două sezoane de sporturi de iarnă căpătase, graţie unui antrenament zilnic, suficientă siguranţă cât să se joace cu dificultăţile pârtiei. Jacques se oprise în vârful unei creste şi îşi trăgea sufletul, între beţele înfipte în zăpadă. Elizabeth se angajă pe făgaşurile întărite şi lustruite de sute de schiuri ce trecuseră pe ele, cu un picior înaintea celuilalt şi avea impresia că mişcările ci nu erau impuse de pantă, ci de voinţa de a înainta tot mai repede. Vântul îi curgea în dublu şuvoi pe obraji. Neregularilăţile terenului se răsfrângeau prin frisoane iuţi în picioare. Uneori, atacând câte o ridicătură de teren, părăsea solul cu o strângere de inimă, de spaimă şi de plăcere. Schiurile reveneau pe zăpadă cu un şoc mut, prelungit, care o dezechilibra pentru o fracţiune de secundă, dar, imediat după aceea, o făcea să prindă viteză şi mai mare. Mai departe, mai departe ¡ Zbura… într-o infinitate de ondulaţii moi şi scânteietoare. Văzută prin ochelarii de soare, zăpada era verde-albăstruic. Ajunse lângă Jacques, îşi înfrână clanul şi viră pe schiul interior într-o cristiană dură care ridică în jurul ei o jerbă de zăpadă.

— E minunat! se extazic Jacques, ai făcut progrese faţă de anul trecut! Cu mine o să ajungi la disperare!… Ai văzut ce căzătură am tras! încă una, din cauza canturilor!… Nu mă pot obişnui cu elli… Când mă angajez într-un viraj, canturile muşcă prea mult din zăpadă şi cad imediat…

— Da, spuse Elizabeth, dar oricum, pentru schiul pe pârtie, canturile sunt grozave. Ai mai multă siguranţă, te ajută la stabilirea direcţiei…

Faţa lui Jacques luă o expresie de tandreţe şi de gravitate.

— Continuăm? întrebă ea.

În loc de răspuns, el spuse cu sentimentalism:

— Aş vrea să pot rămâne la Megeve toată iarna.

— Când pleci?

— Către jumătatea lui ianuarie.

— Sigur?

— Aproape. Fiindcă, în octombrie, mi-am trecut, în sfârşit, cel de-al doilea bacalaureat, tata vrea să mă poarte cu el la afacerile lui. E obligat să fie la Paris pe 15… Aşa că…

— În ultima clipă o să-ţi mai dea câteva zile de vacanţă! Pare atât de drăguţ!

— Câteva zile nu sunt de ajuns! oftă Jacques.

O privi cu o insistenţă dramatică, neîndrăznind să spună mai mult, dar implorând-o să-l înţeleagă din jumătăţi de cuvinte. Elizabeth regretă că nu era mai vârstnic şi mai seducător. Ridicând capul, exclamă cu veselie:

— Trecem pe acolo şi intrăm înapoi pe pârtie la capătul pădurii! De acord?

El bâigui:

— Dacă vrei tu!…

Ea se avântă descriind o curbă în zăpada virgină şi adâncă. Jacques mergea pe urmele ei. Elizabeth se întoarse).

— Vezi că merge bine cu canturj!…

Abia terminase de vorbit, că un bolid urlător îi tăie drumul, eu riscul să o secere pe loc. îl recunoscu, într-o secundă, pe Maxime Poitou, studentul la drept care locuia la anexă. Schia prost, dar cu un aseţnenea dispreţ pentru pericole, încât niciun obstacol nu putea, după toate aparenţele, să-l oprească din drum. Câţiva metri mai jos, derapă, îndoi genunchiul ca să încerce un *telejnark*, se dădu peste cap prin aer şi se pierdu în decor, cu schiurile încrucişate, cu beţele pierdute. Elizabeth crezu că s-a rănit în cădere şi se duse repede să-l ajute. Râdea încovrigai între schiuri, cu picioarele

răsucite, cu faţa plină de zăpadă, cu un strat alb pe cap.

— V-am văzut de departe, spuse el gâfâind. Am vrut să vă ajung din urmă. Dar am luat viteză prea mare! De altfel, n-am încercat niciodată un *telemark* fără să-mi rup gâtul. Ce mai piruetă! Te-ai speriat, nu-i aşa, domnişoară?

— Bineînţeles. E o prostie să faci aşa ceva! Nu te-ai lovit?

— Nu, râse el. Mi-e chiar poftă să încerc din nou!

— Îţi place să cazi?

— În faţa ta, da, spuse el făcând cu ochiul.

— Eşti un prost!

Îl ajută să-şi întoarcă schiurile şi să se ridice. El nu se putea opri din râs. Începu şi ca să râdă uitându-se la el. Era mai scund decât Jacques, dar bine făcut, avea o faţă cu maxilare puternice şi cu ochi senini. Fulgi de zăpadă i se topeau pe guler.

— Brr! se cutremură el. Mi-a intrat peste tot! E minunat!

Jacques li se alătură, furios şi cu respiraţia întretăiată.

— Plecăm împreună? întrebă Maxime Poitou.

Nu puteau refuza. Elizabeth îşi făcu vânt şi curând, sub schiurile ci subţiri şi rapide, zăpada bătătorită a pârtiei înlocui zăpada afânată din poiană. Maxjme Poitou aluneca pe urmele ei, scoţând, din când în când, strigăte comice:

— Nu atât de repede, domnişoară! Iar o să cad!

Departe, în urma lor, venea Jacquescrăcănat în atitudinea prudentă a „plugului”. Pătrunseră într-o poiană amplu despădurită. La marginea ei se înălţau câţiva brazi negri şi gravi ca nişte călugări. Profitând de un viraj mai puţin înclinat, Elizabeth se opri să-i aştepte pe cei doi. Schiori necunoscuţi defilară prin faţa „ci, unii vioi ca nişte piţigoi, alţii lipiţi de schiuri, cu fundul scos în afară, târând beţele prin zăpadă cu îngrijorarea întipărită pe faţă. Maxime Poitou încetini cum putu şi se

ciocni uşor de Elizabeth.

— Iartă-mă, spuse el. Cred e & rămâne totuşi cea mai bună metodă ca să mă opresc.

— Schiczi de mult? îl întrebă ea.

— De trei ani, dar niciodată mai mult de două săptămâni, la rând. Nu-i de-ajuns. Dar ce văd, ai schiuri de frasin?

— Da, confirmă Elizabeth.

— Nu le preferi pe cele de hieori?

— Nu ştiu. Frasinul e mai uşor…

Sosirea lui Jacques le întrerupse conversaţia. Îi examină şi pe unul şi pe celălalt cu ochi bănuitori. Evident „prezenţa lui Maxime Poitou îi strica plimbarea. „E oare gelos?”, se întrebă Elizabeth. Această presupunere o amuză. Se simţi foarte frumoasă, foarte importantă. Soarele şi zăpada erau imperiul ei. Muntele însuşi o ajuta să-i vrăjească pe cei doi băieţi. împingându-se în beţe, zbură în mijlocul albului ce iradia. Cei doi se avântară pe urmele ei. Elizabeth îi ghicea întrecându-se în îndrăzneală şi pricepere ca s-o ajungă. Câştigând teren faţă de ei, făcu un popas la marginea unei vâlcele. Tot Maxime Poitou fu cel care ajunse primul. Era epuizat şi fericit. Sudoarea îi curgea, pe faţa arsă de soare. Ce vârstă putea avea? Douăzeci de ani? Douăzeci şi unu?

— Bravo! exclamă ea. Ai într-adevăr talent.

— Când sunt singur schiez mai puţin bine.

— De ce?

— Pentru că n-am niciun scop.

— Şi acum ai unul?

— Da.

— Care?

— Să te ajung cât mai repede.

Auzise ceea ce dorea. Maxime Poitou nu trebuia să-i spună mai mult. Dacă ar fi insistat, ar fi destrămat farmecul acestor glumepicante şi inofensive, care-i permiteau Elizabethei să-şi măsoare puterea asupra

băieţilor fără să le ofere nimic în schimb.

— Ar trebui să-ţi scoţi ochelarii, murmură el.

— Ce idee!

— Nu-ţi pol vedea ochii.

Ea făcu un gest ca să-l salute pe Jacques Grevy, care, rectificându-şi puţin poziţia, alunecă spre ea, înţepenit pe schiuri, după metoda elveţiană. Îşi înnodase haina în jurul brâului şi-şi desfăcuse cămaşa la gât.

— Antoine mi-a cernit schiurile cu ceară de parchet, mormăi el oprindu-se. Ce porcărie!

— Preferi să treci înainte? îl întrebă ea.

— Ca să vă întârzii şi mai rău? Mulţumesc, nu, continuăm aşa!… Nu vă ocupaţi de mine… Am să ajung când am să ajung…

Această lipsă de combativitate îi displăcu Elizabethei. Ridică din umeri:

— Cum vrei.

Cât despre Maxime Poitou, acesta era gaia să-şi rupă gâtul ca s-o urmeze. Plecară col la cot, târând, mult în spaicic lor, fantoma şovăitoare a reprobării. Jos, o mulţime agitată înconjura staţia telefericului. Scara de lemn tremura sub bocancii grei care urcau să ia cu asalr ghişeul. O cabină se ridica în ceruri plină cu preafericiţi. O alta cobora, purtând, cu regret parcă, în cuşca ci de sticlă, silueta ruşinată a unui călător care nu ştia să schieze. Pe pârtia îngheţată, sportivii apăruţi din neant veneau în picaj spre platforma telefericului, încercând să execute cea mai frumoasă cristiană din după-amiaza aceea, în faţa unui public de specialişti. În alte părţi, pe pârtii confortabile, instructori de schi încurajau începuturile unui regiment de furnicuţe, cu labe lungi şi neîndemânatice. Maxime Poitou propuse să se întoarcă imediat la Rochebrunc. Dar Jacques era obosit. Prefera să-şi aştepte părinţii. Prietenia şi buna-cuviinţă îi porunccau lui Elizabeth să rămână cu el, dar tentaţia unei noi coborâri fu mai tare. Elizabeth se instală împreună cu Maxime Poitou la coada care se lungea la

intrarea telefericului.

Mai făcură două coborâri. Apusul soarelui aprindea cerul când, în sfârşit, se hotărâră să se întoarcă. Un frig foarte ascuţit le ciupea feţele. La capătul pârtiei, staţia telefericului nu mai atrăgea decât rari amatori: Jacques dispăruse. În locul în care, mai înainte, tropăiau elevii şcolii de schi, zăpada goală se odihnea şi-şi aerisea rănile. Totul era liniştit. Munţii întindeau pături de umbre până la nasurile lor luminate de o ultimă rază de soare. Bătu un clopot. Satul îşi chema oamenii înaintea asfinţitului. Nişte femei care râdeau şi tremurau de frig se înghesuiau într-o sanie vopsită în albastru. Vizitiul întinse pe picioarele lor o piele de capră. Un cal pletos scotea nori de aburi pe nări.

— Ce frumoasă plimbare! exclamă Maxime Poitou încântat. Şi acum ce facem?

— Ne întoarcem la hotel, spuse Elizabeth.

— Nu vrei să vii cu mine să bem o ceaşcă de ceai la „Mauvais-Pas”. Am putea dansa.

Elizabeth surâse amuzată şi reticentă:

— Mi-ar face plăcere, dar e imposibil. Mă aşteaptă părinţii. Deja am întârziat.

— Pe altă dată atunci?!

— Poate.

Coborâră până la hotel fără să-şi scoată schiurile. În faţa uşii, Elizabeth îşi desfăcu legăturile, bătu cele două schiuri de frasin unul de celălalt, ca să cadă zăpada de pe ele, şi le sprijini de zid. În timpul acesta, Maxime Poitou, care se grăbea să.se schimbe, îşi continua coborârea către anexa situată cincizeci de metri mai jos, pe drumul spre Glaise.

Când pătrunse în hol, Elizabeth fu izbită în obraz de căldura casei. O aromă de pâine prăjită îi gâdilă nările îngheţate şi purificate de frigul de afară. Friquette se precipită în întâmpinarea ei, fremătând din ciotul de coadă. Câţiva clienţi, aşezaţi în jurul meselor rotunde, îşi luau ceaiul. Familia Grevy se afla acolo în totalitatea ei.

— Ei bine… Ei bine! exclamă doamna Grevy, uite-o pe mica noastră campioană. Eşti mulţumită de după-amiaza de azi?

— Zăpada a fost minunată! răspunse Elizabeth. Dar dumneavoastră, doamnă, cum v-aţi descurcat?

— S-a apărat cu mult curaj! spuse domnul Grevy cu o lucire de mândrie conjugală în priviri.

— În afară de panta mare, de la ieşirea din pădure, unde am făcut zece metri pe fund! ţinu să precizeze doamna Grévy.

— Asta nu înseamnă nimic, râse Elizabeth.

Se simţea jenată. Jacques o privea cu reproş. SC gândi că semăna cu o oaie. Deodată, el încruntă din sprâncene şi-şi plecă ochii în ceaşcă. Avea să plângă în ea?

— Mă duc să mă aranjez puţin şi mă întorc, reluă Elizabeth pe un ton dezinvolt.

Se îndrepta spre scară, când mama ei, ieşind din oficiu, o opri din drum:

— «Abia acum ai venit?

— Da, mamă…

— De unde vii?

— De la Rochebrune.

— Familia Grévy s-a întors de o oră.

— Am vrut să mai fac o coborârc.

— Singură?

— Nu.

Cu cine?

— Cu domnul Maxime Poitou.

— Domnul Maxime Poitou I exclamă Amélie. Complimentele mele! Cum arătai pe pârtia aia cu un tânăr pe care abia l-ai cunoscut?

— Ei; mamă, e un client al hotelului!

— Un student! spuse Amélie cu o voce scăzută.

Erau singure pe coridor, dar servitorii le puteau oricând surprinde.

— Ce importanţă arc că e student? întrebă

Elizabeth.

— Ai înţeles foarte bine ce vreau să spun „bombăni Amélie.

— Dacă o iei aşa, şi Jacques tot student e…

— Jacques e un băiat de familie bună. Dar Maxime Poitou ăsta nici nu ştiu de unde vine. Arc nişte apucături care nu-mi plac deloc. De acum încolo, să taci bine să eviţi genul ăsta de plimbări în doi cu primul venit. N-ai decât să schiezi singură sau cu un grup. E mai cuviincios şi mai distractiv.

— Bine, mamă, spuse Elizabeth resemnată.

Lăsă să-i cadă fără vlagă braţele de-a lungul corpului. Mama ci era, cu adevărat, de modă veche. Refuza să înţeleagă faptul că raporturile între băieţi şi fete nu mai erau aşa cum le ştia din tinereţea ei. Şi, totuşi, viaţa veselă de la Mcgève ar fi trebuit să o vindece de părerile astea învechite. Sub privirile Elizabethei care o judeca în tăcere, Amélie se îndepărta încetişor.

— Du-te să te aranjezi. Eşti pieptănată ca o sălbatică!

Elizabeth se avântă pe scară tropăind cu bocancii grei. Friquette alerga în urma ei.

— Nu fugi! mai strigă Amélie.

Tânăra continuă urcarea în vârful picioarelor şi, ajunsă la etajul trei, deschise uşa care purta numărul 23. Anul trecut fusese obligată să-şi schimbe camera după fluctuaţia clientelei. În mai mult rânduri, chiar, ca să nu refuze lumea, părinţii ei o puseseră să se culce cu ei în cameră, pe un pat pliant. Dar, acum, de la începutul sezonului, avea în sfârşit, cum spunea Amélie, „micul ei domeniu rezervat”. De fiecare dată când se afla aici, trăia un sentiment de independenţă. Totul, în această cameră mansardată, fusese ales şi aşezat prin grija ci: patul-divan, perdelele de creton, lampa de pe noptieră în formă de sfeşnic, etajera pe care se aflau câteva cărţi desperecheate, pupitrul în care se odihneau scrisori şi

fotografii… La fereastră se înălţa un brad negru, al cărui vâri se înclina puţin într-o parte, ca pentru a vedea mai bine ce se petrece în cameră.

Elizabeth se dezbrăcă până la mijloc şi se spălă la chiuvetă. Apa caldă îi curgea uşor pe faţă, pe sâni. Ea le mângâia rotunjimile cărnoase cu mănuşa de toaletă şi sfârcurile se ridicau, rozalii şi impertinente. Pielea ei era mată, netedă, elastică. O aluniţă îi însemna umărul stâng. Întorcându-şi capul, putea să-şi pună buzele pe ea când se termină de spălat, se pieptănă, încercând să lase părului ci scurt, fin şi mătăsos un aspect puţin zburlit. Constatase că, pentru a-i sta bine, părul trebuia să pară proaspăt ciufulit de o pală de vânt. Niciun pic de pudră. Un bronzaj discret îi colora uniform obrajii. Doar o urmă de ruj care să-i marcheze conturul gurii. De pe perna ei, Friquelte îşi urmărea stăpâna cu adoraţie. Elizabeth o apucă, o sărută impetuos după urechi şi se gândi la invitaţia lui Maxime Poitou. Avusese dreptate să-l refuze? „Mauvais-Pas” exercita asupra ei o atracţie magică. Orchestra era excelentă, publicul numeros şi tânăr, ambianţa „formidabilă”. Îi plăcea atât de mult să danseze, că şi-ar fi petrecut bucuroasă toate serile în acel loc. Dar ce pretext să invoce în faţa părinţilor ca să-şi justifice ieşirea? La urma urmei, Maxime Poitou nu-i plăcea îndeajuns cât să-şi asume, urmându-l, riscul unei mustrări suplimentare. Ah, dacă ar fi fost vorba despre André Lebreuil, flirtul ei de anul trecut! S-ar fi arătat, oare, mai puţin înţeleaptă *f* Lăsă amintirea, nostalgică, să se înfiripe, o depuse pe Friquctte pe perna ci şi ridică salteaua ca să-şi ia frumosul pantalon albastru că* noaptea, care dormea, cât era de lung, întins ca o coală de hârtie, cu dunga tăioasă, pe somiera gri cu dungi albe. Un zgomot de paşi şi de voci se auzi pe coridor. Clienţii se întorceau în camere. Bătrânuî-brad gânditor îşi legăna capul în vânt. Elizabeth se îmbrăcă, surâse imaginii sale din oglindă şi se hotărî ca, în scara aceasta, să fie foarte drăguţă cu Jacques.

Familiei Grbvy nu i se putea refuza nimic: a doua zi, când s-au întors după o plimbare cu schiurile împreună cu Elizabeth, îi propuseră să se ducă să ia ceaiul la „Isba” sau la „Mauvais-Pas”, iar Amélie, care avea multă consideraţie pentru ei, se grăbi să-i dea voie fetei să-i însoţească. Într-un adevărat vârtej de bucurie, Elizabeth se pregăti îndelung în faţa oglinzii. Nerăbdarea ci era cu atât mai puternică cu cât regreta că renunţase, în ajun, la o ieşire cu Maxime Poitou. O să-l întâlnească oare la bar? Ar fi amuzant! Dar, oricum, avea să danseze mai mult cu Jacques.

În hol, familia Grévy o aştepta ca să plece. În timp ce se scuza că a întârziat puţin, căuta ochii mamei sale şi citi în ci o lucire de mândrie. Acest semn îi dovedea că era într-adevăr frumoasă, în pantalonul ei albastru închis şi în vesta de antilopă, roşcată şi cu mari cusături în relief.

— Unde e lata? întrebă ea.

— La bucătărie, cred, spuse Amélie.

Elizabeth se precipită în bucătărie şi îl găsi pe lalăl ci într-o discuţia aprinsă cu şeful bucătar, în faţa mesei pe care se afla o bucată de jambon începută.

— Ies în oraş, tată! exclamă ea. Mă duc să dansez!

Picase prost. Şeful bucătar era roşu de furie. Fără îndoială i se făcuseră, în legătură cu jambonul, nişte reproşuri pe care nu le putea accepta. Pierre îi aruncă fetei o privire drăgăstoasă:

— Pentru cine te-ai făcut atât de frumoasă?

— Pentru nimeni şi pentru toată lumea!... Sunt atât de bucuroasă, lată!

Îl sărută şi zbură să întâlnească familia Grévy pe treptele de la intrare. Afară, o pulbere strălucitoare se învolbura în aerul sumbru şi rece. Întunericul venea din cer şi lumina de la pământ, înalte talazuri de un alb îngheţat mărgineau drumul. Încălţămintea scârţâia pe zăpadă. Elizabeth l-ar fi luat bucuroasă cu ea pe Jacques, să fugă împreună să ajungă mai repede la „Mauvais-

Pas”. Dar trebuia să ţină pasul cu părinţii, care mergeau la braţ, cu încetineală, de frică să nu alunece… Primele casc ale satului apărură, cu ferestrele luminate şi cu acoperişurile îngroşate de puf alb şi moale. Trecu o maşină cu lanţuri la roţi. Era multă lume pe străzi. Fele surâzătoare se oglindeau în lumina galbenă ca lămâia a unei vitrine. În piaţa bisericii, clopotniţa, stăreţia, primăria şi bătrânul donjon burtos stăteau adunate în jurul unei întinderi albe. Uşa farmaciei se deschidea într-un meterez de gheaţă şi o cărare presărată cu cenuşă alerga din prag până la marginea trotuarului. În faţa vechiului cimitir se aliniau mai multe sănii, iar vizitiii tropăiau pe loc în aşteptarea clienţilor. Uneori, câte un cal amorţit scutura din cap şi arunca în noapte clinchetul cristalin al clopoţeilor săi. Ceva mai departe, negrul Bouboule, la poarta barului „Isba”, strâns în uniforma lui roşie, o salută pe Elizabeth cu un cotcodăcit vesel:

— Bun ziu, don’şoară! Mereu ochi frumoşi face băieţi moare de dragoste!?… Nu intrat la mine cu aceştia domni-doamne? Multă lume! Multă vesel!…

Elizabeth îi întrebă pe domnul şi pe doamna Grâvy cu privirea. Dar ei aveau o slăbiciune pentru „Mauvais-Pas”.

— Altă dată, Bouboule, zâmbi Elizabeth.

Se puseră din nou în mişcare. „Mauvais-Pas” era situat mai sus, pe drumul spre Mont d’Arbois. Panta i se păru Elizabethei interminabilă. În sfârşit, frânturi de muzică anunţară paradisul.

Înainte de a intra în sală, doamna Gr<3 vy se duse împreună cu Elizabeth la toaletă, unde amândouă se pieptănară. Apoi se alăturară bărbaţilor, care le aşteptau în vestibul. Clienţii erau încă puţin numeroşi la „Mauvais-Pas”. Dar mesele goale aveau câte un carton cu menţiunea „Rezervat”. Şeful de sală nu avu însă nicio reţinere în a subtiliza unul dintre cartonaşe şi a-i instala pe noii veniţi în locurile cele mai bune, în rotondă. Orchestra, instalată pe o estradă, cânta un slow

languros. Cupluri înlănţuite băteau pasul pe loc, pe pista de dans, pantalon lipit de pantalon. Identici în partea de jos, bărbaţii şi femeilertu-şi mărturiseau sexul decât prin feţe. Se aflau acolo câteva fete foarte frumoase şi strălucitoare, mai blonde sau mai brune decât ar fi fost natural, cu buze sângerii şi cu ochii de email, şi câţiva băieţi înalţi, cu feţe dure, care închideau ochii pe jumătate şi respirau cu gravitate în părul partenerelor. Domnul Grevy comandă ceai şi pâine prăjită pentru patru persoane. Jacques se legăna ritmic în scaun.

— Dansăm? întrebă el.

Elizabeth se ridică.

— Ce nerăbdători sunteţi! spuse doamna Grbvy râzând. Nu puteţi rămâne aşezaţi nici cinci minute! Poate că Elizabeth ar vrea mai întâi să bea puţin ceai…

— Oh, nu, doamnă! exclamă ea.

— Îţi place mult să dansezi? reluă doamna Grevy.

— Da, doamnă, ador dansul!

Se supuse cu plăcere ritmului unduitor al melodiei. O mână caldă i se lipi pe spate. După câţiva paşi simţea că e strânsă în braţe mai cu putere. O voce răguşită îi şopti la ureche:

— Îmi place la nebunie să dansez cu tine, Elizabeth!

— Da, îi răspunse ea prudentă. Orchestra e foarte bună.

— Cel mai bine e că suntem aici amândoi! Nu găseşti?

— Da, bineînţeles…

— E multă lume şi lotuşi ai impresia că, eşti singur.

Trecură prin faţa domnului şi doamnei Grbvy, care se uitau în altă parte. Persoane intrau, aruncau o privire de jur-împrejur, ascultau muzica dând din picior în ritmul ci, ieşeau, reveneau, se sprijineau de bare. Elizabeth îl observă pe Maxime Poitou; care se îndrepta spre o. masă, împreună cu trei din camarazii săi şi cu două fele. Îi surâse. El execută un larg şalul de muşchetar, cu un picior dus la spate –, şi cu mâna pe inimă.

— Numai ăsta mai lipsea! mormăi Jacques.

— Ce ai împotriva lui?

— Nu ştiu. Mă agasează. Vrea să fie spiritual şi e, pur şi simplu, idiot. Idiot şi îngâmfai!

— Eu îl găsesc simpatic.

— Da, mi-am dat seama! De fapt, recunoaşic că ai o slăbiciune pentru el…

— Ei, asta-i acum). n-ai nimerit-o, bietul meu Jacques! E mult prea tânăr!

— Are douăzeci şi unu de ani!

— Vezi?!

Îşi slăbi strânsoarea, lovit în plin de aceste cuvinte care-l înlăturau şi pe el, în acelaşi timp cu rivalul lui.

— Îţi trebuie bătrâni, poate? întrebă el cu o tristă insolenţă.

Fără să se obosească să-i răspundă, Elizabeth întoarse capul către uşă şi exclamă:

— Ei, priveşte!

Cinci atleţi blonzi pătrundeau încet în sală. Erau faimoşii austrieci care tocmai sosiseră la Megeve ca să predea metoda de schi din Arlberg. Erau frumoşi şi solizi. Aproape că nu ştiau franţuzeşte. Toate femeile îi examinau cu aviditate.

— Chiar că sunt formidabili! exclamă Elizabeth.

— Dacă ar fi francezi, nici nu i-ai băga în seamă, răspunse Jacques acru.

Orchestra se opri cu un suspin; câţiva clienţi aplaudară fără să părăsească pista; saxofonistul îşi duse la gură instrumentul şi, de la primele note, cuplurile se formară iarăşi. Jacques o înlănţui din nou cu o mişcare de înger protector. Muzica era atât de dulce, încât nici ei, nici lui nu le venea să vorbească. După acest al doilea dans se duseră la locurile lor, prin înghesuială. Elizabethei îi era foarte sete. Dar nu apucase să soarbă din ceai, că Maxime Poilou se înclină în faţa ei. Cu un surâs de scuză la adresa doamnli şi domnului Gr<5 vy, că se ridică şi se strecură printre mese. Jacques, cu ochii în

gol şi cu o expresie răutăcioasă, rumega proiecte de torturi sălbatice. Maxime Poitou o înşfăca cu putere pe Elizabeth şi-i întinse braţul în sus ca pentru a o agăţa de un cârlig. Ea îl privi surprinsă. Nu avea niciun pic de simţ al ritmului şi se mulţumea să-şi împingă partenera în faţa lui, legănându-se puţin şi îndoind genunchii. Stângăcia gesturilor lui era atât de evidentă încât celelalte perechi se fereau de el, de frică să nu se ciocnească. Când o călcă pe Elizabeth pe picior, exclamă cu veselie:

— S-ar zice că dansez prost…

— Foarte prost, spuse ea râzând.

— N-am putut să învăţ niciodată, şi totuşi îmi place.

— Fă ce-o să-ţi zic cu şi o să meargă totul bine.

— Dă-i drumul, ascult!

— Mai întâi braţul! Lasă braţul jos! O să mi se pună un cârcel! Şi apoi nu mă mai strânge atât de tare!

— N-am ce-i face; de vină e sentimentul!

— Nu te mai gândi la sentiment, gândeşte la muzică… Unu, doi… Auzi?… Un, doi… E simplu!…

Îl conducea. Dar era greu de mişcat, ca un cufăr. Din când în când spunea:

— Simt că începe!… Fac progrese!… Eşti mulţumită?

Deodată, se hotărî să se descalţe ca să aibă o călcătură mai uşoară.

— Nu, nu! Vrei să te porţi cuviincios?! se bâlbâi Elizabeth.

Fu cuprinsă de un râs nebun şi trebui să se oprească în mijlocul ringului. Diferitq feţe se învârteau în jurul ei în fum de ţigară. Îi văzu trecând pe domnul îşi pe doamna Grbvy care dansau împreună, un instructor de schi din regiune, strângând în braţe o necunoscută, doi austrieci, fiecare cu câte o fată suplă, care se lipea de burta lor şi-şi dădea sufletul pe gură şi pe ochi.

— Continuăm? întrebă Maxime Poitou.

Dar muzica se opri şi Elizabeth profită de armistiţiu ea să se întoarcă la masă.

— Am să mă antrenez seara în cameră, spuse Maxime Poitou despărţindu-se de ea. Data viitoare n-o să mă mai recunoşti! De altfel, am să vin în espadrile!

Ea râdea încă atunci când se aşeză. Doamna şi domnul Grevy veniră şi ei. Jacques, între timp, îşi comandase un cocteil şi îşi examina paharul cu o fixitate înciudată, ca un bărbat hotărât să caute în alcool uitarea nenorocirilor şi distrugerea facultăţilor sale mintale. Dar efectul de tulburare pe care voia să-l provoace asupra celor ce-l înconjurau a fost stricat de tatăl său, care rosti cu entuziasm:

— Ce idee bună ai avut, Jacques. Am să iau şi eu un cocteil.

Sala se umpluse pe nesimţite. Toate mesele erau ocupate. În faţa barului nu mai rămăsese nici un singur taburet liber. Dansatorii formau o grămadă compactă care ondula pe loc, într-o mişcare greu de definit, asemenea unui buchet de alge cu picioarele înrădăcinate şi doar cu vârfurile libere. După ultimul blues, orchestra atacă un tangou. O lumină albastră inundă ringul. Sentimentele deveneau mai înflăcărate sub clar de lună. Jacques bea otravă. Domnul Grévy avea mustăţi şi ochi de spaniol. Nevasta lui, dezorientată, încântată, îşi legăna capul în ritmul muzicii. Deodată, şopti:

— Ia te uită! Parcă ar fi cele două fete de la hotel!

Alunecând printre mese, Cécile şi Gloria Legrand căutau cu disperare un loc liber. Şeful de sală le urma repetând:

— Dacă vă spun că nu mai e nimic liber, domnişoarelor!

— Ce înghesuială! Dacă am fi ştiut am fi venit mai devreme! spuse Gloria trecând prin faţa Elizabethei.

Erau gata să se îndepărteze, când doamna Grévy le propuse să se aşeze lângă ea pe banchetă. Cele două surori îi mulţumiră, protestară că nu vor să deranjeze pe nimeni, dar în cele din urmă acceptară invitaţia. Elizabeth, considerându-le distante şi înfumurate, trebui

să admită că erau cu mult mai amabile în lipsa guvernantei. Cécile, cea mică, părea chiar să aibă o fire veselă. Examina oamenii cu coada ochiului şi găsea de spus câte un cuvânt de haz pe scama fiecăruia. Gloria, mai serioasă, era deseori obligată s-o cheme la ordine. În prezenţa celor două fete, Jacques renăştea încetul cu încetul din propria-i cenuşă.

— Unde aţi fost în după-amiaza aceasta? întrebă el.

— La Mont d'Arbois, răspunse Gloria.

— Vă invidiez, spuse doamna Grevy. De când cu telefericul ăsta, toată lumea se înghesuie la Rochebrune. Dar, în ce priveşte peisajul şi expunerea la soare, prefer Mont d'Arbois.

— Putem să ne ducem mâine, interveni domnul Grbvy, dacă urcarea cu pici de focă nu vă sperie.

— Dimpotrivă! E foarte amuzant! se bucură Elizabeth. Va trebui să plecăm pe la ora nouă dimineaţa şi să luăm cu noi hrană rece… O întreagă caravană: doamna şi domnul Grevy, domnişoarele Legrand, Jacques, eu, poate şi alţi clienţi ai – hotelului… O să mâncăm o supă la „La Tante", apoi o să urcăm în vârful muntelui Joux şi de acolo o să începem coborârea…

Era atât de excitată de acest proiect, că fu surprinsă să o vadă pe doamna Grbvy că se apleacă spre ea şi îi atinge mâna ca s-o invite să tacă. Instinctiv, ridică ochii şi inima ci căzu, ca o piatră într-o fântână. Un bărbat se înclina cu gravitate în faţa ei. Era îmbrăcat în negru şi avea un fular de mătase roşu legat la gât.

— Scuzaţi-mă, le spuse ea domnului şi doamnei Grivy cu un surâs palid.

Se îndreptă spre ringul de dans călcând pe nori. Necunoscutul o luă în braţe. Abia o strângea şi, totuşi, avea impresia că tot acest trup mare se mula după al ci într-o înlănţuire echivocă. Nu mai era un camarad care o conducea, ci un bărbat despre care nu ştia nimic. Un bărbat care o alesese dintre toate. Îi dădu douăzeci şi opt-treizeci de ani, şi tulburarea ci se accentuă. Dansa

admirabil. Cele mai mici mişcări ale lui se acordau cu inflexiunile muzicii. Ruptă de pământ, Elizabeth îşi dorea ca orchestra să nu se mai oprească niciodată. Fularul roşu o fascina. Deodată, necunoscutul deschise gura. Dinţii îi străluciră. Spuse cu o voce joasă:

— Sunteţi încântătoare. Am impresia că dansez cu o fetiţă. Câţi ani aveţi?

Un şoc uşor mişcă straturile de gheaţă din mintea Elizabethei. Jignită că e luată drept copil, murmură:

— Nouăsprezece:

El repetă cu un aer pătruns:

— Nouăsprezece ani!

— V

— Da, întări ea.

— Şi domnul acela, «şi doamna de la masă, sunt fără îndoială tata şi mama? Iar băiatul e fratele dumneavoastră?

— Nu, sunt nişte prieteni.

— Prieteni foarte intimi? Nu foarte…

— Sunteţi deci singură, afei, în vacanţă?

— Nu sunt în vacanţă. Locuiesc.la Megeve, împreună cu părinţii.

— Tot anul?

— Aproape.

— Ah, da? Şi cu ce se ocupă părinţii?

— Au un hotel: „Două capre sălbatice”. îl ştiţi? El ezita.

— E în afara saţului, reluă ca Pe drumul spre Glaise.

— Perfect! exclamă el. Acum ştiu! Mi se pare că v-am mai întâlnit în anii trecuţi. Dar mă temeam că mă înşel. Schiaţi mult?

— Da. Şi dumneavoastră, de asemenea. V-am văzut ieri, la Rochebrunc…

— Poate, într-adevăr… Cum vă cheamă?

— Elizabeth Mazalaique.

Se depărtă de ca şi o examină plecând capul într-o parte, ca pentru a vedea dacă acest nume i se potrivea.

Elizabeth se simţi de parcă ar fi devenit un obiect de vitrină. Privirea cumpărătorului se plimba asupra ei, liniştită.

— Elizabeth, repetă el în sfârşit. E> un prenume foarte serios, un prenume de femeie!

— N-am nicio vină, ridică ea din umeri.

— Elizabeth! Elizabeth! O să trebuiască să mă obişnuiesc. Vă numiţi Elizabeth, locuiţi la Megeve şi aveţi nouăsprezece ani! Când pot să vă mai văd?

Se apropiase din nou de ea. Din nou, ea simţi caldul relief al unui corp străin pe piept, pe pântece. Era prizonieră. Şi plăcerea pe care o simţea i se trăgea din această sufocare.

— Când vă pot revedea, Elizabeth? reluă el.

— Nu ştiu, domnule… îngăimă ca”.

— Mă numesc Christian.

Ea repetă acest nume în minte. I se părea că în câteva secunde depăşise o etapă foarte importantă în viaţă, că nu mai avea nimic comun cu băieţii care o înconjuraseră mai înainte şi că noua ei condiţie îi lumina spiritul şi îi înfrumuseţa faţa. Muzica de *blues* devenea plângătoare, intimă. Inimile se atingeau.

— Vă urcaţi mâine la Rochebrune? întrebă Christian.

— Nu, nu cred, şovăi ea.

— Cu atât mai rău. Atunci poimâine?

— Poate…

O răsuflare fierbinte se opri pe obrazul Elizabethei. Feţe de oameni fericiţi pluteau în lumina oranj a unui reflector. Mirosea a pudră, a parfum şi a fum de ţigară… Un austriac, care dansa cu o blondă oxigenată, se aplecă spre Christian şi schimbară câteva cuvinte într-o limbă de neînţeles. Elizabeth se întrebă dacă nu cumva Christian era de origine germană. Nu va îndrăzni niciodată să-l întrebe. Deodată, el izbucni în râs. Ea tresări, neplăcut surprinsă, ca în teleferic, de această cascadă de sunete guturale. Austriacul se îndepărtă, cu capul dansatoarei culcat ca un buchet pe pieptul lui.

Christian râdea încă, dar mai încet. Ridicând ochii, Elizabeth îi vedea interiorul gurii, limba roşie care se mişca între două rânduri de dinţi albi. Orchestra tăcu şi ea crezu că o să-şi piardă echilibrul în tăcerea care urmă. Se pregătea deja să părăsească ringul, dar Christian o prinse de încheietură:

— Vrei să stai pe loc?!

— Dar dansul s-a terminat! spuse ea.

— O să înceapă altul.

Bătu din palme. Nimic nu-i rezista: instrumentiştii atacară primele măsuri din *Stormy Weather*. Elizabethei îi plăcea nespus

56 I

această melodic lentă şi nostalgică. Nu era oare o minune că Christian o luase din nou în braţe şi o purta pe ringul de dans în sunetele melodiei ei preferate? Orchestra complice cânta numai pentru ca După un lung moment, Christian se opri din dans:

— Vino cu mine; o să umblăm prin zăpadă.

— Când?

— Chiar acum. Nu se poate respira aici. Noaptea trebuie să fie rece şi frumoasă.

— Cum vă puteţi gândi la aşa ceva! exclamă ea. Sunt cu nişte prieteni.

— Prietenii pot fi părăsiţi!

— Nu, nu, e imposibil!

El începu să râdă. Limba îi apăru iarăşi printre dinţi. Paiete de foc îi luceau în priviri.

— Imposibil! Imposibil! repetă el. Chiar aşa crezi?

Apoi, o înlănţui dig nou şi îi şopti la ureche:

— Fetiţă mică! Fetiţă mică, cuminte şi dulce!...

Dansul continua. Elizabcih nu mai avea genunchi. Picioarele ei înaintau, se dădeau înapoi, se învârteau, fără ca ea să-şi dea seama de mişcările lor. Christian nu mai vorbea. Ea îl ghicea atent, vrăjit, şi se simţea mândră. Trecuse un an? Deodată, o bătaie de tobă o trezi din vis. Se terminase.

— La revedere, Elizabcih, spuse Christian. Pe curând!

— Pe curând, îi răspunse ea.

O conduse la masă, se înclină în faţa celor doi Grbvy şi dispăru.

— S-a făcut deja opt! exclamă doamna Grbvy. O să întârziem la masă. Cere plata, Marc.

Elizabeth examina aceste feţe familiare ca şi cum le-ar fi regăsii după o lungă absenţă. Lângă ea, domnul Grevy îşi deschidea portofelul. Doamna Grevy se dădea cu pudră, Jacques şi domnişoarele Legrand discutau despre excursia de a doua zi la Mont d'Arbois. Dar aceste cuvinte nu o mai priveau. Ea mergea alături de un bărbat, prin zăpadă.

Elizabeth intră în camera părinţilor şi o auzi pe mama ei spunând:

— Te asigur, Pierre, că bucătarul ăsta şef e de nesuportat!

Se afla în marele pat de acaju închis, cu umerii acoperiţi cu o jachetă uşoară, tricotată, din lână roz, cu un registru deschis pe genunchi. Veghind până noaptea târziu, nu se scula niciodată înainte de z. ece, în timp ce bărbatul ei, care se culca devreme, era în picioare încă de la şapte dimineaţa, ca să dea dispoziţii personalului de serviciu şi să seocupe de recepţia hotelului.

— Bună ziua, tată, bună ziua, mamă, spuse Elizabeth veselă.

O îmbrăţişă pe mama ei, al cărui obraz rămase impasibil.

apoi pe tatăl ci, care stătea nemişcat şi grav la picioarele patului.

— Crede-mă, am dat de un nepriceput! reluă Amélie. Dacă îl scoţi din peştele prăjit şi din profiterolurile lui cu ciocolată, nu ştie să facă mare lucru!

Pierre desfăcu braţele. Din mână îi atârna o bucată de hârtie pe care bucătarul şef mâzgălise proiectele lui de meniu pentru ziua aceea.

— Am sau n-am dreptate? îl întrebă Amélie.

— Sigur că ai, acceptă el, dar nu putem să-l concedicm în plin sezon. Unde o să găseşti înlocuitor?

— Şi dacă i-am scrie celui de anul trecut?

— Cum îţi închipui că la vremea asta, nu e deja ocupat? De altfel, nu era mare lucru nici de capul lui.

— Cel puţin nu bea. Ăsta, când e băut, mă înfricoşează. Felul în care îşi ascute cuţitul, privindu-le cu insolenţă!…

— Sper să se calmeze după săpuneala pe care i-am tras-o adineauri… v

— Să sperăm, oftă Amélie.

Deodată, ca şi cum şi-ar fi amintit de prezenţa fetei sale, o privi din cap până-n picioare, văzu costumul de schi, fularul, mănuşile cu un deget, bocancii grei şi o întrebă:

— Unde te duci?

— La Rochebrune.

— Pe ceaţa astă? se miră Pierre. Nu se vede la cinci metri.

— Pentru schiatul pe pârtie nu deranjează, tat a. Şi, apoi, pe mine Mă distrează! Dar recunoaşte că n-avem noroc! în dimineaţa asta, plănuisem cu familia Grévy şi cu domnişoarele Legrand să ne ducem în caravană! à Mont d’Arbois, şi, din cauza vremii proaste; s-a dus naibii, tot aranjamentul!

— Rămâne pentru altă dală, o consolă Amélie. Cu cine te duci la Rochebrune?

— Cu domnişoarele Legrand. Le aştept. Încă nu sunt gala.

Faţa Amélici se destinse. Era” bucuroasă că Elizabeth era în relaţii prieteneşti cu nişte tinere atât de bine crescute.

— Şi familia Grévy? întrebă ea.

— Doamna Grévy e probabil la tine, în vârful patului, spuse Elizabeth. Cât despre domnul Grévy şi Jacques, n-au pierdut vremea şi sunt deja pe pârtie! Ştii mamă,

Cécile şi Gloria sunt foarte drăguţe! Mi-ar plăcea să fac una sau două coborâri cu ele… dar, dacă ai nevoie de mine, pot să le zic să plece singure…

— Nu, nu! protestă Amélie, sunt foarte fericită că te ocupi puţin de fetele astea.

Léonline bătu la uşă: „Domnişoarele Legrand o aşteptă pe Elizabeth în hol”.

Se grăbi la întâlnire şi toate trei se duseră să-şi caute schiurile în cotlonul întunecos în care Antoine păstra materialul sportiv al clienţilor. Aplecat pe bancul lui de lucru, portarul topea cu fierul de călcat un baton de ceară de schi, al cărui miros acru şi înecăcios umplea atmosfera. În jurul lui, schiuri de diferite lungimi se sprijineau, două câte două, de perete.

— Totul e gata pentru dumneavoastră, domnişoarelor. Le-am ceruit foarte puţin.

Îi mulţumiră şi ieşiră cu ochiurile pe umeri şi cu beţele în mână. Drumul care ducea la teleferic era cufundat în ceaţă. Fetele auzeau voci în faţa lor, dar nu vedeau pe nimeni.

— Dacă aşa e şi sus, n-o să găsim nici punctul de plecare al pârtiei, spuse Gloria.

— Nu vă fie teamă, le asigură Elizabeth. Sunt sigură că la Rochebrune ceaţa s-a ridicat. De altfel, traseul e atât de uşor încât şi cu ochii închişi putem ajunge jos!

— Da, dar cu picioarele pe sus! râse Cécile.

O cabină era trasă, când controlorul de la intrarea pe peron închise uşa cu geamuri sub nasul lor.

— N-avem noroc, mormăi Elizabeth.

Şi-şi lipi faţa de geam. De cealaltă parte, un grup de schiori aşteptau, pe platformă, apariţia cabinei următoare. Elizabeth tresări. Christian era acolo, despărţit de ea de un strat subţire de sticlă. Cu fularul roşu, cu dinţii săi albi, cu o cipilică de lână trasă peste urechi. Vorbea cu vecinul său. Apoi, întoarse privirea, o recunoscu pe Elizabeth şi-i arătă cu degetul în sus. Voia să spună prin asta că o aşteaptă în vârf la Rochebrune? îi

fu teamă să spere că aşa era. O cabină strălucitoare coborî încet până la el. Se precipită în ea, în mijlocul unui mare tumult.

— Of! exclamă Cécile. Acum o să fie rândul nostru!

Minutele i se păreau ore. În sfârşit, cele trei fete se instalară într-o cabină plină ochi. O sonerie de avertizare se auzi şi cabina se ridică greoi în văzduh. Cablurile telefericului se pierdeau în ceaţă. Cabina aluneca, fără suport în mijlocul unui hău de vată, spre o destinaţie imaginară. Puţin câte puţin, totuşi, ceaţa se destrăma, mase compacte răsăreau din neant, o gară ca o nălucire înainta spre călători. La Rochebrune, un soare palid lumina zăpada.

— Aţi văzut că am avut dreptate? li se adresă Elizabeth.

Pasagerii îşi apucau schiurile, beţele şi se îndepărtau, purtându-şi fiecare crucea pe umăr. Elizabeth îl zări pe Christian, în picioare, pe un talii/, plinire alţi schiori. O aşteptase. O privea. Îi surâdea. Avea să vină spre ea? Deodată, îşi aminti că nu era singură şi nerăbdarea i se prefăcu în confuzie. Bărbatul acesta avea purtări atât de ciudate! Se temea că avea să se arate prea familiar cu ea, în prezenţa Cécilei şi a Gloriei Legrand. Se uită din nou la el, pe furiş. Nu se mişca din loc. Atunci, că se ghemui ca să-şi închidă legăturile. În ciuda tuturor eforturilor, clapeta din stânga se înţepenise prosteşte. În sfârşit cedă, lăsându-i Elizabethei pe degete o senzaţie de muşcătură îngheţată. Ridică privirea. Nu mai era nimeni pe taluzul alb şi bombat. Christian dispăruse ca luat de o pală de vânt.

— Eşti gata? întrebă Gloria.

Elizabeth, căzută pe gânduri, le însoţi pe cele două fete până la locul unde începea pârtia. Cécile şi Gloria plecară primele. Siluetele lor se mişcau rapid, apoi, intrând în pătura de ceaţă, dispărură absorbite. La rândul său, Elizabeth îşi luă avânt, perdele de voal îi fugeau în întâmpinare. Relieful se ştergea. Dintr-odată,

nu mai exista nimic solid pe lume. Zăpada însăşi nu mai era decât un strat de ceaţă, mai dens decât celelalte. Singurul punct de reper: vârfurile schiurilor alunecând prin lapte ca două botişoare ascuţite.

— Hei! strigă ea.

În nebuloasa din jur, o voce nesigură îi răspunse:

— Suntem aici, Elizabeth!

Se luă după sunet. Pete de umbră se grupară înconjurate de o fosforescenţă difuză. Din hăul alb se detaşară două santinele negre: Gloria şi Cécile. Elizabeth se opri.

— E teribil de amuzant! râse Cécile. Nici n-ai timp să-ţi fie frică, pentru că nu Vezi obstacolele. Repede, repede! Dacă ne grăbim o să mai putem face o coborâre înainte de masă.

Se precipită în ceaţă, cu capul înainte. Sora ci o urmă. Elizabeth le lăsă să dispară şi se împinse în beţe ca să-şi ia vânt. Dar puţin mai departe se imobiliză într-un scurt derapaj. Cineva o striga prin ceaţă:

— Elizabeth! Elizabeth!

Recunoscu vocea lui Christian. Un spectru se afgita înjosul pantei. Puţin câte puţin, fomla se preciză, ieşind dintr-o baie de nori lăptoşi. Urca anevoie, cu schiurile în foarfecă, către ecrcul de lumină transparent care o înconjura pe fată. Curând fu lângă ea, cu faţa lui slabă şi bronzată, cu ochii de piatră verde, cu gura care sufla aburi în frig.

— Iată-te, în sfârşit! zise el. Te-am aşteptat la coborâre ca să te văd schiind. Dar, cu ceaţa asta, nu se vede nimic. Acum, arată-mi ce ştii să faci!

— Ah, nu sunt expertă, spuse ca şi apoi, mă intimidezi!… Stai aici ca un profesor!…

— Nu încerca să te scuzi! Dă-i drumul!

O împinse uşor de umeri. Ea voi să-l uimească prin eleganţa stilului şi căută linia celei mai mari pante ca să prindă viteză, în spatele ci, o voce veselă urla:

— Bravo!… E minunat!…

Accelera degeaba; Christian era pe urmele ei ca un animal răpitor care-şi vânează prada. Fără să se întoarcă, ştia că el câştigă teren asupra ei.

— Nu le apropia prea mult! îi strigă că Mă sperii!

— N-avea grija mea! Dă-i drumul!

Clipi din ochi. Chiciura îi lovea faţa. Înaintea ci totul era surd, opac, cenuşiu şi alb. Dacă ar fi fost singură, ar fi încetinit ca să încerce să vadă pe unde înaintează prin ceaţă. Dar era urmărită prea de aproape ca să-şi permită aşa ceva. După o clipă se hotărî, totuşi, să înceapă un plug, strânse vârfurile şi desfăcu cozile schiurilor, lăsându-şi greutatea dintr-o parte în alta. Dar, deodată, pământul îi fugi de sub picioare. Într-o secundă îşi dădu seama că depăşise o ridicătură. Golul. Un şoc amortizat. O explozie de scântei. Era strivită în zăpadă, copleşită de zăpadă, ţintuită de zăpadă, de schiurile şi de beţele ei. Nu o durea nimic. Dar în minte îi coborâse o uitare apăsătoare. Gâfâia, cu ochii închişi, cu gura plină de zăpadă. Christian înconjură dâmbul, alunecă spre ea, îşi trecu un picior peste ca şi se opri deasupra cu cu un schi la dreapta şi celălalt la stânga. Sprijinită în cot, îl vedea de jos în sus ca pe un copac: linia neagră a pantalonului, un trunchi drept, o faţă surâzătoare. Părea imens. Încercă să se ridice, dar căzu pe spate.

— Lasă-mă pe mine, spuse el.

Îşi scoase mănuşile de lână. Ea crezu că avea să-i întindă o mână ca să o ajute să se ridice, dar el se retrase puţin, îşi trecu amândouă schiurile de aceeaşi parte, le aşeză perpendicular pe pantă şi îşi îndoi gleznele cu supleţe. Aşezat lângă Elizabeth, o mângâia pe obraz ca să îndepărteze zăpada care-i umplea ochii, sprâncenele, urechile.

— Aşa! Aşa! repetă el.

Degetele calde şi uşoare atingeau pielea feţei ca pentru a-i modela o faţă nouă. Era plăcut… Simţea că se pierde de propria ei persoană. Nimic din ceea ce i se întâmpla aici, în ceaţă „nu era adevărat. Privirile

bărbatului o pătrundeau tot mai adânc. El murmură:

— Ce ochi frumoşi ai, Elizabeth!

Ea tăcea, cu o apăsare pe inima care-i bătea să spargă pieptul. Atunci, el se aplecă asupra ei şi reluă cu o voce mai dulce:

— Elizabeth, sărută-mă.

Nu se mira. Totul trebuia să se întâmple astfel. Încet, întoarse capul, ridică bărbia şi se aştepta la o sărutare fugară şi tandră. Dar gura pe care o întâlni îi deschise dinţii cu violenţă, îi luă suflul, îi căută limba, se instală între obrajii ci cu mişcările unei jivine prizoniere. La început se zbătu, voi să strige, apoi se abandonă cerinţelor acestei feţe de bărbat care o zdrobea şi o mânca. Se înfiora de plăcere şi gemea uşor. Un braţ musculos o cuprinse. Imposibil să scape. De altfel, nici nu voia aşa ceva. Buzele lui Christian îşi schimbaseră direcţia. Elizabeth le simţea alergându-i pp frunte, pe tâmple, pe lobul urechii. Ea îi răspundea prin mici sărutări neîndemânatice care cădeau când Inn gol, când pe o bucată de piele, la întâmplare, pe care regăsea gustul zăpezii. Se auzi o voce care venea parcă de pe tărâmul celălalt.

— Hei!

Elizabeth îşi aminti de Cecile şi de Gloria Legrand.

— Trebuie să pleci, şopti ea. Sunt cu nişte prietene. Probabil sunt îngrijorate că nu mă văd…

Se depărtă de ca şi surâse, cu dinţii strânşi, cu ochii verzi. Faţa lui se detaşa cu contururi ireale pe ecranul incolor al ceţii.

— Ajută-mă să mă ridic, mai zise.

— Vrei într-adevăr să plec? întrebă el.

— Da, chiar te rog.

El se trase înapoi, degajă schiurile Elizabethei, care erau înfipte strâmb în zăpadă, o apucă de braţe ca s-o pună înapoi pe picioare şi îi scutură hainele, cu mici lovituri pe spate şi pe umeri. Când termină, Elizabeth îi mulţumi. Stând în picioare lângă el, se aştepta, în

continuare, să vorbească, dar el se încăpăţâna să păstreze tăcerea şi îşi punea mănuşile cu o încetineală calculată. Chipul îi era de nepătruns. Era supărat, se gândea la altceva? Şi, lotuşi, nu era cazul ca ea să spună: „Când ne revedem?” îşi luă beţele şi mormăi:

— Ei bine, la revedere, Elizabeth.

— Pleci?

— Nu asta ai. vrui?

Ea se miră, voi să-l reţină, dar el alunecă din faţa ei cu uşurinţa unui vis care trece, descrise o curbă largă şi se pierdu în ceaţă. Din nou, voci cântătoare chemau:

— Heei!

Elizabeth răspunse.

— Hei! Vin acum!

Şi se aruncă din toate puterile înainte. Aventura pe care o trăiesc i se părea o întâmplare fericită şi, în acelaşi timp, neliniştitoare. Îşi amintea cu emoţie cuvintele, sărutările acestui bărbat, dar nu înţelegea de ce o părăsise atât de brusc. Fără îndoială, avea să-l regăsească jos. Ajunse la domnişoarele Legrand şi se scuză cu o volubilitate inutilă: o prostie! îşi pierduse un schi la o căzătură şi se dusese să-l caute până foarte departe, printre brazi, în zăpada afânată. Cum să n-o creadă? Cele trei fete rămaseră grupate ca să-şi termine coborârca. Ajungând la staţia de jos a telefericului, Elizabeth cercetă cu privirea pârtiile dimprejur, sui scara, se strecură în sala de aşteptare, în mulţime: nu era acolo. Luase oare o altă cabină ca să suie la Rochebrune? Probabil. Se consolă pentru acest ghinion, gândindu-se că, deşi nu-şi dăduseră întâlnire, se vor întâlni negreşit, în sat sau pe pârtie.

— Cauţi pe cineva? se interesă Cécile.

— Nu, nu. Credeam c-am văzul familia Grévy. Dar m-am înşelat.

Ceaţa se îngroşa. Gloria propuse să se întoarcă direct la hotel.

Când intrară în hol, Amélie tocmai l’ixa cu piuneze

meniul zilei în rama lui. Câţiva clienţi o înconjurau.

— O plimbare reuşită? întrebă ca întorcându-se spre fete.

— Da, da, doamnă, spuse Cécile. Nu se vedea nimic, dar era cu atât mai nostim!

Apoi, citind meniul, exclamă:

— Ce bine! Avem profiterol cu ciocolată.

— Şi peşte prăjit! completă Elizabeth zâmbind.

Amélie îi aruncă o privire severă şi se adresă domnişoarelor Legrand:

— Vă place profiterolul cu ciocolată?

— Foarte mult, doamnă, încuviinţă Gloria.

— Atunci, zise Amélie, am să-l rog pe şeful bucătar să facă mai des.

De fiecare dată când Elizabeth scotea nasul pe afară, o făcea cu speranţa că-l va întâlni pe Christian. Că era cu familia Grevy sau cu domnişoarele Legrand, pe străzile satului sau pe pârtia de schi de la Rochebrune, acest singur gând o stăpânea. Dar orele treecau şi Christian rămânea de negăsit. Dispăruse odată cu ceaţa. Elizabeth nu putea înţelege cum de se lăsase sărutată de un bărbat căruia nu-i cunoştea nici măcar numele de familie. Cine era el în realitate? Unde locuia? De unde venea? Ce făcea în viaţă? Cât timp rămânea la Megeve? îi cunoştea gustul buzelor, dar era incapabilă să răspundă la oricare dintre întrebări. Era în această situaţie ceva scandalos care y tulbura şi o îndemna la visare. În unele momente, îşi spunea că el părăsise. regiunea. Atunci era cuprinsă de nelinişte. Dar, imediat, îşi dădea seama că presupunerea era puţin probabilă. După toate cele petrecute între ei, nu putea să plece fără s-o revadă. În curând, neînţelegerea avea să se risipească şi că va râde de propria-i îngrijorare, în aşteptarea acestei fericiri, domnişoarele Legrand o ajutau să suporte incertitudinea în condiţii cât mai bune. Erau atât de încântătoare, de vioaie, de puse pe confidenţe, încât Elizabeth regreta că nu le putea

împărtăşi propriile ci frământări. Află cu interes o mulţime de amănunte pasionante din viaţa lor. Părinţii felelor se instalaseră pentru trei luni, în Madagascar, unde aveau o mare exploatare agricolă, vei le lăsaseră sub supravegherea unei guvernante – uscată, cenuşia şi sentenţioasa domnişoară Pieulevain. Aceasta, în schimb, nu-şi bătea capul să le însoţească în plimbări! Era friguroasă, nu putea suferi zăpada, căuta cu obstinaţie vecinătalca unui calorifer pentru umerii ci piperniciţi, acoperiţi cu un pulover de lână, şi-şi consacra cea mai mare parte a timpului dezlegării de cuvinte încrucişate sau jocului de bridge cu clienţii hotelului.

— Au ales pân-au cules! râdea Cécile. Dacă am vrea să ne facem de cap, nici n-ar băga de seamă!

Pentru moment, de altfel, nici Cécile şi nici Gloria n-aveau intenţia „să-şi facă de cap”. Cécile pentru că încă se mai întreba, cu toţi cei optsprezece ani ai ei, dacă va exista-vreodată un băiat s-o poată seduce, iar Gloria pentru că era oficial logodită cu un viilor doctor care-şi făcea armata la Nancy. În fiecare dimineaţă primea o scrisoare de la el, iar după-amiaza se retrăgea în micul salon al hotelului ca să-i răspundă. Cécile era de părere că îşi scriau atât de mult încât, o dată căsătoriţi, n-or să mai aibă nimic să-şi spună. Elizabeth o invidia pe Gloria că era în stare să accepte cu atâta înţelepciune o lungă despărţire de fiinţa iubită, în timp ce că era deprimată doar pentru că nu-l revăzuse pe Christian de două zile.

Explicaţia o avu în dimineaţa de Crăciun, când veni în camera celor două surori, ca să le ia la plimbare. Pe măsuţa de noapte a Gloriei trona o ramă de piele verde cu fotografia adoratorului: gălbejit, cu obraji supţi şi cu nas ascuţit, un bărbat în nici un fel menit să provoace o pasiune devastatoare. Elizabeth spuse, evident din politeţe, că-l găsea misterios şi inteligent. Şi, în minte, îi apăru Christian, parcă şi mai frumos.

Ziua de 31 decembrie fu marcată la „Două capre sălbatice” printr-un meniu excepţional, câteva – sticle de

şampanie şi şase flori în loc de trei pe fiecare masă. Cei mai mulţi se bucurau să înceapă un nou an. Dar, pentru Elizabeth, 1 ianuarie nu-i adusese, cu lumina lui albă şi rece „nicio veste care s-o facă mai fericită decât în ajun. După sărbători, începură plecările: Maxime Poitou, trei din camarazii lui, doamna de Belmont, domnul Jaubourg, bătrâna doamnă Grévy, doamna Francine Dupin şi copiii ei. Pierre era cel ce conducea clienţii la autogară. Maşina lui, un Renault vechi, cu geamurile îngheţate, mârâia, şi trepida până se încălzea, în faţa hotelului. Antoine traversa holul şchiopătând, în ţinuta lui verde care flutura. Acoperit de bagaje şi de mici pachete, era un adevărat pom de Crăciun în mişcare.

După ce ultima notă de plată fusese achitată, Amélie conducea călătorii până la peronul de la intrare, vorbindu-le cu o amabilitate plină de melancolie:

— Sper că aţi fost, mulţumit de sejurul petrecut la noi!... Ce păcat că nu mai puteţi rămâne!... Adevăratul sezon abia acum începe!

— Fiecare, părăsind-o, îşi spunea probabil că era clientul ei preferat. În timpul acesta, sus, în hotel, Emilienne şi Berthe pregăteau deja camerele pentru alţi orăşeni care aveau să sosească în curând, cu feţe trase şi palide. Cei noi trezeau întotdeauna curiozitatea celor vechi. Maşina lui Pierre transportă pe rând, de la autogară la hotel, un tânăr serios împreună cu mama lui, o femeie însărcinată, cu bărbatul ei, şmecher şi uns cu toate alifiile, un domn gras cu accent alsacian şi pe doamna Lauriston, care fusese şi anul trecut şi ale cărei nefericiri conjugale era imposibil să nu le afli, pentru că avea ochii umezi, suspina des şi era dispusă oricând la confidenţe. Abia instalată la „Două capre sălbatice”, o luă pe Amélie deoparte ca să i se spovedească: şi anul acesta, bărbatul ei o expediase pe două luni la Mcgève, ca el să poată duce, la Paris, o viaţă veselă de celibatar. Un „donjuan” înrăit, un fustangiu care ar fi meritat ca doamna Lauriston să se sature de el. Dar ca îl iubea. Îi

aparţinea. Aceste cuvinte pe care Elizabeth le surprinse trecând prin salonul cel mic o lăsară perplexă. În loc să râdă, ca altă dată, de aerul dezolat al acestei victime de patruzeci de ani, rotunjoară, mioapă şi nesărată, o plângea că ajunsese la disperare din pricina unui bărbat.

— Sunt sigură că vă faceţi gânduri degeaba, o consola Amélie. Dacă v-a trimis aici e pentru că a socotit că-i bine pentru. sănătatea dumneavoastră.

— Ei, sănătatea mea, puţin îi pasă de ea! spuse doamna Lauriston, cu privirea în tavan şi cu nasul într-o batistă mică.

Elizabeth avu presimţirea că, în după-amiaza aceea, fără îndoială, îl va revedea pe Christian pe pârtia de la Rochebrunc. Dar, ca întotdeauna, aşteptarea ei rămase neîmplinită. Era atât de descurajată când se întoarse de la plimbare, încât refuză să se ducă la ceai în hol, în ciuda insistenţelor domnişoarelor Legrand, şi urcă, împreună cu Friquette, în camera ei. Amélie se încrucişă cu ea pe scară şi, învăluind-o într-o privire bănuitoare, o întrebă:

— Ai scris felicitări pentru bunicul şi pentru unchiul Denis?

— Nu încă, mamă.

— Cum aşa, nu încă? Suntem deja în 9 ianuarie… Dacă felicitările nu pleacă mâine…

Elizabeth atinse cu o sărutare obrazul mamei sale.

— Nu te supăra! Tocmai urcam să le scriu!

Această minciună fu rostită pe un ton atât de natural, încât Amélie rămase dezarmată.

— Era şi timpul, murmură ea.

Elizabeth continuă să uree treptele gândindu-se la disproporţia dintre micile griji ale mamei sale şi marca ei îngrijorare personală. O dată ajunsă în cameră, luă hârtie, un toc, se instală la masă şi-şi închipui că urma să-i scrie lui Christian. Un val de căldură o cuprinse. Privi prin fereastră bradul negru, aplecai, şi începu, să viseze: Cineva bătu la uşă.

— Cine e? întrebă Elizabeth.

Nu răspunse nimeni, dar clanţa se mişcă şi uşa se deschise încet. Jacques apăru în prag, cu figura tragică, şi şopti:

— Eu sunt, Elizabeth.

— Asta văd.

Închise uşa în urma lui, tuşi şi schiţă un surâs slab:

— Nu vrei să faci un tur cu mine prin sat?

— Nu acum, răspunse ea. Tocmai scriam.

— Cui?

Ea începu să râdă, flatată că o bănuia că întreţine o Corespondenţă ce nu putea fi mărturisită:

— Asta nu te priveşte!

El se posomorî.

— Bine, bine! Nu eşti deloc drăguţă, Elizabeth! Eşti întotdeauna de acord să ieşi cu alţii şi niciodată cu mine. Eşti atât de prost dispusă pentru că Maxime Poitou a plecat?

— Nu sunt prost dispusă, exclamă ea, şi puţin îmi pasă de Maxime Poitou.

— Aşa. se spune, mormăi el.

— Perfect, Jacques, aşa se spune şi aşa se crede.

— Atunci de ce fugi de mine? Ai ceva împotriva mea?

— N-am nimic împotriva la Te găsesc chiar foarte simpatic. Dar pentru moment, am treabă. Asta e tot!

— Chiar mă găseşti simpatic? întrebă el înaintând în cameră.

— Evident!

— Şi eu te găsesc simpatică, reluă el cu o vocc cavernoasă. Simpatică şi, mai ales, frumoasă.

Fără să se mişte de pe scaun, îl privi cu uimire pe acest băiat prea bine pieptănat, cu ochi albaştri care implorau şi cu nas roşu, jupuit de soare. El mai făcu un pas. Podeaua scârţâi sub bocancii lui grei.

— Elizabeth, îngăimă el.

— Ce este?

În loc de răspuns, se aplecă spre ea şi o sărută cu neîndemânare pe gât. Dintr-un salt ea fu în picioare.

— Ce te-a apucat?

Dar el o şi luase în braţe. Elizabeth simţi pe buze apăsarea unei guri fierbinţi, fremătă scârbă şi se desprinse. Amintirea lui Christian o săgetă prin minte. Ridică mâna. Zgomotul sec al unei palme o surprinse şi pe ea. Jacques stătea în faţa ei, alb de mânie, cu gura deschisă, cu ochii albaştri ieşiţi din orbite. „Am pălmuit un client!”, se gândi Elizabeth speriată. Bubuituri surde îi băteau în piept. Mâna dreaptă o ustura.

— Ei, asta acum, mârâi Jacques.

Din nou, se aruncă asupra ei. Friquette lătra, sărea spre el şi-i ameninţa pantalonii cu colţii. Apucată de talie, Elizabeth scutură capul şi spuse cu voce surdă:

— Jacques, dacă nu-mi dai drumul imediat, îţi jur că strig!

El se desprinse, cu o grimasă întipărită pe chip:

— Nu-i nevoie să strigi! Am înţeles! Mă car!

În ochii lui se putea citi ură.

— Da, cară-te! spuse sec Elizabeth.

Ieşi fără să se grăbească, legănându-se, ea pentru a Ojânfrunta pe fală prin dezinvoltura princiară a retragerii lui. Elizabeth fu intrigată de acest incident. Spera însă că după un acces de ciudă, Jacques se va calma şi va redeveni pentru ca un camarad. Dar, în cursul cinci care urmă, el nu privi în direcţia ci nici măcar o singură dală. îl vedea din profil. Stătea ţeapăn, mânca puţin şi bea mult.

După desert, când clienţii se retraseră în hol, el se izolă cu ostentaţie ca să citească ziarul. De altfel, cea mai mare parte a bărbaţilor ţineau, în scara aceea, un jurnal în mână. De la un grug la altul, conversaţiile se învârteau în jurul aceluiaşi subiect: „Un escroc internaţional, pe nume Stavisky, se sinucisese într-o vilă din Chamonix”. Toţi clienţii erau de acord că proptelele politice de care se bucurase acest individ în lot ceea ce

făcuse demonstrau putreziciunea regimului. Câteva nume, mereu aceleaşi, zburau din gură-n gură: Garat, Tissier, Dalimier… Dar, după domnul Gri-Svy, aceştia nu erau decât nişte figuranţi. El se întreba dacă guvernul va avea curajul să-i denunţe pe adevăraţii responsabili. Elizabeth, pe care această afacere nu o interesa, fu surprinsă să-l audă pe tatăl ei, atât de rezervat de obicei, intervenind în dezbatere cu vehemenţă:

— Aveţi perfectă dreptate, domnule Grbvy! Parlamentarii noştri au transformat republica într-un tripou! Ar trebui măturată toată această pleavă a societăţii!…

— Da, trăim într-o epocă stanic, remarcă durduliul domn alsacian. De cealaltă parte a Rinului, Hitler îşi pune tot poporul să defileze în pas de gâscă, iar aici, la noi, ce se întâmplă? Toată lumea e pasionată de murdarele poveşti ale Violetici Noziere, sepovesteşte cum Oscar Dufrennc – un consilier municipal, dacă vă vine să credeţi – a fost asasinai de un marinar care era partenerul lui de desfrâu, se descoperă că miniştrii sunt în cârdăşie cu hoţii… Doamne, unde o să ajungă Franţa?

— În prăpastie, domnule! în prăpastie! oftă Pierre.

Amélie era îngrijorată să-l vadă pe bărbatul ci încurajând pesimismul clienţilor, în loc să-i îndemne să se bucure cât mai mult de vacanţă. Cum el se încăpăţâna în această atitudine anticomercială, Amélie murmură cu un surâs graţios:

— Vii, Pierre? Ni s-a servit masa.

Şi îl trase spre sala de mese, unde mâncau întotdeauna numai ci doi, după clienţii lor. După ce plecară, doamna Laurislon se apropie de Elizabeth şi îi şopti, roşie de confuzie:

— Aş vrea să telefonez la Paris. Maillot 12 – 15.

Nu exista nicio cabină telefonică la hotel. Unicul aparat se afla la recepţie, în hol. Elizabeth învârti manivela, ceru numărul şi anunţă:

— Douăzeci de minute de aşteptare, doamnă.

Faţa doamnei Laurislon se pregăti pentru eternitate. Dar, zece minute mai târziu, târâitul telefonului o ridică precipitată, în ghetele albe.

— Nu vă deranjaţi, domnişoară! îi strigă ca Elizabethei. E sigur pentru mine!

Se îndreptă spre telefon şi-şi lipi receptorul de ureche. Surâsul ci, La început foarte lung, se restrânse într-un bol de croitoreasă cu ace-n gură. Puse receptorul în furai şi spuse:

— Nu răspunde.

Conversaţiile, care se liniştiseră cât că fusese lângă aparat deveniră mai puternice. Doamna Laurislon dădu din cap, murmură un „Bună seara!” şi urcă în camera ci ca să-şi ascundă supărarea. Elizabeth se apropie de grupul domnişoarelor Legrand.

— Avea o mutră! spuse Cécile. Cui îi telefona?

— Bărbatului ci, fără îndoială, o lămuri Elizabeth.

— Da, interveni domnişoara Piculevain. Am vorbit cu ea în după-amiaza asta. Cred că nu e fericită în –căsnicie.

— De ce? întrebă Cécile. El o înşală?

— Asta nu te priveşte, copila mea.

Cécile pufni în râs, iar Elizabeth o privi cu reproş. Putea fi chiar atât de copilăroasă şi de nepăsătoare? Ea însăşi, dintr-odată, simţea nevoia să fugă de lume, de lumină şi să se ascundă în pat, vegheată de marele brad negru. Dar clienţii nu păreau grăbiţi să se retragă în camerolc lor. Şi politeţea hotelieră cerea ca Elizabeth să rămână printre ei până la întoarcerea părinţilor săi.

La trezire, a fost frapată de adâncimea tăcerii-earc înconjura casa. Un bot recc i se lipi de obraz. O limbă umedă îi trecu peste bărbie. Friquette venise să-şi primească porţia de mângâieri. Elizabeth se amuză o clipă cu căţeaua, o mângâie pe burtă, după urechi, o trase uşor de smocurile de păr care-i cădeau pe ochi, apoi, sărind din pat, fugi la fereastră şi deschise obloanele. Crengile negre ale bradului se îndoiau sub

greutatea unor draperii albe. Ningea abundent. Nici vorbă de schiat în dimineaţa asta! Elizabeth o sună pe Léonline, care îi aduse micul dejun pe un platou. Friquctte îşi cerşi bucata de zahăr şi, primind-o, Se duse s-o ronţăie cu fereală, pe perna ei. Aroma cafelei cu lapte se răspândea în cameră. Fata muşcă dintr-o bucată de pâine prăjită şi privi, cu melancolic, dincolo de geam, căderca lentă şi regulată a fulgilor de zăpadă. Cum nu se grăbea să iasă, acordă mai multă atenţie decât de obicei toaletei. Apoi redactă, dintr-o trăsătură de condei, felicitările: „Cincisprezece rânduri pentru bunicul său, cincisprezece pentru unchiul Denis şi pentru Clémentine”.

Când pătrunse în hol, găsi un grup de clienţi care se relaxau. Ce să faci pe o vreme ca asta? Unii citeau, alţii scriau cărţi poştale sau jucau bridge. În faţa hotelului, Pierre şi Antoine dădeau zăpada cu lopeţile, Cécile şi Gloria veniră lângă Elizabeth pe peron şi-i propuseră să meargă în sat ea să-şi dezmorţească picioarele.

— Anloinc, strigă Elizabeth, luăm noi scrisorile de la poştă, în trecere!

— Mulţumesc, domnişoară, răspunse el îndreptându-şi spatele. Chiar că-mi prinde bine cu toată, treaba care-i de făcut aici! Câtă zăpadă a putut să cadă în noaptea asta; nici nu vă daţi seama! – în timpul acesta, Pierre înfigea lopata în zăpadă, ridica un bloc mare şi-l arunca departe, în dreapta lui. Avea faţa roşie, gâfâia şi era. fericit. Elizabeth îl îmbrăţişa:

— Nu te oboseşti prea tare, lată?

— Nici gând! N-am fost niciodată într-o asemenea formă!

Plugul nu deszăpezise încă drumul spre Glaisc. Tinerele umblării pe un strat de pudră imaculată în care încălţămintea li se înfunda scârţâind la fiecare pas. Fluturi de ger le zburau în întâmpinare. Friquctte Iropăia în urma lor, ridicând sus labele şi lătrând de bucurie. Era zi de târg. În faţa bisericii, prelate de pânză întinse între

stâlpi protejau, tarabele. Albul murdar al pânzei contrastă cu albul imaculat al zăpezii. Rochii de bumbac, pulovere tricotate din lână de Megeve, veste şi pantaloni din postav de Bonneval, craliţe, ceainice, pantofi, chiloţi îngheţau sub cerul liber „în timp ce negustorii şi cumpărătorii băteau din călcâie să se încălzească. şi se tocmeau în dialect. Privirile Elizabethei. alergau în toate părţile, în speranţa improbabilă de a-l descoperi pe Christian. În timpul acesta, Gloria, care se gândea la scrisoarea ci cotidiană, era nerăbdătoare să se ducă să ridice poşta. O corcitură neagră veni s-o amuşinc pe Friquelle, dar că îşi lăsă jos coada cu indignare, întoarse nişte ochi furioşi şi scoase un mârâit ameninţător, arătându-şi colţii. Animalul prost crescut se îndepărtă rumegându-şi umilinţa şi căţeaua intră la poştă împreună cu fetele care o lăudau pentru buna ci purtare.

În sala cenuşie, prăfuită şi supraîncălzită, câteva persoane îşi aşteptau rândul la ghişee. Podeaua era murdară de zăpadă neagră, topită, pe care încălţările o aduseseră de afară. Pe perete se aliniau uşiţe metalice, perforate şi numerotate – căsuţe poştale. Elizabeth deschise cu cheia cutia hotelului, scoase un pachet de plicuri şi le trie, pasându-le dintr-o mână în alta.

— Domnul Fleck… domnul Jacques Grbvy… doamna Voisin… Ah! Uite una pentru line, Gloria…

Gloria luă plicul, îl deschise imediat şi începu să citească cu aviditate. Se afla, de asemenea, în teanc o scrisoare din Madagascar adresată domnişoarelor Legrand. Cecile o cântări în palmă şi comentă:

— Şase pagini cu recomandări din partea mamei şi trei rânduri de post-scriptum de la tata. Asta-i raţia obişnuită. Îmi dai voie?

Deschise plicul. Elizabeth continuă să inspecteze plicurile şi tresări în faţa scrisului unchiului său Denis: *Domnului şi doamnei Mazalaique. Hotelul „Două capre sălbatice”…*

— Ia te uită! exclamă ea.

Uitase misivele cu urări în cameră. Să se întoarcă după ele acum? Ridicând bărbia cu ciudă, privi spre uşă şi, deodată, inima îi zvâcni cu putere, smulgându-i-se din plept. O bucurie năvalnică o cuprinse. Nu departe de ea, un bărbat se sprijinea în faţa unui ghişeu şi vorbea cu funcţionara de la poştă prin grilaj: Christian! Când intrase? îl vedea din spate. Umerii lui laţi întindeau un pulover cu guler întors, din lână groasă, gri. Renunţase la fularul roşu. O bonetă rotundă îi stătea pe creştetul capului. Fără să se gândească, înaintă repede spre el şi-l apucă de braţ. El întoarse capul. Soarele reveni pe pământ.

— Tu! exclamă el. De când te tot caut!

— Mă cauţi tu pe mine? se bâlbâi ea, făcând un mare efort ca să pară calmă şi veselă.

— Bineînţeles} La Rochebrune, în sat, peste tot! începusem deja să mă gândesc că eşti bolnavă. Voiam să merg la „Două capre sălbatice”, să întreb de tine!

Ceea ce spunea el era atât de ciudat, încât se întreba dacă nu cumva minţea. Friquette se apropiase de stăpâna ci şi, cu botul ridicat, asculta conversaţia cu neîncredere.

— Al tău e câinele ăsta? reluă Christian.

— Da.

— E amuzant cu pata asta pe ochi şi cu perii ăştia zbârliţi în chip de sprâncene. Ce-ai făcut de când nu te-am mai văzut?

— Nimic special… Am schiat cu prietenii.

— La Rochebrune?

— Da.

— Ei bine, în cazul ăsta ne-am încrucişai. Ce ghinion!…

O funcţionară ursuză se impacientă în spatele ghişeului.

— V-aţi hotărât o dată, domnule?

Christian îi întinse un mandat de încasarc. Lângă el, pe tejghea, se afla o scrisoare nedeschisă. Elizabeth citi

adresa pe furiş. *Domnului Christian Walter – Post restant – Megève*. În sfârşit, îi ştia numele de familie.

— Trei sute cincizeci de franci, spuse funcţionara.

— Aveţi un act de identitate?

Christian îi arătă hârtiile sale, semnă, băgă în buzunar banii, apoi scrisoarea şi-i zise cu un hohot de râs:

— Acum, că te-am regăsii, Elizabeth, n-o să-ţi mai dau drumul!

— Numai că… trebuie să mă întorc imediat, replică ça aruncând o privire prietenelor sale.

Cécile o privea surâzând, în timp ce Gloriei, cufundată în epistola logodnicului ei, puţin îi păsa de restul universului.

— Ai să te întorci; bineînţeles, adăugă Christian, dar după prânz, ai să ieşi din nou şi ai să mă vezi.

— Unde?

— La mine.

— Eşti nebun! şopti ea.

— N-am fost niciodată mai rezonabil. Nu se poate sta de vorbă pe pârtii, la poştă sau pe stradă… Şi am atâtea lucruri să-ţi spun! Locuiesc ia doi paşi de aici: în spatele diocezei. Ştii mica măcelărie pe dreapta?

— Da, răspunse ea.

— Apartamentul meu – şi ce apartament! – se găseşte chiar deasupra magazinului. Intri pe uşa care e într-o parte, urci scara din două-n două trepte şi, la etajul întâi, descoperi domeniul meu. Locuiesc ca un prinţ şi prepar ceaiul mai bine ca oricine.

Ea ştia că n-avea să se ducă la el, dar această invitaţie îi flata amorul propriu şi îi stârnea curiozitatea.

— De acord? întrebă el.

— Nu, spuse că N-am să pot…

El izbucni în acel râs puternic care nega totul, care smulgea totul în trecere. Câteva persoane se întoarseră; Elizabeth roşi.

— Ba da, ai să poţi. N-am să mă mişc de acasă în

după-amiaza aceasta. Am să te aştept…

Îşi încreţi buzele într-un surâs şi adăugă:

— Pe curând, Elizabeth!

— Nu, nu pe cu Tând. Nu preferi să ne vedem mâine, la teleferic?…

El dădu din cap în chip de negaţie şi ieşi. Elizabeth rămase o clipă sub o creastă de val, ameţită, orbită. Apoi, un nou val de bucurie o ridică pe vârful lui. Avea acum certitudinea că şi Christian ţinea la ea. Chiar dacă nu’se va duce să-l viziteze în după-amiaza aceasta, va şti întotdeauna unde să-l găsească. Uşurată, reveni lângă cele două fete:

— Iertaţi-mă… V-am făcut să aşteptaţi!…

— Câtuşi de puţin! răspunse Cécile. Gloria n-a terminat încă să-şi înveţe scrisoarea pe dinafară.

Gloria ridică din umeri fără să se întrerupă din lectură.

— Ce bine arată bărbatul cu care ai vorbit adineauri! reluă Cécile. Am impresia că l-am mai văzut la Rochebrune.

— Da, rosti Elizabeth cu dezinvoltură. E Christian Walter. Un camarad…

— În tot cazul, nu-i eşti indiferentă.

— Crezi?

— Da, da! Te mânca din ochi. Arc de altfel ochi foarte frumoşi. Şi dinţi foarte frumoşi. Cât despre bonetă, aş vrea şi eu una la fel!

— Ce-ţi mai place să mă tachinezi! râse Elizabeth.

— Nu, ăsta-i adevărul. Gloria, nu e aşa că era un vis boneta aia a domnului?

Gloria nu răspunse; ea nu văzuse nimic.

— Sunt sigură că, dacă plecăm în vârful picioarelor, n-o să bage de seamă c-o lăsăm singură, şopti Cécile. Vii, Elizabeth?

Ieşiră, urmate de Gloria, care continua să-şi citească scrisoarea în mers, cum citeşte un preot cartea de rugăciuni. Friquette le abandonă ca să se înfunde pe o

stradă pe care avea câţiva prieteni de salutat. Cinci minute mai târziu, le ajunse din urmă pe fete lângă farmacie. În faţa barometrului se formase un grup. Cécile îşi aminti că avea de făcut câteva cumpărături: cremă Nivca, vată, rimei… Pătrunseră cu o nonşalanţă studiată în prăvălie. Gloria, după ce-şi citise pentru a treia oară epistola deveni brusc raţională:

— Grăbiţi-vă! Sunt persoane care-şi aşteaptă scrisorile la hotel.

Se întoarseră la „Două capre sălbatice”, discutând vesele, sub ninsoarea care, cădea, abundentă, uşoară şi tăcută. În hol, Elizabeth o zări pe mama ei şi i se aruncă în braţe.

— Elizabeth! exclamă Amélie. Mă sufoci! Ce se întâmplă?

— Nimic, mamă!… Ai văzut ce zăpadă? E minunat!…

Jacques era aşezat cu o carte-n mână lângă vitrina cea mare.

Le gratifică pe fete cu o seacă. Înclinare de cap. Gândurile Elizabethei erau atât de departe de el, încât fu surprinsă la început de ciudăţenia atitudinii lui; apoi amintirea certei lor îi reveni în minte, dar ca un incident foarte vechi şi lipsit de importanţă. În jurul ei, câtewe persoane discutau despre afacerea Staviskv. Mirosurile de la bucătărie se instalau în hol. Câţiva clienţi se ridicară să treacă la masă. Elizabeth se regăsi în faţa unei farfurii pe care se aflau două sardele. Prânzul i se păru interminabil. Mâncă din vârful buzelor, cu stomacul strâns. După masă, doamna Laurislon o rugă să ceară din nou Maillot 12 – 15. De această dală, tentativa Qu încununată de succes. Cu receptorul lipit de ureche, cu ochi de îndrăgostită şi cu buzele umede, doamna Laurislon susura:

— Tu eşti, Gastón?… Da, bună ziua… Eu sunt… Colcilc… Am încercat să te prind ieri scară… Ah, nu crai acasă, mâneai la restaurant… Spune-mi, Josianne se descurcă bine?… Ce ţi-a dat la prânz?… De cfe escalop

de viţel?... Am spus... în sfârşit... Bine... Dacă-asla-ţi place!... Alo, nu ne întrerupeţi!... Alo... Da, cuín e vremea la Paris?... Aici, ninge... Ah, nu, sunt foarte prudentă... Dar tu?... Am spus: dar tu?...

Înfundaţi în fotoliile de piele, toţi clienţii tăceau şi se prefăceau că nu ascultă conversaţia. Elizabeth urmărea cu înduioşare mimica acestei neveste pe care un fir magic o lega de un bărbat prea îndepărtat şi prea seducător. Propria ei fericire se găsea întărită de fericirea pe care o citea pe faţa altcuiva.

— Ai mult de lucru la birou?... Ah, săracul de tine... dacă ai putea votii şi tu aici... E imposibil?... Bineînţeles! ... Alo!... Alo... Nu ne întrerupeţi!...

Repetă de trei ori: „Nu ne întrerupeţi!” cu accentul unei victime care-şi imploră călăul, apoi puse receptorul jos şi spuse visătoare:

— Asta e! Ne-au întrerupt!

Toată lumea respiră. Un murmur de voci eliberate se ridică din jurul meselor. Leontinc. servi primele cafele-filtru. Gloria, Cécile şi domnişoara Pieulevain ieşiră din sala de mese.

— Ai văzut, Elizabeth? exclamă Cécile. Ninsoarea s-a oprit.

— Nu se poate, se bucură Elizabeth.

— Uită-te şi tu!

Se apropiară de fereastră. Norul de ceaţă se ridicase. Prin văzduh nu mai cădea niciun fulg. În albul compact al peisajului negru erau numai pieptenii gardurilor, măturile stufoase ale copacilor şi rarele coşuri care fumegau.

— A. Dacă am urca la Rochebrune, acum, că nu mai ninge?” propuse Gloria.

— Ce idee! se miră domnişoara Piculevain. Zăpada e prea proaspătă ca să se poată schia. Ai face mai bine să-ţi petreci după-amiaza citind sau scriind câteva epistole.

— Ah, Jiu, domnişoară, lăsaţi-ne să mergem! exclamă Cécile. O să aven) lot timpul să scriem şi să

citim! Mama ne-a recomandat să petrecem cât mai mult timp în aer liber!

— Nu te gândeşti decât la distracţie! suspină domnişoara Piculevain întinzând pe masă un jurnal deschis la pagina cuvintelor încrucişate.

8.

Pe drumul care ducea la telefericul de Rochebrunc, Elizabeth nu încetă să se gândească la invitaţia lui Christian. Ideea de a se duce la el în apartament i se părea din ce în ce mai nesăbuită şi, în acelaşi timp, îi ardea din ce în ce mai puţin să le întovărăşească pe Cécile şi pe Gloria pe pârtie. Ajungând la staţia telefericului, se resemnă şi se aşeză cu prietenele ci la coada care se torlungca în faţa ghişeului. O mişcare îi agită pe schiori şi Gloria înaintă cu un pas. Cécile se pregătea să o urmeze, dar Elizabeth o reţinu. De ce? Nici ca nu ştia. Cei ce se aflau pe urmele celor două fete profitară de ezitarea lor ca să le depăşească. O hotărâre bruscă puse stăpânire pe Elizabeth. Aplecată spre vecina ci, îi şopti:

— Cécile, ascultă-mă, trebuie să fac o cursă foarte importantă în sat.

— Ah, da? spuse Cécile cu un surâs maliţios.

— Da. N-am să pot urca împreună cu voi la Rochebrunc. Dar nici nu vreau să mă întorc fără voi la hotel. Mama n-ar înţelege…

urâsul lui Cécile se accentuă între cele două gropiţe.

— Înţeleg, murmură că Ai întâlnire cu domnul cu dinţi frumoşi?

Elizabeth o privi drept în ochi.

— Da.

Această sinceritate o miră pe Cécile. Din simplă camaradă, devenea confidentă, complice. Ochii i se încărcară cu o umbră de gravitate.

— Cum facem atunci? întrebă ea.

— Trebuie să ne întâlnim la ora cinci, răspunse Elizabeth. La patiserie, de exemplu…

— Foarte bine. Contează pe mine.
— Nu te superi prea tare?
— Bineînţeles că nu. E foarte normal…
— Şi Gloria?
— Mă descurc eu cu ea. Nu-ţi face griji.
— Îţi mulţumesc. Îmi faci un mare serviciu.
Gloria se întoarse spre cele două fete:
— Iau bilete pentru toată lumea?
— Nu, răspunse-Cécile. Numai pentru noi două. Elizabeth nu poate veni. O să-ţi explic…
Şi, împingând-o pe Elizabeth de umeri, adăugă:
— Grăbeşte-te!… Pe curând!
Schimbară un surâs complice. Elizabeth ieşi din minuscula gară, îşi puse repede schiurile şi alunecă pe zăpada proaspătă spre Mcgéve. Totul se petrecuse foarte bine cu domnişoarele Legrand. În rest, nu voia să se gândească încă. Gustul ci pentru necunoscut era atât de mare, încât prefera să nu-şi strice dinainte bucuriile, gândindu-se prea devreme la necazuri. I se trăgea oare de la schi, unde nu avea nevoie să ţină seama de obstacole decât în clipa în care i se iveau în cale? Ca şi cum viaţa n-ar fi fost decât un joc comparabil cu acela practicat pe pârtiile înzăpezite şi, în decursul căruia, în orice împrejurare, conta pe inspiraţia momentului ca să iasă dintr-o încurcătură sau să-şi acorde o bucurie suplimentară.
Repede, să-l întâlnească! Cu beţele strânse sub braţ, zbură pe drumul cotit, pufos, ale cărui gropi nu se mai simţeau. În josul pantei „departe de casc, plugul municipal, tras de şaisprezece cai, deszăpezea o bucată de drum, în clichel de clopoţei. Un nor de aburi înconjura animalele. Triunghiul de lemn se înfigea în masa albă şi răsturna, de-o parte şi de alta, mari valuri de făină. O fracţiune de secundă şi tabloul dispăru după o cotitură. Panta se înduleea. Elizabeth se folosi de beţe ca să înainteze spre străzile satului. Orologiul bisericii bătu ora trei. Negustorii ambulanţi îşi strângeau tarabele.

Traversă piaţa, coli pe o străduţă şi se opri gâfâind în faţa prăvăliei vopsite în roşu. Hălci de carne atârnau în cârlige, dincolo de vitrine. În dreapta măcclăriei se deschidea o uşă.

Elizabeth îşi scoase schiurile, le sprijini de zidul de la intrare şi, ţinându-şi beţele în mână, se angajă pe o scară îngustă, cu trepte de lemn putred. Un palier îngust. O uşă joasă, Bălu şi inima ci fu cea care răsună. Urmă o făceai. Apoi, nişte paşi se apropiară. Nu avu timp să-şi regrete îndrăzneala. Uşa Se răsuci în balamale. Christian se afla în picioare în faţa ei. Purta un halat havan, strâns în talie cu un cordon. Gâtul şi pieptul erau goale între revere.

— Oh, însăşi Elizabeth! exclamă el. Nu te aşteptam atât de devreme! Intră. Pune beţele în colţ. Mă îmbrac şi sunt al tău.

Străbătu vestibulul mic cât un dulap şi pătrunse într-o cameră pătrată, foarte luminoasă, cu un tapet galben cu dungi albe. O sobiţă, înălţată pe picioare şi burtoasă, răspândea în jurul ei o căldură prietenoasă. Pe plită fumega un ceainic. Un burlan negru, încreţit la col, şi suspendat cu sârmă, se înfigea în colţul tavanului.

— Aşază-le, îi spuse Christian, arătând cu un gest elegant spre un fotoliu acoperit cu o ţesătură cu reliefuri aurii.

El se refugie într-o nişă a camerei, în care se afla toaleta, şi trase o perdea despărţitoare. Elizabeth continua să inspecteze locul. Un miros de tutun blond umplea aerul. Divanul, larg şi jos, era acoperit cu o cuvertură din piele de marmotă. Cărţi, jurnale, dosare se îngrămădeau pe un birou. Alte cărţi se înghesuiau pe rafturile unei etajere. Două scaune rustice de paie flancau o superbă masă rotundă d, acaju, acoperită cu o placă de marmură gri. Elizabeth remarcă un cufăr vechi ferecai, un covor uzat până la urzeală, câteva stampe pe pereţi. Era atât de interesată de acest decor masculin, încât simpla curiozitate era de ajuns ca sro distragă de la

temerile care o încercau. În sfârşit, avea să-l cunoască! Chiar dacă s-ar fi arătat zgârcit în confidenţe, aceste mobile, aceste obiecte vorbeau îndeajuns despre el. Îşi recapitula deja primele observaţii: „Trăieşte singur. Îi place să citească”. Perdeaua se dădu la o parte. Christian îşi făcu din nou apariţia, îmbrăcat într-un pulover negru, mulat pe corp, cu mânecile suflecate, cu pantaloni de schi şi cu papuci supli în picioare.

— Sunt atât de bucuros că ai venit la mine! zise el, strângându-i amândouă mâinile.

Elizabeth fu cât pe ce să i se arunce la piept, dar se înţepeni şi murmură: (

— Nu sunt decât în trecere! într-un sfert de oră trebuie să plec!

Christian îi dădu drumul la mâini surâzându-i:

— N-am să te reţin. Suntem de acord? Peste un sfeţţ de oră?

— Da, îngăimă ea, parcă regretând.

— Iată ceasul.

Luă un ceas deşteptător, îmbrăcat în antilopă, şi îl puse la vedere pe masa rotundă.

— E încântător la tine! spuse ea.

— Da, e nostim. Dar sunt în centrul satului şi asta nu-mi place. De câteva luni am altceva în vedere. O cameră separată;

Într-o fermă mare, în plin câmp, în mijlocul zăpezii, pe drumul spre Lady. Dacă-i conving pe ţărani să mi-o închirieze, voi fi cel mai fericit dintre oameni.

— Nu vor?

— Nu vor încă! Sunt încăpăţânaţi, ştii, încăpăţânaţi şi pretenţioşi… Fumezi?

Un pachet de ţigări se întinse spre ea. Mâna care-l ţinea era brună, nervoasă şi cu puţin păr pe dosul ei.

— Nu, mulţumesc.

Crezu că avea să insiste, dar el îşi aprinse o ţigară, scoase fumul pe nări şi se îndreptă spre vestibul. Acolo, se afla un mic dulăpior de lemn alb, cu uşile de plasă,

care servea drept cămară. Scoase din el trei ouă, o oală cu unt şi un imens jambon de ţară, de un roz viu.

— Ce faci acolo? întrebă Elizabeth în timp ce el aducea aceste provizii în camefă.

— Nu ţi-e foame?

Ea izbucni în râs.

— Foame? Bineînţeles că nu! Nu-i mult de când am mâncat.

— Eu încă n-am luat prânzul.

— Dar e trecut de trei!

— Şi ce-i cu asta? Ce idee să mănânci la oră fixă, ca şi cum ţi-ai lua medicamentul! Eu, ca să mănânc, aştept întotdeauna să-mi fie mai întâi foame. Pentru că meniul meu nu-ţi spune nimic, o să mă priveşti cuminte.

— Şi, mai ales, am să te ajut să-l pregăteşti!

— Nu, nu! Stai pe loc! Eşti aşa de drăguţă în fotoliul ăla!

Puse tacâmurile pe masa acoperită cu marmură, tăie două felii de jambon, aruncă o bucată de unt într-o tigaie… Aceste pregătiri o amuzau pe Elizabeth. O superioritate feminină, ironică şi, în acelaşi timp, înduioşată, o cuprindea în faţa acestui bărbat ocupat cu treburi menajere. Cu cât se îngrijea mai puţin de ea, cu atât i se părea mai la îndemână să pătrundă în viaţa lui intimă. Îi examina pe furiş mişcarea mâinilor, forma cefei. El aţâţă focul, scoase un cerc al plitei, puse tigaia şi aşternu cele două felii de jambon în untul încins, care protestă printr-o sfârâitoare efuziune de bule. Două ouă sparte cu îndemânare lăsară să li se scurgă gălbenuşurile rotunde, şi spuma transparentă a albuşului în mijlocul tigăii. Sarea şi piperul căzură peste toate ca o binecuvântare. Elizabeth simţi mirosul sănătos, de ţară, care se răspândea în încăpere.

— Jambonul, ouăle, untul, toate le cumpăr de la o fermă, îi explică Christian.

— Dar cine-ţi găteşte?

— O bătrână de treabă, puţin cam surdă. Vine în

fiecare dimineaţă.

Când ouăle cu şuncă fură prăjite, ic făcu să alunece din tigaie pe o farfurie, se aşeză la masă şi începu să mănânce.

— E bun? întrebă Elizabeth.

— Excelent! răspunse el cu gura plină.

Maxilarele îi jucau sub pielea bronzată a obrajilor. Îşi savura mâncarea fără grabă, cu reculegere. Mai târziu, îşi turnă un pahar de vin. În timp ce bea, mărul lui Adam – urca şi cobora sub bărbia lui, cu tresăriri de mic animal. Elizabeth murmură:

— Cine eşti tu, Christian?

— Într-adevăr, spuse el lăsând paharul jos. Nici nu-mi ştii numele de familie! Mă numesc Christian Walter.

— Eşti francez?

— Bineînţeles!

— Un moment am crezut că eşti neamţ!

— De ce?

— Pentru că te-am auzit vorbind nemţeşte la „Mauvais-Pas”.

— Asta nu înseamnă nimic! Familia mea e originară din Alsacia. Mai exact, familia tatălui meu. Mama e austriacă. Mi-am petrecut toată copilăria în Austria, în Tirol. Apoi, mama a murit, tata s-a întors cu mine în Franţa şi s-a recăsătorit. Ar fi vrut să devin arhitect, ca el. Dar studiile erau prea lungi pentru gustul meu. Iubesc îndeajuns viaţa ca să n-o sacrific pe altarul muncii.

De îndată ce-am putut m-am instalat la Megeve. E singura re –, giune în carentă simt într-adevăr bine: soarele, zăpada, calmul de la ţară… Şi încă tu n-ai cunoscut satul ăsta înaintea sosirii masive a turiştilor! închipuie-ţi câteva case, adunate în jurul clopotniţei, pantele albe şi neprihănite, o turmă de reni domesticiţi…

— Dar cu ce te ocupi la Mcgtive? întrebă Elizabeth.

— Sunt profesor de germană la colegiul privat. Asta îmi ia câteva ore dimineaţa şi îmi aduce ceva bani…

— Eşti profesor? Ce amuzant!

— De ce?

— Aşa…

Se gândea la unchiul ei, Julien, institutor la Jeyzelou, un personaj scorţos, cu guler tare, cu cretă în vârful degetelor şi cu o mustaţă dreaptă, ca o linie de cerneală, sub un cuvânt important.

— Chiar că n-ai aer de profesor.

— Întâmplător, asta sunt. Şi îmi şi place. Unii dintre elevii mei sunt copii foarte interesanţi! Le studiez caracterele. Le urmăresc evoluţia…

— Vorbeşti ca un vârstnic!

— Nici nu sunt chiar atât de tânăr!

— Ce etate ai?

— Douăzeci şi opt.

Nu se înşelase: era într-adevăr, un bărbat cu experienţă.

El muie o bucată de pâine în gălbenuşul de ou şi o duse la gură. Felul lui de a mânca îţi deschidea apetitul, aşa că Elizabeth simţi, deodată, că salivează şi că o roade stomacul. De altfel, aproape că nu se atinsese de prânzul servit la hotel.

— Mi s-a făcut foame! spuse ea râzând.

— Bravo! exclamă el. Serveşte-te! A mai rămas un ou. Să-ţi tai o felie de jambon…

Ea îşi prăji oul şi îl mâncă direct din tigaie. Niciodată nu simţise o savoare mai delicioasă în cerul gurii. Christian îşi pusesc deoparte farfuria goală şi fuma cu ochii întredeschişi, privind-o.

— Dar tu cine eşti de fapt, Elizabeth? O savoiardă pursânge?

— Nu.

— Atunci o pariziană?

— Dacă vrei… Mi-am petrecut o mare parte a copilăriei la Paris…

— Dar părinţii tăi?

— Sunt din Correze. Bunicul meu mai e şi acum

acolo.

— Şi nu regreţi Parisul?

— Oh, nu, deloc! De altfel, ne ducem des, între sezoane…

— De ce s-au fixat părinţii tăi la Mcgeve?

— Din cauza sănătăţii tatălui meu.

— Tatăl tău e bolnav?

— A fost rănit la cap, în 1916.

— Şi mama ta, cum e? Tot atât de drăguţă ca şi tine? Ochii Elizabcihci se aprinseră.

— O, la la! Mult mai drăguţă decât mine. E chiar frumoasă! Dacă ai vedea-o!…

— Sper că am s-o văd, spuse Christian surâzând uşon

— Sigur „nu mai e foarte tânără.

— Ce vârstă are?

— Aproape patruzeci de ani.

— E un moment minunat pentru frumuseţea unei femei.

— Găseşti?

— Da, zise el cu convingere. Înfloreşte înainte de a se veşteji. Mâna lui făcu un gest ca şi cum ar fi susţinui o corolă delicată. Elizabeth şterse tigaia cu o bucată de pâine şi oftă.

— Poate, cu nu-mi dau seama…

— Aşadar, ţi-ai petrecul copilăria la Paris, reluă el. Ce trist! Şi cu cp se ocupau părinţii tăi?

— Ce curios eşti!

— Da, sunt foarte curios, spuse el cu o privire pătrunzătoare.

— Ţineau o prăvălie.

— E vag! Ce fel de prăvălie?

— O cafenea pe bulevardul Rochechouart.

— Ah! Lasă-mă să-mi imaginez decorul. O cafenea, tejgheaua lucioasă, „luminile, zgomotul străzii, clienţii care intră, care ies, obişnuiţii belotei într-un colţ şi tu, o fetiţă cu şorţuleţ, pierdută printre cei mari, privind totul,

ascultând totul… Aşa a fost?

— Exact aşa.

— Aveai prietene?

— Colege de şcoală. Dar eram aproape întotdeauna cu bona. Mai târziu, când m-au trimis la pension…

— Ai fost trimisă la pension? La ce vârstă? Unde?

Punea aceste întrebări cu atâta insistenţă, încât ca protestă:

— Doar n-o să-mi povestesc toată viaţa!

— Ba da. Trebuie. Toată viaţa ta de fetiţă.

— Şi când se termină, după tine, viaţa mea de fetiţă?

— Încă nu s-a terminat, Elizabeth. Ia spune, cum a fost cu pensionul ăla?

— Era la Sainte-Colombe, în regiunea Lot. Directoarea era o femeie extraordinară!…

— Parcă o văd! O bătrână slută, uscată şi arţăgoasă…

— Câtuşi de puţin! Domnişoara Quercy. era frumoasă, palidă, cu talia subţire. Se îmbrăca întotdeauna în negru. Era foarte credincioasă…

— Şi tu, Elizabeth, eşti foarte credincioasă?

— Am fost când aveam zece – unsprezece ani… Acum nu… în sfârşit, cred că nu mai sunt… Nu mă mai duc la biserică… Dar, la Sainte-Colombe, ne întâlneam de trei-patru ori pe zi la capelă… E atât de departe acel timp! Iată, acum ştii tot!

Se aşeză în faţa ci pe divan.

— Nu, nu ştiu tot, Elizabeth. Continuă.

N-ar fi crezut niciodată că cineva ar putea fi interesat de amintirile ci din copilărie. La început amuzată de întrebările lui Christian, era acum de-a dreptul emoţionată, ca şi cum i-ar fi făcut cel mai delicat omagiif. Imaginile vechi reveneau la suprafaţa memoriei şi căpătau un nou farmec pentru că îl preocupau pe el.

— Ce-aş mai putea să-ţi spun? murmură ca După Sainte-Colombe, părinţii m-au trimis la nişte verişori, institutori în Correze. Apoi, la un pension, la Clamart…

— Ce fel de fetiţă crai?

— Cred că am fost foarte leneşă la învăţătură, foarte nedisciplinată şi foarte sălbatică… E trist, când eşti mică, să fii mereu departe de părinţi!… Dar nu puteau să mă ţină lângă ci din cauza prăvăliei…

— Şi la şcoala asta din Correze, erai fericită?

— Acolo, da!… Mă simţeam bine!…

Încurajată de el, o evocă pe verişoara Geneviève”, cuminte şi blândă, în r & chiar ci roz, pe unchiul Julien, care vorbea despre gramatică şi despre aritmetică chiar şi în timpul mesei, pe mătuşa Thérèse, fremătând de admiraţie în faţa soţului ei, pe lăicuţu, atât de nostim sub boneta lui de noapte din bumbac, pe mămăiţa, cu crizele ci de astm, cu prăjiturile şi cu indulgenţa ei. surâzătoare, pe băieţii de la şcoală, pe Martin Bayssc, roşcatul care furase colecţia mineralogică din dulapul cu geamuri al clasei. Se înfierbânta la auzul propriei sale povestiri şi Christian o asculta cu o atenţie vrăjită, ca şi cum i-ar fi istorisit despre facerea lumii. O penumbră albăstruie învăluise camera. Elizabeth se aplecă spre ceasul deşteptător, ale cărui cifre abia se mai puteau cili:

— Cinci fără zece! Trebuie să plec!…

El se ridică în acelaşi timp cu ea:

— Nu. Mai stai puţin, Elizabeth.

— E imposibil, Christian!… Imposibil…

Repetă acest cuvânt şi ochii i se măreau iar inima i se zbătea în piept. Tot câmpul vizual îi era ocupat de faţa lui Christian. O chemare de o dulceaţă îmbietoare îi venea dinspre acest bărbat nemişcat şi tăcut, cu privire verde. Deodată, se aruncă în braţele lui, scoţând un geamăt de eliberare:

— Te iubesc, Christian!

Buzele lor SC uniră” şi-Elisabelh închise ochii sub căldura adâncă a sărutării. Mâinile lui Christian îi mângâiau umerii, coapsele, o întorceau puţin, se aşezau ca o cochilie fremătătoare pe rotundul sânilor el Se simţea străbătută de o vibraţie stranie în tot trupul, în

sfârşit, se desprinse de el gâfâind, cu gura umedă:

— Lasă-mă să plec, Christian!

El o sărută încă odată cu vârful buzelor pe frunte şi-i şopti:

— Vii şi mâine?

— Unde? Aici?

— Bineînţeles.

Gata să cedeze, se crispă brusc ca în faţa unei capcane:

— Nu, Christian!… N-am să pot…

Dinţii lui Christian străluciră pe faţa bronzată. În clipa în care Elizabeth se aştepta cel mai puţin, el izbucni în râs. Tresări cu nervii încordaţi ca de o lovitură de tobă:

— N-ai să poţi? Ei bine, atunci să nu mai vorbim despre asta.

Se trase înapoi, uimită. El îi observă tulburarea şi continuă cu o voce mai caldă:

— Întâlnire mâine, „la telefericul de Rochebrunc, la ora trei. O să schicm împreună. Asta nu poţi să refuzi, Elizabeth!

— Şi dacă nu sunt singură?

— Ai să faci în aşa fel încât să-ţi semeni prietenii pe drum.

— Bine, spuse ca supusă.

Îi luă mâinile şi le examina ca pe nişte obiecte preţioase, le sărută îndelung şi o conduse, uluită, până la uşă. Afară, întunericul şi frigul foarte ascuţit o treziră brusc. Sielcic străluceau pe cer.

Zăpada era albastră pe acoperişuri şi galbenă ca aurul în faţa ferestrelor aprinse. Elizabeth traversă satul ducându-şi schiurile pe umeri. Geamurile patiseriei erau aburite. Imposibil de văzut ce se petrecea în interior. Fata-şi scutură părul, sprijini schiurile de zid şi, ieşind din noaptea îngheţată, intră la căldură, în mirosul de cremă de migdale şi în zgomotul linguriţelor şi al conversaţiilor. Cécile era instalată, singură, la o masă

rotundă.

— Mă aştepţi de mult? întrebă Elizabeth.

— Nu, chiar acum am venit şi noi. Şi Cécile adăugă cu un surâs înţelegător: Am avut şi noi nişte cumpărături de făcut.

Câteva jurnale ilustrate zăceau pe un scaun, lângă ea.

— Dar Gloria unde e? întrebă Elizabeth.

— La toaletă, se aranjează. A fost minunat sus! Ne-a părut rău că n-ai fositu noi.

Gloria apăru cu un mers de regină, se aşeză, chemă chelneriţa şi comandă trei ceaiuri cu lămâie.

— Trebuie să ne grăbim, rosti Elizabeth. Dacă nu, mama o să se neliniştească.

Domnişoara Pieulevain o să se neliniştească şi ea, remarcă Gloria cu un aer îngrijorat.

— Să le telefonăm chiar acum, hotărî Cécile. Eu mă simt bine aici”.

— În tot cazul, ar trebui să te duci să te piepteni, o apostrofă Gloria. Dacă le-ai vedea!…

Fără s-o asculte, Cécile o trase pe Elizabeth de mânecă şi-i şopti:

— Priveşte în spatele tău!

— Cine e în spatele meu?

— Băiatul acela serios care tocmai a sosit la hotel împreună cu mama lui! Domnişoara Pieulevain mi-a spus cum îl cheamă: Patrice Monaslier.

— Ştiam, spuse Elizabeth.

— Da, dar nu ştiai că e pianist.

— Ah, da?

— Pianist de mare talent! Evident, nu e cunoscut încă, dar a dat deja câteva concerte. Domnişoara Pieulevain pretinde că a venit la Megève să se refacă după o boală. O pată pe plămâni sau cam aşa ceva… Eu îl găsesc formidabil!

Elizabeth întoarse capul şi văzu, la o masă vecină, un băiat palid, brunet, cu privirea febrilă, cu urechile

uşor depărtate. Mama lui, uscată, mică, cu părul blond decolorat şi gura rujată, îi vorbea încetişor sfărâmând cu linguriţa o plăcintă. Amândoi, zărind-o pe Elizabeth, îi adresară un surâs politicos. Ea le răspunse şi murmură aplecându-se spre Cécile:

— Nu înţeleg ce găseşti formidabil la el…

— Nici eu, îi ţinu Gloria isonul.

— Atunci nu v-aţi uitat bine la el, zise Cécile. Are nişte ochi… nişte ochi de jar… şi fruntea… Asta da, frunte! înaltă, senină!…

— Atât de înaltă încât, în curând, n-o să mai aibă păr deloc, zâmbi Gloria.

— N-ai decât să vorbeşti! exclamă Cécile. Logodnicului tău nu-i mai dau decât trei ani până are să cheleasca!

Gloria se înroşi, atinsă în plin, şi îngăimă:

— Te rog, Cécile! Doar n-o să-l compari pe Pascal cu nenorocitul ăsta!

Elizabeth nu izbutea să fie atentă la această sporovăială. Fericirea îi umplea pieptul gata să se spargă. Retrăia întâlnirea cu Christian, şi-l imagina singur în camera lui şi se întreba ce credea despre ea, acum, după ce plecase. Căzută pe gânduri, nu o văzu pe chelneriţa care se apropia cu o tavă încărcată cu ceşti. Cécile sări în picioare şi anunţă:

— Mă duc să aduc prăjituri!

— Mi-ar plăcea să-l cunosc pe logodnicul tău, Gloria! spuse Elizabeth, făcând un efort să pară sinceră. N-o să-l vedem într-o zi la Megève?

— Ba da. Speră că va putea să petreacă patruzeci şi opt de ore cu noi, în luna februarie. Dar, de la o scrisoare la alta, tot amână data probabilă a permisiei pe care o s-o capete. Serviciul ăsta militar e absurd, nu găseşti?

Cécile reveni, aducând tarte, coşuleţe şi savarine cu rom pe o farfurie.

¿j – Savarinele sunt pentru tine, Elizabeth. Ştiu că-ţi plac!

Elizabeth privea consternată cei doi bureţi mici de aluat gălbui, îmbibaţi cu sirop şi în vârf cu o cireaşă zaharisită. În mintea ei un ou sfârâia încă în tigaie pe un pat de jambon. Surâse cu recunoştinţă la această amintire adăugând: – îţi mulţumesc. Nu mi-e foame.

9.

Elizabeth coborî în fugă scara, cu bocancii ei mari, fu cât pe ce să sară o treaptă din cauza lui Friquette care-i stătea în cale, se precipită în hol şi, văzându-şi părinţii la biroul recepţiei, întrebă:

— Cécile şi Gloria au şi plecat?

— Da, răspunse Amélie. împreună cu familia Grévy. Te-au aşteptat şi, până la urmă, au plecat. Au spus că o să-i găseşti la Rochebrune.

Era exact ce-şi dorise.

— Fir-ar să fie! oftă că Trebuie să mă grăbesc dacă nu vreau să-i scap în vârf.

— De ce te-ai mocăit atât?

— A trebuit să-mi cos nişte nasturi la pantaloni!

— Ei bine, pentru că e destul de târziu, n-ai să te duci să schiezi în după-amiaza aceasta şi cu asta basta! mormăi Pierre. S-ar zice că nu mai poţi să trăieşti decât cu schiurile în picioare!

— Ce vrei să facă aici, la hotel? spuse Amélie. Prefer să fie cu clienţii pe pârtie.

— Deja trei fără douăzeci! exclamă Elizabeth. O să fie o înghesuială la cabină! La revedere, tată, la revedere, mamă!

Îi îmbrăţişa, alergă să-şi caute schiurile în cotlonul lui Antoine şi coborî, cu inima uşoară, spre staţia telefericului.

În timp ce cabina, plină de călători, urca încet spre Rochebrune, Elizabeth îşi repetă cu imensă speranţă: „Numai de-ar veni la întâlnire cum mi-a promis ieri! Numai de-ar fi plecat pe pârtie Cécile, Gloria şi familia Grévy!”. Când ajunse în vârf, prima faţă pe care o zări fu a lui Christian.

— Am întârziat, se bâlbâi ea. Dar a trebuit să mă descurc să vin singură.

— Bine. I-am văzut pe prietenii tăi debarcând adineauri.

— Au plecat?

— De zece minute.

— Uf! oftă ea. Sunt mai liniştită.

Zăpada era a lor!

— Ştii la ce m-am gândit, Elizabeth? reluă el. În loc să urmărim prosteşte pârtia, am putea să ne ducem la Pas de Siojn şi să coborâm prin Dos de Chèvre.

— Bună idee! Dar e de urcat pe acolo, şi n-am cu mine pieile de focă.

— M-am gândit la toate. Dă-mi schiurile!

— Ai piei de focă pentru mine?

— Nu, iar ale mele ţi-ar fi prea mari. Dar am adus. frânghii.

Luă schiurile Elizabethei, împleti pe ele o ţesătură de frânghii şi puse pieile de focă pe schiurile lui.

— Cu asta am terminat! La drum, Elizabeth!

Depăşiră cabana Schwartz, îngropată în zăpadă şi probabil înţesată de clienţi, judecând după numărul de schiuri înfipte drept în faţa uşii. O scurtă coborâre, apoi un urcuş acceptabil. Frânghiile, brăzdând partea din faţă a schiurilor, le împiedicau să alunece înapoi. Jenată de această improvizaţie, Elizabeth urca panta cu un mers sacadat, pe urmele lui Christian, care aluneca uşor cu pieile lui de focă. La fiecare pas, beţele lăsau pe zăpadă o urmă de rondelă dinţată. Brazi mici scoteau nasul, la stânga şi la dreapta, din stratul alb al zăpezii. Semănau toţi între ei, ca animalele aceleiaşi turme. Elizabeih sundea de bucurie. Era un acord desăvârşit între cadenţa alunecărilor ei, frumuseţea imaculată a peisajului care o înconjura din toate părţile şi dragostea ci pentru Christian. El nu se întorcea, nu vorbea, atent şi el, fără îndoială, la calitatea excepţională a acestor clipe trăite în doi, departe de lume. Panta era din ce în ce mai mare.

Cifre cadenţate îi treceau prin minte: unu, doi, unu, doi… Privirile ei plecate în pământ descopereau o împărăţie de cristale albe.

Îi era atât de cald încât, ajungând în vârful Alpette, îşi scoase jacheta şi o înnodă în jurul taliei. Imediat, aerul de munte îi îngheţă pielea sub bluză. Oprit lângă ea, Christian o privea cu ochi ciudaţi, pe care reflexul zăpezii îi lumina într-un verde de smarald.

Dincolo de Alpette, o coborâre uşoară ducea la Pas de Sion. Îşi scoaseră schiurile şi le eliberară de frânghiile şi de pieile de focă devenite inutile. Christian şi le înfăşură în jurul coapselor. Picioarele i se înfundau în zăpadă până la jumătatea genunchilor, îşi aprinse o ţigară, trase câteva fumuri şi o aruncă. Privirea i se întoarse spre orizont. Sorbea spaţiul prin ochi, prin gură, prin nări. Pieptul i se ridică şi îi cobora în ritmul unei respiraţii liniştite.

— Ce frumos e! murmură el. Zăpada a nivelat totul, a purificat totul. Lumea reîncepe de la zero. Şi tu eşti cu mine ca să vezi asta, Elizabeih.

Ea se ghemui la pieptul lui şi îi primi sărutarea. Agăţaţi unul de celălalt se legănau în zăpada înaltă fără să-şi dezlipească buzele. În sfârşit, Christian se îndepărtă. Dorinţa dădea un aer de răutate feţei sale. Mâinile lui se crispau pe umerii fetei. O scutură uşor, din faţă-n spate, ca pentru a o deştepta dintr-un vis şi murmură cuNJinţii strânşi:

— Elizabeth, mă iubeşti cu adevărat?

— Da, Christian, murmură ea.

— Atunci, ce căutăm aici? Vino la mine. Chiar acum!

Acest mod de a-i vorbi o înainta. Toată fiinţa ci era de acord cu ceea ce refuzase în ajun. Înclină capul. Îşi puseră schiurile. Christian plecă primul. Ea îşi făcu vânt pe urmele lui. Niciodată nu se simţise mai uşoară pe o pantă. Viteza creştea mereu, fără ca ea să simtă cea mai mică urmă de frică. Dâmburi albe se dădeau deoparte, în grabă, ca s-o lase să treacă. La apropierea ci, brazii

fugeau ca o hoardă înspăimântată. În faţă, o siluetă neagră aluneca, dansa, zbura într-un nor de zăpadă spulberată. Elizabeth încerca să prevadă ce o aştepta jos, în cameră. Dar mintea ci era goală, ca stăpânită de tăcerea ce se lasă după o lovitură de tun. Panta se îndulcea. Alte urme de schiuri se încrucişau cu cele lăsate de Christian. Şalul Tour apăru în zare.

Elizabeth îl ajunse pe Christian lângă primele ferme. Casele nu aveau curate decât acoperişurile. Cu coşuri meschine, cu ferestre neîncrezătoare şi cu uşi scilnde, se ghemuiau în frig, între stive de buturugi şi mormane de băligar. În jurul acestor insule Locuite zăpada era călcată în picioare, murdărită cu funingine şi cu gunoaie. Un câine vagabond lătra dând din coadă. Vaci mugeau în staule. Dincolo de cătun, drumul continua la şes. Trebuiră să traverseze un pârâu, a cărui apă neagră curgea printre groase cupolc de alabastru. Acum, Christian mergea în rând cu Elizabeth. Ea îl privea şi nerăbdarea pe care o citea în ochii lui îi înţărca propria speranţă. În sfârşit, se angajară pe coborârea lină care ducea la Mcgeve.

Elizabeth parcurse această ultimă parte a drumului într-o stare de inconştienţă absolută şi nu se trezi decât atunci când văzu galantarul măcelăriei. Îşi scoase schiurile. Scara se deschidea în faţa lor. O cheie se învârti într-o broască. Din tot universul, prăbuşit, cu toţi munţii, cu zăpezile, cu casele lui, nu mai rămăsese decât o cameră tapetată în galben cu dungi albe. O lovitură de picior închise uşa în urma ei. Două braţe o ridicară în aer.

Se trezi întinsă pe divan. Christian, îngenuncheat lângă ea, în săruta pleoapele, obrajii, bărbia. Dar ea abia tresărea la atingerea buzelor lui. Pielea feţei era îngheţată de frig. Christian o părăsi ca să aprindă focul. Un miros de fum năvăli în cameră. Culcată pe spate, Elizabeth pipăia cu o mână moale cuvertura de marmolă care se desfăşura larg în jurul ei. O căldură plăcută i se

răspândea în tot corpul. Simţi că-i renasc picioarele, pântecul, urechile. Deodată, nu mai avu în faţa ochilor decât o faţă uriaşă. Decisă, veni în întâmpinarea ei. îl înlănţuia pe Christian de gât, se zdrobea de pieptul lui, dădea încet din cap pentru a-şi varia şi mări propria bucurie în îmbrăţişare. După ce o mângâie îndelung, începu s-o dezbrace. Ţinându-şi răsuflarea, cu inima bătându-i să se spargă, îl lăsă să facă tot ce voia. Bocancii desfăcuţi căzură unul după altul la pământ. Bluza fu descheiată, oferind sânii înfricoşaţi buzelor care le atingeau sfârcurile. Elizabeth se înfioră şi strânse din dinţi. O plăcere ascuţită, aproape insuportabilă, se difuza în cei doi muguri de carne fragedă, care creşteau într-o aşteptare mută. Protestă uşor când zece degete se agăţară de centura pantalonului ca să-l tragă jos pe coapse. Dar, în acelaşi timp, îşi îndoi mijlocul ca să-l ajute pe Christian în ceea ce făcea. Un suflu călduţ îi atinse pulpele. Fu în sfârşit conştientă că era goală, că se oferea pentru prima oară în viaţă privirii unui bărbat. Sărutări de catifea se răspândiră pe toată suprafaţa corpului ei. Şi nu-i era ruşine. Ar fi vrut ca el s-o strige din nou pe nume. Dar Christian tăcea, preocupat s-o mângâie, s-o contempic. Apoi, el o acoperi delicat, cu pulpanele cuverturii de blană.

— Odihneşte-te, încălzeşte-te, fetiţa mea, spuse el cu o voce răguşită. Mă întorc imediat.

Trecu în intrândul camerei şi trase perdeaua. Îl auzi cum se dezbracă.

Orologiul bisericii arăta ora şase şi douăzeci. Noaptea se sprijinea, neagră, pe pernele albe ale acoperişurilor. Toate ferestrele din Mcgeve erau luminate. Elizabeth îşi pusese schiurile în picioare ca să-mcargă mai repede. Făcea paşi uriaşi, alunecaţi, în ritmul alternant al umerilor care împingeau în beţe. Aerul îngheţat îi pălrutidea adânc în piept. Era pe punctul să-şi piardă răsuflarea. Părinţii ci trebuia să fie nebuni de îngrijorare că nu se întorsese încă. Fără

îndoială că întrebaseră deja familia Grevy, pe domnişoarele Legrand şi pe toţi schiorii din hotel dacă n-o văzuseră pe pârtie. Şi cum nimeni nu-i putuse informa, îşi imaginau că avusese vreun accident, că zăcea, rănităsingură, în zăpadă. Ce avea să le spună ca să justifice întoarcerea la o oră atât de târzie? Căuta febril o scuză şi nu găsea. N-avea importanţă. Când se va afla în faţa mamei sale, se va lăsa în voia inspiraţiei de moment. O întâlneau feluriţi oameni, cu boneta trasă peste urechi, cu nasul băgat în fular. Cineva o salută. Era fostul stăpân al lui Friquctte.

— Bună ziua, domnişoară. Sănătoasă, voioasă?

Trecu o sanie, în clinchel vesel de clopoţei. Elizabeth urcă o mică, pantă şi se opri, cu răsuflarea tăiată. Un minut în plus sau în minus nu mai avea importanţă. Nimic nu mai avea importanţă în faţa evenimentului de necrezut care îi răvăşise existenţa. Îi era de ajuns să-şi evocc greutatea şi mişcările acelui corp de bărbat peste al ci ca să simtă din nou, în carnea ci, ecoul îndepărtat al durerii şi plăcerii pe care i le provocase. Sub haine, toată pielea îi era parcă moleşită de mângâieri. Mergea, acoperită de sărutări. Cu ce aer victorios şi tandru o privise Christian când se ridicase, după ce o posedase pentru, prima oară! Se amuzase deseori încercând să-şi imagineze care ar putea fi plăcerile dragostei, dar ce-şi închipuise mai înainte era departe de revelaţia pe care o avusese astăzi. Această penetraţie sălbatică şi dulce. Această pierdere de sine în culmea plăcerii. Şi cuvintele pe care i le şoptea la ureche, în întuneric, între două îmbrăţişări. Şi căldura lui, mirosul lui de animal fericit. Îşi lărgea nările ca să aspire parfumul camerei, al patului răvăşit, şi frigul nopţii pătrundea în ea Trebuia să plece mai departe. Se împinse în bete. Aburii dansau ieşindu-i din gură. O denivelare de teren o ajută să ia viteză. Nişte făgaşuri îngheţate îi făcură schiurile să scrâşnească. Drumul spre GJaise. După cotitura cea mare, hotelul „Două ca

pre sălbaticfe”. Inima i se strânse de spaimă. Coafată cu zăpadă, încălţată cu zăpadă, clădirea avea o luminăţie care o alarma. Fiecare fereastră era o privire. Părinţii o pândeau, probabil, de o oră, înconjuraţi de toţi clienţii. Îşi lăsă schiurile la uşă şi înainta cu fruntea sus, spre catastrofă.

Un calm deconcertant domnea în hol. Nici familia Grévy, nici domnişoarele Legrand nu erau acolo. Oamenii, moleşiţi de bunăstare, răsfoiau jurnalele sau jucau bridge în aşteptarea mesei. Câteva capete se ridicară la intrarea fetei, dar ea nu citi nicio surpriză în privirile lor. Surâzând în gol, îşi întoarse ochii spre biroul de recepţie: nimeni. Fără îndoială, Amélie şi Pierre erau ocupaţi în oficiu. Calea era liberă. Ţâşnind din adâncul camerei, Friquette alergă spre stăpâna ei şi se legănă cu labele din faţă strânse şi cu fundul ridicat în sus.

— Da, da, eşti frumoasă! şopti Elizabeth, mângâind-o.

Urmată de căţea, traversă repede holul şi se angajă pe scară, mergând „contrar obiceiului ei, în vârful picioarelor. Era nerăbdăptare să se vadă într-o oglindă. Sigur, se văzuse deja în oglinda lui Christian, când se îmbrăcase, dar i se părea că numai oglinda ci personală putea să o informeze cu exactitate-despre ça însăşi. Din spatele uşilor se auzeau voci. Un râs. Un strigăt de copil. Intră în camera ci, aprinse lampa şi descoperi, deasupra chiuvetei, reflexul chipului său... Nu, nu se schimbase! Sau, cel puţin, nu se băga de seamă la prima vedere. Şi totuşi, această iradiere neagră a privirii „aceste umbre mov de sub ochi, această roşeaţă a buzelor zdrobite de sărutări!... Se studie de aproape şi recunoscu că era mai frumoasă ca femeie decât ca fată. Prin fereastră, bradul negru îi supraveghea cele mai mici mişcări. Îi. Întoarse spatele ca să se spele pe faţă şi să-şi dea cu pieptenul prin păr. Convingerea că era fizic în avantaj îi dădea siguranţa necesară ca să-şi înfrunte părinţii. Niciun fel

de reproş nu-i va putea tulbura fericirea. Îşi dorea chiar să se dezlănţuie mai repede furtuna, ca să poată apoi să nu se mai gândească decât la Christian.

— Vii, Friquctic?

După o ultimă privire în oglindă, îşi părăsi camera şi coborî scara ctfun aer foarte natural, făcând să-i sune tocurile pe trepte. Când ajunse la parter, mama ci tocmai ieşea de la bucătărie şi venea ţintă spre ea. Faţa lui Amélie era crispată şi palidă, ceea ce era, întotdeauna la ea „semn de mare contrarietate. „Gata!” gândi Elizabeth. Gândurile i se aşezară în ordine de bătălie. Aşteptă şocul.

— Iată-te în sfârşit! exclamă Amélie. Soseşti la ţanc. Mi-am ieşit din minţi! Ce om oribil! Ce tip scârbos!

— De cine vorbeşti, mamă? întrebă Elizabeth cu o voce nesigură.

— De şeful bucătar!

Elizabeth simţi o bruscă uşurare, dar nu îndrăzni să se bucure încă.

— Ah, da? întrebă ea.

— S-a dus să se plimbe în sat, reluă Amélie şi, la ora cinci, s-a întors beat pulbere. Nu găsesc altă expresie: beat mort! urla. Ameninţa cu cuţitul prin bucătărie. Tatăl tău i-a ţinut piept…

De data aceasta, Elizabeth înţelese că era salvată. Stăpânită numai de furia împotriva şefului bucătar, Amélie nici nu băgase de seamă că fala ci se întorsese la o oră târzie.

— Şi ce-aţi făcut, mamă? întrebă ea.

— Ce era să facem? L-am dat afară imediat! Dar refuza să plece. A trebuit să-l ameninţăm c-o să chemăm jandarmii. Numai atunci s-a hotărât!…

— Nu mai e aici?

— Din fericire! I-am făcut socoteala şi a spălat puţina de vreo oră. Dar l-a luat şi pe ajutorul lui cu el. Şi ăla, altă figură! împreună, făceau o pereche minunată! în sfârşit, sper să nu-i mai văd în viaţa mea. Dar iată-ne

descoperiţi la bucătărie. În plin sezon! îţi dai seama?

— Şi clienţii? V-au auzit certându-vă?

— Nu, răspunse Amélie. Slavă Domnului, totul s-a petrecut în oficiu. Nimeni n-are habar de ce s-a întâmplat acolo. Ar fi avut un efect dezastruos! O să le explicăm că şeful bucătar s-a îmbolnăvit brusc şi că a preferat să se întoarcă la el acasă să se îngrijească. Numai când mă gândesc la scandalul ăsta şi mi se urcă sângele la cap. Dacă l-ai fi văzut pe tatăl tău în faţa turbatului ăluia care puţea a vin!… Au schimbat nişte cuvinte… nişte cuvinte de cazarmă, nu pot să le spun altfel!

— E îngrozitor! murmură Elizabeth, şi-şi apăsă mâinile pe piept ca să-şi potolească bătăile vesele ale inimii.

— Acum trebuie să ne organizăm, reluă Amélie. Eu am să gătesc şi tatăl tău o să mă ajute. Tu o să mă înlocuieşti la supravegherea servitului meselor. Şi, chiar mâine, am să scriu ca să găsesc un alt bucătar şef. Dar, în perioada asta a anului o să fie greu!

— Nu-ţi face griji, mamă. Sunt sigură că totul o să se aranjeze! spuse Elizabeth alintându-şi obrazul de cel al mamei sale cu o mişcare calină.

Amélie oftă, o rugă pe fata ci să se ducă să le ţină de urât clienţilor în hol şi se întoarse, înfierbântată, la bucătărie.

Cina a fost servilă la ora opt, ca de obicei. Elizabeth era la post. Noile sale îndatoriri o amuzau teribil. Emilienne şi Léonline veneau să-i anunţe comenzile:

— Felul întâi, trei… felul întâi, patru”.

Fala le repeta către mama ei, care răspundea din bucătărie cu o voce ascuţită:

— Mergee!…

Bucătăria era un iad de aburi şi de zgomote. Amélie, cu privirea severă, cu fruntea transpirată, încinsă cu un şorţ, punea cu amândouă mâinile o enormă oală de aramă pe foc. Pierre scotea din apa clocotită un regiment de ouă fierte pe care le aşeza pe mici suporturi albe.

— Stropeşte-le repede, spunea Amélie.

— Unde e smântână? întreba Pierre.

— Ar trebui s-o ai la îndemână! Dumnezeule, ce prost te organizezi! Camille, dă-i smântână domnului! E acolo, „pe masă…

Încă speriată de cearta patronilor ei cu şeful bucătar, Camille Bouchelotte îşi înghiţea lacrimile şi alerga de colo-colo, gemând:

— O, la, la! Dumnezeule! Numai asta ne lipsea! N-o să ne putem descurca niciodată!…

Pierre turna smântână. O linguriţă de fiecare ou. „Când te gândeşti că nu sunt trei ore de când eram goală în braţele unui bărbat”, îşi spuse Elizabeth ca ameţită.

— Luaţi! rosti Amblic pe un ton poruncitor.

Elizabeth lua platoul plin cu o duzină de ouă cu smântână şi le punea pe măsuţa de serviciu. Platoul pleca mai departe purtat de mâinile lui Emilienne. Ordinele se succedau:

— Friptură, două… legume, trei…

Pierre tăia felii subţiri şi zemoase dintr-o bucată mare de friptură cu crusta scorojită. Amelic amesteca un morman de cartofi într-o tigaie mare. „E oare cu putinţă să fi fost îndrăgostită de lata cum sunt cu acum de Christian?”, se întrebă Elizabeth. Cu cât se gândea mai mult la această supoziţie, cu atât o considera mai puţin probabilă. Părinţii ci erau atât de ocupaţi cu comerţul atât de obişnuiţi unul cu celălalt, atât de discreţi în raporturile lor cotidiene, încât căsătoria lor trebuie să fi fost consecinţa unei înclinaţii raţionale, nicidecum a unei pasiuni juvenile şi sălbatice.

— Câte fripturi, Elizabeth? N-am auzit!

— Trei, mamă, răspunse ea fără să se trezească din visare. Se revedea în pat ou Christian şi se simţea jenată la gândul că mama şi tatăl ci schimbaseră cândva aceleaşi mângâieri între ei. Privirile i se întorceau spre sala plină de clienţi care mâncau, iar cuplurile de acolo îi apărură într-o lumină nouă. Obsedată de recenta ei

experienţă, încerca să-şi imagineze toţi aceşti bărbaţi şi toate aceste femei în timpul plăcerii: domnul şi doamna Grevy, domnul şi doamna Laupique, sărmana doamnă Laurislon, îndurerată de un soţ absent, opulenta doamnă Vaivre şi bărbatul ci palid şi slăbuţ.

— Pentru cea mai mare parte dintre ei, lucrul părea, practic, de neconceput. Elizabeth plutea pe deasupra acestor fiinţe, înhămate două câte două şi marcate dureros de vârstă, de obişnuinţă sau de decăderea fizică. Nu exista pe lume decât o singură dragoste frumoasă: a ei. „Am să-l revăd mâine. Totul va reîncepe. Mă iubeşte, mă iubeşte „mă iubeşte!...” îi venea să-şi strige mândria în faţa lumii întregi şi ştergea urmele de sos de pe marginea unei farfurii, în timp ce Léontinc îi şoptea:

— Grăbiţi-vă, domnişoară. Familia Grévy aşteaptă...

După serviciu, cină împreună cu părinţii. La masă fu din nou vorba de şeful bucătar. Cui aveau să-i scrie ca să-l înlocuiască? Pierre îşi aminti că la începutul sezonului primise propunerea unui bucătar rus, care voia să vină să lucreze la Mcgeve din motive de sănătate.

— Ai adresa în dosarul tău, Amélie... Cred chiar că avea referinţe foarte bune...

— Da, aprobă Amélie, dar mă deranjează puţin faptul că e rus.

— De ce, mamă? întrebă Elizabeth.

— Aşa, ca idee! Nu-mi place să am de-a face cu străini în timpul serviciului. Şi apoi, dacă e rus, poate că nu e la curent cu bucătăria franţuzească.

— În lot cazul, a menţionat mai multe mari hoteluri unde a lucrat, la Paris şi la Lyon, îi reaminti Pierre.

Dar Amélie dădea din cap cu un aer sceptic. Bucata de friptură i se răcea în farfurie.

— Nu mănânci, mamă? întrebă Elizabeth.

— Nu mi-e foame, oftă Amélie. Povestea asta m-a enervat prea tare!

Pierre o cuprinse cu braţul pe după umeri:

— Încearcă să te linişteşti!... Nu-ţi place?... Vrei să-ţi

pregătesc altceva?…

Elizabeth observă aceste două feţe apropiate una de cealaltă. „E, totuşi, foarte plăcut să-i vezi împreună”, se gândi ea.

— Nu, nu, lasă-mă, Pierre. Mă gândesc la un alt bucătar şef. Cel despre care am vorbit cu sindicalul hotelierilor…

— Era italian! îşi aminti Pierre.

— Şi ce-are a face? întrebă Amélie.

Elizabeth începu să râdă:

— Nu vrei un străin şi ne propui un italian!

— E mai aproape de noi decât un rus! zâmbi Amélie. În sfârşit, dacă vreţi, am să le scriu la amândoi.

Ridicându-se de la masă, Pierre şi Amélie se întoarseră în bucătăria în care Camille Bouchelotte, mereu depăşită de evenimente, înjura farfuriile murdare şi plângea în apa de vase… în timp ce părinţii ci o constau pe spălătoarea de vase şi discutau despre meniul de a doua zi, Elizabeth se duse în hol. Cécile, Gloria şi guvernanta ridicară nasurile din ziarele lor.

— Ce s-a întâmplat? Te-am aşteptat la Rochebrune! spuse Gloria.

— Îmi cer iertare, murmură Elizabeth. Am fost reţinută.

Cécile o ameninţă ce degetul:

— Şi în seara asta n-ai mâncat împreună cu noi, trădătoareo!

— Nu, oftă Elizabeth. Am fost de serviciu la oficiu.

Venise momentul să fie anunţată boala bucătarului-şef: un atac. Explicaţia nu surprinse pe nimeni. Întreaga Franţă traversa o epocă dificilă. Domnişoara Piculevain vorbi despre scandalul Stavisky şi despre interpelările din Cameră. Era indignată. Trebuia schimbai guvernul. Alţi clienţi se amestecară în discuţie. Familia Grévy îşi apropie fotoliile de ale celorlalţi. Jacques se aşeză lângă Elizabeth. Nu. O mai «colea, dar totul în comportamentul lui dovedea că încetasc să mai suspine după ca Acum

trăgea, insistent, cu ochiul spre Cécile. Sub privirile lui, fata părea mai roz, mai agitată, mai drăguţă decât de obicei. Elizabeth observa scena cu o satisfacţia de soră mai mare„L-l ofer cu plăcere”, îşi spunea ca şi, o dată în plus, măsură distanţa care o despărţea de aceste biete cochetării. Intrată în clanul femeilor, se mira chiar că fusese, altă dată, asemenea acestei copile care se apuca de jocurile dragostei fără să le cunoască ciudatul şi minunatul deznodământ. Doamna Lauriston ceru legătura cu Maillot 12 – 15. Se făcu tăcere ca să i se permită să-l întrebe pe bărbatul ci dacă nu-i lipsea nimic, dacă nu muncea prea mult la birou şi dacă mânca deseori în oraş. Când puse jos receptorul, avea o privire plină de tristeţe: simţise minciuna dincolo de cuvintele liniştitoare ale soţului ei. În timp ce clienţii îşi reluau discuţiile, o muzică dulce se strecură pe furiş în hol. Cineva cânta, cu o siguranţă extraordinară, la pianul din salonul cel mic.

— Aş putea căpăta un ceai de mentă fierbinte? întrebă doamna Lauriston cu o voce muribundă.

— Desigur, doamnă, o asigură Elizabeth ridicându-se. Vi-l comand imediat.

Ieşi din hol şi se opri, vrăjită, pe coridor. Cum se numea aria aceasta pe care o mai auzise şi altă dată? Pensionul de la Sainte-Colombe… Lecţiile de pian în vorbitorul îngheţat… Mâinile fine ale domnişoarei Quercy dansând pl clapele îngălbenite… Melodia – era de o asemenea delicateţe, încât, ascultând-o, Elizabeth avea impresia că surprinde însăşi mărturisirea propriei sale iubiri. De la un acord la altul, emoţia ci creştea, se ridica spre sublim, înflorea în recunoştinţă şi speranţă. Era atât de fericită că-i venea să plângă.

Mergând în vârful picioarelor, se apropie de uşa întredeschisă. Aşezat pe un taburet, Patrice Monaslier lăsa să-i alerge pe claviatură degetele agile şi slabe. O şuviţă de păr îi cădea pe frunte. Cu ochii închişi, cu buzele strânse, îşi legăna capul în ritm, ca pentru a

protesta împotriva chinului pe care o forţă superioară îl obliga să-l exprime prin muzică. Lângă el, într-un fotoliu, mama lui tricota.

PARTEA A DOUA

Plecarea bucătarului-şef complică viaţa Elizabethei. Obligată să-şi ajute părinţii, nu mai putea să iasă după-amiaza decât dacă găsea pretextul unei curse urgente de făcut în sat. Cum nu ştia niciodată când reuşea să scape, Christian îi dăduse cheia camerei lui. Astfel, chiar în lipsa lui, nu risca să se lovească de o uşă încuiată. Această precauţie se dovedi de altfel inutilă. La fiecare dintre vizitele sale, Elizabeth îl găsea pe Christian acasă. Din păcate, dispunea de atât de puţin timp ca să-l vadă, încât el nu mai încercă să o dezbrace şi să o iubească, la fel ca prima oară. Această plăcere era prea preţioasă, spunea el, ca să fie gustată în grabă, pe furate. Fără îndoială că avea dreptate, dar ea regreta că el rezista dorinţei de a o arunca în pat, pe când ea ardea de nerăbdare. O lua în braţe, îi acoperea faţa cu sărutări, o mângâia prin veşminte şi o., trimitea în cele din urmă acasă, înnebuniţă, enervată. Ea se grăbea să se întoarcă la hotel şi mama ei îi spunea: „A durat cam mult!”. Timp de patru zile la rând se indignă că o stupidă poveste de bucătărie îi interzicea să fie fericită pe săturate. Când avea să vină şeful bucătar eliberator? Italianul respinse propunerea. Rusul a fost tentat de propunere, dar ceru un salariu exagerat. Nu voia niciun fel de ajutor pe lângă el, pentru că avea obiceiul, lăudabil de altfel, de a lucra împreună cu nevasta lui. Scrisoarea – lui era semnată Vladimir Balaganov. Amélie şi Pierre se stătuiră îndelung. Elizabeth îi rugă să accepte condiţiile corespondentului care, în ciuda numelui cu sonoritate străină, scria într-o franceză corectă şi avea referinţe solide. Fu ascultată. Într-o dimineaţă, Antoine se duse să aducă perechea de la autogară. Când coborî din cameră împreună eu Friquette, Elizabeth dădu de mama ei, care se sculase mai devreme decât de obicei. Pierre se afla

lângă ea, la biroul de recepţie. Amândoi aveau feţe de sărbătoare.

— Au sosit? şopti Elizabeth.

— Da, îi făcu semn Amélie. Chiar acum. În momentul acesta îşi desfac bagajele în camera lor. La prima vedere mi-au făcut o impresie excelentă.

— Într-adevăr excelentă, întări Pierre. El e un fost cazac de pe Don. Un combatant din 1914. Mi-a spus-o de cum a sosit. Asta mi-a făcut plăcere. Iar nevasta lui e franţuzoaică.

— E chiar, din centrul Franţei, sublinic Amélie. Asta e un lucru bun.

— Vorbeşte bine franţuzeşte? întrebă Elizabeth.

— Evident! Locuieşte de mult timp în Franţa! Dar are un accent teribil.

Discutând eu voce joasă, se îndreptară toţi trei spre bucătăria în care Camille Bouchelotte îşi aştepta tremurând noul stăpân.

— De ce eşti speriată? o întrebă Amélie. Sunt sigură că e foarte drăguţ.

— Şi despre celălalt se spunea că e foarte drăguţ şi ne-ar fi omorât pe toţi cu cuţitul ăla, gemu spălătoreasă de vase.

Deodată, uşa se deschise şi în prag apăru un bărbat uscat şi drept, având pe cap o tocă albă, înaltă. Avea pomeţi proeminenţi, nas cârn, mustaţă blondă şi ochi albaştri, bulbucaţi. Bătând din călcâie, duse mâna la bonetă cu un salut militar ireproşabil şi anunţă, cu o voce care rostogolea „r”-urile ca pe nişte bucăţele de piatră:

— Vladimir Afanasievici Balaganov. La dispoziţia dumneavoastră!

Apoi, punând pe masă setul lui personal de cuţite, întinse braţul într-un gest de prezentare. Abia atunci descoperi Elizabeth, în pragul uşii, o mică persoană roză şi rotundă care semăna cu un bujor.

— Nevasta mea, Rrrenee, şi cu mine, reluă el, ne

bucurăm să lucrăm sub acoperişul dumneavoastră. La noi, în Rusia, se spune: izba nu e frumoasă atât prin zidurile, cât prin prăjiturile ei. Ce facem pentru astăzi la prânz, domnule, doamnă şi încântătoare domnişoară, care e fără îndoială fata dumneavoastră? Omagiile mele! Ce facem? O fi prea târziu pentru *kulibiak* sau pentru nişte *bitkis* cu smântână?

Amélie avu un surâs jenat şi murmură:

— Fără îndoială, sunt mâncăruri de pe la dumneavoastră?

— Exact, doamrtă, răspunse bucătarul, pocnind din călcâie. O minune! Dacă nu le-aţi gustat încă…

— Da, da, aprobă Amélie. Dar clientela noastră e obişnuită cu altceva. Uite ce prevăzusem pentru astăzi.

Îi întinse proiectul de meniu pe care li se risesc pe un carton:

Apetitive variate Peşte prăjit Rosbif

Piure de spanac Brânzeturi Fructe

I se lungi buza într-o expresie dispreţuitoare. Suspină:

— Ce tristeţe!

— Nu, Vladimir, o să fie perfect, îi şopti nevasta lui.

— Atunci, dacă toată lumea vrea aşa, am să vreau şi eu aşa, se resemnă el. Prima zi nu discut. Mai târziu facem altele, lucruri mari. Bucătărie franţuzească, bucătărie rusească, Vladimir Afanasievici Balaganov ştie să facă tot!

Camille Bouchelotte îl privea năucă şi-şi răsucca colţul şorţului între degete.

— Doamna e Spălătoreasă de vase, fără îndoială? reluă Vladimir Balaganov.

Şi se înclină adânc în faţa ei. Elizabeth se reţinu cu greu să nu izbucnească în râs.

— Da, spuse Amélie. E o fată foarte bună, care ne face mari servicii. Vă las să vă luaţi bucătăria în primire, domnule şef bucătar. Soţul meu o să vă spună tot ce aveţi nevoie să ştiţi. Vii, Elizabeth?

Ieşiră împreună. Pe coridor, Amélie întrebă:

— Cum îl găseşti?

— E grozav! exclamă Elizabeth.

«Şi se gândi: „Imediat după dejun o să mă duc să-l văd pe Christian. Numai să fie acasă! O să avem trei ore de petrecut împreună!”

Masa fu excelentă. Amélie primi complimentele clienţilor cu o modestie radioasă. După cafea, Elizabeth părăsi hotelul cu un grup de clienţi şi îi lăsă să urce singuri la staţia telefericului, în timp ce că se duse în sat.

Când bătu la uşa lui Christian, o tăcere de moarte îi răspunse. Fără îndoială, ieşise pentru câteva minute. Când se va întoarce o s-o găsească instalată la el. Ce surpriză! Căută în punguţa prinsă la centură: un ruj, un pieptene, o batistă, ceva mărunţiş şi, printre toate, cheia. O luă în mână şi se simţi brusc stăpâna unei locuinţe, stăpâna unei vieţi. Broasca uşii o ascultă. Intră şi o închise în urma ei cu cheia. Schiurile lui Christian erau la locul lor obişnuit în vestibul: probabil că nu se dusese departe. Camera era goală. Soba torcea. Mobilele o priviră la început ca pe o intrusă, apoi, recunoscând-o, se îmblânziră. Ea atinse cu vârfurile degetelor o scrumieră de cristal, un cuţitaş din baga de tăiat hârtia, spătarul fotoliului, cuvertura d>în piei de marmotă. Totul îi aparţinea. Pe masa de marmură nişte anemone înfloreau într-un vas albastru. Cum ghicise oare Christian că, dintre toate florile, anemonele erau cele pe care le prefera? Mai târziu, va avea întotdeauna un buchet în casa ei.

Nişte voci pe stradă. Se apropie de perdea. Nu era ei. Ce se dusese să facă afară: să-şi cumpere ţigări, ziare? Văzu pe poliţa geamului un coşuleţ plin cu mere roşii, luă unul, îl lustrui cu mâneca şi muşcă din el. Carnea fructului era tare şi gustoasă! Aciditatea îi înţepa gingiile. „Îi place-ceea ce-mi place şi mic, gândi Elizabeth. E minunat!” Apoi, privirea îi căzu pe Cărţile de pe biroul lui Christian. Luă una şi o puse imediat la loc:

era scrisă în germană. Alta o intrigă prin titlul ci: *Despre dragoste*. Autorul era Stendhal. Răsfoi câteva pagini şi citi la întâmplare: „Să nu iubeşti, când ai primit din partea Cerului un suflet făcut pentru dragoste, înseamnă să te lipseşti, pe tine şi-pe altul, de o mare fericire”. Închise cartea la loc şi o puse pe scaun cu intenţia să o ia cu ea la plecare. Un ceaslov gros cu coperţi verzi îi atrase apoi atenţia: Schopenhauer. Textul era foarte mărunt tipărit. Pe margini, însemnări cu creionul. Oare Christian subliniase aceste paragrafe? „Toate pasiunile, orice aparenţă eterată ar îmbrăca, îşi au rădăcinile învinstinctul sexual. Bărbatul cel mai bărbat va căuta femeia cea mai femeie şi invers”.

Din nou voci pe stradă. Doi instructori se schi austrieci treceau cu schiurile pe umeri. „Dacă Christian s-ar fi duş să-şi cumpere ţigări sau ziare s-ar fi întors deja. Probabil că e la poştă. Nu ştie că-l aştept. Numai de n-ar întârzia stând de vorbă cu un prieten. Deja trei şi jumătate! Ce de timp pierdut!” Se învârti fără scop prin cameră, intră în cabinetul de toaletă şi descoperi, lângă chiuvetă, o pijama de poplin albastru, atârnată pe un cuier. Mângâie cu mâna materialul mătăsos. Cu o hotărâre bruscă, luă pijamaua şi o mirosi. Un miros bărbâtesc, amar şi dulce, îi mângâie nările. Pătrundea în intimitatea lui Christian, i se substituia, devenea Christian. O cuprinse o dorinţă irezistibilă de a se dezbrăca şi de a-şi pune pijamaua această pe piele. „Repede! înainte să vină el! w Se dezbrăcă, îşi puse haina, pantalonul, şi se înfiora, goală, sub ţesătura uşoară care fâşâia în jurul ei. Ce mare era el! Cât era ca de „mică! Ideea acestei disproporţii 1 se păru excitantă. Se privi într-o oglindă fixată pe perete şi hotărî că era nostimă şi încântătoare în acest travesti. Pierdută în cutele pijamalei, nu mai avea picioare, nici mâini. Fundul pantalonului îi atârna pe la genunchi. Îşi sumese mânecile până la col, trase perdelele, dădu deoparte cuvertura din piele de marmolă şi se strecură între

cearşafurile reci. Era pentru prima oară că intra în patul lui Christian. Aici, în fiecare noapte se odihnea, cu ţoală greutatea, trupul bărbatului pe care-l iubea. Stătea culcată pe urma lăsată de ei: Camera, în jurul ei, era exact aşa cum o vedea el înainte de a adormi. „Când o să fim căsătoriţi, gândi ca, n-o să putem locui într-o singură încăpere. O să luăm un apartament la Mcgeve. Am să-l aranjez după gustul meu. Ce mobilă o să luăm de aici? Masa de marmură, fotoliul galben… Perdelele astea o să arate foarte bine în dormitor! Tapetul va fi verde deschis. O să am o măsuţă de loalclă. Christian va continua să lucreze la Colegiul din Hameau. Eu o să-mi ajut părinţii. Suni sigură că mama o să fie nebună după Christian, când o să-l cunoască!… Toate nopţile cu el… Să dormim unul în braţele celuilalt…” Se sculă ca să pună lemne şi să aţâţe focul care murea. O flacără vie îi ţâşni spre obraz. În valra sobei buturugi de cenuşă scânteietoare se prăbuşiră fără zgomot. Ziua scădea. Ceasul deşteptător îşi amplifica lic-lacul în mijlocul tăcerii. Patru şi douăzeci. „Acum trebuie să se întoarcă. Dacă nu, va fi ca şi ieri, ca şi alaltăieri, când n-am avut timp să ne iubim”. Toată carnea o furnica de nerăbdare. Cum de nu simţea el de la distanţă că ea era aici şi îl aştppla? O să aibă un copil cu el. Acest gând o pătrundea, îi deschidea inima. „Un băiat… Şi, mai târziu, o fată…”

Dădu perdelele la o parte. Nişte copii alergau pe stradă, trăgând după ei o sanie plină cu pachete. Un asfinţit fumuriu se lăsa peste sat. Primele lumini la ferestre. „Şi dacă e piccal pentru toată ziua?” în timp ce îi încolţca în minte acest gând îngrozitor, nişte paşi se auziră pe scară. El era! Cu o săritură bruscă, se precipită spre divan şi se ascunse în aşternut. „Ce mutră o să facă atunci când o să mă vadă în pat, în pijamaua lui!” Se pregătea să izbucnească în râs, când trei bătăi seci răsunară la uşă. O vizită? Elizabcih îşi ţinu răsuflarea. Încă trei lovituri. Apoi, tăcere. Înţepenită de încordare, nu părăsi cu privirea balanţul uşii. Din fericire, o

încuiase cu cheia când intrase. Clanţa se mişcă o dată, de două ori. Nişte picioare ezitau pe palier. Strecurată pe sub uşă – o bucăţică de hârtie îşi băgă botul pe podeaua lucioasă a vestibulului. Treptele răsunară sub tropăitul unor bocanci care se îndepărtau. Cine fusese? Se duse direct la geam. O femeie în pantaloni de schi şi haină de blană ieşea din casă. Imposibil de distins dacă era tânără sau bătrână. Elizabeth traversă încăperea, şi luă de pe jos o pagină împăturită. Câteva rânduri scrise cu creionul:

„Dragă domnule.

Negăsindu-vă acasă, vă las aceste câteva cuvinte pe sub uşă ca să vă confirm ca fiul meu va lua lecţia particulară cu dumneavoastră mâine la ora şase, în loc de seara aceasta. Vă încredinţez, domnule, de plăcuta amintire pe care v-o port.

Doamna Louis Saulnier”.

Elizabeth puse scrisoarea pe masa de marmură, lângă ceasul deşteptător. În curând, ora cinci. Camera era cuprinsă de întuneric. Aprinse lampa. Vederea patului desfăcut îi strânse inima. Cât de mult sperase!… Acum, era prea târziu. Îşi scoase pijamaua şi îşi puse înapoi hainele ci, maşinal. Decepţia îi apăsa inima ca o masă prea încărcată. Să înlăture urmele de dezordine înainte de a pleca. Întinse cearşafurile, aranjă perna, puse cuvertura din pici de marmotă. Apoi, luă o foaie de hârtie şi un pix de pe birou, se gândi îndelung ce să-i scrie şi aşternu numai aceste cuvinte: *Am venit*. Unde să pună biletul ca să-l vadă de la prima privire? îl sprijini de vasul cu anemone. Era cinci şi douăzeci. Aşteptă încă zdce minute şi plecă.

Strada principală a satului era foarte animată. Elizabeth mergea repede şi întorcea capul, din când în când, în speranţa că-l va descoperi pe Christian. Ajunse astfel până la patiserie. Deşi nu-şi dăduse întâlnire cu Cécile şi cu Gloria, deschise uşa şi aruncă o privire în interior. Numai feţe necunoscute. Îşi continuă drumul.

„Poate că s-a întors acum? Citeşte biletul meu, e furios

Că m-a scăpat şi aleargă pe străzi să mă prindă...” Se opri, privi încă o dată în urmă ei. Nu alerga, nimeni. Cu capul plecat o apucă pe drumul spre Glaise.

La holel era ora ceaiului, a ziarelor şi a cărţilor de joc. Sunetele unui pian se auzeau dinspre micul salon. Domnul Grévy telefona la Paris. Jacques îi arăta nişte fotografii lui Cécile. Doi clienţi comentau meniul pe care Amélie îl afişase în hol. Pe carton, cuvintele *Supă Julienne* erau şterse cu o linie groasă. Deasupra, se putea citi: *Kulibiak à Ici russe*.

Culcată, goală, lipită de umărul lui Christiafi, Elizabeth examina, printre gene, acest tors de bărbat, lat, palid şi musculos, cu puţin păr negru pe piept. Capul şi mâinile, bronzate în aer liber, aveau altă culoare decât trupul. Oricine le putea vedea peste zi. Restul îi aparţinea însă numai ei. Cu coada ochiului luă în stăpânire această suprafaţă care se odihnea după dragoste. Perdelele trase izolau camera de lumea exterioară. Burduşită cu lemne, soba dădea o căldurii puternică. „Ieri, la ora asta, eram atât de tristă!”, gândi ca în câteva cuvinte, el îi dăduse explicaţia absenţei sale: nişte prieteni care sosiseră atunci la Mcgeve îl invitaseră la masă şi rămăsese la ei ca să-i ajute să-şi amenajeze cabana. Plăcerea de astăzi repara deziluzia din ajun. ¡Cât de fericită o făcuse! mai mult încă decât prima oară. Cu capul dat pe spate, simţea încă, în măruntaie, mişcarea aceea de flux şi reflux care urma după ameţeala posesiei. Îi furase puterea şi continua să se hrănească din ea, să se detecteze, în timp ce el zăcea, inert, lângă ea, în falsa lui biruinţă de bărbat. De ce nu-i vorbea? îşi aprinsese 6 ţigară şi urmărea Cu-ochii volutele de fuixl care urcau spre tavan. Elizabeth îşi puse mâna mică şi grăsuţă pe mâna mare, uscată şi întunecată a lui Christian, compară lungimea degetelor, mărimea palmei şi-i veni să râdă. Cu adevărat, aceste două mâini nu erau de aceeaşi rasă. Şi tălpile, picioarele, genunchii, aceşti pectorali pătraţi,

acest sex adormit în blana lui buclată… Se opri ameţită de îndrăzneala gândurilor ci şi întrebă cu timiditate:

— La ce te gândeşti, Christian?

— La faţa ta, spuse el întorcând capul spre ea.

— Şi ce are faţa mea?

— Ai un profil de o fineţe extraordinară. Cum nişte linii atât de uşoare pot să suporte ochii ăştia atât de mari? Dacă aş fi pictor, ţi-aş reproduce trăsăturile cu mina de plumb, fără să apăs pe hârtie şi aş pune două mari pete de cerneală în pupilele tale. Dacă aş fi sculptor…

Surâse, stinse ţigara în scrumiera care se afla pe jos, lângă divan, şi reluă pe un ton mai jos:

— Dar, de fapt, şi sunt sculptor. Lasă-mă să lucrez.

Degetul lui alunecă de-a lungul nasului lui Elizabeth, urmă linia sprâncenelor, curse în jos pe obraji, îi atinse buzele. Conturată cu aceste gesturi precise, că îşi întinse bărbia ca să-l ajute la simulacrul lui de modelaj.

— Baza gâtului, acum, continuă el. Umerii…

Se ridicase într-un cot. Ea simţi parfumul unei subsuori calde.

— Umerii… Nişte umeri de fetiţă!…

— Mă superi tratându-mă mereu ca pe o fetiţă, murmură ca fără convingere.

— Ah, da? Şi, totuşi, nu eşti decât o fetiţă. Cuvintele alea pe care mi le-ai scris ieri: „Am venit”. Şi apoi punct şi gata! O fetiţă n-ar fi scris altceva.

— Doar nu era să-ţi aştern o întreagă scrisoare!…

— Nu, nu!… A fost perfect aşa… Aşteaptă, te respir… A ce miroşi?… A caprifoi?… A pergamulă?… Nu ştiu exa” dar ţi-aş recunoaşte parfumul dintr-o mie…

Ea se emoţionă, jenată şi, totodată, încântată că o dorea. O gură în formă de corolă i se aplică pe sfârcul sânului stâng. Apoi, sânul ei drept fu împresurat, aspirat. Ea gâfâia de plăcere. Avea să o posede din nou; deja îşi întorcea bustul, îşi deplasa picioarele ca să se pregătească pentru întâlnirea cu acest trup ciudat

construit. Sărutările lui Christian se urcară până la buzele ei. Când în mintea ci nu mai exista decât o explozie de scântei albe, el se desprinse de ea încet, îşi îngustă ochii ca un rănit care suferă şi-i şopti:

— Acum trebuie să fim cuminţi, Elizabeth.

— De ce? exclamă ea.

— Ai văzut cât e ceasul?

— Şi ce-i cu asta?

— Trebuie să mă duc la lecţia aia particulară.

Ea îl privi surprinsă.

— Ştii foarte bine, reluă el. Doamna aceea care a venit ieri şi a băgat o scrisoare pe sub uşă…

— Da, da.

Dorinţa din ea se stingea. Se simţea inutilă. Christian se ridică. Cuvertura din piei de marmotă alunecase din pat. Elizabeth o trase violent cu amândouă mâinile ca să-şi acopere sânii.

— Rămâi aşa, spuse el.

Nu voia ca el s-o vadă goală, pentru că se hotărâse se plece de lângă ea cu cuvertura lipită de bărbie, îl privi cum se mişcă în penumbră, între cameră şi cabinetul de toaletă. Acest trup mare, neted şi impudic o fascina. Christian se simţea în largul lui, mergând, întorcându-se, aplecându-se, ridicându-se în faţa femeii culcate, care îi pândea cele mai mici gesturi cu o aviditate încruntată. El aprinse lampa de la căpătâi ca să se îmbrace. Puţin câte puţin, ciuda Elizabethei se risipea. Surâse. Se simţea ca la spectacol. Chriştian îşi trase pantalonii de schi, îi încheie şi-şi îndoi puţin genunchii ca să deplaseze cusătura dintre picioare. Această mişcare pur masculină o distră pe Elizabeth.

— Şi tu ar trebui să te îmbraci, sugeră el. E târziu!

— Puţin îmi pasă. Pot să povestesc orice acasă. Câte lecţii îi dai pe săptămână băieţaşului ăluia?

— Trei, spuse el punându-şi cămaşa. Dar nu e un băieţaş! Are şaisprezece ani! Şi e foarte frumos!… Foarte frumos şi foarte blond!… Arată ca o fală… Cu trăsături

aproape la fel de fine ca ale tale!

Capul îi dispăru în puloverul negru. Elizabeth simţi ca trecerea unei umbre peste bucuria ei.

— E singurul elev pe care îl ai în afara colegiului? întrebă ea.

Faţa lui Christian răsări din tenebre.

— Nu. Încă două fete de paisprezece şi cincisprezece ani.

— Drăguţe?

— Urâte ca moartea, săracele!

Se aşeză la marginea patului ca să-şi pună bocancii. Spatele îndoit. Ceafa. Mâinile mari trăgând de şireturi.

— Şi mâine, întrebă Elizabeth, ai să ai altă lecţie?

— Nu, spuse el, dar n-am să fiu liber.

— De ce?

— Vreau să fac muntele d'Arbois împreună cu Georges şi Françoise Renard, prietenii aceia despre care ţi-am mai vorbit. O să dureze toată ziua…

— Vai ce păcat! exclamă ea. Ai fi putut să faci în aşa fel ca să le spui că nu mai poţi merge cu ei. El se întinse şi spuse simplu:

— Dar nu vreau să nu merg cu ei, Elizabeth. Sunt nişte prieteni foarte buni.

— Şi cu?

— Am să te văd poimâine.

— E prea târziu.

— Vrei să fii rezonabilă? El o înfrunta cu privirea.

— N-am de ce să fiu rezonabilă. Te iubesc. Am nevoie să vin aici în fiecare zi…

— Dacă ai veni aici în fiecare zi, părinţii tăi ar ajunge să aibă unele bănuieli!…

— Şi ce dacă! Nu mire frică de părinţii mei! Când. O să te prezint lor, or să înţeleagă, or să accepte…

— Ce să accepte? Că eşti amanta mea? tresări la sunetul neobişnuit al acestui cuvânt:

— Dar… Christian… nu sunt amanta ta…

El râse scurt. Dinţii îi străluciră între două riduri.

împinse bărbia înainte.

— Atunci, ce eşti, fetiţo?

— Nu ştiu.

Ea ezită o secundă şi adăugă slab:

— Femeia la…

— Femeia mea? Bineînţeles! Dar nu suntem căsătoriţi.

— O să fim într-o zi, Christian.

El respiră adânc. Privirea i se întunecă.

— Nu, Elizabeth, spuse el rar. N-o să ne căsătorim niciodată. Această frază, rostită uşor, o zdruncină pe Elizabeth ca o lovitură în plin stomac. Ceva se rupse în ea ochii i se tulburară. Faţa lui Christian îi părea a unui necunoscut.

— Cum aşa? murmură ea. Dar e imposibil! N-aş putea trăi fără line!

— Cine-ţi spune să trăieşti fără mine, draga mea? întrebă el. O să continuăm să ne vedem, ca acum.

— Te ascunzi?

— Da. Nu-i minunat? Ea ridică din umeri.

— Poate că tu te-ai mulţumi cu atât, Christian, dar eu nu mă mulţumesc. Vreau să te iubesc mereu şi să o ştie toată lumea! Vreau să am un copil cu tine!

— N-ai să ai un copil cu mine, Elizabeth.

— De ce?

— Pentru că eşti prea frumoasă ca să te stric.

— Eşti nebun?

— Tu eşti nebună! Trăieşti într-un vis de fetiţă. La obişnuinţă te-ai gândit, Elizabeth? Căsătoria este o crimă împotriva dragostei. Imaginează-ţi două fiinţe condamnate să fie una împreună cu cealaltă zi – şi noapte. Adevărata plăcere nu există decât în libertate. Din clipa în care aş şti că sunt legat de tine prin altceva decât prin dorinţă – printr-o semnătură într-un registru, prin copii, prin interes, e băneşti, printr-o casă, prin nişte mobile –, din clipa aceea, Elizabeth, m-aş îndepărta de line, da, m-aş îndepărta de line, pe care le iubesc

enorm!

Întinse mâna ca să-i dezgolească sânul. Ea avu o mişcare de retragere şi-i şopti:

— Nu mă atinge, Christian!

— Ce-ai-spus?

Îşi lăsă capul într-o parte, ca un câine ascultător. Un surâs îi descoperi dinţii.

— Am spus: nu mă atinge! repetă ea.

Continuând să surâdă, el se sprijini cu un genunchi de marginea patului, o prinse pe Elizabeth de umeri şi îi căută gura. Ea voi să se apere, dar buzele îi fuseseră deja astupate şi bătea în retragere din ce în ce.

— Te aştept poimâine, murmură el ridicându-se.

Îl aţinti cu nişte ochi negri, plini de reproş:

— N-am să vin!

Îi mângâie obrazul cu vârful degetelor:

— Ba da, Elizabeth, ai să vii.

Apoi, îşi înnodă un fular roşu la gât, îşi puse o jachetă impermeabilă pe umeri şi ieşi.

3.

Două zile mai târziu, nu se duse la Christian, ci urcă la Rochebrunt cu Cecile, cu Gloria şi cu familia Grevy. Când se întoarse la hotel, scara, era atât de tristă, încât perspectiva de a apărea la masă, de a vorbi, de a le surâde clienţilor o epuiza dinainte. Jacques se învârtea în jurul lui Cécile cu nişte ochi de lup. Adulţii discutau politică. Doamna Lauriston, care primise un telefon de la Paris, se fandosea faţă de Amélie cu acre de tânără soţie exuberantă şi licenţioasă: obligat să se ducă la Grenoble pentru nişte afaceri, bărbatul ci o anunţase că avea să treacă pe la Mcgève s-o vadă. „O să fie aici mâine dimineaţă! Pentru o singură zi, din păcate! în sfârşit, vreau să spun, pentru o zi şi pentru o noapte. Dar am să încerc să-l reţin!” După-amiază fugise la coafor şi o cască de buclişoare îi încununa faţa moale şi pudrată. Deja, Gloria şi Cécile se jucau de-a pronosticurile: domnul Lauriston era brun sau blond? Avea sau nu mustaţă?

Arăta ca un sportiv sau ca un intelectual? Nu era mult de când Elizabeth ar fi fost şi ca ca ele, nerăbdătoare să-l cunoască pe misteriosul vizitator. Dar, acum, gravitatea propriei sale dureri o împiedica să se înflăcăreze la povestirile sentimentale ale altora. După-amiază pretextă că o doare capul şi se réfugie, mai devreme ca de obicei, în camera ei.

Dormi prost şi se trezi cu impresia că o lungă zi se aşlemca” în faţa ei. Altă dată, de îndată ce deschidea ochii se gândea: „Am să-l revăd pe Christian”. Şi această speranţă era de ajuns ca să-i lumineze existenţa. Acum nu mai dorea să-l întâlnească. Gândul de a-i suporta din nou cuvinteic, mângâierile, râsul îi devenea chiar odios. „N-o să ne căsătorim niciodată”. Stricasc totul, murdărise lotul, cu numai câteva cuvinte. Din vina lui, nu numai că nu-l mai iubea, dar nici nu mai găsea nimic de iubit pe lume. O mângâie distrată pe Friquctte; îşi luă micul dejun în pat, zăbovi sub cuvertură şi coborî în hol tocmai în momentul în care Amélie se grăbea spre uşa turnantă de la intrare spunând:

— A sosit domnul Lauriston! Tatăl tău şi doamna Lauriston s-au dus să-l ia de la gară!

În prag apăru doamna Lauriston, strălucitoare ca aurora, cu o bască de vânători de munte pe o ureche, cu pantalonii bufanţi şi cu trei pete de tricotaj roşu aprins în jurul gleznelor, încheieturii mâinilor şi gâtului. Era la braţul unui domn mic, burtos şi mustăcios, care purta în mână o servietă de piele roşcată. El îşi scoase pălăria, lăsând să se vadă o chelie de fildeş. Acesta era deci seducătorul de ale cărui ştrengării se temea doamna Lauriston?

— Vi-l prezint pe soţul meu, spuse ea cu mândrie.

Nicio îndoială nu era cu putinţă. Antoine se aruncă asupra bagajelor. În timp ce fericitul cuplu urca spre cameră, Elizabeth veni lângă Cécile şi Gloria, într-un colţ al holului. Se amuzară un moment să vorbească despre nou-venilul care ascundea un suflet de desfrânat sub o

onestă faţă de contabil. Apoi, cum era prea târziu ca să urce la Rochebrune, Cécile propuse să se ducă la patinoarul municipal. Jacques apăru la timp ca să le escorteze.

Cerul era cenuşiu. O mulţime de gură-cască înconjurau largul cerc de gheaţă pe care evoluaii siluete multicolore. O muzică asurzitoare îi încuraja pe debutanţi şi campioni. Difuzoarele urlau: „În braţele tale mă simt atât de mică, atât de mică!” Şi Elizabeth aluneca mereu, cu inima grea, între patinatori cu feţe fericite. Ea fu aceea care, spre prânz, dădu semnalul de plecare. La întoarcere, tinerii găsiră holulhotelului plin de lume. Doamna Lauriston fiecărca într-un grup de turişti, în timp ce soţul ci, tăcut şi sumbru, privea femeile pe sub gene, cu insistenţă. Amélie, aşezată la biroul recepţiei, verifica o adunare în registru. Domnişoara Piculevain era disperată pentru că-i lipsea „o verticală” ca să completeze un careu foarte dificil. Elizabeth şi Cécile se instalară lângă ea s-o ajute. Cu scrisoarea logodnicului ci în mână, Gloria părăsise pământul. Deodată, se produse o mişcare spre lisă. Elizabeth ridică privirile şi-şi pierdu brusc respiraţia. Christian tocmai intrase în: sală. Era însoţit de un bărbat demn, greoi şi încărunţit, care purta ochelari de baga, şi de o femeie de vreo treizeci şi cinci de ani, înaltă, frumoasă, al cărei păr oxigenat strălucea ca spânul de metal. Amélie ridică nasul din registru şi spuse:

— Elizabeth, vrei să le ocupi de persoanele acelea?

— Ce doriţi, domnule? întrebă Elizabeth, mergând spre Christian pe picioare ca de ceară.

El îi aruncă o privire ironică:

— Putem lua. masa aici, domnişoară?

— Nu ştiu, se bâlbâi ca pălind.

Nu-i mai curgea nici d picătură de sânge prin vene. „Şi nici măcar nu sunt pieptănată!” îşi spuse ca în faţa lui Christian, Friquette scoase câteva, lătrături de bun-venit. Amélie interveni:

— Vreţi să luaţi prânzul, domnule? Perfect! Trei persoane?

— Da.

— Luaţi loc, vă rog, şi aşteptaţi puţin…

Alunecă spre bucătărie şi reveni aducând un meniu pe care i-l prezentă lui Christian. Domnul încărunţit şi doamna cu părul oxigenat se aplecară şi ei asupra cartonului.

— *Şaşlik*!? se bucură Christian. E o specialitate rusească, dacă nu mă înşel?

— Caucaziană, replică Amélie cu un aer competent.

— Ador chesliile astea! spuse femeia făcând să-i sclipească enormul diamant de pe deget.

— Ei bine, fie şi *şaclik*, spuse bărbatul. Şi… să ne serviţi, pentru început, trei cocteiluri.

— Cu plăcere, domnule. Ce fel de cocteiluri doriţi?

Ghemuită într-un colţ al holului, Elizabeth suferea să o vadă pe mama ci întoarsă cu atâta solicitudine spre cei trei clienţi nesperaţi. Dacă ar fi ştiut că unul dintre ei era amantul fetei ei!…

De ce venise oare Christian s-o caute la hotel? Ca s-o sfideze? S-o umilească? Sau s-o sperie prin insolenţa lui? Regretă că nu putea să-l demaşte în faţa tuturor. După lungi ezitări, domnul cu ochelari de baga dădu comanda:

— Un vin rosé, un Martini şi un cocteil Alexandra.

— Faceţi bine că luaţi cocteil Alexandra, zâmbi Amélie, e într-un fel specialitatea casei…

— Ca şi *şaclik*-ul! râse Christian.

— Aşa este! râse şi Amélie la rândul ei.

Nervii Elizabethei se crispară. „Se dă bine pe lângă el, gândi că E josnic! De altfel, de ce i-a spus mama că acest cocteil Alexandra e specialitatea casei? Tala prepară cocteilurile, dar toate au acelaşi gust!” Cinci minute mai târziu, fără să-şi părăsească locul, auzi clinchetul bucăţilor de gheaţă *in shaker*. Tatăl ci, în spatele barului din sala de mese, se căznea să compună o

băutură savuroasă, pentru bărbatul pe care ar fi trebuit să refuze să-l primească sub acoperişul său. Léonlinc aduse cele trei cocteiluri pe o tavă. Christian degustă cocteilul Alexandra. Amélie îi pândea reacţia cu colţul ochilor.

— Grozav! spus ci înclinând capul.

Şi Amélie înflori ca şi cum i-ar fi oferit un buchet de flori. Nemaiputând suporta acest spectacol, Elizabeth se întoarse ostentativ pe călcâie şi se duse în oficiu. Mama ci o ajunse din urmă. Sala de mese îşi primea primii oaspeţi.

— Nu te aşezi la masă? întrebă Amélie.

— Aş prefera să mănânc cu voi, după clienţi, zise Elizabeth.

— Ce idee! Nu, vreau să fii în sală ca să supraveghezi serviciul, ca de obicei. Cu atât mai mult cu cât astăzi avem persoane din exterior. N-au venit ei degeaba. Probabil că a început să se audă prin regiune că avem un nou bucătar.

— Da, mamă, oftă Elizabeth.

— Dacă aceşti doi domni şi această doamnă sunt mulţumiţi de masă, or să le spună şi altora, reluă Amélie, şi, încetul cu încetul, hotelul nostru o să devină un loc căutat pentru bucătăria lui, un fel de popas gastronomic… Asta e exact ceea ce mi-am dorit dintotdeauna!…

— Felul întâi, trei, strigă Léontinc.

Amélie repetă comanda cu voce cântătoare.

— Mergce!… urlă şeful bucătar, ca şi cum ar fi comandat un escadron. Şi adăugă: încântătoare domnişoară, v-am văzut pe schiuri. O adevărată mică zână a zăpezii. Nouă, ruşilor, ne place zăpada. Îi spun de dumneavoastră nevestei mele: e snegurocica. Asta înseamnă, pe franţuzeşte, Albă de Zăpada… Şi, într-adevăr, sunteţi… Felul întâi, trei… Luaţi!…

Bucătăria îşi schimbase aspectul de când bucătarul-sef era rusul. Dalele şi cratiţele luceau de curăţenie.

Alimentele erau aşezate, în ordine pe butuc. Dintr-un exces de cochetărie, Renée purta un şorţ din aceeaşi ţesătură albă cu pătrate albastre din care era şi pantalonul bărbatului ei. Camille Bouchelotte era acum surâzătoare.

— Doamnă spălătoreasă, luaţi farfuriile! striga bucălarul-şef.

Şi ea se precipita, fericită să fie de folos. Pierre apăru din pivniţă, târând după el două coşuri pline cu sticle. Masa noilor veniţi cerca vodcă. Nu mai rămăsese decât o singură sticlă.

— V-am spus să cumpăraţi mai multe, patroane, mormăi şeful bucătar. Cu Vladimir Afanasievici Balaganov, toţi clienţii or să ceară în curând vodcă.

— Ce mai aştepţi, Elizabeth? o apostrola Amélie. Vezi bine că ne încurci.

Elizabeth plecă fără chef şi se refagie în camera mamei ci ca să se pieptene şi să-şi dea cu puţin roşu pe buze. În timp ce se pieptăna cu un gest maşinal, trecea în revistă motivele furiei sale. Când oglinda îi retrimise o imagine nesatisfăcătoare, o porni hotărâtă spre sala de mese. Aşezată singură, în faţa farfuriei, nu putea ridica ochii fără să-l vadă pe Christian, instalat în faţa ci, la o masă rotundă. O examina cu insistenţă în timp ce vorbea cu prietenii lui. Dezinvoltura o uluia. De fiecare dată când Elizabeth îi întâlnea ochii, simţea un mic şoc neplăcut în piept. Cécile urmărea schimburile lor de priviri pe furiş. Elizabeth ciuguli ceva, fără să ştie ce anume, bău un pahar cu vin, care-i aduse tot sângele în obraji, refuză desertul şi să grăbi să se întoarcă în hol. Acolo se izol-a în spatele redutei care era biroul recepţiei. Câţiva clienţi sătui treceau deja prin uşa cu geamuri, se înfundau în fotolii, îşi întindeau picioarele şi îi comandau cafele Léontinei. Christian şi prietenii lui se întoarseră la rândul lor şi luară loc lângă vitrină. Amélie veni să-i întrebe dacă erau mulţumiţi de masă, ascultându-Ic surâzătoare complimentele:

— Îmi permit să vă dau cartea de vizită a hotelului. Astăzi aţi avut meniul nostru obişnuit. Dar, dacă ne anunţaţi la telefon, mi-ar face plăcere să vă pregătim o masă specială, la alegerea dumneavoastră.

— Foarte bine, zâmbi Christian. O să revenim!

Amélie se retrase, savurându-şi victoria. Pierre o aştepta ca să se aşeze la masă. Domnul important ceru la cafele două coniaçuri şi un lichior”. Cécile se apropie de Elizabeth şi îi şopti:

— A venit! E formidabil!

— Da, roşi Elizabeth.

— Asta-ţi displace?

— Puţin.

— În tot cazul, mama ta nu bănuieşte nimic! Cât e de frumos, totuşi! îl priveam adineauri şi-Schimbă vorba şi adăugă:

— Acum te las.

Elizabeth îşi băgă încet capul între umeri. Christian înainta, cu paşi lenţi, către birou. Despărţită de el prin lungimea mesél, Elizabeth îşi înăspri privirea şi întrebă dintr-o răsuflare:

— Ce vrei de la mine?

— Vreau să ştiu de ce n-ai venit ieri, spuse el cu voce joasă.

— N-aveam de ce… Şi n-am să mai vin niciodată, îngăimă ea.

— Niciodată?

— Niciodată!

El plecă fruntea. Ochii i se încărcară de o tandreţe melancolică.

— Greşeşti. N-ai înţeles nimic, fetiţa mea. Te-am aşteptat cu atâta nerăbdare!…

— Ca să-mi repeţi ce mi-ai zis data trecută…

Îşi dădu prea târziu seama că-l tutuise din nou.

— Ca să te iau în braţe, Elizabeth, ca să le iubesc… în după-amiaza asta o să te aştept din nou.

— Nu te obosi degeaba, răspunse ea tăios.

El se sprijini cu amândouă mâinile de marginea mesei.

— Am să fiu acasă cu începere de la ora trei.

— Şi ce-mi pasă mie? Pleacă!

— Plec dacă-mi promiţi că vii.

Ea îi aruncă o privire mânioasă.

— Dacă aş veni, ar fi numai ca să-ţi spun ce gândesc despre tine!

— Bine… murmură el. Nu cer mai mult. Pe curând, Elizabeth!

El surâdea. îl văzu îndepărtându-se.

— Cine-i acolo? întrebă el

— Eu sunt, Elizabeth.

Uşa se deschise. Christian era în halat, cu gâtul gol, cu papucii în picioare.

— Iartă-mă, am ieşit de sub duş.

Nu părea mirat să o vadă. Se prezenta în faţa ci atât de sumar îmbrăcat, fără îndoială, numai ca să-şi poată pune în valoare calităţile fizice. Dintr-o singură privire, inspectă această cameră în care fusese atât de fericită: sobiţa pântecoasă, cuvertura din piei de marmotă, vrafurile de cărţi de pe masă. I se puse un nod în gât.

— Elizabeth, draga mea, în sfârşit, iată-te!…

O luase de încheieturi şi o trăgea spre pieptul lui. Se simţi înfiorată de parfumul pielii proaspăt spălate.

— Nu! strigă ea.

Şi îl respinse cu amândouă mâinile. Christian se aşezase pe braţul fotoliului, cu coatele pe genunchi, cu picioarele desfăcute, cu halatul larg deschis:

— N-am să fiu niciodată amanta ta! reluă ca eu o voce întretăiată

— Bine, bine, mi-ai mai. spus-o.

Earidică tonul:

— M-ai luat drept ceea ce nu sunt. Fete uşuratice găseşti cu sutele, la Megeve, dacă asta te interesează…

— Nu, tocmai că asta nu mă interesează!

Calmul acestui om era exasperant. Cu cât îl simţea

mai sigur de sine, cu atât îl detesta mai tare. Era îngrozitor de frumos în aroganţa lui. „Dacă surâde, dacă-mi arată dinţii, îl plesnesc!”, se gândi ca şi, ţinându-şi respiraţia, adăugă:

— Aşa!... Te crezi cuceritor!?... Mă înfrunţi!... Dar nu-ţi dai seama că ai strical totul!...

— Dar, Elizabeth!...

— Lasă-mă să vorbesc!

Tăcu privind-o întrebător. Buza de jos îi lucea. Ea nu mai ştia ce trebuie să spună. Apoi, deodată, cuvintele îi năvăliră pe buze:

— Eu, Christian, voiam să fiu nevasta ta, să-mi petrec toată viaţa alături de tine, ca şi mama şi tatăl meu!... Dar tu eşti incapabil să... să apreciezi sentimentele astea! Nu eşti decât un monstru de egoism! ... Nu te gândeşti decât la plăcerea ta!... Pentru tine nu există decât un singur lucru care contează în dragoste: asta!

Şi, cu un gest teatral, îi arătă patul. El încruntă din sprâncene. O măsura din priviri, o cântărea de la distanţă.

— „Asta”? întrebă el în cele din urmă. E foarte importantă „asta”! Pot să construieşti o viaţă pe „asta”, pentru „asta”!...

— Nu, Christian.

— Ba da, Elizabeth. Şi n-aş spune asta oricui. Dar ţie ţi-o pot spune, pentru că tu eşti făcută să mă înţelegi.

— Nu-i adevărat!

— Haide, te-am studiai bine. Suntem din aceeaşi rasă. Să respiri zăpada, să atingi o blană, să muşti dintr-uir fruct, să mângâi o piele dezgolită, fiecare dintre aceste voluptăţi arc pentru noi o valoare pe care nu o are pentru alţii. Eşti exact femeia care-mi trebuie. Sunt exact bărbatul care-ţi trebuie. Trupurile noastre găsesc „împreună o satisfacţie fără măsură, egală cu cea a perechilor căsătorite, a căror soartă ţi se pare de invidiat. Când eşti ca ime”, ca mine, trebuie să ştii să-ţi

baţi joc de micile convenienţe burgheze şi să nu trăieşti decât pentru satisfacţia simţurilor. Am să te învăţ… Ai să vezi…

Ea scutură din cap, refuzând ceea ce auzise. Tulburarea ei era atât de profundă, oroarea ci atât de mare, că nu mai avea puterea să riposteze. „E diavolul!”, gândi ea. Ochii lui Christian străluceau. apoi se stinseră.

— Linişteşte-te, reluă el. Nu mai încerc să te îmbrăţişez. Dar gândeşte-te bine la ce ţi-am spus.

Se ridică, strânse şiretul halatului şi murmură cu o ciudată dulceaţă:

— Pleacă, Elizabeth.

Deodată, se trezi în stradă, pe zăpadă, cu schiurile pe umăr, cu beţele în mână. Ce se întâmplase? Când ieşise? De ce îi venea să plângă? Cerul era încă luminat. O apucă pe drumul spre casă.

— Ce-i cu tine, Elizabeth? întrebă Amélie.

— Nimic, mamă.

— De trei zile domnişoarele Legrand îţi propun să te duci cu ele la Rochebrunc şi de trei zile le refuzi. Nu-i foarte amabil din partea ta. Chiar adineauri le-am văzut pe fete în hol; păreau dezolate că pleacă fără tine.

— Aşa crezi tu! Or să se întâlnească cu familia Grevy! Că le întovărăşesc sau nu, or să-şi facă oricum coborârile obişnuite…

— Şi tu ce. -ai să faci?

— O să aranjez prin cameră, o să-mi spăl puloverele şi şosetele…

— Eşti obosită? Sper că nu eşti bolnavă.

— Nu, mamă. Pur şi simplu, nu prea mai am chef să schiez* în ultima vreme…

Elizabeth îşi îmbrăţişă mama şi urcă în fugă în camera ei. Încă de la masa de prânz aştepta să rămână singură, ca să nu mai trebuiască să se supraveghez. O dală uşa închisă, băgă de seamă că Friquctte se strecurase în urma ci fără zgomot.

— Culcat! îi porunci ea, şi fii cuminte!…

Apoi, îşi suficcă mânerile şi-şi pregăti săpunul în chiuvetă, în timp ce mâinile ci frământau un pulover de lână în apa înspumată, mintea ei se îndârjea să refacă ultimele imagini pe care le păstra despre Christian. Alaltăieri îl văzuse ieşind de la poştă, împreună cu un băiat tânăr, blond şi subţire, pe care îl ţinea de după umeri; zărind-o pe Elizabeth îi surâsese de departe ca unei cunoştinţe banale şi se îndreptase împreună cu tovarăşul lui în direcţia patinoarului. Acesta să fi fost elevul atât de seducător, fiul doamnei Saulnier? De ce adopta Christian faţă de băiatul acesta atitudinea de frate afectuos? se întreba cu ranchiună şi cu neîncredere. Ieri, îi întâlnise din nou pe drumul spre teleferic; coborau spre sat pe schiuri. Ajunşi în dreptul ci, Christian îi strigase: „Bună ziua!” ridicând-un băţ, dar fără să se oprească, în dimineaţa aceasta, chiar când se ducea la farmacie, îl întâlnise în piaţă discutând cu nişte prieteni. Întorsese capul ca să evite să o vadă. Lecţia era clară: pentru că Elizabeth refuzase să-i fie amantă, nu mai voia să-şi piardă timpul cu ea. Cât îl mai detesta! Da, avea să.se elibereze de el prin dispreţ, prin ură! Totul în el era numai minciună şi abilitate. „Şi-am putut să-l iubesc pe acest om, să mă culc goală lângă el, să-mi doresc să-i devin soţie. Acum, dacă m-ar cerc în căsătoric, eu aş fi cea care ar zice nu”. Insultele îi veneau pe buze. „Un animal, un animal dăunător, asta e!” Ar fi vrut să-l aibă în puterea ci, ca pe grămada aceea de rufe din fundul chiuvetei. Degetele i se înfigeau în puloverele îmbibate cu apă caldă ca în carnea unui duşman. Se lovi de propria ci imagine reficctată în oglindă. Avea o privire fixă şi întunecată, de criminal. Să-l omoare! Nu, mai bine să-l desfigureze pe viaţă. Încercă să-şi reprezinte în minte trăsăturile lui Christian. Multă vreme, linii confuze îi fugiră prin faţa ochilor. Şi, deodată, el îi apăru în faţă, cu o limpezime de care rămase ca însăşi uimită. Ochii verzi, profund adânciţi în orbite, buzele cărnoase, şanţul vertical din bărbie...

Detaliile, care o seduseseră altă dată, ale acestei feţe pe care acum o ura din toate puterile. Ah! Cum ar fi vrut să spargă dinţii acela albi, regulaţi, să zdrobească acea gură lacomă, să înăbuşe acel râs, ale cărui hohote o mai urmăreau încă! Beţia distrugerii îi înfierbânta sângele. Răsucea puloverul şi apa picura din el cu un zgomot cristalin. „Iartă-mă, Elizabeth!” Era în genunchi, la picioarele ci, urât, nenorocit, mizerabil. Şi că îi întorcea spatele. Sau mai bine afla despre el că-i foarte bolnav, că o striga în delirul lui şi ea se ducea să-l vadă, se planta în faţa patului lui şi îl scuipa în faţă. O satisfacţie teribilă o cuprinse la gândul acestor imposibile răzbunări. Furia i se potolea, nervii i se destindeau şi tricoul cobora, moale, în apa de clătit.

După ce-l stoarse, îl întinse şi-l netezi pe masă, apoi trecu la spălatul ciorapilor. Băşici de spumă i se spărgeau printre degete. În curând, nu se va mai «îndi la Christian, va fi vindecată de el, va deveni la fel de nepăsătoare cum fusese înainte de a-l cunoaşte. Tata, mama, rutina hotelului, plimbările cu schiurile, ceaiul la patiserie, o scară la „Mauvais-Pas”, un flirt cu vreun băiat pe care nu avea să-l mai revadă în sezonul următor… Friquctte somnola pe perna ei. În spatele ferestrei, bătrânul brad negru o privea cum îşi spăla rufele rumegându-şi durerea… Regretă că nu se dusese cu GScile şi cu Gloria la Rochebrunc. Ferm hotărâtă să uite de Christian, nu se mai temea să-l zărească, din când în când, pe vreo pârtie. Fiecare nouă întâlnire îi mărea repulsia pe care o simţea faţă de el. Apa gâlgâia prin gura de scurgere a Chiuvetei. Şosetele îmbibate cu apă atârnau pe marginea ei. În oglindă, o tânără cu faţa bronzată, cu ochi mari, obosiţi, se lăsa fascinată de golul absolut al camerei sale, al inimii sale, ale vieţii sale… Elizabeth îşi ridică o şuviţă de păr de pe frunte şi căută rujul de buze în punguţa de la cingătoare. Degetele ci atinseră un mic obiect metalic şi rece: cheia. Tresări şi ochii i se umplură de lacrimi. „Ce m-a apucat?” Bradul îşi

mişca ramurile. De la parter se auziră sunetele estompate ale unui pian.

În zilele următoare, încercă să trăiască făcând abstracţie de frământările ei. Când nu. se mai gândea la Christian senzaţia de aşteptare dispărea, sentimentele de durere şi bucurie se destrămau. Se mişca asemenea unui automat într-un decor de carton, printre personaje neînsufleţite. În mai multe rânduri, mama ci se arătă îngrijorată de mâna ei abătută, de aerul ci distrat.

— Nu, mamă, mă simt foarte bine, răspundea ea.

Şi, de teamă să nu pară prea îndurerată, devenea prea exuberantă. Cécile şi Gloria o luară din nou cu ele în plimbările lor. Schia mai bine decât oricând, făcea nişte figuri îngrozitor de riscante, ajunsă la capătul pantei, se oprea cu impresia că parcúrsese pârtia într-o stare de semisomnolenţă. Uneori, ar fi dorit ca un cataclism să se abată peste Mcgeve, să împrăştie toţi clienţii.de la „Două capre sălbatice” şi să o trezească din toropeală.

Dar existenţa la hotel îşi urma cursul cu o regularitate implacabilă. După plecarea domnului Lauriston, nevasta lui căzuse din nou într-o stare de tristeţe bănuitoare, pe care conversaţiile telefontec nu o domoleau decât pe jumătate. Amélic nu mai ştia ce să facă pentru a evita confidenţele. Dar pe cât de jenante erau conversaţiile cu doamna Lauriston, pe atât de plăcută era compania doamnei Monastier, mama pianistului. Adesea, seara, se instalau amândouă în micul salonaş, ca să discute cu voce joasă. Patrice Monastier se aşeza la pian. Atrasă de sunetele muzicii, Elizabeth intra în vârful picioarelor, se aşeza şi asculta încântată. Patrice Monastier o privea uneori, continuând să cânte. Apoi, se oprea, dintr-odată, şi îşi sprijinea bărbia în piept. Părea foarte vulnerabil. Mâinile lui erau lungi, transparente.

— Nu ar trebui să te oboseşti atâta, suspina mama lui. Doctorul ţi-a recomandat să nu –, ţi reiei studiul decât progresiv.

El zâmbea, mişcându-şi degetele pe genunchi.

— Când nu cânt obosesc şi mai rău. Îmi place atât de mult acest impromptu de Schubert! Mi-era dor să-l aud în seara asta…

Într-o zi, Elizabeth îi spuse:

— Mai târziu, o să te rog să cânţi ceva pentru mine.

— Ce vrei să-ţi cânt?

— Nu ştiu… Ceva de Chopin…

— Îţi place Chopin?

— Ah, de fapt, nu mă pricep deloc la muzică… Dar, într-adevăr, Chopin îmi place… Şi Mozart îmi place…

— Atunci, ascultă. Iată, din Chopin, *Studiul în do diez minor*…

Aria era prea rapidă, prea nervoasă, pentru a fi pe gustul

Elizabethei. În situaţia ci, ar fi preferat o melodie mai nostalgică. Dar nu îndrăzni să-i spună lui Patrice Monastier. De altfel, interpreta această bucată cu o virtuozitate aeriană. După ultimele acorduri, Amélie se pierdu în complimente. Din belşug, şi pentru fiu şi pentru mamă. Cât despre Elizabeth, ca rămase tăcută, dar din priviri exprima o admiraţie atât de vie încât tânărul pianist plecă pleoapele şi înclină capul ca pentru a-i mulţumi că-l înţelesese.

Părăsind salonaşul, Amélie o luă pe fiica ei de braţ şi murmură:

— Ce talent! Ce distincţie! Dacă toţi clienţii ar fi ca el, meseria noastră ar fi o încântare. Din păcate, suntem încă departe!

Elizabeth ghici că această aluzie se adresa unei cliente” noi, doamna Régina Salvaţi, căreia Amélie nu putea să-i sufere manierele libere şi îmbrăcămintea excentrică. Cele cinci valize din piele castanic cu care venise, fără vreo zgârietură sau pată, arătau clar că aparţin unei persoane care trăieşte peste mijloacele sale. Un parfum îmbătător se strecura pe sub uşa camerei ci şi scălda coridorul. Dimineaţa, îşi deschidea fereastra şi,

îmbrăcată într-un colant negru, făcea gimnastică pe balcon. Trecătorii se opreau pe drumul spre Glaise ca s-o vadă sărind, aruncându-şi braţele în aer, îndoindu-se, ghemuindu-se, mergând cu spatele ca un crab şi rostogolindu-se pe coapse. Înaltă, zveltă, drăguţă, cu părul negru ca de mahon, cu ochii de un verde de smarald, cu gura mare şi roşie, venise singură la sporturi de iarnă, ca să tulbure pacea familiilor onorabile. La restaurant, îl fixa cu neruşinare pe domnul Voisin, care se umfla în pene, sufla pe nări, mânca răsucit într-o parte şi nu mai asculta ce-i spunea nevasta sa. Toată lumea din sală le observase manevrele. Doamna Voisin, considerându-se jignită, se îndrepta de spate şi-şi pierdea pofta de mâncare. Farfuriile din faţa ci se întorceau neatinse la oficiu. Amélie, indignată de această dramă conjugală care lua proporţii de la o masă la alta, în casa ci & interveni cu fermitate şi diplomaţie. Sub pretextul unei noi şi mai bune împărţiri a meselor, doamna Salvaţi a fost exilată lângă peretele din fund. Plasată astfel, nu mai putea vedea decât spatele domnului Voisin. Nevasta jignită îşi regăsi surâsul. Cât despre femeia fatală, că se consolă, descoperind, în câmpul ci vizual, silueta virilă şi uscată a domnului Grévy. Amélie se temu de o nouă dramă de această parte. Dar domnul Grévy opuse o indiferenţă de senior ocheadelor neruşinate ale nefericitei. Atunci, de la tată, trecu la fiu. Şi fiul fu la înălţimea tatălui. Dacă Jacques se întorcea uneori, o făcea pentru a privi, în unghiul opus al sălii, masa la care Cécile, Gloria şi domnişoara Piculevain mâncau delicat în faţa a trei garoafe anemice.

Familia Grévy îşi fixase ziua plecării pentru 25 ianuarie. Pe 24, Jacques îşi scrânti în mod dureros glezna pe pârtia Mandarinilor. Trebui să fie coborât cu targa. În timp ce doctorul, chemat de urgenţă, examina bolnavul în camera lui, Amélie îşi manifesta dezolarea în faţa Elizabethei şi a domnişoarelor Legrand, ca şi cum acest accident ar fi aruncat o pată asupra reputaţiei sale

comerciale. Simţea o asemenea dorinţă de a asigura un sejur plăcut tuturor clienţilor, încât i se părea că devine responsabilă până şi pentru păţaniile lor neplăcute. Mai curajoasă doamna Grévy, îi spuse că, după părerea doctorului, entorsa lui Jacques era lipsită de gravitate. Totuşi, meniscul genunchiului drept fiind afectat, se impunea o lungă perioadă de imobilitate.

— Înţeleg, înţeleg, gemu Amélie.

Şi, făcând apel la cunoştinţele ei sportive, adăugă îndoindu-şi puţin gleznele:

— A vrut să facă o cristiană şi, în ultimul moment, a – făcut o greşeală de cant! Cât timp mai rămâneţi la Megève?

— Vreo cincisprezece zile, cel puţin, răspunse doamna Grévy.

Vestea o bucură pe Cécile, care se pregătise deja de despărţire. Ea îi mărturisi Elizabethei că îi plăcea mult de

Jacques. Domnul Grévy fu obligat să plece singur la Paris, unde-l chemau afacerile. A doua zi, ziarele relatau despre tulburările ce răscoleau capitala. Treizeci de mii de manifestanţi cereau demisia guvernului. Ciocniri cu poliţia, geamuri sparte, ameninţări cu revoluţia. Toţi clienţii erau înnebuniţi. Unii vorbeau chiar despre scurtarea vacanţei. Doamna Grévy îi telefonă soţului. Acesta o linişti. Cabinetul îşi prezentase demisia. Domnul Daladier, căruia i se propusese să formeze un nou. guvern, avea, cu siguranţă, să accepte. Se puteau gândi din nou la zăpadă. Seara, cum Jacques se plictisea în cameră, Elizabeth îi duse câteva ziare. Când bătu la uşă, fu surprinsă să audă şoapte, o agitaţie înăbuşită şi precipitată.

— Cine e acolo? răsună vocea lui Jacques.

— Eu sunt, Elizabeth.

— Ah, bine! Intră…”

Jacques stătea în pat, palid, pe pernele lui. Pijamaua era deschisă la gât. O întreagă armătură – ţie cercuri

ridica pătura deasupra piciorului bolnav. La căpătâiul palului stătea Cécile, ciufulită, cu gura moale şi roşie, cu privirea distrată.

— Ai avut aceeaşi idee ca şi mine! îi spuse ea lui Elizabeth arătându-i un număr din *Match* pe noptieră.

Elizabeth o privi cu ochi severi: „S-a fofilat în camera lui Jacques cu riscul de a fi prinsă! Şi toate astea, numai ca să-l sărute! într-adevăr, îşi pierduse capul!”. Ea se simţea foarte rece, foarte raţională, îmbătrânită de experienţa amară a renunţării.

— Atunci, să-mi iau înapoi ziarele? întrebă ea.

— Rămâi o clipă cu noi, spuse Jacques fără entuziasm. Stăteam de vorbă…

Ea avu un zâmbet de femeie cu experienţă. „Ce prost minte! Toţi sunt la fel! Şi Cécile, care-şi închipuie că a descoperit dragostea în băiatul acesta care mi-a făcut curte înaintea ei!”

— Nu, răspunse ea, cobor. Gloria ne aşteaptă la ceai în hol.

N-au insistat să rămână.

După masă, Cécile o luă deoparte în salonaş pentru a-i Vorbi despre Jacques:

— E atât de curajos! Suferă, dar nu spune nimic! Nu crezi că arată bine când e bolnav?

— Chiar te-ai îndrăgostit de el, Cécile? o întrebă Elizabeth.

Fala aprobă din cap şi mărturisi dintr-o suflare:

— Da, nebuneşte!

— Atunci, te plâng.

— Pentru ce?”

— Unde o să le ducă acest flirt? O să te legi de Jacques. Dar peste câteva zile, el o să plece. Şi totul se va termina…

— Câtuşi de puţin! O să ne revedem la Paris! Ne-am şi înţeles în privinţa asta! Dar să nu-i spui surorii mele! Dumnezeu ştie ce şi-ar închipui!

— Şi poate că n-ar greşi!

— Vrei să taci din gură? Astăzi m-a sărutai pentru prima oară. În fond, e foarte timid, ştii? Nu e ca frumosul tău curtezan cu fular roşu… Ăta, ce să mai vorbim, are un tupeu!… Când a venit la hotel, zilele trecute, era cât pe ce să-mi înghit limba… Ce mai face?

— Foarte bine.

— Ce s-a întâmplat? Pari supărată!…

Elizabeth îşi duse degetul la gură. Se auzeau paşii cuiva apropiindu-se de salonaş. Era Patrice Monaslier. Cécile îl întrebă dacă ştie să cânic şi altceva în afară de muzică clasică. El atacă la pian, pentru cele două fete, începutul lui *Saint-Louis blues*. Elizabeth se gândi la Christian, pe care nu-l mai văzuse de atâta vreme şi inima i se umplu de tristeţe: „De ce nu vrea să fie fericit, simplu ca şi ceilalţi? îşi închipuie că sunt făcută să-l înţeleg, dar greşeşte! Greşeşte! Nu sunt din rasă lui!… îl detest!…” Sunetele pianului se revărsau peste durerea ci, care devenea obiect de artă.

Pentru duminica următoare, 4 februarie, Amélie acceptase ca, după cină, un prestidigitator ambulant să-şi prezinte numerele la hotel. I se părea că acest gen de spectacol era de natură să-i distragă pe clienţii ei de la grijile politice. Într-adevăr, primele hotărâri luate de noul guvern Daladier nu satisfăceau pe nimeni, în hol, bărbaţii vorbeau cu mânie, aşteptând ora de începere a spectacolului. Doamna Salvaţi îşi pusese o rochie foarte decoltată şi inelele îi scânteiau pe degete.

Prestidigitatorul făcu să dispară monede, culese. ouă din aer, transformă un as de pică în as de care, găsi o pudrieră în buzunarul domnului Voisin, o muzicuţă în părul doamnei Lauriston, făcu cheta şi se retrase în aplauzele tuturor. Ca să prelungească seara, Elizabeth îl rugă pe Patrice Monastier să cânte la pian câteva bucăţi de jaz. Friquctte, căreia nu-i plăcea muzica, se refugie, bosumflată, sub biroul recepţiei. Doi băieţi tineri de la anexă le invitară pe Cécile şi pe Gloria la dans. Altul se apropie de Elizabeth. Ea nu putea refuza şi, totuşi, ar fi

preferat să rămână în spatele lui Patrice Monastier ca să-i privească mâinile lungi cum aleargă şi sar pe clape. Profitând de o scurtă absenţă à nevestei. sale, domnul Voisin o invită pe doamna Salvati la un slow-fox. Cu ochi catifelaţi, cu coapse unduitoare, că se lipea de cavalerul ci cu moliciunea aderentă a unei reptile. Amélie, care supraveghea totul, şopti aplecându-se spre Pierre:

— Fiinţa asta depăşeşte orice limite!...

Domnul Voisin avea faţa congestionată. Amuşinându-şi partenera de aproape, îi frământa talia şi îşi imagina improbabile delicii. Când doamna Voisin reapăru, dansul se terminase şi doamna Salvaţi, şifonată de strângerea unui braţ viguros, se pudra în oglindă. Patrice Monastier atacă primele măsuri ale lui *Stormy Weather*. Elizabeth închise ochii pe jumătate: dansase pe această melodie la „Mauvais-Pas”, cu Christian. Acum, un băiat despre care nu ştia nimic, şi care avea mâinile umede, o conducea cu stângăcie în sunetele aceleiaşi muzici. O senzaţie de sacrilegiu îi tortura sufletul şi, deodată, se opri murmurând:

— Iartă-mă. Sunt un pic obosită.

În timpul acesta, domnul Voisin atingea culmile perfidiei, înclinându-se galant, în faţa nevestei sale. Ea luă, la pieptul bărbatului său, locul rămas cald, al rivalei. Aceasta o examină o clipă cu o compătimire dispreţuitoare, împinse un umăr înainte şi se retrase în camera ei. Cinci minute mai târziu, un urlet disperat îi imobiliză pe dansatori. Apăru Léontinc, care anunţă cu faţa descompusă:

— Doamna Salvaţi! Şi-a pierdut cel mai frumos inel!

— Unde? Când? întrebă Amélie încruntată.

— Chiar adineauri! Se spăla pe mâini! Inelul a alunecat prin gaura chiuvetei şi s-a scurs la canal! N-o să-l mai găsească!

„Câtă zarvă pentru un inel!”, gândi Elizabeth plictisită.

Pierre înfruntă evenimentele cu sânge rece:

— Inelul nu s-a putut scurge la canal, remarcă el. A rămas fără îndoială în sifon. Îmi iau cheia franceză şi urc să văd despre ce-i vorba…

Câţiva clienţi îl urmară. Amélie şi Elizabeth încheiau plutonul. În camera în care pluteau efluvii suave, doamna Salvaţi îşi frângea mâinile. Pe pat era aruncat un neglijeu de tul roz, foarte transparent.

— Totul s-a petrecut atât de repede! gemu ea. O sclipire şi, apoi, nimic!…

— Gândiţi-vă puţin! Un inel atât de scump! suspină Léonline. Ce îngrozitor!

Pierre îngenunche pe podea şi puse un lighean sub chiuvetă. Se făcu cerc în jurul lui. Doamna Salvaţi îi observa cele mai mici gesturi cu o atenţie încordată. Piuliţa sifonului era lipită cu vopsea. Apăsând din toate puterile pe cheia franceză, Pierre mormăia:

— O să se desfacă!… O să se desfacă!…

În sfârşit, piuliţa catadicsi să se învârtă. Pierre deşurubă dopul de vidanjarc. O barbă de peri vâscoşi cu săpun se desprinse din ţeava căscată. Ceva tare căzu în lighean. Cu o dexteritate cu nimic mai prejos decât cea a scamatorului, Pierre se ridică ţinând în mână inelul.

— Inelul meu! strigă ascuţit doamna Salvaţi. Oh, mulţumesc, domnule I Fără dumneavoastră, nu ştiu ce m-aş fi făcut!

Modest artizan al unei mari reuşite, Pierre îşi ascundea cu greu satisfacţia. Amélie îl găsi ridicol, aşa cum stătea în picioare, cu braţele atârnând, cu un surâs timid pe buze, în faţa acestei femei care-l copleşea cu complimente. După ce curăţă partea de jos a sifonului, o montă la loc. Doamna Salvaţi îşi spălă inelul al cărui safir înconjurai de mici diamante scânteie sub ochii tuturor.

— Vii, Pierre? întrebă Amélie iritată.

A doua zi, doamna Salvaţi îi ceru lui Pierre să repare cremonul de la fereastră, care se închidea prost. În ziua următoare, către ora patru după-amiază, când – Amélie îşi căută bărbatul, Leontinc îi spuse că domnul lucra la

etajul întâi:

— Aeriseşte un calorifer, doamnă!

— Unde?

— La doamna Salvaţi!

— Ah, da?

Simţi un cuţit în inimă. Când Pierre coborî scara, o găsi pe nevasta lui aşteptându-l, palidă şi rece, pe culoar.

— Ai curăţat bine radiatorul ăla?

— Da, răspunse Pierre senin, chiar trebuia curăţat. Nu se mai încălzeau decât trei clemenţi din şase.

— Şi acum, se încălzesc toţi?

— Da.

— Doamna Salvaţi e mulţumită?

— Cred că da.

— Fără îndoială, mâine o să bage de seamă că-i funcţionează prost comutatorul. Sau că broasca nu se închide bine, sau că un picior al palului stă să se rupă. Extraordinar câte lucruri defecte sunt în camera acestei persoane! Noroc că eşti tu aici, ca să pui totul la punct…

O privi mirat, amuzat:

— Sunt obligat să o fac…

— Crezi, oare, că Antoine n-ar fi ştiut să aerisească un calorifer, fie el şi caloriferul din camera doamnei Salvaţi?

— Antoine e prost ca noaptea!

— Şi tu, tu eşti foarte inteligent! Dar nu-ţi dai seama că te umpli de ridicol luându-te după toate toanele creaturirăsleia. E de ajuns să „te cheme şi tu alergi! Fără să-ţi pese de ce pot eu să gândesc şi de ce poate să gândească personalul! Te crezi şmecher… ce mai! Dacă ţi-ar păsa mai mult de nevasta ta…

Se opri ca să-i surâdă unui client care se întorcea de la o plimbare cu schiurile, cu paşi obosiţi, cu faţa arsă de soare:

— V-aţi şi întors, domnule R6 aux? Zăpada a fost bună?

— Puţin cam tare, răspunse clientul şi o luă pe

scară.

Pierre aşteptă ca zgomotul paşilor să ajungă la primul etaj şi îngăimă:

— Nu înţeleg ce-mi reproşezi, Amélie. Doamna Salvaţi e. O clientă ca ţoale celelalte…

— Nu, Pierre, şi o ştii bine!

— Nu ştiu nimic. Fiindcă e drăguţă nu e un motiv să refuz să-i fac un serviciu.

— Ah, o găseşti drăguţă? spuse Amélie cu o voce şuierătoare. Bravo, Pierre! Cel puţin nu-ţi ascunzi jocul!

— Ce joc?… Explică-te…

Voi s-o ia de mâini. Ea se retrase cu un pas şi murmură, cu pete roşii în obraji, fulgerându-l cu privirea:

— Lasă-mă!

Apoi, intră în camera ei şi încuie uşa cu cheia.

Revenind de la Rochebrune cu Cécile şi cu Gloria, Elizabeth îşi găsi tatăl, cu capul plecat, în spatele biroului recepţiei.

— Unde e mama? întrebă ea.

— În camera ci, mormăi el.

— Ce face în cameră?

— Nu ştiu. Du-lè de-o întreabă!

Şi continuă să citească ziarul. Intrigată, de aerul lui posac, Elizabeth intră pe coridor şi bătu la uşa Améliei. 1

— Eu sunt, mamă.

— Stai să-ţi deschid.

Cheia se învârti în broască.

— Pentru ce te-ai încuiat? îrâtrebă Elizabeth trecând pragul.

— De-aia, răspunse sec Amélie.

— Haide, mamă, trebuie să existe un motiv! Ce s-a întâmplat?

Amélie ridică din umeri. Îşi răsucea batista în mâini, transformând-o într-un fel de şoarece alb.

— Din cauza tatălui tău, zise ca în sfârşit. Un surâs e de ajuns să-i sucească minţile… De altfel, fiinţa aia e capabilă de orice… Asta e plăcerea ei. Da, plăcerea ei!

Să semene zâzanie în căsniciile oamenilor. De altfel, l-a atacai întâi pe domnul Voisin. Apoi, pe domnul Grévy, dar el a ştiut s-o pună la punct. Acum, a pus ochii pe tatăl tău!…

— Ce tot spui, mamă? Nu e cu putinţă!

— Aşa am crezut şi cu, fata mea. Dar faptele sunt fapte!

— Ce fel de fapte?

— De trei zile, îşi petrece timpul reparând ceea ce nu merge bine în camera doamnei Salvaţi.

— Asta-i tot? întrebă Elizabeth silindu-se să nu râdă.

Amélie înaintă spre uşă ca s-o închidă; îl auzise pe bărbatul ei pe coridor.

— Haide, mamă, lasă-l pe tata să intre! E absurd!

Amélie dădu drumul clanţei. Pierre intră în cameră, cu privirea fixă, cu gura strânsă, trecu printre nevasta şi fata sa, îndreptându-se cu un pas hotărât către dulap ca să-şi ia paltonul.

— Mă duc la garaj, spuse el pe un ton arţăgos, deşi nimeni nu-l întreba nimic.

— Eşti liber să te duci unde vrei, replică Amélie, cu o voce rece.

El ieşi şi trânti uşa.

— Ei, poftim! reluă Amélie tresărind de zgomot. El e vinovat şi tot el face pe ofensatul! Recunoaşte că exagerează.

— Exageraţi amândoi! Nu se poate să vă certaţi pentru atâta lucru! Explicaţi-vă între voi, pupaţi-vă şi terminaţi o dată!”

— Nu! se încăpăţână Amélie.

După cina clienţilor, când Amélie şi Pierre se aşezară la masă, Elizabeth întredeschise uşa sălii de mese ca să-i vadă ce fac.

Aşezaţi unul în faţa celuilalt, în marca încăpere goală, nu-şi vorbeau şi aproape nu se priveau. Obligaţia de a se hrăni în comun nu-i ajuta să-şi uite cearta. Elizabeth încercă în zadar să-i înţeleagă. Un acces de

gelozie? La vârsta lor? Şi după douăzeci de ani de căsnicie? Era de neconceput! „Mama e prea susceptibilă, gândi ea, şi tata – prea bun”. Se apropie de ei în vârful picioarelor:

— Ştiţi, nu sunteţi deloc frumoşi când arătaţi în felul ăsta!…

Niciunul nici celălalt din cei doi adversari nu binevoi să-i surâdă. Elizabeth îi părăsi cu speranţa că noaptea le vă fi un bun sfetnic.

Dimineaţa, la trezire, Pierre şi Amélie nu se împăcaseră, dar neînţelegerea dintre ei dispăru la citirea ziarelor. În faţa gravităţii evenimentelor care se petreceau la Paris, grijile personale ale fiecăruia treceau pe planul al doilea. Articole foarte amănunţite, fotografii halucinante arătau oroarea răzmeriţei care, în ajun, pe 6 februarie, însângerase capitala. Schimburi de focuri în Place de la Concorde, asalt al gărzilor mobile pe Cours-la-Reine, cafenele transformate în infirmerii: zeci de morţi şi de răniţi… Pierre susţinea că s-ar fi putut evita măcelul dacă Daladier l-ar fi menţinut pe Chiappe la prefectură. Crucile de foc, Tineretul patriot, Foştii combatanţi, grupurile de la Acţiunea Franceză chiar, aveau dreptate în timp ce radical-socialiştii şi francmasonii târau ţara în dezonoare. Cea mai mare parte a clienţilor erau de părerea lui, dar se temeau că Partidul Comunist va profita de tulburările de stradă ca să pună mâna pe putere. Câţiva tineri exaltaţi, cititorii asidui a lui Gringoire, regretau că nu fuseseră şi ei amestecaţi în aceste lupte grele. Gloria era convinsă că trupele vor fi consemnate în cazărmi din pricina tulburărilor, ceea ce va întârzia din nou sosirea în permisie a logodnicului ei. De la hotel, soţii neliniştite le telefonau bărbaţilor lor. Aşteptarea legăturii dura foarte mult, iar conversaţiile erau adesea întrerupte. La 7 februarie, cu toată demisia cabinetului Daladier, manifestările continuară în jurul edificiilor publice. Clienţii de la „Două capre sălbatice” se adunau în hol, în

faţa aparatului de radio ca să asculte ştirile. Când, în sfârşit, pe 9 februarie, domnul Gaston Doumergue, ieşind din rezerva sa la apelul preşedintelui Lebrun, acceptă să formeze un guvern de „salvare naţională”, un suflu de speranţă răcori minţile înfierbântate. Până şi Elizabeth, care nu se pricepea deloc la politică, se simţi uşurată. A doua zi, plecă împreună cu Gloria şi Cécile la Mont d’Arbois, îşi luaseră cu ele hrană rece şi plănuiseră să mănânce la cabana „La Tante”.

Urcuşul, cu piei de focă, era lung şi greu sub cerul albastru. Cu hainele legate în jurul mijlocului, cu bluzele descheiate la gât, fetele înaintau încet, în reverberaţia orbitoare a zăpezii. Lentilele fumurii ale ochelarilor nu mai erau de ajuns să le protejeze ochii de acest potop de lumină. Se opriră în apropierea unei ferme ca să-şi mai ungă faţa cu cremă şi să mănânce portocale şi lămâi. Era locul pe care-l alegeau de obicei schiorii pentru un prim popas. Panta albă era semănată cu coji rotunde, care străluceau în soare ca nişte creuzeţi de aur. O caravană de tineri urca, nu departe de acolo, urmând un drum paralel. Siluetele lor se decupau ca nişte umbre tăiate în spaţiul de foc. Braţe şi picioare înaintau cu aceeaşi mişcare în şir indian. Aveau toţi buslurile goale. Ochelarii mari, negri fe făceau capetele ca de insecte. Mai sus, alte caravane se înşiruiau ca punctate în deşert. Odihnită, cu setea potolită, Elizabeth îşi reluă mersul. Cécile şi Gloria se angajară pe urmele lăsate de schiurile ei. Auzea în spatele ei fâsâiturile regulate ale schiurilor, respiraţiile gâfâite ale fetelor. O amintire stăruitoare o însoţea în timpul efortului. Nu era mult de când, pe altă pârtie înzăpezită, un spate lat şi sumbru de bărbat se legăna în faţa ochilor ei: atunci era fericită, avea încredere în viitor… O perdea de brazi. Urme de schiuri încrucişate. Şi, acolo, pe o platformă, strălucitoare ca un lac de argint, cabana „La Tante”, cu zidurile ei de un galben viu, cu acoperişurile de zăpadă şi garduri de schiuri înfipte în faţa uşii.

— În sfârşit! strigă Cécile. Începusem să cred că s-a mutai cocioaba!

Când trecură pragul, fetele, încă orbile de luminozitatea muntelui, se treziră într-o penumbră afumată de pivniţă. În toate părţile se mişcau feţe bronzate, cu ochi albi. Aşezaţi la mese lungi, oamenii mâncau hămesiţi, într-o dezordine de rucsacuri deschise, de hârtii mototolite, de sticle, de ploşti şi de gamele. Mirosul puternic de bucătărie era, el însuşi, un fel de mâncare. Voci urlau printre clinchete de farfurii:

— Ce-i cu pâinea aia? Vine sau nu?

— Ei, Delachat, trei supe aici!…

— Mişcă-te mai repede, Emile, sau plecăm fără tine!

— Bună ziua, tanti! spuse Elizabeth.

— Bună ziua, domnişoară!… Nu le-am mai văzut de mult!… Telefericul de la Rochebrunc ne fură clienţii!… Ce mai faci?

Cea căreia i se spunea „tanti” era o persoană voinică, avea obrajii roz şi durdulii şi creştetul capului împodobit cu un coc anemic, de un blond spălăcit.

— O să se facă imediat loc în sala din fund, reluă ca Duceţi-vă repede! Supă vreţi?

— Bineînţeles, spuse C6 cile, şi o sticlă de vin roşu. E atât de bun!

O masă întreagă se golea cu un zgomot de bocanci lârşâiţi pe podea. Fetele se lăsară să cadă pe o banchetă care încă mai era caldă.

— Of, sunt istovită! suspină Gloria.

— Eu, încă mai pot, zise C6 cile. Dar ce m-a mai ars soarele pe ceafă!

„Nepotul” Delachat fu cel care aduse castronul pântecos şi umplu farfuriile. C6 cile şi Gloria erau încântate.

— E înnebunitor de „sport” locul ăsta!

După supă, devorară hrana rece cu care se aprovizionaseră de la hotel: două ouă tari, două felii de rosbif, un pacheţel cu sare, o bucată de brânză, de

Savoia, ciocolată şi o portocală de persoană. Nepotul reveni, ţinând sub braţ un caiet voluminos, cu coperţi pânzate: cartea de aur a casei.

— Aţi semnat aici? întrebă el.

— Nu, răspunse Gloria. Arată-ni-l şi nouă.

Nepotul scutură firimiturile de pe masă, deschise solemn registrul în faţa fetelor şi spuse:

— Eu vă las. Nu vă grăbiţi…

Se amuzară să descifreze aprecierile ironice, poctice sau vulgare, care se etajau printre desene, pe frumoasele pagini veline. Ajungând la ultima pagină, Elizabeth îşi stăpâni o mişcare de surpriză. În mijloc, aceste câteva cuvinte: *„O zi de neuitat, de prietenie, de oboseală şi de bucurie – Georges şi Françoise RENARD”*. Dedesubt se putea citi: *„Christian WALTER”* şi data: *„9 februdrie 1934”*. Ieri se afla aici, cu prieteni, bucurându-se de zăpadă şi de soare. Râsul lui răsunase între aceşti pereţi întunecaţi. Îşi sprijini mâna. În josul acestei pagini, ca să semneze. Putea el, oare, să-şi închipuie că douăzeci şi patru de ore mai târziu, Elizabeth va descoperi această urmă a trecerii sale? Nu, el nu se mai gând.ca la ea, nu mai avea nevoie de ea, dacă putea să trăiască o „zi de neuitat”!

— Acum, spuneţi: ce-o să scriem? întrebă Cécile.

Căutară toate trei o formulă originală. Dar Elizabethei îi venea greu să urmărească discuţia. În sfârşit, Gloria scoase un mic stilou din punguţa ci şi scrise”: *„În culmea admiraţiei noastre se află «La Tante» – supa şi zâmbetul ei”*. Semnară fiecare pe rând.

La ieşirea din cabană, în faţa lor se întindeau munţii într-o apoteoză de azur şi de alb. Dar perfecţiunea acestui peisaj adâncea tristeţea Elizabethei. Ce folos de atâta frumuseţe, dacă fiinţa dragă nu se afla în preajma ei ca să contemple spectacolul? Nişte schiori se bronzau la soare pe terasă. Alţii îşi puneau schiurile şi atacau panta. După ce se înţeleseră între ele, fetele se hotărâră să se ducă la pârtia Mandarinilor. Coborârea printre

brazi, apoi pe loc deschis li se părea uşoară. Ajunseră în vale, înconjurară hotelul de la „Mont d’rbois” şi urmară drumul spre Calvar. Mici capele jalonau acest traseu sinuos. În spatele grilajelor, statui de lemn cu vopseaua scorojită priveau fix zăpada. Elizabeth trecu în trombă pe lângă un mare Christ crucificat, nişte soldaţi înarmaţi cu bice, apostoli înţepeniţi de frig, o iesle în bătaia vântului, o Sfântă Fecioară înlăcrimată. În curând, muzica patinoarului municipal anunţă apropierea de Mcgeve.

Cerul pălea când îşi scoaseră schiurile în faţa hotelului „Două capre sălbatice”. Năucite de oboseală şi de aer curat, Cecile şi Gloria se urcară direct în camerele lor. Elizabeth se duse să bea un pahar cu apă în oficiu. Amelie, care o ajuta pe Leontinc să pregătească tăvile pentru ceai, se întoarse spre fata ei şi exclamă:

— Ei bine, se poate spune că ai stat ceva la soare astăzi. Arăţi de parcă ai fi ieşit dintr-un cuptor. A fost plăcută plimbarea?

— Foarte plăcută, mamă. Ai nevoie de mine?

— Deocamdată, nu.

— Atunci, mă duc să mă odihnesc puţin. Sunt epuizată!… Vii, Friquctte?

O dală ajunsă în Cameră, se dezbrăcă şi se spălă din cap până în picioare cu voluptate. Faţa îi fierbea. O unse cu cremă. Apoi, se întinse pe pat, o luă pe Friquctte în braţe şi muşchii i se destinseră. Privind l’ix în tavan, încerca să nu se gândească la nimic. Dar umbre perfide înaintau la frontierele atenţiei sale. Nu le putea ţine departe la nesfârşit. De fapt, era mai periculos să negi o asemenea durere decât s-o înfrunţi. Va veni oare ziua în care se va gândi la Christi în cu indiferenţă? Camera se întuneca treplât. Scara tremura sub paşii clienţilor care coborau în hol. Elizabeth. aprinse lampa şi se îmbrăcă pentru masă. În timp ce se pieptăna în faţa oglinzii, i se păru că atinsese limita extremă a disperării. Fără îndoială, va mai avea ocazia să sufere, dar niciodată mai profund ca astăzi. Nu gândurile ci erau triste, ci sângele

ei, oasele, carnea sânilor, a pântecelui… Avea nevoie de căldura unui bărbat lipit de pielea ei. Dar în viaţa ci nu mai exista nimeni pentru aşa ceva.

Se termină de spălat pe obraz, se privi în oglindă cu o severitate mărită. Incontestabil, era drăguţă. Ar fi vrut să fie şi mai drăguţă, ca să recapete încrederea în puterea ci de seducţie. Câteva retuşuri de machiaj fură de ajuns ca să-i lumineze faţa.

Surâzâna imaginii din oglindă; se gândică se făcuse frumoasă ca să petreacă o seară foarte singură şi foarte tristă.

Cina începu cu un borş şi nişte piroşti cu carne. Rumoarea veselă din sala de mese dovedea succesul pe care meniul şefului bucătar rus îl avea la clientelă. De la masa ci, Elizabeth observa toate aceste persoane înfometate a căror existenţă era desigur lipsită de griji. Domnişoarele Legrand aveau feţele stacojii, sub părul lor blond. Cécile îşi atinse obrazul cu dosul palmei şi scutură degetele ca şi cum s-ar fi ars. Apoi, clipi din pleoape ca să arate că îi era somn. Elizabeth se pregătea să-i răspundă în acelaşi fel, când deodată, un gol se făcu în jurul ei. Uşa sălii de mese se deschisese. Léontine se dădea deoparte ca să introducă doi clienţi. Christian şi un instructor austriac.

Amélie îi văzu din oficiu pe noii-veniţi şi-şi părăsi serviciul ca să le iasă în întâmpinare. Li se puse o masă lângă bar. „S-a întors! gândi Elizabeth. Înseamnă că mă iubeşte!” Şi o imensă speranţă o ameţi. Nu îndrăznea să se uite spre Christian şi îşi tăia maşinal bucăţile de carne în farfurie. Mama ei se întorsese deja în oficiu. Berthe şi Léontine se mişcau repede printre mese. Această agitaţie inutilă mărea-şi mai tare impresia de izolare pe care o simţea Elizabeth. Ce avea să se întâmple după masă? Christian va veni să-i vorbească, ca data trecută 1 Şi masa asta care nu se mai sfârşea! Pui. Pateu cu ciuperci. Brânză. În sfârşit, desertul! înghiţi două linguriţe din crema caramel, se şterse pe buze cu şervetul şi se

îndreptă spre hol, având grijă să meargă cu lentoare şi distincţie.

După zece minute de aşteptare, văzu primele grupuri de clienţi care ieşeau din sala de mese şi se instalau în fotoliile lor obişnuite. Christian şi prietenul lui se arătară ultimii. Amélie îi întrebă dacă erau mulţumiţi de meniu, schimbă câteva cuvinte cu alţi clienţi şi dispăru ca să i se alăture bărbatului ci la masă. Sosise momentul atât de dorit şi atât de temut. Ghemuită în spatele biroului recepţiei, Elizabeth retrăia o scenă care i se întipărise în memorie până în cele mai mici detalii. Ca şi atunci, Christian se ridică pe picioarele lungi şi traversă holul cu paşi măsuraţi. Avu din nou, în faţa ochilor, această faţă pe care o crezuse ştearsă pentru totdeauna din existenţa ei. Contopirea privirilor lor fu uimitor de dulce şi de adâncă. Christian i se adresă cu – ce joasă:

— E stupid, Elizabeth! Nu mă pot lipsi de tine! Trebuie să te văd, încă în seara asta!…

Ei nici măcar nu-i trecu prin minte ideea de a-l respinge şi murmură:

— Dar n-am să ies!

— N-ai să ieşi, am să mă întorc eu.

— Cum aşa?

— Când o să doarmă toată lumea, o să-mi deschizi uşa. Am să urc în camera ta. O să petrecem noaptea împreună. Am să plec în zori…

Ea se bâlbâi:

— E o nebunie!

Dar se şi aruncase în întâmpinarea acestei aventuri. O noapte cu Christian! Reproşurile pe care i le-ar fi putut face se spulberau la simpla enunţare a unei asemenea promisiuni. Nici nu lua în seamă riscul ce şi-l asuma primindu-l în camera ei. Ceea ce mintea ci refuza să accepte, trupul i-o cerea cu o insistenţă misterioasă, imposibil de potolit decât în clipa în care i se va da satisfacţie.

— Atunci? întrebă Christian. Vrei?

Cu sentimentul că-şi joacă viaţa pentru o clipă de fericire, îi răspunse:

— Da. Dar nu înainte de două dimineaţa. Am să-ţi deschid uşiţa din grădină, în spatele hotelului…

El se întoarse lângă prietenul lui. Léonlinc le servi două cafele filtru. După ce-şi goliră ceştile, plătiră şi plecară.

Seara fu interminabilă. Ca, şi cum ar fi sfidat nerăbdarea Elizabethei, clienţii zăboveau să citească ziarele, să discute, să joace cărţi. Cécile deschise radioul ca să asculte un concert de jaz. Amélie şi Pierre luară locul fetei lor în spatele biroului: căutau o greşeală de 17 franci în socoteli. Apoi, Cécile opri radioul şi Patrice Monastier interpretă la piano excepţională arie personală. Pentru prima oară, Elizabeth fu totuşi agasată de acest intermediu muzical, încetineala timpului îi epuiza rezistenţa nervoasă. Simţea nevoia să le strige tuturor acestor persoane care nu aveau somn: „Plecaţi o dată!” Către ora unsprezece, în sfârşit, se auziră în asistenţă câteva căscaturi discrete. Cécile, Gloria şi domnişoara Pieulevain se retraseră, urmate îndeaproape de doamna Grévy, doamna Monastier, fiul ei, şi perechea Voisin. Această mişcare antrenă şi alţi clienţi către etajele de sus. O masă de bridgişti mai rezistă o jumătate de oră. Doamna Salvaţi, care mâncase în altă parte, nu se întoarse delâl la douăsprezece şi un sfert: un domn o. condusese cu maşina. Ţinea un buchet de trandafiri în braţe. Cu ea, gata, era toată lumea acasă. Amélie încuie uşile, stinse luminile şi îi ură noapte bună fetei sale. Pierre se culcase de mult. Elizabeth urcă în camera ei, se dezbrăcă, îşi puse un capot peste cămaşa de noapte şi continuă să aştepte. Friquelte, făcută covrig pe perna ci, îşi urmărea stăpâna cu coada ochiului.

Coborî scara pe pipăite, în întuneric. Rampa îi aluneca încet sub mână. Treptele nici nu se trezeau sub picioarele ei goale. Când ajunse la primul etaj auzi un

sforăit gros. Era probabil domnul Voisin. O rază intrată pe fereastra coridorului lumina un regiment de bocanci grei, aşezaţi, câte doi, în faţa uşilor. Un robinet prost închis plângea într-o cameră de baie. Cineva tuşi pe partea numerelor cu soţ. Elizabeth mări pasul. Mergea ca în vis, pradă unei bucurii îngrijorate, care ar fi susţinut-o deasupra unei prăpăstii. Conştiinţa pericolului iminent îi mărea şi mai tare plăcerea produsă de această întâlnire. Oare noaptea, tăcerea sporeau în ea dorinţa de a fi fericită cu orice preţ? îi era greu să se recunoască în această femeie în drum spre un amant detestat şi totodată indispensabil. „Dacă se trezesc părinţii, dacă-mi pun întrebări, am să le spun că am coborât să beau un pahar cu lapte”. Traversă coridorul de la parter, oficiul, şi se aruncă în bucătăria în care cratiţele de aramă, atârnate în ordinea mărimii, îşi făceau văzută în întuneric slaba lor strălucire. Era două şi cinci. Christian se afla oare în grădină?

Hotărâtă şi totodată înspăimântată, înaintă spre uşa de serviciu, învârti cheia în broască şi trase de batant.

Zăpada strălucea. O siluetă se desprinse de lângă masa neagră a garajului. Elizabeth îl văzu venind spre ea pe acel necunoscut, pe acel hoţ. El trecu pragul.

— Scoate-ţi bocancii, şopti ea închizând uşa în urma lui.

O ascultă. îl conduse pe coridor. Bătaia unei pendule îi făcu să tresară. Elizabeth duse un deget la buze şi trecu repede prin faţa camerei părinţilor. „Sunt acolo, în spatele acestei uşi, gândi ca, atât de încrezători, atât de liniştiţi în somnul lor”. I se muie inima. îl apucă de mână pe Christian, ca pentru a-i cere ajutor împotriva neliniştii care o cuprindea. Scara se afla în faţa lor. Începură să urce. O treaptă gemu, apoi alta şi încă una. De fiecare dată, Elizabeth se oprea şi-i atingea braţul lui Christian poruncindu-i să rămână o clipă nemişcat.

La etajul trei, lotul era liniştit. Camera lui Elizabeth se afla în fundul coridorului, lângă spălătorie. Absenţa

vecinilor imediaţi era liniştitoare. Câţiva paşi numai. Podeaua trosni sub linoleum. Dar nu mai avea importanţă. Ajunseseră. Elizabeth deschise uşa cu precauţie. Un bărbat la ea! în plină noapte! Nici ea nu putea înţelege cum de avusese curajul să-l aducă până aici. O lampă ardea pe noptieră. Umbrele lor se sprijineau de zid. Friquette se ridică pe perna ci şi îl examină cu mirare pe acest străin care venea să-i tulbure liniştea. Un mârâit de protest îi anunţa prezenţa.

— Şşşşt! Friquette! murmură Elizabeth. Culcat!

Friquette se adună toată, îşi culcă urechile pe spate şi îşi manifestă dezaprobarea începând să sforăie sacadat.

Epuizată de succesiunea de spaime, Elizabeth suspină:

— Oh, Christian! Christian, dragostea mea!

Şi i se aruncă de gât, cu o bucurie nervoasă, cu o dorinţă de a fi dominată, apărată, mângâiată, ca şi cum ar fi scăpat amândoi printr-o minune dintr-o catastrofă. Cu gurile lipite, cu răsuflările contopite, căzură pe divan.

— Strânge-mă tare! şopti ca Mai tare!… Şi mai tare! … Te iubesc!…

Apoi, pierzându-şi respiraţia, se desprinse, îşi scutură părul şi îşi deschise capotul cu degete tremurătoare.

Casa era încă adormită când ieşiră din cameră. Christian îşi ţinea bocancii în mână. Coborâră scara întunecată, trecură pe lângă pendula de pe coridor, arătând ora cinci şi douăzeci, şfşc strecurară în bucătărie. Acolo, Christian se încălţă şi-şi încheie haina.

— Pe după-amiază, draga mea, spuse el. La ora trei. Vii sigur, nu-i aşa?

— Sigur! Pleacă repede! răspunse ea, adunându-şi capotul la piept.

Se sărutară încă o dată. Ea îi deschise uşa. El dispăru luat de o pală de aer negru şi rece.

Când se întoarse în cameră, Friquette stătea culcată

în acelaşi loc. Cu bolul întins pe labele din faţă, cu ochii holbaţi sub două smocuri de blană, îi făcea nazuri stăpânei sale. „A văzut tot!”, gândi Elizabeth. Se simţi jenată la acest gând. Se aplecă spre căţea îşi o mângâie pe spate, fără să obţină să fie linsă pe mână, în semn de recunoştinţă.

— Bine! Bine! îmi faci mutre? Eşti geloasă?...

Friquette scoase un suspin adânc şi întoarse ochii.

— Noapte bună, animal scârbos! îi zise Elizabeth trăgând-o de părul de sub fălci.

Apoi, îşi lepădă capotul, aerisi camera, se băgă în pat şi înţelese că nu va putea dormi.

Nu mai avea decât o singură grijă: să inventeze în fiecare zi un nou pretext ca să evadeze din hotel şi să se ducă la întâlnirea cu Christian. Ardoarea cu care-l dorea pe Christian era atât de vie încât nu suporta să mintă în faţa părinţilor, în faţa clienţilor, în faţa lumii întregi. Mândria o îndemna să-şi spună că se dăruia dragostei ca unei religii secrete. De la o întâlnire la alta, corpul ci învăţa să înflorească mai complet în dăruire. Nicio mângâiere nu o jena prin îndrăzneala sau prin ciudăţenia ei. Se simţea chiar cu atât mai pură, cu cât extazul ci în braţele lui Christian era mai complet. „Nu-şi dă încă seama cât e de ataşat de mine”, gândea ca „Dar mai devreme sau mai târziu o să înţeleagă. Atunci, simpla idee de a trăi o singură zi fără mine îi va fi de nesuportat. Şi nu o să ne mai despărţim. Şi totul va fi aşa cum vreau cu”.

La întoarcerea de la aceste sărbători exaltate, Elizabeth se mira că găseşte hotelul în picioare, la locul lui, cu tatăl şi cu mama ci, cu clienţii, cu tot personalul şi cu Friquelle, care nu se schimbaseră deloc. Dar puterea obişnuinţei era atât de mare, încât îşi regăsea firesc, în acest decor familiar, condiţia ci.de fată. Christian se afla în ea pentru totdeauna, şi atunci când vorbea amabil cu doamna Monastier, cu doamna Grévy, când râdea dintr-un nimic cu domnişoarele Legrand sau când alerga,

precum un copil ascultător, la chemarea mamei ei. Simţea chiar un fel de plăcere fizică să se scalde în această atmosferă tihnită şi cotidiană, după uluiala minunată şi brutală a posesiei. Totul, aici, contribuia.la destinderea nervilor, la pacea sufletului ei. Multiplele incidente ale vieţii hoteliere i se păreau mai anodine şi, totodată, mai amuzante de când le privea de la înălţimea dragostei ei.

Trei zile la rând, florarul din Mcgève livră buchete de trandafiri roşii pentru doamna Salvaţi, iar Amélie, înghiţindu-şi indignarea, trebuia să-l pună pe Antoine să le urce în camera clientei. După patru zile, aceasta achită nota de plată şi ceru să i se reexpedieze scrisorile la hotelul de la „Mont d'Arbois”, unde avea de gând să-şi continue vacanta. O maşină cu şofer veni să o ia, cu schiurile ei prea noi şi cu valizele ei prea strălucitoare, în sfârşit, sămânţa de scandal era exclusă de sub acoperiş. Camera exagerat de parfumată fu aerisită îndelung. O cumsecade mamă de familie se instală în ea, împreună cu fala ci, în vârstă de paisprezece ani. A doua zi, aceasta îşi scrânti glezna. Apoi, fu rândul unui student de la anexă. „A început scria neagră”, gemea Amélie. Din fericire, între timp, i se dăduse voie lui Jacques să se ridice din palmergea sprijinindu-se într-un baston, cu privirea îngândurată şi cu piciorul stâng enorm, bălăbănindu-se într-o şosetă. Cécile îl întovărăşea cu atenţii de infirmieră. Puteau fi văzuţi, în fiecare seară, stând de vorbă cu voce joasă, în salon sau într-un colţ al holului. Domnişoara Piculevain urmărea această idilă cu un ochi indulgent, pe deasupra careului cuvintelor sale încrucişate. Cât despre doamna Grévy, că era în mod vizibil mândră de succesul pe care fiul ci îl avea la această fată şi amâna data plecării, deşi soţul îi scrisese de două ori să se întoarcă: Când te-ai fi aşteptat mai puţin, doamna Lauriston, subit, eliberă camera. Soţul uşuratic nu mai răspundea nici la scrisori şi nici la telefoanele ei. Nici nu ştia dacă mai era măcar la Paris.

Voia să se lămurească. Cu ochii înroşiţi de insomnie, îşi luă rămas-bun de la toată lumea, cu surâsul curajos al văduvei pe buze, scutură îndelung mâna Amélici, îşi înghiţi lacrimile şi se urcă în maşina lui Pierre, care-i promisese s-o ducă direct la gara de la Sallanches. La întoarcere, acesta află de la nevastă-sa o veste care-l ului: bucătarul rus era în termeni mai mult decât buni cu Léontine. Amélie îl văzuse, în oficiu, ciupind-o de pulpă pe chelneriţa care chicotea şi dădea din fund în loc să se apere.

— M-am prefăcut că nu văd, ca să evit un scandal, spuse Amélie. Dar situaţia asta nu poate continua!…

Elizabeth, care asista la discuţie în camera părinţilor, interveni ca s-o liniştească pe mama ei:

— A vrut poate să glumească cu Léontine şi atâta lot!…

— Nu vorbi despre lucruri pe care nu le cunoşti. Sunt unele intimităţi pe care o femeie nu le îngăduie, decât dacă e dispusă să cedeze şi în rest. De acum încolo sunt cu ochii pe ei.

În timpul dejunului, Elizabeth se distră observând manevrele mamei sale. Când se apropia de ghişeu, Léontinc se apleca să-l vadă pe bucătar lângă plită. Amélie se ridica în picioare, făcând un paravan în calea privirilor, glăsuind cu o voce poruncitoare:

— Fă comanda!

— De două ori legume, spunea Léontinc, aplecând capul într-o parte ca să găsească un spaţiu liber între pervaz şi umărul patroanei.

Dar Amélie se deplasa în acelaşi timp cu ea, împiedicând-o pe chelneriţă să vadă. Apoi, după ce repeta comanda, Amélie mormăia:

— Ei bine, ce mai aştepţi, Léontinc? Vezi bine că doamna Grévy le cheamă!

Spre surprinderea Elizabethei, acest joc de-a v-aţi ascunselea se repetă cât timp dură servitul mesei. „Cât de naivă e mama!”, gândea ca „Cum de nu înţelege că,

dacă vor să se vadă şi să-şi vorbească, nimic nu-i poate împiedica s-o facă, în spatele ci, când or să termine lucrul?”

Totuşi, lecţia dată de Amélie îşi produsese probabil efectul, deoarece Léontinc servi cafeaua cu o figură palidă de nemulţumire. Friqucite făcu turul clienţilor ca să cerşească zahăr. Obrăznicia ci era atât de mare, încât Elizabeth i-o reproşă în faţa întregii lumi. Atunci, căţcaua se ceru afară şi se aşeză în mod ostentativ pe peron. Câţiva clienţi se pregăteau deja să plece la Rochebrune. Gloria li se alătură. Cécile preferă să se ducă împreună cu Jacques la patinoar. Dar, oare, nu va suferi prea tare dacă vor merge până acolo? El ieşi şchiopătând, sprijinindu-se cu o mână într-un băţ de schi şi cu cealaltă pe umărul fetei. Elizabeth îi privi cum se depărtează pe drumul spre Glaise şi îşi dădu seama că n-are nicio treabă. Christian îi spusese că n-o putea primi în după-amiaza aceea, pentru că avea o lecţie particulară la ora patru. Ea se hotărî, totuşi, să se ducă să-l surprindă „la ora trei, şi să petreacă cu el câteva clipe aşteptând sosirea elevului.

— N-ai nevoie de nimic, mamă? Mă duc să fac nişte cumpărături în sat.

— Ce fel de cumpărături?”

— Îmi trebuie şosete de schi. Cele pe care le am sunt complet rupte. Am auzit că Lydie arc unele formidabile la magazinul ei! Apoi, o să mă duc să-i întâlnesc pe Cécile şi pe Jacques la patinoar.

— Să nu te întorci prea târziu.

— Nu, mamă.

Bătea de trei când fu la uşa lui Christian. El o primi în vestibul: elevul era deja acolo.

— Credeam că nu vine decât la ora patru, se bâlbâi Elizabeth încurcată.

— Şi cu credeam aşa. Dar, după cum vezi, a venit mai devreme. Intră să ţi-l prezint. E un băiat drăguţ!

— Nu, nu, spuse ca reped e. Nu ţin câtuşi de puţin

să-l cunosc…

Întinse capul şi, prin deschizătura uşii, zări un tânăr frumos, blond, aşezat pe divan. Îşi deschisese cămaşa la gât. O ţigară îi fumega între degete. Frunzărea o carte.

— Până la ce oră stă? întrebă ea.

— Până pe la cinci, cinci şi jumătate. E prea târziu pentru tine?

— Da…

— Atunci, ne vedem mâine, ca de obicei. Te iubesc, ştii asta! Mă gândesc la tine. Abia aştept!…

O sărută uşor pe obraz şi. O conduse până la capătul scării. După ce el urcă înapoi în cameră, ca ezită puţin, sui la loc patru trepte şi trase cu urechea. În spatele uşii închise, doi bărbaţi râdeau. Tulburată, se întoarse în stradă. Friquette o aştepta, aşezată în faţa măcelăriei.

— Ce cauţi aici, Friquette? strigă ea. Ţi-am interzis doar să mă urmăreşti!

Căţeaua, fericită, gâfâia scoţând limba. Era atâta candoare în ochii ei încât Elizabeth fu dezarmată.

— Ei bine, haide, reluă ea, ne ducem să cumpărăm şosete la Lydie.

Magazinul lui Lydie gemea de cele mai atrăgătoare mărfuri: pulovere cu desene geometrice, din lână de Megève, bocanci de schi, papuci îmblăniţi, haine impermeabile, centuri. În faţa tejghelei, trei femei tinere, elegante, îşi înfundau unghiile într-o cutie de carton plin cu fulare:

— Şi ăsta cât costă, Lydie?

— Lydie, îmi faci un preţ pentru ăsta bleu spălăcit?

— Nu-l lua pe ăla! Gilberte Cohen arc unul la fel, nu-i aşa, Lydie?

Lăsând la o parte clientele întâmplătoare, Lydie îi ieşi în întâmpinare Elizabethei şi îi prezentă ultimele modele de şosete, cu dungi groase paralele, de culori aprinse. Dar că se gândea la Christian, la băiatul blond, la râsul acela din spatele uşii şi nu se putea hotărî să aleagă. Când părăsi prăvălia, n-ar fi fost în stare să

spună de fapt ce cumpărase. Fără chef, se îndreptă spre patinoar.

Jacques era aşezat în plin soare, la marginea terasei. Îşi odihnea piciorul bolnav pe un scaun. În faţa lui, Cécile executa şovăitoare arabescuri, pe o gheaţă cenuşie, dungată cu benzi albe. Elizabeth îi porunci lui Friquette să nu se mişte, se duse. să-şi ia patinele din dulăpior. ul personal şi se lansă la rândul ei pe pistă. Dar muzica difuzorului îi spărgea urechile. Patinatorii erau prea numeroşi. Se întoarse lângă Jacques şi se sprijini cu coatele de balustradă. Imediat, Cécile se apropie de ei, într-o alunecare de înger vestitor. „Bun, îşi spuse Elizabeth. Nu vrea să mă lase singură cu el. Îi deranjez!”

— Nu-i aşa că am făcut progrese, Jacques? susură fata apropiindu-se cu o călcătură nesigură pe podeaua terasei.

— Eşti extraordinară! Când o să-şi revină piciorul meu, o să formăm un cuplu de campioni!

Œçile se lăsă să cadă lângă el pe un scăunel şi mai schimbară câteva cuvinte cu voce joasă. Îşi surâdeau şi se ţineau de mână. Elizabeth se plictisea. Deodată, avu senzaţia unei prezenţe lângă umărul ei. Întoarse capul şi îl recunoscu pe Patrice Monastier.

— Mă plimbam, spuse el, şi te-am văzut de pe stradă… Nu mai patinezi?

— Nu, răspunse ea. E prea multă lume!

— Şi acum ce-ai de gând să faci?

— Nu prea ştiu: să mă întorc la hotel, desigur.

— Nu vrei să vii cu mine să bem un ceai la „Mauvais-Pas”?

Cum nu avea absolut nimic altceva de făcut, propunerea o tentă.

— Vreau, acceptă ea.

Şi, adresându-se lui Cécile şi lui Jacques, îi întrebă:

— Veniţi cu noi?

— Poate, rămase Jacques pe gânduri. Puţin mai târziu…

Îşi scoase patinele, le puse la loc în dulăpior şi îl urmă pe Patrice Monastier. Friquette avu pretenţia să intre şi ea la „Mauvais-Pas”. Stăpâna ei trebui să se supere:

— Drept cine te crezi, Friquette? întoarce-te imediat acasă!

Friquette şovăia.

— Acasă! Acasă! repetă Elizabeth cu o voce severă, arătând cu degetul înspre partea de jos a pantei.

Şi Friquette plecă, cu urechile atârnând, gonită înapoi la viaţa de câine.

Sala de la „Mauvais-Pas” era scăldată într-o lumină de culoarea caisei. Orchestra cânta în surdină pentru câteva perechi de somnambuli.

Elizabeth şi Patrice Monastier se instalară la o măsuţă, în rotondă şi comandară ceai cu pâine prăjită.

— Vii des aici? întrebă el.

— Nu. Dar îmi place. Au o orchestră foarte bună, nu găseşti?

— Excelentă. Când o ascult, regret că nu ştiu să dansez.

— Se poate învăţa! spuse ea râzând.

El dădu din cap.

Nu ştiu să dansez, nu ştiu să schiez, nu ştiu să patinez… probabil că te întrebi ce caut la Mcgeve?!

— Ai venit să te odihneşti! Mama ta mi-a spus că ai fost foarte bolnav…

— Da, o pieurezie. Acum sunt mai bine. Îmi arde din nou de viaţă, de muzică…

— Ai să dai din nou concerte?”

— Nu. N-am niciuna din calităţile necesare ca să devin un virtuoz. Nici voinţa, nici răbdarea, nici dorinţa de notorietate… Bunica şi mama, care au ambiţie cât pentru patru, m-au dat pe mâna unui impresar. Două turnee lamentabile în staţiuni balneare de mâna a doua. M-am întors din ele scârbit şi bolnav… N-am de gând să mai fac aşa ceva…

— Vrei să te laşi de pian?

— N-am să mă las de pian, dar n-am să mai cânt în public. Fostul meu profesor Schultz, care m-a învăţat compoziţia şi armonia, mi-a repetat de o sută de ori că sunt făcut pentru scris, pentru creat şi nu pentru executat… De la moartea lui, am încercat să-i urmez sfatul… Dar merge destul de prost îi imit când pe cei vechi, când pe moderni… N-a ieşit încă nimic original din capul meu… Dar te plictisesc vorbindu-ţi despre necazurile mele!

— Câtuşi de puţin. Dar nu înţeleg de ce te frământi când eşti atât de talentat.

— Talentat? Eu?

— Exact! Te-am ascultat cântând!

— Cântam muzica altora!

— O dată ne-ai cântat ceva compus de tine. Era foarte frumos!

— O onestă variaţiune pe o temă de Liszt. Nu, Elizabeth – îmi dai voie să-ţi spun Elizabeth? într-o zi, poate am să compun ceva mare, ceva nou, incomparabil.

— Şi în ziua aceea, n-ai să fii mai sigur pe tine decât eşti acum!

— De ce?

— Pentru că o să te întrebi dacă n-ar fi putut ieşi mai bine, dacă ai fi avut mai mult timp, mai mult noroc, dacă ai fi muncit mai mult…

— Ai dreptate, murmură el surâzând. Artiştii sunt nişte persoane imposibile.

— N-am vrut să spun asta!

Aţintea asupra ei frumoşii lui ochi întunecaţi, plini de o Căldură îngrijorată. A fost flatată de încrederea evidentă pe care o avea în ea, dar îşi interzise să-l încurajeze prin vreun gest de cochetărie. O prietenie Ipială trebuia să domnească în raporturile dintre ei. Sala se umpluse pe nesimţite. Orchestra cânta un tangou. Un reflector albastru scălda pista de dans. Fete de argint, buze de catifea neagră. Elizabeth luă o înghiţitură de

ceai şi întrebă:

— La Paris, ai suficientă linişte ca să lucrezi?

— Nu locuim la Paris, ci la Saint-Germain-en-Layc, într-o casă veche, care a fost a bunicii mele. Părinţii mei s-au retras în ea, când eu eram mic. Apoi, tata a murit. Am crescut acolo între două femei care mă adoră şi care mă înconjoară cu grija lor…

— De fapt, eşti un copil răsfăţat!

— Poate! Dar şi tu, Elizabeth, eşti un copil răsfăţat. Şi, dacă mă uit bine la tine, găsesc că asta e încântător!

Genunchii li se atingeau pe sub masă. Ea se depărtă de el, dar fără să înceteze să-l privească în faţă. Avea, o gură arcuită, o frunte înaltă, cu o cicatrice mică deasupra sprâncenei stângi. Urechile îi erau puţin depărtate de cap. Fără îndoială că era epuizat de lot ceea ce simţea şi nu putea să exprime.

— Elizabeth, spuse el cu o voce surdă, sunt fericit că sunt aici, împreună cu tine. La hotel eşti întotdeauna înconjurată de atâta lume…

„Atenţie! gândi ea. O să-mi facă o declaraţie şi n-am să ştiu cum să-i răspund”. O luase de mână. Se eliberă încetişor şi şopti:

— Ascultă! Cântă un aranjament după *Nopţi în China*. E un cântec care-mi plăcea foarte mult când aveam zece ani. Acum îmi pare atât de demodat, de…

Sfârşitul frazei îi muri pe buze. Doi bărbaţi intraseră în sală şi ocoleau grupul dansatorilor. Christian şi elevul lui. Trecură prin faţa lui Elizabeth. Christian ridică din sprâncene cu un aer mirat. Schiţă un surâs slab şi îşi conduse tovarăşul spre bar. Se căţărară, unul lângă altul pe nişte taburete înalte. Un val de mânie o cuprinse pe Elizabeth. „Ce caută aici? Evident, e prea ocupat să se vadă cu mine, dar găseşte timp să iasă cu băiatul ăsta”. După o clipă, redeveni stăpână pe sine şi se prefăcu interesată de cele ce-i spunea Patrice Monastier. Continuând să-l asculte şi să-i răspundă, cam la întâmplare, urmărea cele două siluete masculine ai căror

umeri se atingeau. Ar fi. vrut să le vadă expresiile, să audă ce-şi spun, să se strecoare în minţile lor. Christian coborî de pe taburet şi traversă rotonda cu un pas leneş. Elizabeth crezu că se îndrepta spre vestiare. Dar nu, venea spre ea.

— Iertaţi-mă, domnule, spuse el înclinându-se în faţa lui Patrice Monastier.

Apoi, întors spre fată, adăugă cu voce răspicată:

— Vii să dansăm, Elizabeth?

Ea avu o tresărire. I se sui sângele în obraji. De ce i se adresa atât de familiar în faţa unui străin? Cât pe ce să lase mânia să izbucnească, se răzgândi şi spuse, cu un efort pentru a părea calmă:

— Aşteaptă! Trebuie să te prezint... Domnul Patrice Monastier, domnul Christian Walter. Vrei să stai cu noi, Christian?

— Nu, răspunse el privind-o cu răceală drept în ochi.

Şi repetă:

— Vii să dansăm?

— Nu te jena din cauza mea, Elizabeth, te rog, interveni Patrice Monastier.

Ea era hotărâtă să refuze. Şi totuşi se ridică, cu picioarele moi.

De îndată ce se aflară pe ring, o înlănţui şi-i şopti la ureche:

— Cu cine eşti?

— Cu un client de la hotel.

— Îţi face curte?

— Câtuşi de puţin.

— Haida de! Te mănâncă din ochi şi e topit tot când îţi vorbeşte!

— Eşti ridicol! Nu e absolut nimic între băiatul ăsta şi mine.

— Aşa sper şi cu! spuse el râzând. De altfel, are un cap de găgăuţă.

Îşi lipi obrazul de obrazul Elizabethei şi o strânse lângă el într-un fel atât de indecent, încât ca fu

contrariată din cauza lui Patrice Monastier, care-i putea vedea. Uşor dată pe spate, îl întrebă:

— Şi tu? De ce ai venit aici cu băiatul ăsta?

— E interzis?

— Nu… Dar n-ai un minut să-mi acorzi după-amiaza şi, în schimb, ieşi cu el în oraş!

— Îi promisesem de mult. Mă distrează să-l dezmorţesc puţin, să-i dau de băut şi să-i arăt fete frumoase. De altfel, îl interesează mai degrabă băieţii!

— Băieţii? repetă Elizabcih interzisă.

— Da, e un delicios homosexual, fără s-o ştie. Nu-i dau un an până să-şi descopere vocaţia.

— Oh, dar asta e abject! se bâlbai Elizabcih.

— De ce? Tu ştii ce e aia un homosexual?

— Da, răspunse ea, aşa cred… E un bărbat căruia îi plac bărbaţii…

— Şi ce vezi abject în asta?…

— E… e împotriva naturii…

Muzica era lentă, sentimentală. Christian o învârti pe Elizabcih, strângând u-i piciorul între pulpele lui tari, o obligă să facă Ireipaşi înapoi şi-i spuse:

— Nimic din ceea ce procură plăcere nu este „împotriva naturii”. Dacă avem un trup e că să scoatem din el cât mai multă plăcere cu putinţă. Că facem asta într-un fel sau altul, ce importanţă arc?…

Perechile îi zideau din toate părţile. Elizabeth, indignată, şop

— Atunci, îl aprobi pe băiatul ăsta că are asemenea gusturi?

— Evident! îl încurajez chiar să le pună în practică.

— Dându-i lecţii de germană?

— Între două lecţii de gramatică, vorbim despre probleme personale, despre viaţă…

— Şi el te urmează, te admiră?

— Cred că mă iubeşte mult. N-ar depinde decât de mine să-l fac să-şi piardă capul.

Alunecau acum la marginea ringului. Ea ridică ochii

spre el şi-şi spuse dintr-o suflare:

— Ai putea face aşa ceva?

— Desigur, dar n-am chef.

— Ai… ai încercat deja?… în sfârşit, cu altul?…

— Cine n-a încercat? Trebuie să cunoşti lotul.

— Mă dezguşti, spuse ea printre dinţi.

El izbucni într-un râs metalic:

— Cât eşti de copil! Dacă-ţi repet că băiatul ăsta nu mă interesează decât ca obiect de experienţă… îl privesc cum trăieşte, îl analizez, îl călăuzesc… într-un fel, ca şi cum ar fi fratele meu mai mic. Aşa că n-ai de ce să fii geloasă…

— Nu sunt geloasă!

— Dacă ţi-ai vedea ochii! aruncă flăcări. De altfel, asta te face să fii şi mai drăguţă.

Făcură câţiva paşi fără să schimbe vreun cuvânt. Elizabeth se mira că nu-şi mai regăseşte motivele mâniei. Deodată, îşi aminti:

— De ce ţi-ai permis să fii atât de familiar cu mine, adineauri, în faţa băiatului ăluia?

El o strânse mai tare la piept, ca pentru a o face să tacă.

— De ce n-aş fi făcut-o? Eşti a mea, Elizabeth.

— O să-şi închipuie…

— Puţin îmi pasă de ce o să-şi închipuie… Ce-ţi închipui tu mă interesează. Şi tu nu te poţi supăra pe mine că te-am invitat la dans, deşi crai cu un alt bărbat. Tu nu te poţi supăra pe mine, pentru că mă iubeşti şi pentru că şi eu te iubesc. Iar restul lumii nu conlează pentru no.i. În clipa asta le neliniştesti, începi să le aperi. Dar mâine, când ai să fii în braţele mele, o să vezi cât de simple or să ţi se pară ţoale, cât de necesare şi de minunate!… La ce oră vii?

Ea nu-şi mai putea aduna gândurile. Trupul ci se încorda de setea nesăbuită de a fi fericii.

— La ora trei, ca de obicei, răspunse automat.

El îi atinse urechea cu o sărutare:

— Îţi mulţumesc dinainte pentru plăcerea pe care o să mi-o dăruieşti, fetiţa mea!

Muzica se opri. Unii aplaudară. Elizabeth rămase nemişcată, absentă. Avea inilma grea. Simţea nevoia de aer curat, de lumină, de apă proaspătă.

— O să te redau curtezanului tău, zâmbi Christian.

O conduse până la masă, se înclină încă o dată în faţa lui Patrice Monastici. şi se retrase la bar, unde tovarăşul lui îl aştepta savurând conţinutul unui pahar cu ajutorul unui pai.

— Scuză-mă, spuse ea, aşezându-se.

Patrice Monaslier o privi cu tristeţe:

— Eşti. iertată dinainte, Elizabeth. Vrei să mai rămânem puţin sau să ne întoarcem la hotel?

— Cât e ceasul?

— Aproape şase.

— Cred că trebuie să plecăm, rosti ea. Nu i-am spus mamei că o să lipsesc mai mult timp.

— Şi prietenii tăi, G3 cile şi Jacques? Nu-i aşteptăm şi pe ci?

— N-or să mai vină. Îi ştiu cu…

Încerca să fie amabilă cu acest băiat pe care-l dezamăgise fără voia ei.

— Patrice, mă bucur că am putut să stau puţin de vorbă cu tine. O să-mi mai povesteşti despre proiectclc tale, nu-i aşa?

— Bineînţeles. Şi tu o să-mi vorbeşti despre ale tale?

Cuvintele spuse de el aveau vreun subînţeles? Patriee aţintea asupra ei o privire rugătoare. Apoi, cum ca nu răspundea, chemă şeful de sală şi plăti.

Deşi era multă vreme de când Gloria spera ca logodnicul ci să vină în permisie, nimeni, la hotel, nu mai credea în realizarea visului ei. Într-o dimineaţă, totuşi, după împărţirea corespondenţei, ca o căută pe Amélie şi o rugă, cu obrajii aprinşi şi cu privirea fixă, să reţină o cameră pentru sâmbăta următoare pe numele domnului Pascal Japy. Avea să rămână trei zile la Mcgôve. Vestea

se răspândi cu repeziciune de la clieniclă până la oficiu. Toată lumea se bucura să-l vadă apărând, în sfârşit, pe cel care avusese norocul să cucerească o fală atât de încântătoare. Cu toată grija ci de a fi reţinută şi distinsă, Gloria era, rând pe rând, volubilă, distrată, surâdea în gol şi bucuria i se citea în ochi. Toată faţa îi era luminată din această cauză. Cea a surorii sale, în schimb, se întuneca, parcă ar fi fost acoperită de un nor. Jacques şi mama lui urmau să plece în seara aceea la Paris.

Despărţirea fu crudă. În hol erau prea mulţi clienţi fără treabă pentru ca îndrăgostiţii să poată schimba în pace ultimele jurăminte de dragoste. În timp ce Pierre şi Amélie primeau mulţumirile doamnei Grévy pentru excelentul sejur petrecut la „Două capre sălbatice”, Elizabeth îi observa pe ascuns pe cei doi tineri. Se priveau în tăcere, cu disperare, ca eu ochii umezi, cu colţurile gurii lăsate în jos, el, strângând cu putere din fălci, ca un bărbat care se lasă sfâşiat de dureré. Antoine îngrămădea geamantanele în portbagajul maşinii. În sfârşit, sosi ora plecării. Cécile rămase mult timp pe peron, privind cum se îndepărtează bătrânul Renault, ale cărei lanţuri zornăiau în zăpadă.

Când se întoarse în hol, sora ci o luă de braţ şi o conduse drăgăstoasă în salonaş. Elizabeth veni şi ea. Cécile suspina, plimbându-şi degetul pe spătarul unui fotoliu. Începând din acea zi, şi că va aştepta poşta cu nerăbdare. Când primi prima scrisoare de la Jacques se urcă s-o citească în cameră, zăbovi mult şi coborî din nou mai uşoară, radioasă. A doua zi dimineaţă, debarcă la Megôve Pascal Japy, într-o triumfală desfăşurare de zăpadă şi de soare. Pierre le luase în maşină şi pe domnişoarele Legrand ca să-l întâmpine pe călător la autogară. Reveniră curând cu un tânăr slăbuţ şi palid, într-o uniformă de sublocotenent. Din păcate pentru el, semăna cu fotografia. Gloria, agăţată de braţul militarului ci cu ochelari, părea şi mai frumoasă, mai sănătoasă şi mai blondă ca de obicei. Elizabeth îşi

spunea în sinea ei că fata ar fi putut alege mai bine. Dar Amélie era de altă părere. Să fi fost uniforma cea care îi impunea respect? Găsea că Pascal Japy avea acrul unui băiat ponderat, inteligent şi blând. Când intră în sala de mese, împreună cu Gloria, cu Cécile şi domnişoara Piculevain, toate privirile se întoarseră spre el. Domnişoara Piculevain arbora, pentru această împrejurare deosebită, o bluză brodată, cu nasturi de sidef. Prezenţa unui bărbat la masă îi umplea sufletul de bucurie. Mişcată de strălucirea acestei iubiri juvenile, vorbea înfrigurată, bea ridicând degetul mic în sus. şi râdea cu un râs de zurgălăi. De altfel, cea mai mare parte a femeilor coapte priveau perechea cu un aer înduioşat. Graţie Gloriei, erau toate din nou logodite.

După masa de prânz, îndrăgostiţii se duseră să se plimbe pe jos prin zăpadă, pentru că Pascal Japy nu ştia să schieze. Cécile îi propuse Elizabethei s-o întovărăşească la Rochebrune. De faţă cu mama ci, aceasta acceptă. Pe drumul spre. teleferic îi va spune însă Céiliei că s-a răzgândii: avea întâlnire cu Christian.

— Alunei, acordă-mi numai cinci minute. Termin o scrisoare şi mă întorc, anunţă Cécile.

Elizabeth intră în salonaş, unde-l găsi pe Patrice Monastier. Aşezat la pian, nu cânta, ci arunca note, cu creionul, pe o hârtie cu portative.

— Te deranjez? întrebă ea.

Patrice Monastier se învârti cu taburetul şi o privi în faţă. Nu-şi mai vorbiseră de când fuseseră la „Mauvais-Pas”.

— Nu mă deranjezi niciodată. Ce faci în după-amiaza asta?

— Mă duc să schiez la Rochebrunc. Dar tu?

— Aş vrea să încerc să lucrez puţin. Dar nu sunt mulţumit.

— Ce scrii acolo?

— Tq interesează?

— Da. Bineînţeles.

Ë1 avu un surâs copilăresc:

— Adevărat? Atunci, când am să fiu mai înaintai cu lucrarea, o să-ţi câni un pasaj. E un concert. Un proiect foarte ambiţios. Poate prea ambiţios pentru mine.

— Sunt sigură că nu, spuse ea cu o convingere care o surprinse şi pe ea.

Era ciudat: căuta să obţină stima acestui băiat. Pentru că-i vorbea cu gravitate, pentru că dădea importanţă părerilor ci, pentru că îi dădea sentimentul că poate reţine atenţia unui bărbat şi altfel decât prin tinereţea, prin farmecul sau prin aptitudinile ci pentru jocurile dragostei. El făcu un acord la pian şi murmură:

— Sper c-o să-ţi placă tema asta, inspiraţia mi-a venit aici – la Megève, privind zăpada…

Cécile apăru în pragul uşii.

— Uite, sunt gata!

— Pe diseară, Elizabeth! zise Patrice Monastier.

— Pe diseară, Patrice.

Elizabeth se grăbi să plece. Era deja trei fără zece. Cele două fete ieşiră împreună şi se despărţiră în locul în care şoseaua spre Glaise se intersecta cu drumul spre teleferic. În timp ce Cécile urca panta, cu schiurile pe umăr5 Elizabeth se îndrepta cu paşi mari spre satr Graba de a ajunge făcea să-i bată inima cu putere, în centrul lumii se afla camera aceea cu obloanele închise, în care o aştepta Christian.

Când se întoarse la hotel, la şase seara, Cécile abia ajunsese, împreună cu nişte studenţi de la anexă pe care îi întâlnise pe pârtie. Gloria şi logodnicul ei, aşezaţi într-un colţ al holului, îşi vorbeau cu voce joasă, studiind catalogul unui mare magazin. Îşi pregăteau viitoarea viaţă. Elizabethei i se strânse inima. Că să reacţioneze împotriva acestei tristeţi, îşi aminti ce îi spusese Christian pe când se odihnea, languroasă, lângă coapsa lui: „Puţine femei sunt atât de bine clădite ca tine pentru dragoste. Ai un corp care, din cap până în picioare, e făcut pentru asta. Îţi dai scama ce noroc ai?”. Ea – şi

repetă că, desigur, avea noroc, dar nu fu mai fericită.

Pentru mesă, Gloria îi comandase bucătarului-şef un meniu special, jumătate rusesc, jumătate franţuzesc. Pierre aduse din pivniţă o sticlă din şampania lui cea mai preţioasă. Celelalte mese, cu păhărelul lor de Bordeaux, cu gustările lor uşoare şi cu fada lor apă minerală, păreau rudele sărace ale acestei mese de lux la care se servea vinul înspumat al bucuriei. După sufleul de ciocolată, bucătarul se prezentă ca să primească complimentele pe care le merita opera lui. Domnişoara Pieulevain, puţin ameţită, se alinta:

— Ne-aţi răsfăţat, domnule bucălar-şef!

— Fericit să servesc tinereţea militară şi frumuseţea feminină franceză, spuse el cu o voce tunătoare.

Bătu din călcâie şi coiful lui alb, scrobit i se clătină moale pe cap. Léontine, în picioare, cu braţele atârnând, la câţiva paşi de el, îl mânca din priviri. După ce el se retrase, rămase un lung moment înmărmurită şi trebui ca domnul Flcck s-o strige de două ori ca să se trezească din năuceală şi să-i aducă pâinea pe care i-o cerca. Amélie, care văzuse scena prin ghişeu, simţi că o cuprind din nou bănuielile.

A doua zi, către ora cinci şi jumătate, pe când clienţii îşi luau ceaiul în hol, intră în sală. de mese şi fu surprinsăsă constate că tacâmurile erau deja aşezate pentru cină. De obicei, chelneriţa nu pregătea niciodată mesele înainte de ora şase. Văzând-o pe Berthe, care trecea pe culoar, Amélie o întrebă:

— Unde e Léontine?

Obrajii lui Berthe se înroşiră. Se bâlbâi:

— Nu ştiu, doamnă. La spălătorie, cred… – sau în camera ei…

Punând răul înainte, Amélie se duse în bucătăria în care roza şi rotunda doamnă Renée curăţa cartofi în compania lui Camilic Bouchelotte.

— Bucătarul-şef n-a venit încă, doamnă Renée? întrebă ea.

— Nu, răspunse candid doamna Renée, îşi face siesta ca de obicei. Dar cât e ceasul?

— Aproape şase.

— Ah, Vladimir se-ntrece cu gluma! Trebuie să mă duc să-l caut. Numai să termin morcovii ăştia… îmi daţi voie, doamnă?

Amélie se pregătea să-i răspundă, când Pierre i se alătură şi declară cu o prefăcută veselie:

— Nu, nu… lasă-l… Să se odihnească!…

— Dar ascultă, Pierre, se revoltă Amélie, dacă nu coboară chiar acum, cina n-o să fie gala la ora opt.

— Ei. şi ce-i cu asta?… O mică întârziere… N-o să se facă gaură-n cer!…

Continuând să vorbească, o privea pe Amélie într-un fel atât de ciudat, încât aceasta se tulbură. Fără îndoială, ştia un secret pe care nu-l putea divulga în faţa personalului.

— Vii, Amélie? o invită el.

Îl urmă pe coridor şi la picioarele scării îl întrebă:

— De ce nu vrei ca doamna Renée să se ducă să-l trezească pe bărbatul ci?

— Pentru că nu-i singur! şopti Pierre.

— Ce spui?

— Adineauri, ducându-mă spre spălătorie, am trecut prin faţa camerei lui Léontinc, Am auzit. E la ea!

— Nu se poate! exclamă Amélie sufocându-se de indignare.

— Dacă-ţi spun!

— Trebuie imediat să urc să-i surprind, să-i înfund! …

— În niciun caz să nu faci asta! se opuse Pierre. Îţi dai scama ce scandal? Şi biata lui nevastă…

PC aceste cuvinte, doamna Renée ieşi din bucătărie ştergându-şi mâinile cu şorţul.

— Mă duc să-l scutur, anunţă ca Prea-şi face de cap cu siesta asta!…

Depăşită de evenimente, Amélie nu mai ştia ce să

spună. Pierre în cel care interveni:

— Aşteaptă încă puţin!

— Nu! Nu, nu-i bine pentru el să doarmă prea mult după-amiaza. De altfel, dacă „nu mă duc să-l trezesc, tot el o să se supere pe mine! O să-mi spună: „la ce-ţi stă mintea de mă laşi să sforăi atât de târziu?”

Pronunţase această frază cu accentul rusesc al bucătarului-şef şi, bucuroasă de imitaţie, izbucni într-un râs de clopoţel. Pierre se sili să râdă şi el. Amélie nu era în stare.

— Scuzaţi-mă, doamnelor şi domnilor, spuse doamna Renée.

Puse mâna pe rampa scării. În clipa aceea, un pas greu făcu să scârţâie treptele. La cotitura scării apăru bucătarul, cu pulpele strânse în pantalonii săi cu pătrăţele albastre şi albe, cu o expresie încântată în ochii semeţi şi cu coiful alb pus într-o parte pe creştet.

— Ştii cât e ceasul, Vladimir? îl întrebă doamna Renée.

— Da, răspunse el maiestuos. N-a sunat deşteptătorul. Dar ceea ce contează e să nu existe întârzieri în serviciu şi, cu mine, aşa ceva nu se poate întâmpla… Morcovii sunt gata?

Se năpusti în bucătărie pe urmele nevestei sale.

— Monstrul! pufni Amélie.

— Şi acum, ce-ai de gând? şopti Pierre.

— S-o aştept pe Léontinc.

— Ce-ţi trecc prin cap?

— Trebuie, Pierre. Lasă-mă singură.

Cu regret, el plecă. Abia se depărtase când, în capul scărilor, apăru Léontinc. Când o văzu pe patroană, avu o uşoară ezitare, apoi, ridicând bărbia din micul guler scrobit, continuă să coboare treptele cu o uşurinţă de dansatoare. În faţa dezinvolturii acestei fete care ieşea, surâzătoare, din braţele unui bărbat însurat, furia patroanei crescu.

— Vino cu mine, Léontinc. Trebuie să-ţi vorbesc.

Chelneriţa o urmă în cameră. Amélie închise uşa, îşi îndreptă spatele şi ochii îi străluciră, scoţând scântei de cremene:

— Léontine, reluă ca, ia-ţi bagajele! Te dau afară.

Faţa lui Léontine se contractă sub puterea loviturii. Se bâlbâi:

— Dar pentru ce, doamnă?

— Ştii foarte bine!

— Nu! răspunse ea ridicând nasul cu obrăznicie.

— Dacă nu ştii, înseamnă că eşti şi mai de condamnat decât credeam. De câteva zile, purtarea ta e pur şi simplu scandaloasă. Nu vreau să am în serviciul meu o persoană cu o moralitate atât de scăzută ca tine! Acum ai înţeles?

Înroşindu-se sub insultă, Léontine făcu ochi mici şi răi:

— Foarte bine, doamnă. Şi când trebuie să plec?

— Mâine dimineaţă, la prima oră.

— Ştiţi că n-am altă slujbă în vedere…

— Pentru genul de slujbă pe care îl cauţi, nu vei avea decât de ales. Şi dacă nu găseşti în casele bune, o să găseşti cu siguranţă pe străzile deocheate.

— Dar, doamnă…

— Ieşi”! porunci Amélie.

Şi-i arătă uşa cu un gest atât de energic încât îi plesni mâneca în cot. Apoi, liniştită de măsura dreaptă pe care o luase, se duse să le povestească lui Pierre şi Elizabethei. În loc să se bucure, ci părură consternaţi.

La ora mesei, Léontine servi clienţii cu o faţă sinistră, dar îndemânarea mişcărilor ci era atât de mare, încât Amélie nu putu să n-o admire.

A doua zi dimineaţă, Camille Bouchelolte fu cea care îi aduse doamnei micul dejun în cameră. Amélie, care abia se trezise din somn, îşi puse tava pe genunchi şi ochii îi căzură pe un plic sprijinii de borcanul de dulceaţă.

— Ce e asta, Camille?

Spălătoreasă strânse pleoapele, ca şi cum s-ar fi aşteptat să audă o explozie, şi îngăimă sfârşită:

— Ei spun că e o. petiţie, doamnă.

— Ce? exclamă Amélie.

— Da, doamnă. Dacă doamna vrea să citească.

Amélie desfăcu plicul, scoase o scrisoare şi citi:

Personalul hotelului „Două capre sălbatice”, considerând că darea afară a domnişoarei Léonâine Bonnot nu este justificată de nicio greşeală profesională, se ridică împotriva acestei măsuri ilegale şi previne direcţia că sunt solidari cu domnişoara Bonnot şi că îşi vor părăsi cu toţii serviciul dacă ea este obligată să plece.

Semnături neîndemânatice se aliniau sub text: *Berthe*, *Léonline*, *Emilienne*, *doamna Renée*, *Antoine*… La sfârşitul paginii exista chiar şi o mâzgălitură jalnică, pe care Amélie o descifră cu surprindere: *Camille Bouchelotte*.

— Eu n-am vrut să semnez! gemu Camille Bouchelotte. Emilienne m-a obligat. Mi-a spus că, dacă nu semnez, înseamnă că sunt împotriva lor şi că nu am dreptul să fac aşa ceva. Dar eu nu vreau să plec, doamnă! Ce s-ar întâmpla cu mine dacă aş pleca?

— Cine a redactat scrisoarea asta? întrebă Amélie.

— Doamna Renée.

— Asta-i culmea!

Parcurse hârtia pentru a doua oară.

— Nu văd semnătura bucătarului-şef. Nu-i de acord cu voi?

— Ba da, doamnă. A spus că pleacă şi el dacă toată lumea pleacă, dar nu-şi poate pune numele pe această petiţie. Nu ştiu de ce!

— Eu ştiu! bombăni Amélie. Mare ipocrit mai e şi bucătarul ăsta! Dar eu nu mi-am spus ultimul cuvânt! Or să vadă ei! Or să vadă!…

Îşi pierduse suflul, deşi nu făcuse nicio mişcare.

— Du-te imediat să-l cauţi pe domnul.

Camille spuchelotte, terorizată, dispăru fără o vorbă. Cinci minute mai târziu, Pierre şi Elizabeth intrau în cameră.

— Citiţi! le spuse Amélie.

Luară hârtia şi o citiră împreună. Primul înălţă capul Pierre:

— Ei bine, stăm minunat!

— E o răzmeriţă, nici mai mult, nici mai puţin! îşi strânse Amélie jacheta roz la piept.

— Gert este că sunt cu adevărat în stare să se care cu toţii dacă te încăpăţânezi, remarcă Pierre. Şi doar te-am prevenit să nu te amesteci în poveştile astea!…

— Dacă mă amestec e pentru că mi-e imposibil să tolerez anumite murdării în casa mea.

— Da, dar acum vezi rezultatul, mamă! o mustră Elizabeth. Ai mers prea departe!

— Şi ei, ci nu au mers prea departe? Aşa! Pretind că n-am niciun motiv s-o dau afară pe Léontine? Ei bine, o să le spun eu în faţă de ce o dau pe uşă afară şi am să le spun asta în faţa bucătarului, a nbvesti-şi şi a tuturor…

Sprijinită de perne, înfrunta cu o privire neîndurătoare trupele nevăzute ale revoltei.

— Nu poţi să le spui asta, mamă, murmură Elizabeth.

— Crezi că o să mă jenez? Ei nu s-au jenat să ne scrie scrisoarea asta insolentă!

— Bine, reluă Elizabeth, să admitem că au greşit. Dar, dacă le povesteşti totul, ce o să se întâmple? Bucătarul o să fie ca un nebun furios pentru că i-ai spus adevărul nevestei lui. Iar nevasta o să se supere pentru că, din cauza ta, toată lumea o să ştie că bărbatul ei nu e o persoană serioasă. Or să plece amândoi. Léontine, pe care ai concediat-o deja, o să plece şi ea. Berthe o s-o urmeze, pentru că se angajează întotdeauna împreună. Şi noi cu cine rămânem? Cu Emilienne, cu Antoine şi cu Camille Bouchelotte? Nu ţi-ar mai rămâne decât să închizi hotelul.

— Elizabeth are dreptate, interveni şi Pierre.

— N-am să închid hotelul. O să lucrăm toţi trei, dacă trebuie, până când o să găsim nişte înlocuitori.

Cineva bătu la uşă.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Amélie cu o voce şuierătoare.

— Eu sunt, Camille! Doamnă, sunt câţiva clienţi care îşi cer hrana rece. Şi nu-i nimic pregătit!

— Bine, bine! răspunse Amélie plictisită. Pierre, du-te să vezi… Tu, Elizabeth, stai cu clienţii… Mă scol şi eu.

Tocmai se îmbrăcase, când Pierre se întoarse în cameră cu un aer liniştit şi victorios:

— Am vorbit cu bucătarul, anunţă el. Totul e în regulă în privinţa hranei reci. Dar aş vrea să-ţi repet ceea ce mi-a explicat mic în ce priveşte restul.

— Perfect, zise sec Amélie. Chiar am intenţia să-l interoghez înaintea celorlalţi. Unde e?

— Pe coridor.

— O’să-l ascultăm împreună imediat.

Îl luă pe bărbatul ci cu ea în salonaş, îl convocă pe şeful bucătar şi îl ţintui cu o privire îngheţată, în timp ce acesta bătea din călcâie în faţa ei:

— Doamnă, se înclină el, cu tot respectul, i-am adus deja la cunoştinţă domnului că sunt împotriva petiţiei şi împotriva concedierii Léonlinei.

— Cât de comodă e poziţia asta! spuse Amélie, sprijinindu-se cu mâna de pian.

— Nu-i câtuşi de puţin comodă, reluă bucătarul. Sunt împotriva petiţiei, pentru că sunt soldat al armatei ruse, pentru că m-am băfcut multă vreme împotriva bolşevicilor şi pentru că petiţiile, comitetele, grevele şi toate chestiile astea sunt exact ceea ce au făcut bolşevicii la noi…

— Într-adevăr, admise Amélie. Şi de ce eşti împotriva concedierii chelneriţei?

— Pentru că nu merită aşa ceva! rosti el rostogolind tunător cuvintele.

— Ah, aşa crezi?

— Da, doamnă. Ea nu merită aşa ceva. Numai eu, dacă nu vă supăraţi, sunt singurul vinovat!

Scoase un oftat, plecă capul şi adăugă cu modestie:

— E slăbiciunea mea să fac puţină curte femeilor frumoase.

— Numeşti asta să faci puţină curte!? exclamă Amélie. Ieri seară, la ora şase, erai în camera Léontinei!

— Nu am să neg, acceptă el. Eram. Demonul pusese stăpânire pe mine. Cât despre Léontine, a fost pură ca o sfântă.

— Adevărat?

— Vă jur, doamnă! Pe capul bietei Renée, care ghiceşte totul şi închide ochii. Léontine m-a primit, e adevărat, dar ca să mă mustre, ca să mă respingă. Am ascultat-o ca pe vocea conştiinţei mele şi m-am retras în tristeţe şi în curăţenie.

— Ai văzut, Amélie? spuse Pierre încântat. Toate astea nu sunt atât de grave, cum ai crezut!

— Acum, reluă bucătarul, sunt vinovat în carnea şi în sufletul meu.

— Până în ziua în care o să se ivească o nouă ocazie! replică Amélie ironic.

Bucătarul se bătu în piept cu un pumn greu ca un bolovan:

— N-o să mai existe o nouă ocazie, doamnă. Sunt cazac. Un cazac n-are decât un singur cuvânt. Şi eu vă dau cuvântul meu.

Amélie rămase perplexă. Trebuia să-l creadă pe acest bărbat care se condamna singur cu atâta severitate şi care promitea cu atâta elocinţă să nu mai recadă în greşeală? îşi aminti de spaniolul acela, domnul Villarubia, care, odinioară, la Paris, fusese lipsit de respect faţă de ea, şi apoi se scuzase pentru purtarea lui cu acce îşi vehemenţă. Hotărât, străinii, ăştia erau de neînţeles!

Pierre murmură:

— Atunci, ce hotărâre luăm?

Ea tresări deranjată din amintiri. Bucătarul rămăsese în faţa ci, compact şi alb, ca un bloc de zăpadă. Aştepta verdictul.

— Bine, acceptă ea. O s-o păstrez pe Léontine. Dar, dacă bag de seamă cea mai mică neregulă în raporturile dumitale cu ea…

— Fiţi liniştită, doamnă, se înclină bucătarul. Şi Dumnezeu să vă binecuvânteze. O să vină şi Léontine să vă mulţumească.

— E inutil.

— E indispensabil, doamnă. Pot să plec

— Da.

Bucătarul ieşi, iar Pierre se lăsă să cadă pe un scaun:

— Of, ce mai istorie!

Amélie era nemulţumită că cedase, dar, în acelaşi timp, şi uşurată că reuşise să soluţioneze această problemă prin bună înţelegere.

— Sper că n-o să ne pară rău că ne-am arătat atât de împăciuitori!

— Sigur că nu! răsuflă uşurat Pierre. E un om de treabă. Şi Léontine nu e atât de rea, deşi are un caracter urât.

La prânz, Léontine se prezentă în faţa stăpânilor ei, îşi susţinu nevinovăţia, blestemă petiţia şi afirmă plângând devotamentul ci faţă de o casă în care fusese întotdeauna atât de bine tratată. Amélie se calmă. Ordinea fusese restabilită la hotel, după o alarmă a cărei gravitate nu o bănuise niciunul dintre clienţi.

A doua zi, Pascal Japy, sclavul datoriei, a fost obligat să plece ca să se prezinte la unitate. Pierre îi promisese să-l ducă cu maşina până la Sallanches. Gloria şi Cécile urcară şi ele în maşină. Când se întoarse de la gară, Gloria era mută, gânditoare şi stoică. Cécile o atrase pe Elizabeth în micul salon, verifică să nu le audă cineva şi şopti misterios:

— Ştii pe cine am văzut pe peron?

— Nu.

— Pe băiatul acela, Christian Walter. Conducea nişte prieteni care luau trenul. Dar îi cunoşti! Au venit într-o zi să mănânce la hotel: un domn cu păr grizonant şi o femeie foarte. elegantă.

— Ah, da!

Şi, repede, Elizabeth schimbă subiectul. Dar, după-amiază, când se întâlni cu Christian în camera lui, îl întrebă:

— Ai fost la Sallanches azi-dimineaţă?

— Cine ţi-a spus?

— Nimeni. Ghicesc tot, fără să mi se spună!

El începu să râdă.

— Aşa e… I-aftt condus-l pe prietenii – mei – Geôrges şi Françoise Renard…

— Li s-a terminat vacanţa? (

— Nu chiar. Georges e mereu pe coclauri din cauza meseriei lui, dar Françoise va mai rămâne o lună la Megève în cabana lor.

— Deci, a plecat singur?

— Da.

— Şi tu le-ai întors cu femeia aia la Mcgeve?

— Evident!

— Cu autocarul?

— Nu. Cu maşina lor.

— Cine conducea?

— Eu. Dar de ce-mi pui atâtea întrebări?

— Pentru că vreau să ştiu tot.ee faci când eşti departe de mine! Te văd atât de puţin! Trei sferturi din timp, aparlii altora! Nu-i drept!

Ea se adună, caldă şi goală, în braţele lui Christian. Trăiau un armistiţiu frăţesc între două îmbrăţişări. După o lungă tăcere, ci spuse, fără să mişte capul:

— Elizabeth, trebuie să-ţi dau o veste mare.

— Ce anume?

— Mă mut.

Ea se aşeză, cuprinsă de o îngrijorare subită. Totul se învârtea în jurul ei. Murmură:

— Te muţi? Ca să te duci unde?

— Îţi aminteşti de camera aceea de care ţi-am vorbit…

— Ce cameră?

— Ei, adu-ţi aminte! O cameră dintr-o veche fermă savoiardă, lângă, drumul spre Lady.

— Ah, da!

— Ei bine, s-a făcut! O s-o Obţin!

Uşurată, că-şi duse amândouă mâinile la inimă:

— E minunai!

— Nu-i aşa? De atâta vreme visez la asta. Ţăranii nu se hotărau. Azi-dimineaţă, când m-am întors de la Sallanches, am urcat să-i văd. Am discutat cu ei. Le-am dat un aconto. Şi iată! Totul e aranjai! Ale mele sunt micile ferestre înguste, bârnele din tavan, şemincul cu vatra lui adâncă! Sunt sigur” c-o să-ţi placă. Mă ajuţi să mă instalez?

— Da, da, murmură ea. O să fie casa noastră. Christian! Christian iubit, sunt atât de fericită!

Se aruncă de gâtul lui şi îl sărută cu impetuozitate, ca şi cum ar fi primii un cadou de la el. În sfârşit, va putea construi ceva împreună cu el, un interior, un cămin, o viaţă.

— O să fie mult mai uşor pentru line să vii să mă vezi acolo sus, reluă el. Nici un pericol să te vadă cineva! … Când cobori de la Rochebrune, nu trebuie decât să laşi pârtia şi, o sută de metri mai jos, îţi scoţi schiurile la uşa mea. Arc intrare separată. O să ne iubim departe de toţi, în deşert…

În timp ce el vorbea, o tristeţe pe care şi-o cunoştea bine i se strecura în gândurile cele mai luminoase, cele mai pline de curaj. Buzele ci întredeschise nu le mai căutau pe ale lui Christian”. N-a înţeles încă, gândea ca, dar într-o bună zi am să-l fac să înţeleagă”.

— Ce-ai păţit? întrebă el.

Ea luptă împotriva indispoziţiei care o cuprinsesc, voi cu orice preţ să fie veselă, să nu se îndoiască şi îngână, apropiindu-se de el:

— Nimic, nimic… Când te muţi?

— Peste o săptămână. După ce fac curăţenie şi aranjez puţin camera. De altfel, am şi cumpărat câteva mobile de la oamenii aceia, pe mai nimic. Mobile de Savoia, splendide, cărora ci nu le cunosc valoarea: un dulap, o covată de frământat pâine, o pendulă şi tot felul de mărunţişuri… Ai să vezi… Te iau cu mine la fermă, mâine dimineaţă dacă vrei.

— Şi în toate celelalte zile, se bucură că O să avem atâtea de făcut!

Sprijinii într-un col deasupra ci, îşi plecă frunica şi că se pierdu în ochii lui. Acum, ca refuza să se gândească la casă, la mobile, la viilor. Trupul îi devenea atent, ca pământul înaintea ploii. Mâinile lui se aşezau pe ea, o mângâiau, o pregăteau. Închise ochii pe jumătate şi primele valuri ale plăcerii fură atât de dulci, încât simţi un gust de lacrimi în gură.

Elizabcih coborî de pe scăundul de bucătărie ca să admire micile perdele de crclon pe care le agăţase la ferestre. Pervazurile erau atât de adânci, încât lumina zilei intra în cameră ca prin ferestruicile din zidul unei cetăţi. Pe pereţii văruiţi, sipetul, covata de pâine, dulapul sculptat, masa cea largă şi cele două bănci ale ci se detaşau ca nişte forme negre. Flăcări dansau în vatra şemineului, iar reflexele lor, sărind până în tavan, lingeau trupurile rugoase ale bârnelor. În faţă, pe un scaun, Christian se pregătea să bată un cui.

— Priveşte. E bine ca înălţime?

— Nu, răspunse Elizabeth. Puţin mai jos… Acolo!… Nu-l mai mişca.

El bătu cuiul cu ciocanul.

— Chiar vrei să agăţi gravurile astea deasupra palului? întrebă ea.

— Bineînţeles! Nu-ţi plac?

— Ba da, dar e bizar să văd. imagini pioase pe pereţii camerei tale. Nu e genul tău… Nu ştiu cum să-ţi explic…

El izbucni în râs.

— Poftim, ce idee! Nu-i necesar să fii credincios ca să-ţi placă miniaturile astea. Dă-mi-o pe cea mai mare. O s-o punem la mijloc.

v Era o imagine a Sfinici Fecioare, cu două cozi de păr blond în jurul frunţii albe, pătate de mucegai. Christian luă rama cu amândouă mâinile şi o depărta de ochi, o apropie şi murmură:

— E încântătoare! îngrozitor de urâtă şi de încântătoare. Gândeşte-te, Elizabeth, la omul cumsecade, necunoscut de toţi, care şi-a consacrat atâtea veghi, iarna, la gura sobei, ca să compună această capodoperă de naivitate şi de neîndemânare. Şi acum, Maica Domnului va surâde puţin cam strâmb, dar cu bunăvoinţă, deasupra capului meu.

Agăţă. miniatura, o îndreptă şi bătu încă două cuie pentru imaginile mai mici care-i reprezentau, una pe Sfântul Iosif, cu toiagul în mână, şi cealaltă, un Christos pe măgarul său, trecând printr-o pădure de ierburi şi de flori aproape uscate.

— O să încerc să mai găsesc câteva. Poţi să dai peste adevărate minuni dacă ştii să scormoneşti prin fermele din regiune…

Ea îl ajută să împingă patul la perete. Asupra cuverturii din piei de marmotă se aplecau trei feţe cu priviri moarte şi cu nimburi de hârtie aurită. Christian le întoarse spatele şi făcu câţiva paşi prin cameră, aruncându-şi privirile împrejur, cu un aer satisfăcut:

— Perdelele sunt încântătoare… Exact ce trebuie… Pe scrin, am să pun căzănclul de aramă pe care, în cele din urmă, moş Roubilliau mi l-a vândut gemând.

În trecere, atingea mobilele atent, cu vârful degetelor. Când mângâia câte un obiect, cu reculegere, cu dragoste, Elizabeth avea impresia că nu se mai

gândeşte deloc la ea Deodată, îşi spuse că ea era pentru el un motiv de bucurie, la fel ca scrinul sau ca dulapul acela.

— N-aş fi crezut niciodată c-o să putem aşeza totul în cinci zile, reluă el. De altfel, fără tine n-aş fi reuşit! Ai fost minunată, Elizabeth!

O luă eu braţul de mijloc şi o sărută pe gât, atât de dulce, încât ea îşi feri umărul ca să oprească fiorul care, de acolo, i se răspândea în tot trupul. Dar el insista, cu, o expresie scormonitoare, în jurul acestui punct de piele dezgolită. Excitată, gâdilată, stăpânindu-şi un râs nervos, ea deschise gura ca să guste dintr-o plăcere şi mai adâncă. În clipa aceea răsunară trei bătăi în uşă. Christian se dezlipi de Elizabeth.

— Gine e?

— Eu sunt, domnule Walter, răspunse o voce groasă.

În prag apăru moş Roubilliau, un bătrân înalt şi uscat, cu umerii înguşti. O pălărie neagră, tocită, îi acoperea capul până la sprâncene. Peri roşcaţi ieşeau din urechile lui lungi. Aducea câteva buturugi, într-o traistă pusă pe umăr.

— Poftiţi lemne – cum aţi cerut dumneavoastră, zise el răsturnându-şi greutatea cu zgomot, în faţa şemineului.

— Mulţumesc, moş Roubilliau.

— Vreţi să le aranjez?

— Nu. Nu e nevoie.

Totuşi, moş Roubilliau ezita să plece. Privea focul şi se scărpina pe piept atât de tare, încât se auzeau scârţâindu-i unghiile pe pielea ca scoarţa.

— Atunci, aşa, mormăi el, când o să veniţi să locuiţi aici?

— Mâine seară.

— Bine, bine! Dacă aveţi nevoie de ceva…

— O să te anunţ.

— Ei, da. Suntem alături. Nu ne deranjaţi.

Scoase un suspin, se întoarse de la şemineu şi

inspectă, cu o privire rapidă, mobilele pe care le vânduse. Fără îndoială, văzându-le acum curăţate, lustruite şi aşezate în aşa fel încât să fie puse în valoare, îi părea rău că nu cerusc mai mult pe ele.

— Îţi place? întrebă Christian.

Moş Roubilliau mişcă din sprâncenele galbene şi mormăi:

— O să vă simţiţi bine aici, sunt sigur. Şi atunci, tocmai, voiam să vă spun, domnule Walter, că pentru rest, să nu ne uitaţi, nu-i aşa?...

— Nu, nu, nu vă uit. Fiţi liniştiţi.

— În primul rând chiria. Şi apoi mobilele. Căzănelul şi icoanele sunt în plus...

— Am notat totul, moş Roubilliau, replică Christian pe un ton vesel. N-ai de ce să-ţi faci griji din partea mea.

— Nu-i vorba de făcut griji, domnule Walter, dar zilele trec şi viaţa e scumpă. Ne-ar prinde bine, femeii mele şi mie, dacă n-aţi aştepta prea mult ca să ne plătiţi. Contăm pe suma aceasta, nu-i aşa? Nu cerem nimic altceva...

Christian puse mâna pe umărul lui moş Roubilliau şi-l împinse încetişor spre ieşire:

— Lasă-mă să răsuflu şi o să fii plătit până la ultima centimă. La revedere, moş Roubilliau. Pe mâine...

Moş Roubilliau ieşi, perplex, cu promisiunea aceasta în traistă.

— Ţăranii ăştia sunt imposibili! mormăi Christian. Cu cât sunt mai puţin dispuşi să vândă, cu atât sunt mai grăbiţi să-şi încaseze banii. Ar merita să le dau mobilele înapoi. Atunci, acelaşi moş Roubilliau m-ar implora să iau totul la jumătate de preţ!

Lăsă să-i răsune râsul ascuţit, se aşeză pe un colţ al mesei şi o trase pe Elizabeth între genunchii lui. Ea se lăsă privită.

— Poftim! spuse el după o clipă. Eram sigur! Eşti şi mai drăguţă în ferma asta decât în cămăruţa mea din Megtive!

Din nou bătu cineva la uşă.

— Iarăşi? şopti Elizabeth. Ar trebui să-i interzici lui Roubilliau să te deranjeze pentru orice fleac!

Christian se ridică în tăcere şi deschise uşa. În cadrul ei, în loc de moş Roubilliau, se arătă o femeie în costum de schi, foarte blondă, foarte subţire, cu un surâs roşu pe faţa bronzată. Riduri fine îi înconjurau ochii. Elizabeth o recunoscu de la prima vedere: luase prânzul împreună cu bărbatul ei şi cu Christian, la „Două capre sălbatice”!

— Françoisel exclamă Christian. Ce surpriză plăcută! Intră, te rog!

O tutuia! Elizabeth se miră şi, instinctiv, intră în defensivă. Vizitatoarea păşi în cameră, păru că ezită la vederea tinerei şi murmură cu un aer încurcat:

— Sper că nu te deranjez!

— Câtuşi de puţin!

— E grozav de practic de venit la tine când cobori pe pârtia de la Rochebrune!…

Christian o conduse spre Elizabeth:

— Ţi-o prezint pe una dintre prietenele mele: domnişoara Elizabeth Mazalaique, doamna Françoise Renard…

Îşi strânseră mâinile. Françoise zâmbea. Elizabeth ţinea gura strânsă, cu bărbia ridicată în sus.

— V-am văzut undeva, domnişoară, căută Françoise în amintire. Dar unde? Ah, da, la pensiunea aceea unde ne-a dus Christian într-o zi

— La hotelul „Două capre sălbatice”, sublinie Elizabeth cu răceală.

— Aşa este! Am mâncat minunat în stil rusesc!

Se întoarse în jurul ei cu o încetineală unduitoare, îşi plimbă privirile pe toţi pereţii şi susură bătând din pleoape:

— Câte schimbări în trei zile! Ultima oară când am fost aici mă întrebam cu îngrijorare ce-o să iasă din toată harababura care era. Şi poftim! Ai lucrat de minune,

Christian.

— Nu-i aşa că a ieşit bine? întrebă el pe un ton vesel care o exasperă pe Elizabeth.

Françoise încruntă sprâncenele şi clătină moale din cap, ca epuizată de violenţa impresiilor sale artistice:

— E mai mult decât bine, dragule! Sunt literalmente entuziasmată. Scrinul ăsta… îl privesc şi el îmi spune toată povestea lui. Şi aceste obiecte de cult savoiarde, de deasupra patului! Numai ţie îţi putea veni o asemenea idee! Totul, aici, aduce a ţară şi a virtute!

— În sfârşit, cineva care mă înţelege! spuse Christian cu un râs care-i ridica pomeţii obrajilor.

Françoise se aşeză pe marginea patului, îşi umflă pieptul şi scoase un suspin preţios:

— Ah, cabana mea mică şi nouă o să mi se pară cu totul insipidă acum! Dacă aş fi putut prevedea, ar fi trebuit mai degrabă să cumpăr o fermă veche, de felul ăsteia de aici pe care s-o fi amenajat tu după gustul tău.

— Ţi-am propus asta, remarcă Christian.

— Ţii minte, Georges n-a vrut. Ţine prea mult la confortul lui. Dar se poate muri de plictiseală în confort, nu sunteţi de părerea mea, domnişoară?

Elizabeth nu ştiu ce să răspundă. În prezenţa acestei femei elegante pierdea şi ce-i mai rămăsese ca siguranţă de sine şi redevenea o tinerică ursuză şineândemânatică. Christian ar fi trebuit s-o conducă pe intrusă la uşă, dar el părea încântat s-o primească în casa lui.

— Şi botezul casei, reluă ea, când îl organizezi?

— Vinerea viitoare!

— Bravo! O să aranjăm un mic supeu cu lumânări! O să fie adorabil! Sper că o să fiţi liberă în seara aceea, domnişoară!

— Nu! răspunse ferm Elizabeth.

— T-Ce păcat! exclamă Françoise. Ai auzit-o, Christian? Tu trebuie s-o convingi, dragul meu.

— Desigur, desigur, mormăi el luând-o-pe Elizabeth de mână. O să aranjeze ea ca să vină pentru câteva

clipe…

Elizabeth se degajă:

— Ştii bine că e imposibil.**

— Pe cine o să inviţi? reluă Françoise.

— Ei bine… toată gaşca!

Françoise făcu o mutră înspăimântată.

— Eşti nebun! Ar fi prea multă lume! Ne-am simţi mult mai în largul nostru numai între intimi! Stai puţin…

Îşi apucă delicat rădăcina nasului cu două degete, ca pentru a se putea concentra mai bine, şi anunţă cu o voce cântătoare: „Suzy, Madelainc şi Bob, evident!

— Evident! aprobă Christian.

— Tânărul Saulnier…

— Da.

— Guy şi Jean-Marc…

— Dacă vrei tu!

— Şi pe urmă cele două fete încântătoare care au tras la „Mont d'Arbois”! Cum le cheamă?

— Coletţe Fabre şi Eveline Delamure.

— Asta e!… Dacă bărbatul meu ar fi aici, ţi-aş cere s-o inviţi pentru el pe blonda aceea vaporoasă care-i laic respiraţia de cum o vede!…

— Când se întoarce Georges?

— De unde vrei să ştiu? în lot cazul, nu înainte de cincisprezece zile, presupun…

— Atunci, o tăiem de pe listă pe blonda vaporoasă?

— O tăiem, repetă Françoise cu un râs cristalin.

— Cât despre bărbaţi, trebuie să-l invit pentru tine pe frumosul ăla austriac, al cărui nume nu-l rostesc ca să nu te compromit.

Ochii lui Françoise se aprinseră. Întinse o gură flămândă:

— Ai face tu asta pentru mine, Christian?

— Fără să stau nicio clipă pe gânduri!

— Ei bine, accept, spuse ea dând o palmă colţului divanului.

Aceste cuvinte dovedeau o asemenea familiaritate

între cei doi interlocutori, încât Elizabeth fu dezorientată. Nume necunoscute se încrucişau peste capul ei. Eliminată din conversaţie, se mira de numărul de persoane care umpleau viaţa lui Christian, în timp ce ea credea că persoana ci ocupă un loc preponderent. Deodată, avu senzaţia că era în plus în camera aceea. Totuşi, nu voia să plece. Femeia aceea trebuie să plece prima. Într-adevăr, după ce puseră la punct ultimele detalii ale petrecerii, Françoise se minună de cât de repede trecuse timpul, îşi scutură pletele blonde, îşi luă mănuşile cu un deget şi se ridică:

— Trebuie să fug, dragule. Am întâlnire la „Izba” cu Pauline.

— E încă la Megève, individa aia?

— Da, bărbatul ci şi-a rupt peroneul coborând cu sania, alaltăieri. E’un întreg roman! O să-ţi povestesc altă dată. La revedere, domnişoară.

Elizabeth privi cu uşurare cum se îndepărtează acel sol al unei lumi în care că nu va intra niciodată.

Christian o conduse pe Françoise până la uşă. În prag, că se opri şi adăugă pe un ton confidenţial:

— De fapt, Christian, sper că n-ai prea multe necazuri cu ţăranii tăi?

— Nici gând. Moş Roubilliau se plânge puţin, de formă. Dar am să-l fac eu să aibă răbdare.

— În tot cazul, dacă eşti strâmtorat în clipa asta, spune-mi. Găsim noi o soluţie…

— Eşti o bomboană! zise el sărutându-i mâna.

După plecarea ei, Christian întoarse spre Elizabeth o faţă senină. Nu băgase oare de seamă că fusese şocată de primirea prea amabilă pe care i-o făcuse Françoisei? vru să o ia pe fală din nou în braţe, dar că se trase înapoi atât de repede încât se lovi cu cotul de scrin. Această durere o înfurie şi mai tare.

— Ce-i cu tine? întrebă el.

— Nimic.

— Ba da! E de ajuns să mă uit la tine ca să ştiu că

eşti furioasă!

— Nu-mi place femeia asta, Christian.

El. dădu capul pe spate şi ochii, dinţii îi străluciră:

— Françoise? Ia te uită! Nu cumva eşti geloasă pe ea?

Cu spatele sprijinit de perete, îi aruncă o privire de foc:

— Ba da, Christian.

— E caraghios! exclamă ei. Haide, Elizabeth, mai degrabă ar trebui ca să fie geloasă pe tine.

— Pentru ce?

— Pentru că Françoise şi cu mine ne cunoaştem de opt ani, pentru că e cea mai bună prietenă a mea şi pentru că, acum că te-am întâlnit pe tine, o neglijez din ce în ce mai mult.

— Nu mi-ai spus că a mai fost în camera asta!

— Nu m-am gândit că-i necesar!

— Cum ai cunoscut-o?

— Prin nişte prieteni comuni.

— La Mcgève?

— Nu, la Cannes. Georges şi Françoise au o proprietate minunată în sud. Prima dată am fost acolo la un cocteil cu un camarad. Apoi, am revenit adeseori invitat de ei.

— Deseori?

— Da, foarte des. Sunt nişte oameni încântători. Nicăieri în altă parte n-am întâlnit ospitalitate atât de completă, de delicată.

— Şi ai să te duci acolo şi anul acesta?

— De Paşte, probabil.

Ea se îngrozi.

— Cum aşa, de Paşte?

— Ei bine, da! Colegiul meu se închide pentru cincisprezece zile. Tu însăţi la sfârşitul sezonului de iarnă o să pleci la Paris cu părinţii tăi. Ce vrei să fac singur, aici, la Mcgeve, în noroiul dezgheţului?

— E adevărat, murmură plecând capul.

Ideea despărţirii o copleşea. Deodată, ridică fruntea şi spuse cu un accent de disperare:

— Ah, Christian, chiar ţii să organizezi recepţia aia, vineri?

— Sigur, de ce nu?

— Toţi oamenii ăia care or să vină aici, la noi…

El îi prinse tâmplele între mâini:

— Elizabeth, fetiţa mea, cât eşti de sălbatică! Trebuie să vii şi tu vineri. Am să vin să te aştept, începând de la miezul nopţii, în spatele hotelului. O să ieşi pe portiţă. Vom primi prietenii împreună. Apoi, o să te conduc acasă, la ce oră o să vrei tu…

Degetele lui Christian alergau prin părul ci, îl ridicau, îl ciufuleau în joacă, iar ca continua să-l privească cu o încăpăţânare dureroasă:

— Nu, Christian, n-am să vin.

— Greşeşti. Prin încăpăţânarea ta complici totul. N-o să fii niciodată fericită cu un caracter ca ăsta! Lasă-mă să te învăţ să trăieşti cu simplitate, în bucurie…

Două braţe se încingeau în jurul ei. Doborâtă de tristeţe, suspină:

— Ai fără îndoială dreptate, dar nu pot face nimic. Vreau să fiu sigură că eşti numai al meu…

— Dar sunt numai al tău, draga mea, zise el aplecându-se asupra ci s-o sărute. Numai al tău şi mă mir şi cu de asta. Ştii că mi se întâmplă pentru prima oară aşa ceva?

Când o simţi că tremură şi se topeşte sub sărutarea lui, se îndreptă şi o întrebă:

— Atunci, Elizabeth, le-ai hotărât, vii?

— Nu.

Şi, din nou, îi întinse byzele să fie sărutate.

— 8.

Deodată, se făcu un mare gol în casă: Cecile, Gloria şi domnişoara Piculevain luau trenul de scară spre Paris. Elizabeth îşi întovărăşi prietenele, în maşină, până la gara din Sallanches, schimbă cu ele promisiuni să-şi

scrie, să se revadă şi se întoarse la hotel, întristată de spectacolul şirului de vagoane cu ferestre luminate care se înfundau zgomotos în noapte. Alţi clienţi, de mai mică importanţă, îşi eliberaseră camerele în ajun. Sezonul se apropia de sfârşit. Calendarul manifestărilor sportive se încheiase pe 2 martie, cu o „cursă a veteranilor”. La baza pantelor crusta albă se păta, se înmuia la soare, lăsând să se vadă insuliţe de iarbă deasă. Pe pârtii chiar, pe alocuri, ţăranii presărau largi urme de cenuşă ca să grăbească topirea zăpezii care le acoperea pământurile. Străzile şalului erau nişte drumuri de noroi galben, pe care câteva sănii se aventurau încă, zgâriind pământul eu tălpicile lor. În curând, scăpaţi de podoabele de zurgălăi, aceiaşi cai care serviseră la transportul unei clientele elegante, aveau să aştepte în grajdurile lor momentul în care vor începe transportul gunoiului spre câmpuri. Toate streşinile plângeau, sub un cer *4 c* un albastru intens. Uneori, câte o plată de zăpadă, aluneca de pe vreun acoperiş şi se prăbuşea cu zgomot. Totuşi, telefericul îşi primea în continuare încărcăturile de călători, care, din primăvara precoce a văii, urcau spre iarna pe sfârşite a vârfurilor. Pe înălţimile de la Rochebrunc, sportivii, beţi de lumină, făceau, cu cămăşile descheiate, ultimele coborâri ale vacanţei. Elizabeth se gândi să li se alăture, vineri după prânz, dar mama ei îi ceru să rămână la hotel, în timp ce ea avea să se ducă să ia ceaiul împreună cu doamna Monastier, la Megeve. Timpul întărise simpatia lor reciprocă şi această ieşire părea că le amuză atât pe una cât şi pe cealaltă. Cât despre Elizabeth, avea în realitate atât de puţin chef să schieze în ziua aceea, încât era aproape fericită că nu-şi va putea ţine promisiunea pe care şi-o făcuse de a merge la Rochebrune. În starea de spirit în care se afla era mai bine să nu încerce să se distreze. O obseda o idee: în seara aceasta fusese fixat botezul locuinţei de la fermă. Deoarece refuzase categoric să participe la petrecere, nu voise nici să-l ajute pe Christian la

pregătiri. Avea să-l vadă mâine, când lotul se va fi terminat, când va fi, din nou, numai al ei. Până atunci, urma o perioadă moartă în existenţa lor comună. „Ce prostie, Dumnezeule! De ce nu a decomandat petrecerea aia? Nu mă mai iubeşte îndeajuns încât să-i dea dracului pe toţi oamenii ăia?”

Holul era pe jumătate gol. Friquctte, moţăia ghemuită sub birou. La ora patru, Amblie şi doamna Monastier părăsiră hotelul. Elizabeth înaintă pe peron ca să le privească cum pleacă, mergând cu un pas vioi, prin noroi, către fada promisiune a unei ceşti cu ceai. Cât de modeste erau plăcerile lor, pe lângă cele pe care le cerca ea de la viaţă! Trebuia oare invidiate persoanele adulte pentru înţelepciunea lor sau plânse pentru uşurătatea grijilor şi bucuriilor? Elizabeth visă pentru o clipă, cu faţa spre drum. Picături de apă cădeau de-pe marginea copertinei pe părul ei. Intră înapoi în hol, puse la locul lui un fotoliu, împinse uşa salonaşului şi îl descoperi pe Patrice Monastier care, aşezat la o fereastră, citea o carte. Imediat, el ridică ochii şi o expresie de fericire i se zugrăvi pe faţă. Fără îndoială, credea că ea venise să-l vadă, că-i căuta compania. Dar că avea nevoie ide singurătate, aşa că, după câteva cuvinte lipsite de importantă, se grăbi să uree în camera ei. Friquette escaladă treptele şi se încolăci la picioarele patului.

Bradul negru se decupa, contra luminii, pe un qer albastru. Tot restul lumii era plin de lumină, dar bradul păstra o provizie de tenebre în crengile lui negre şi oblice. Bătrâneţea, ştiinţa lui erau extraordinare. În faţa lui, Elizabeth regăsea în mod misterios cunoaşterea despre sine însăşi, despre singurătate, despre mândria, despre tinereţea ei. Cu cât se uita mai mult la el, cu atât înţelegea mai bine că locul ei nu era acolo sus, printre acei necunoscuţi pe care îi invitase Christian, dând dovadă de atâta frivolitate. Primii invitaţi nu aveau să vină decât către ora zece. Şi petreccrea când se va termina? în zori, poate! îşi sprijini fruntea de pervazul

geamului. Strălucirea soarelui îi obosea ochii. Dar nu se mişca, nu închidea ochii, încercând să spulbere minutele prin voinţa ci de a sta nemişcată.

Imposibil să doarptă. Întinse mâna şi aprinse lampa de la căpătâi. În lumina care invadă camera, aceleaşi idei îşi continuau drumul prin mintea ei. Christian nu avusese oare dreptate să-i reproşeze sălbăticia? Se putea oare supăra pe el pentru că-şi chemase câţiva prieteni să le arate cum s-a instalat? N-ar fi fost mai fericită printre ei, în seara aceasta, decât singură în patul ei, încercând să-şi închipuie cum decurge o petrecere de la care se exclusese singură? Ora unu dimineaţa. Marea încăpere era plină de lume. Se râdea, se bea, se dansa. Surâsul Françoisci Renard îi vrăjea pe cei din jur. Dintr-un salt, Elizabeth se aşeză pe pernă: „Ce caut eu aici? Sunt stupidă! Trebuie să mă duc acolo! Să fiu cea mai frumoasă, cea mai veselă, cea mai atrăgătoare dintre toate! De cum mă vor vedea, prietenii lui Christian vor înţelege că eu sunt cea pe care o iubeşte. Poate că o să mă prezinte ca pe logodnica lui?” Această supoziţie o ului. Se întrebă cum de fusese cu putinţă să nu-şi dea seama că era indispensabil pentru ca, să participe la acea petrecere. Refipxele de fată sălbatică o încurcau încă în existenţa ei de femeie, împotriva lor trebuia să lupte ca să ajungă la adevărata fericire. „Elizabeth, lasă-mă să te învăţ să trăieşti în simplitate, în bucurie!” Se gândi la mirarea lui Christian când o va vedea apărând şi o explozie de fericire i se produse în suflet. Sărind jos din pat, îşi spălă faţa cu apă rece, se pieptănă şi începu să se machieze. Friquette înălţă capul deasupra pernei şi o urmări pe stăpâna ei cu neîncredere. Ce se mai petrecea acum?

— Tu nu poţi înţelege! îi şopti Elizabeth bătând-o pe spate.

Îşi scoase cei mai frumoşi pantaloni de schi de sub saltea şi, după ce-i îmbrăcă, îşi admiră în oglindă subţirimea taliei. Un pulover roşu cu desene norvegiene,

recent cumpărat de la Lydic, i se mulă pe piept şi-i lumină faţa. Să-şi pună fularul de mătase care era cu un ton mai închis decât puloverul? Da sau nu? îl înnodă neglijent în jurul gâtului şi îşi luă bocancii în mână ca să coboare, scara.

Încă de la primii paşi, regăsi spaima pe care o simţise când se dusese, în prima noapte, să-i deschidă uşa lui Christian. Ca şi atunci, călca cu paşi uşori peste somnul clienţilor. Toţi bocancii hotelului o priveau trecând. Cu şireturile desfăcute, cu gurile căscate, se pregăteau să latre în cor. Şi dacă cineva dădea alarma cu adevărat? îşi văzu părinţii înălţându-se în faţa ei, în halatele lor de casă. Se făceau auzite întrebări teribile. I se strânse inima dureros, „Să QU mă gândesc la asta. Altfel, n-am să am niciodată forţa să continui. Încă zece trepte. Coridorul. Bătrâna pendulă, în tot cazul, o să mă întorc peste două ore, cel mult!” Ajunsă în bucătărie, ridică ochii spre tavan., Nimic nu se mişca. Trei etaje de visuri erau suspendate deasupra capului ei. Îşi puse bocancii şi ieşi în grădină.

Cerul era limpede, semănat cu stele. Elizabeth mergea repede pe drumul spre Glaise, ale cărui făgaşuri de zăpadă noroioasă se întăriseră odată cu frigul nopţii. Deodată, se întoarse. Marele brad negru o urmărea cu ochii. O luă pe o scurtătură ca să lase deoparte satul şi să ajungă mai repede pe drumul spre Lady. Pe măsură ce urca, zăpada devenea mai compactă, mai tare. O surdă luminescenţă emana din această pătură palidă, vălurită până la infinit. Fiecare cocoaşă a solului avea la bază un mic şanţ de azur întunecat. Între cerul înstelat şi pământul alb exista o înţelegere atât de liniştită, încât Elizabeth se simţi susţinută în bucuria ci de aprobarea mută a întregii naturi. În depărtare, pe dreapta, văzu masa obscură a telefericului. Un fir de argint se înfunda în gol. Cabinele se culcaseră, una sus, cealaltă jos. Niciodată nu puteau să se întâlnească. Ferma se afla la capătul lumii. În graba ei de a ajunge, Elizabeth lungea

pasul, răsufla greiu, evita o cotitură a drumului tăind drept prin zăpada moale. Uneori ridica fruntea şi primea toată pulberea firmamentului în ochi. De cât timp mergea astfel? De zece minute? De o jumătate de oră? în peisajul acesta lăptos, escapada ei era ca prelungirea unui vis. Nu-i venea să creadă că o casă adevărată va răsări curând din deşert. Deodată, un acoperiş ascuţit, lustruit, făcut din plăci de gheaţă se ridică din spatele unui taluz, din pulberea de diamant. Ferestre slab luminate se decupau în ţesătura nopţii. Elizabeth se opri, deconcertată: „Acum, asta e! Nu mai pot da înapoi. Trebuie să bat la uşă, să intru în lumina aceasta, să mă prezint tuturor acestor oameni!” O teamă bolnăvicioasă îi muia picioarele. Trebuia să facă un efort ca să continue să înainteze. Muzica unui patefon trecea prin zid. O melodie de dans, la pian, foarte lentă… Lângă uşă, sticle de şampanie erau înfipte în zăpadă. Dopurile lor rotunde străluceau ça nişte lingouri de aur.

Mergând în vârful picioarelor, Elizabeth se apropie de fereastră ca să arunce o privire în interior. Pătratul de geam era aburit la margini şi limpede la mijloc, la înălţimea privirii. O lume confuză se agita în spatele ferestrei. Ici şi colo, ardeau lumânări. Dar cea mai multă lumină venea de la şemineul în care ardea focul. Umbrele invitaţilor îşi spărgeau capul de tavan. Sticle goale zăceau pe jos, printre pahare şi farfurii murdare. Elizabeth o recunoscu pe Françoise Renard, care dansa pe loc, cu mişcări lascive, cu buze pline de promisiuni, având ca partener un atlet blond, probabil, acel domn austriac chemat special pentru ea. Un bărbat chel se învârtea în sunetul muzicii, ţinând în braţe o creatură care rudea, ciufulită, cu bluza deschisă până la buric. Pe divan se tăvăleau două trupuri lipsite de feţe, cu picioarele amestecate: cei patru pantofi formau un buchet negru pe cuvertura din pici de marmotă. În adâncul unui fotoliu, un bărbat cu ochelari, ţinând o femeie pe genunchi, o săruta pe gură fără să-şi tragă

răsuflarea. Râsete nervoase ţâşneau din fundul încăperii, unde o fală în costum de schi şi cu picioarele goale se legăna în faţa unui bărbat vizibil beat care, la intervale regulate, îi atingea sânii cu degetul. Christian circula cu o sticlă în mână printre perechi. Părea mulţumit de el şi de oaspeţi, zâmbea în stânga şi-n dreapta, spunea câteva cuvinte, lurna de băut. Femeile îi aruncau priviri aprinse. El se apropie de un tânăr blond aşezat pe un taburet în faţa şemineului: era micul Saulnier, elevul lui. Băiatul vru să se ridice. Christian îl împiedică şi începu să-i vorbească, de aproape, la ureche. În acelaşi timp, îl mângâia cu mâna pe păr. Micul Saulnier îşi îndoia gâtul, cu o mişcare de mânz docil. Christian umplu un pahar de şampanie, apoi altul. Ciocniră. Patefonul răguşea. Imediat, domnul chel se precipită să-l învârtă. În timp ce el dădea la manivelă, dansatoarea lui, părăsită pentru o clipă, făcu trei piruete, îşi ridică părul la ceafă, ca şi cum ar fi deranjat-o căldura, şi, scoţându-şi bluza, apăru în faţa tuturor cu sânii goi. Avea un piept frumos. Un „ah” de uimire întâmpină acest exhibiţionism. Câţiva aplaudară. Râsul lui Christian făcu să se sculture geamurile. Sări un dop de şampanie. Domnul chel, cu poftele redeşteptate, se năpusti din nou asupra partenerei sale şi o antrenă într-un colţ întunecos, unde încetară să danseze. Siluete treccau prin dreptul ferestrei. Elizabeth se trase înapoi. Desfiinţată de oroare, se îndoi că mai rămăsese în toate minţile. Aceasta era reuniunea intimă la care Christian găsise că e cazul să o invite? Ce figură ar fi făcut ca printre aceste personaje josnice, presupunând că ar fi avut curajul să treacă pragul casei? Ah, cât fusese de naivă când crezuse că prezenţa ci ar fi mărit strălucirea acestei petreceri! Nu era nevoie de ca aici. Privi cerul, atât de calm, cu toate stelele Lui frăţeşti. Frumuseţea nopţii îi umplu inima, s-o spargă. O lacrimă de gheaţă lucea la marginea acoperişului. Cu timiditate, Elizabeth reveni la fereastră. Sunetele unui tangou şi amestecau cu rumoarea

conversaţiilor şi cu zgomotul paşilor pe podea. Feţe roşii. Priviri stupide. Trupurile se căutau, se îmbrăţişau, se frecau într-un simulacru de dans. Aşezată pe divan sub imaginile pioase, Françoise Renard sorbea gura austriacului ei. O femeie stinse o ţigară într-o cupă. O alta, aşezată pe burtă pe o bancă, părea ca moartă, cu părul atârnând. Totul era urât la bărbaţi. Cineva strigă:

— Christian! Ne e sete!

Dumnezeule! Avea să iasă ca să ia sticla de şampanie din zăpadă. O va descoperi. O va întreba ce caută acolo. Va voi s-o arate tovarăşilor lui de petrecere. Înspăimântată, se întoarse cu spatele la casă şi începu să alerge pe drumul care cobora în pantă – abruptă spre şosea. „Am să vin să-l văd mâine, gândi ca şi atunci am să-i spun ce cred despre prietenii lui. O să mă înţeleagă. O să-mi dea dreptate. Trebuie să-mi dea dreptate ca să continui să-l iubesc!” Drumul drept se desfăşura la picioarele ei, interminabil. Pământ şi cer, totul se odihnea. Nu se petrecuse nimic sub stele.

9.

A doua zi dimineaţă, Elizabeth coborî din cameră la ora nouă şi îl găsi pe tatăl ci la oficiu în faţa unor calupuri de unt pe care tocmai le livrase Courtaz.

— Mama nu s-a sculat încă? întrebă ea sărutându-l.

— Nu. De ce întrebi?

— Să-i spui că am urcat la Rochebrune.

— Ei poftim, mormăi el, ce idee caraghioasă! De obicei, nu te duci să schiezi decât după-amiaza.

— Cu soarele ăsta, pârtiile sunt proaste după-amiaza. Numai dimineaţa e adevărata zăpadă de primăvară.

— Bine, bine! De altfel, o să te întâlneşti cu diferiţi clienţi, acolo sus. Domnul şi doamna Sylvestre au plecat acum zece minute. Dacă le grăbeşti, îi prinzi la teleferic!

— Aşa o să şi fac. La revedere, lată…

Fugi să-şi caute schiurile în cotlonul lui Anloinc, le puse pe umăr şi luă direcţia drumului spre Ladv. Noaptea

de insomnie pe care o petrecuse întorcându-se de la fermă nu făcuse decât să-i mărească nerăbdarea. În confuzia în care se zbătea, n-ar fi putut aştepta ora trei ca să-l revadă pe Christian. O cabină urca în cerul albastru. Schiori cu ţinute pestriţe alunecau în jurul staţiei de teleferic. Câţiva copii coborau o pantă pe burtă, aşezaţi pe săniile lor. Una dintre ele se răsturnă şi izbucni o cascadă de râsete. În tot acest timp, Elizabeth nu băga de seamă nimic din lumea însorită care o înconjura. Mai pulernice decât soarele, imagini halucinante îi treccau prin faţa ochilor. Se afla în faţa unei ferestre şi privea, la lumina dubioasă a lumânărilor, mişcându-se cu moliciune figuri de coşmar. La capătul unei cărări înzăpezite apăru, în sfârşit, ferma. Obloanele erau închise. Christian probabil că dormea. Îşi înfipse schiurile în faţa casei, pătrunse în largul coridor de la intrare şi bătu la uşa camerei. O dată, de două ori. Niciun răspuns. Ciocăni mai tare. Se auzi un zgomot confuz în spatele uşii. Se apropiau nişte paşi. Vocea tremurătoare a lui Christian întrebă”:

— Cine-i acolo?

— Eu sunt! murmură ca Deschide!

Christian întredeschise, îi aruncă o privire lui Elizabeth, ieşi în coridor şi închise uşa în spatele lui. Îşi îmbrăcase halatul havan şi îşi înnoda cordonul. Avea pleoapele roşii, ochii obosiţi şi tulburi; o umbră de barbă îi murdărea partea de jos a feţei,.

— Ce se întâmplă, fetiţa mea? Nu te aşteptam decât la ora trei după-amiază.

— Trebuie să-ţi vorbesc imediat.

— Oh, e chiar atât de grav?

— Foarte grav, Christian. Să intrăm în cameră. El dădu din cap:

— Nu, Elizabeth. Nu te pot primi acum.

— Pentru ce?

— Invitaţii au plecat foarte târziu. Totul e cu’ susul în jos. Nu vreau să vezi asta.

— Ceea ce voi vedea în dimineaţa asta nu poate fi mai rău decât ceea ce am văzut noaptea trecută, zise ea cu tristeţe.

— Noaptea trecută?

— Da. Am venit şi m-am uitat pe fereastră. El izbucni în râs:

— Nu mai spune! Dar de ce n-ai intrat?

— Ai fi vrut să intru, să mă amestec cu persoanele alea… persoanele alea îngrozitoare?…

O prinse cu braţul de după talie şi îi şopti, aplecat la urechea ei:

— Biata mea iubită! Ai dreptate. Locul tău nu era printre ei. Am înţeles asta văzându-i bând şi amuzându-se. Tu eşti atât de pură, atât de proaspătă!…

Ea întinse mâna spre clanţa uşii, dar el îi opri gestul şi reluă pe un ton mai ferm:

— Nu, Elizabeth.

— Cum aşa, nu?

— Ţi-am spus că e imposibil.

— Din cauza dezordinii? Dar puţin îmi pasă de dezordine! Dacă ai şti cât de mult am nevoie să fiu lângă tine după noaptea asta îngrozitoare!

Avidă de tandreţe, se ghemui lângă el, se ridica spre faţa lui, îi atingea, cu vârful buzelor, obrajii aspri, bărbia osoasă, gura lui care se deschidea în sfârşit. El o legăna, o ridica de la pământ. O voce gravă răsuna ca un bărzăune, între tâmplele ei:

— Micuţă nebună! Nu te mai gândi la asta. Întoarce-te cuminte acasă. O să revii după-amiază. Şi, atunci, ai să vezi cât de fericiţi vom.fi…

Continuând să vorbească, o conducea încet spre ieşire. Pas cu pas. Cu mâna pe umărul ei. Ca pe moş Roubilliau când venise să-şi ceară banii. Gândul o fulgeră. Ridică ochii spre Christian. Şi, deodată, fără să se gândească, îl împinse, se precipită înapoi şi deschise uşa. Rapiditatea gestului fu atât de mare, încât el abia avu timp s-o apuce de mână. O lovitură de cot în gol.

Puloverul se lungi, se rupse. Elizabeth era în camer. Ochii i se măriră în penumbra caldă. Christian intră pe urmele ci:

— Elizabeth, pleacă!

Avea vocea răguşită. Ea făcu un pas înainte şi se împiedică de o sticlă goală. Alte sticle luceau ca un recif compact, în faţa şemineului. Un miros de vin, de tutun, de parfum stătut. Reflexul auriu al unei aureole pe zid. Veşminte pe un scaun. Palul.

— Pleacă! repetă Christian.

Elizabeth tresări şi toate ideile îi explodară. Pe pernă se odihnea un cap de femeie cu părul blond, cu ochii închişi: Françoise Renard. Dormea. Umărul ei gol ieşea de sub cearşaf. Într-o tăcere teribilă, Elizabeth auzi scârţâind podeaua. Întorcând ochii, îl văzu pe Christian care, cu o mână o chema, îi făcea semn să iasă. Cum ca nu se mişca, se apropie de ca în vârful picioarelor. Ca să n-o trezească pe cealaltă! Furia izbucni. În Elizabeth cu zgomotul unui torent. Tremura, vibra, o lua pe sus. Voia să vorbească şi nu putea. Braţul i se ridică, fără ca ea să-şi dea seama. îl plesni pe Christian, o dată, de două ori, cu atâta putere, încât şocul i se răsfrânse până în omoplat. Christian nu se mişca din loc. Un strigăt uşor se auzi în fundul încăperii. La zgomotul palmei, Françoise Renard deschisese ochii. Aşezată pe pat, încerca să-şi acopere pieptul. Avea sânii în formă de pară. Un colier de perle îi înconjura gâtul. Inele îi străluceau pe degete. Elizabeth ţâşni afară din cameră, traversă culoarul, ieşi în aer liber, la soare, şi începu să fugă împleticindu-se. Cineva alerga în spatele ei. Christian! Cum îndrăznea s-o urmărească? Ea grăbi pasul. Dar gleznele îi slăbeau treptat, picioarele i se împiedicau în gropi. Curând o ajunse, o prinse de mijloc şi se rostogoliră în zăpadă.

Se regăsi culcată pe spate, cu braţele răstignite; cu încheieturile ţintuite la pământ de două mâini puternice ca două cătuşe, îngenuncheat între picioarele lui Elizabeth, Christian apleca asupra ci o faţă de violenţă

veselă pe care i-o mai văzuse în timpul dorinţei. Respira tare cu nările umflate. Mărul lui Adam i se ridică şi cobora sub pielea gâtului prost ras. Neavând putere să se ridice de la pământ, simţea ca pe o-suferinţă dorinţa să muşte, să zgârie, să-şi scuipe toată saliva. El spuse cu o voce gâfâită:

— Idioată mică! Ce-ţi închipui? Femeia asta nu reprezintă nimic pentru mine şi cu un reprezint nimic pentru ea! Are vreo importanţă un culcat, acolo, din când în când?... Sunt momente în care nu pot refuza... Françoise e foarte drăguţă cu mine! Şi apoi, ce vrei? O cunosc de atâta vreme!... Dar între tine şi mine e cu lotul altceva! Pe line te iubesc! Chiar şi acum, când eşti aici sub mine, ca o furie...

Faţa lui Christian cobora spre ea, o acoperea cu căldura lui, cu răsuflarea lui. Ea strânse din dinţi şi dădu din cap, dintr-o parte în alta, cu dezgust. Dar el o urmărea, în joacă, în toate mişcările pe care le făcea. În mai multe rânduri trebui să suporte contactul unei guri stăruitoare pe obraz, pe bărbie, pe gât. Fiecărei sărutări îi răspundea în ea un accent de furie animală. Murdărită, umilită, învinsă, se zbătea în zăpadă. Cât va mai putea lupta astfel? Puterile o lăsau. Închise ochii. Şi, deodată, simţi că e liberă. Christian îi lăsase mâinile şi se ridicase cât era de lung. îl văzu în picioare, cu faţa contractată, cu privirea verde şi fixă. Dintr-un salt, fu şi ea în picioare. El nu se mişca. Porni în fugă pe drumul către Lady.

Christian o urmări din priviri, un lung moment, apoi ridică din umeri şi se întoarse, cu „paşi înceţi, la fermă.

Françoise îl întâmpină cu un hohot de râs. Cu spatele sprijinit de pernă, îşi dădea cu pieptenele prin păr:

— Ei bine, dragul meu, are mână grea puştoaica! încă puţin şi-ţi zbura capul din loc. Sper că i-ai aplicat corecţia cuvenită.

— Nu încă, mormăi el.

— Recunoaşte că nu ţi-a displăcut să fii, pălmuit de ea. Biata fată, cât de îndrăgostită trebuie să fie de tine.

— Da, oftă el, şi asta complică totul.

— De ce? Nu e reciproc?

Christian nu răspunse. Era sincer indignat de felul în care dăduse năvală Elizabeth în camera lui şi se gândeală toate complicaţiile care aveau să decurgă din asta.

— Te tachinez, dragule, reluă Françoise. Dă-mi, te rog, geanta, vrei? Şi deschide obloanele. Numai puţin! Nu văd să mă mâchiez…

El se execută fără să scoată o vorbă. Faţa lui Françoise apăru, îngălbenită, şifonată, în lumina zilei.

— Nu mă privi aşa, trebuie să arăt îngrozitor! exclamă ea.

Christian îşi aprinse o ţigară, se aşeză pe un taburet în faţa şemineului, ca să aţâţe focul. Câteva rămurele uscate se aprinseră. Puse doi butuci pe grămada de jar şi întoarse capul. Françoise îşi dădea cu rimel pe gene, Cu o periuţă mică. În acest exerciţiu delicat trăsăturile i se lungeau, gura i se deschidea ovală şi avea ochi de orb.

— Ai avut-o virgină? întrebă ea dintr-odată.

El ezită o secundă, apoi răspunse:

— Da. De ce întrebi?

— E pasionant! Povesteşte-mi:

— N-am nimic de povestit.

— Ba da! Sunt sigură că e minunat, pentru un bărbat ca tine, să formezi o fetiţă, să o trezeşti la viaţă… E docilă? Se descurcă…?

Lemnele ardeau şi trosneau. Françoise îşi pusese la loc periuţa şi-şi dădea cu ruj pe buze. Christian oftă:

— Izbuteşte să mă surprindă de fiecare dată.

— Vicioasă?

— Nu.

— Şi asta te excită la ea?

— Poate. Cu ea, am impresia că ţin în braţe tot ce respiră, tot ce trăieşte pe lume…

— Ai de gând să-i trânteşti un copil?
— Ce-ţi trece prin cap!
— Nici s-o ieilie nevastă?
— Nici vorbă!
— Ah, mă linişteşti. Te vedeam atât de ambalat!… De fapt, probabil că mă blestemi că am rămas cu tine în noaptea asta.
— Ei bine, nu, răspunse Christian. La urma urmei, e mai bine aşa. Era timpul să înţeleagă, să se obişnuiască, să accepte să mă iubească aşa cum sunt…
— Iubăreţ, amoral, infidel?
— Exact!
— Ai dreptate. Nu câştigi nimic lăsând o fetiţă să-şi facă iluzii. Deci, niciun regret în privinţa asta. Dar în cealaltă privinţă?
— În cealaltă privinţă?
— Da, n-a fost prea neplăcut, tu şi cu mine, în patul accsia. Ai şi uitat?
El se forţă să râdă:
— Oh, ba da, îmi amintesc!
— Şi faci comparaţii?
— Eşti o proastă!
— Nu te întreb ce preferi, pentru că ai minţi. Întoarcc-te, vreau să mă scol…
Christian be apropie de fereastră. În faţa ochilor lui, o pantă de zăpadă şi imensitatea cerului albastru deasupra ei. Se întinse. Gândurile i se îndreptau spre Elizabeth Pentru că era pe cale să-i scape i se părea de două ori mai de dorit ea înainte. O mobilă rară, pe care un imbecil avea să i-o sufle într-o bună z, i, Nu-i plăcea să se despartă de obiectele, de fiinţele pe care le alesese ca găi împodobească viaţa. Cum s-o convingă pe puştoaica asta revoltată că trebuia să se întoarcă la el?
— Faci o mutră i… râse Françoise punându-i mâna pe umăr.
Se îmbrăcase. O rază de soare incendia conturul părului ci blond. Buzele ei, proaspăt vopsite, aveau un

parfum de fructe. O respiră, îi atinse tâmpla cu o sărutare şi mormăi:

— Povestea-i grotescă! Să nu mai vorbim despre ea!

— Ba da, să vorbim! Greşeşti că îţi faci griji, Chris. O s-o regăseşti pe fetiţa ta sălbatică. Şi, chiar dacă n-o regăseşti, nu-i mare lucru! mai sunt şi altele. Peste cincisprezece zile plecăm la Cannes. Acolo îţi jur că o să ai cu ce să te distrezi! Dacă trebuie, voi fi ca o mamă pentru tine!

— Îmi placi mai mult în alt rol, rânji el sărutându-i vârful degetelor.

— Ia te uită! Şi dacă n-aş mai vrea?... Dacă m-aş supăra şi eu că mă înşeli?... Dacă ţi-aş da şi cu o palmă?...

Ridică mâna ca pentru a-l plesni şi, cu o mişcare suplă, îl mângâie pe obraz. Se lăsă în voia ei, îngândurat, cu ochii în pământ.

— Mâncăm împreună, dragule? întrebă ea.

— Nu, mulţumesc.

— Atunci, vino la cină.

— Poate.

— O să fim singuri. Pe diseară! Şi încă o dală bravo pentru cum te-ai instalat! E atât de plăcută atmosfera asta de fermă savoiardă. Ieri, Suzy şi Jean-Marc rămăseseră cu gurile căscate!...

După plecarea ei, se rase, se spălă la chiuvetă, se îmbrăcă îngrijit şi ieşi în prag. Schiurite lui Elizabeth rămăseseră înfipte în zăpadă, în faţa casei.

Trecând de la o masă la alta, Elizabeth planta în vaze, cu un gest maşinal, câte trei garoafe şi câte două fire de asparagus. Cândse în torsese de la fermă trebuise să suporte reproşurile mamei sale, care nu era de acord că urcase la Rochebrune, în loc să meargă, ca în fiecare sâmbătă, să cumpere flori proaspete din sat. În lipsa ei, fusese trimis la florar Antoine. Adusese marfă de mâna a doua. Elizabeth privea aceste petale roz, dantelate, ofilite şi gândea că au un aer de bătrâne cochete. Totuşi

existau unii cărora asta le plăcea: garoafe semiveştejite şi femei coapte şi uşuratice! Puse la loc o vază”, atât de brusc, încât săriră stropi de apă pe faţa de masă. Îi tremurau mâinile. O durea stomacul de furie. Nu mai rămăsese decât o masă de împodobit, lângă vitrina cea mare. În timp ce pregătea buchetul, aruncă o privire pe geam şi puterile q părăsiră: Christian venea spre hotel pe drumul dinspre Glaisc. În costum negru şi cu fularul roşu la gât. Ducea douăj) crcchi de schiuri pe umăr: pe ale lui şi pe cele ale lui Elizabeth. Fără să se gândească câtuşi de puţin la consecinţe, se precipită afară din sala’ de mese, traversă holul în fugă, se lovi de un client, se scuză în pripă şi ieşi pe peron în clipa în care Christian punea piciorul pe prima treaptă.

— Ce cauţi aici? îl întrebă ca eu voce gâtuită.

— Ţi-am adus schiurile, răspunse el calm. După cum vezi, le-am pus acolo, lângă zid.

— Pleacă imediat.

— Nu înainte de a fi mâncat de prânz, Elizabeth!

Urca spre ea, încetişor. Ea îl privi drept în ochi şi murmură:

— Inutil să insişti. N-ai să intri!

El se opri, cu braţele atârnând, cu un surâs maliţios pe buze: – O să mă împiedici tu?

— Da.

— De faţă cu toată lumea?

— De faţă cu toată lumea, ţi-o jur! De faţă cu părinţii mei! Am să strig, dacă trebuie!… Totul mi-este indiferent!… Pleacă!…

Christian înălţă capul. Ochii i se întristară. Oftă:

— Ei bine, adio, Elizabeth. N-am să-ţi forţez uşa. Dar ai să regreţi că nu m-ai primit. O să regreţi, pentru că încă mă iubeşti, fără s-o ştii. „Crezi că mă urăşti şi de fapt mă iubeşti. Toată viaţa ta o să mă iubeşti…

Coborî o treaptă, două trepte, cu spatele, fără s-o slăbească din priviri, ca pentru a o hipnotiza, apoi îi întoarse spatele şi se îndreptă cu hotărâre spre şosea.

Elizabeth rămase câteva secunde lipsită de orice simţământ. O mira propria ei victorie. Un fular roşu se îndepărta pe zăpadă. Deodată, îşi duse mâinile la gât. N-avea aer. Lacrimile o înecau. Ca să se liniştească, făcu înconjurul hotelului, respirând adânc la fiecare pas. Când se întoarse în hol, mama ci, care vorbea cu nişte clienţi, o opri în trecere:

— Elizabeth, te căutam! Vrei să le spui acestor domni pe ce pârtie să o ia ca să coboare de la Mont d'Arbois la Sainte-Gervais?

Elizabeth dădu explicaţiile care i se cereau, dar i se părea că vocea îi suna departe, ca un ecou. Scena pe care o avusese cu Christian pe scările hotelului nu atrăsese nimănui atenţia. Am6 – lic era probabil ocupată la oficiu, în timp ce fata ci trăia unul dintre momentele cel mai grele din viaţa ei. Pierre examina nişte ouă, în pivniţă. Clienţii aşteptau cu nerăbdare ora sacră a dejunului. În indiferenţa unanimă, disperarea Elizabethei se revărsa fără să întâlnească un obstacol în calc. Leontinc veni s-o caute pe Amelie din partea bucătarului-şef. Câţiva sportivi sosiră surescitaţi, zgomotoşi şi râzând. Toţi erau arşi de soare pe nas. Doamna Monastier se întoarse de la plimbare cu faţa animată, cu haina pe braţ şi se apropie de fală:

— Ce căldură! Dacă mai ţine vremea bună, toată zăpada se va topi în curând.

— Nu-i chiar aşa, doamnă, spuse Elizabeth pe un ton evaziv. O să mai ningă cu siguranţă şi o să se poată schia până la sfârşitul lunii.

— O doresc pentru dumneata! Mama dumitale mi-a zis că eşti o adevărată campioană!

Elizabeth se forţă să surâdă. Această conversaţie o plictisca, dar trebuia s-o suporte, din politeţe.

— Oh, dacă o ascultaţi pe mama!… După ea, fac praf toată Uimea de pe pârtie!… Şi, totuşi, abia dacă m-a văzut făcând o coborâre anul ăsta!…

— E atât de ocupată! spuse doamna Monastier

lăsându-se să cadă într-un fotoliu. Munceşte, prea mult. Sper că o să se odihnească la terminarea sezonului. Ştii că o găsesc încântătoare pe mama dumitale? Am devenit bune prietene!

Doamna Monastier îşi dăduse drumul. Nu mai exista niciun mijloc de a. scăpa de ea.

— I-am spus mameidumitale că vreau neapărat să vă invit la mine, la Saint-Germain, când o să vă întoarceţi la Paris, continuă ea.

— Cu, plăcere, doamnă.

— Cunoşti Saint-Germain?

— Nu.

— E un locşor minunat, bătrânesc, înconjurat de o pădure de vis.

Elizabeth avu o clipă de slăbiciune. Femeie aceasta care-i vorbea afectuos, ca unei adevărate tinere, femeia aceasta care o credea inocent –, lipsită de griji… Mai existau, deci, oameni delicaţi şi simpatici pe lumea asta! Uşa turnantă se auzi învârtindu-se. Să se fi întors Christian? Nu! Slavă Domnului! O clientă intră, cu faţa opărită de soare, cu ochii albaştri şi cu bucăţi de zăpadă murdară pe tocurile pantofilor.

— Mă întreb ce face Patrice, reluă doamna Monastier. De câteva zile, zace în pat până la ore imposibile!

Elizabeth abia dacă o auzea, dar murmură:

— Poate că lucrează…

— Mă îndoiesc! în ultimul timp era foarte surescitat de un proiect de concert. Apoi a renunţat, dintr-odată. Mi-ar plăcea să fie mai perseverent când arc câte o idee, să aibă mai mult curaj, mai multă ambiţie!…

— Da, da, murmură Elizabeth.

Ar fi vrut să nu-şi mai amintească de nimic. Dar, mereu, gândurile i se întorceau la mângâierile lui Christian. Şi-l imagina sărutând-o la fel pe Françoise, dezbrăcând-o, răsturnând-o, goală, pe pat.

— Sunt bucuroasă că eşti de părerea mea, îi zâmbi

doamna Monastier. Îţi place cum cântă la pian?…

— Foarte mult, doamnă.

— Mai ales când improvizează, nu-i aşa?

— Da… când improvizează e nemaipomenit…

Două trupuri palide, înlănţuite în umbră. Cum de putea Christian să guste lângă alta plăcerea pe care numai ea se credea în stare să i-o dăruiască? De, cale ori o înşelase oare cu vechea lui amantă?

— E foarte înzestrat pentru compoziţie, dar nu vrea să înţeleagă asta, reluă doamna Monastier.

— Da, o aprobă Elizabeth, când i se vorbeşte despre talentul lui, nici nu mai ascultă.

Încerca să-şi amintească toate după-amiezile în care Christian pretinsesc că e ocupat. Făcea socoteala minciunilor lui.

— I-ai spus vreodată că arc talent? întrebă doamna Monastier.

— Desigur, doamnă.

— Ei bine, atunci îţi jur că a înţeles. Cât de fericit trebuie să fi fost!

Elizabeth se scutură de dezgust. Acest bărbat, deci, venise la ea, se culcase peste ca, după ce posedase altă femeie. Pusă în faţa evidenţei, se simţea batjocorită interior şi scuipată.

Faţa doamnei Monastier se ilumină de un surâs maliţios:

— În sfârşit, iată-l! La ora asta te scoli tu, Patriee?

— M-am sculat mai demult, răspunse sărutându-şi mama. Am frunzărit o carte…

— Pe o vreme ca asta? E o crimă! Eu am umblat, am stat la soare şi mi-am făcut poftă de mâncare!

El îi strânse mâna Elizabethei şi mormăi:

— Ai dreptate, mamă. Dar ce. vrei? Nu sunt făcut pentru sporturile de iarnă…

— Şi, totuşi, îţi place zăpada!

— Dar zăpada nu mă place pe mine!

— Auzi ce idee caraghioasă! Acum, că eşti cu lotul

restabilit, ar trebui să iei nişte lecţii de schi, nu-i aşa, Elizabeth!?

— Desigur, doamnă…

— Ah, ce bine mi-ar mai sta, zâmbi el. Sunt sigur că n-am niciun fel de aptitudini. Şi apoi, am depăşit şi vârsta!

— La douăzeci şi şase de ani? Glumeşti!

El plecă resemnat capul, dându-şi seama că nimeni nu-I înţelege. Deodată, Elizabeth se auzi singură murmurând:

— Vrei să te învăţ eu, Patrice?

Ridică fruntea şi o flacără de recunoştinţă îi ţâşni din priviri:

— Vorbeşti serios?

Nici ea nu ştia de ce îi făcuse această propunere şi, acum, aproape că regreta că se oferise cu atâta uşurinţă. Dar nu mai putea da înapoi.

— Bineînţeles!

Amélie apăruse de la oficiu şi se întreţinea cu amabilitate cu diferitele grupuri de clienţi.

— Cu Elizabeth ca profesor, accept, rosti Patrice cu veselie.

— Ei bine, am cuvântul tău! îl ameninţă cu degetul doamna Monastier. Pe când prima lecţie?

— Eşti liberă în după-amiaza asta, Elizabeth? o întrebă el.

Ea ezită o clipă, se gândi la vidul absolut al existenţei ci şi răspunse:

— Da, Patrice.

El se bătu cu palma peste frunte:

— Ah, dar n-am schiuri!

— O să-ţi împrumute Antoine o pereche, spuse ea.

Doamna Monastier se întoarse spre Amélie şi trâmbiţă ridicând în sus micul ei nas ascuţit:

— Ai auzit, dragă prietenă? Fiica la o să deschidă o şcoală de schi.

Amélie o privi pe Elizabeth cu insistenţă, râzând:

— E o veste foarte bună.

Léontine deschisese larg uşa. Ca traşi de un curent de aer, clienţii se sculau din fotolii şi se duceau drept în sala de mese inundată de soare. O treime din mese erau goale, dar Elizabeth le împodobise pe toate cu flori. Aşezată la locul ei obişnuit, se pregătea pentru încercarea grea a unui lung dejun. Meniul se compunea din apetitive ruseşti, friptură franţuzească şi desert internaţional. Toată lumea părea mulţumită. Patrice Monastier arunca, din când în când, câte o privire. furişă spre Elizabeth. Dar, pe măsurăfec masa înainta, ea se simţea din ce în ce mai singură şi mai nenorocită. Mirosul mâncării îi întorcea stomacul pe dos. Fără să mai aştepte fructele, urcă în camera ei.

O dată uşa închisă, se prăbuşi cu burta în jos pe pat. Friquette, care o urmărise fără ca ea s-o vadă, se ridică pe picioarele din spate ca s-o lingă pe bărbie. Elizabeth o apucă, o strânse lângă faţă ca să-i mulţumească pentru afecţiunea ei.

— Ah, Friquette, dacă ai şti!... gemu ea.

După Christian nu va mai exista nimeni în viaţa ei. Să dispară, să nu mai vadă nimic, să devină un bulgăre de pământ, un fir de iarbă, o piatră de pe drum. De ce nu se putea oare muri sub greutatea durerii, a ruşinii sau a mâniei? Ce doză de disperare era necesară ca să omori un om? Se sufoca, cu faţa înfundată în pernă. O apă fierbinte îi ţâşnea din ochi. Friquette, înnebunită, lipăia lacrimile stăpânei sale. Deodată, Elizabeth se ridică într-un cot. Cineva bătea la uşă. Vocea lui L6 ontine se auzi, din lumea celor vii:

— Eu sunt, domnişoară. Pot să intru?

Elizabeth se şterse repede la ochi şi pe obraji cu dosul palmei.

— Da, ce s-a întâmplat?

L6 ontine trecu pragul camerei, o descoperi pe Elizabeth ghemuită pe pat şi exclamă:

— Oh, domnişoară, plângeţi?

— Nu-i nimic.

— Vreţi să mă duc s-o chem pe doamna?

Elizabeth se ridică dintr-un salt şi Friquette sări şi ea la pământ:

— Mai ales asta nu, Leontine!

— Bine atunci! Pentru că, iată, vin din partea domnului Patrice Monastier. Vă aştsantă jos în hol.

Elizabeth îşi uitase promisiunea. De la înălţimea zbuciumului ei, coborî la nivelul unei banale obligaţii hoteliere:

— Spune-i că vin imediat.

După plecarea Liontinci, rămase un moment nehotărâtă, ca şi cum ar fi încercat să-şi regăsească locul pe pământ. Apoi, se spălă pe faţă, îşi făcu buzele, îşi puse o pereche de ochelari negri care să-i ascundă ochii înroşiţi de lacrimi şi ieşi din cameră cu Friquette pe urmele ei.

Daipă ce ultimii clienţi părăsiră sala de mese, Amélie îl scoase pe Pierre din oricyj, spunându-şi cu voce joasă:

— Vino repede. Trebuie să-ţi vorbesc.

— Nu ne aşezăm la masă?

— Mai târziu.

Ea îl împinse în camera lor, închise uşa şi, sprijinindu-se cu o mână de marginea patului, declară cu o luminoasă simplitate:

— Ei bine, Pierre, în privinţa Elizabethei, tu ai avut dreptate!

— Aşa? îngăimă el fără să înţeleagă unde voia să ajungă.

— Mi-ai spus că o găseşti ciudată în ultima vreme, nu-i aşa?

— Aşa mi s-a părut…

— Am studiat-o şi eu. E adevărat că e ciudată. Dar ştii de ce e ciudată?

— Nu.

— Pentru că e îndrăgostită.

Pierre încruntă sprânccncic:

„— Îndrăgostită! Ei, asta acum! Şi de cine anume?

Deschizând braţele într-un gest de prezèntare triumfală, Amélie spuse cu încetineală, cântărind fiecare silabă:

— De Patrice Monastier.

Mirarea soţului fu aşa cumsc aşteptase. Un prinţ intra în casa lor. Pierre făcu ochii mari şi şopti incredul:

— Pianistul?

Amélie înclină din cap:

— Exact.

— Eşti sigură?

— Fără nicio îndoială. O cunosc pe Elizabeth. Dacă ai fi văzut-o propunându-i băiatului ăluia să-i dea lecţii de schi!… *

— Să-i dea lecţii de schi?

— Începe în după-amiaza asta. Adineauri au plecat împreună.

— Ei, ca să vezi! mormăi Pierre.

Nu ştia dacă trebuie să se bucure sau să se îngrijoreze de această veste. Ca întotdeauna, în momentele de incertitudine, căută ochii nevestei sale ca să-şi facă o părere. În mod incontestabil, ea era transfigurată de bucurie.

— Şi crezi că e bine? întrebă el.

— Evident, Pierre, e minunat! Un băiat atât de fin, de delicat, atât de cultivat, un artist!…

Cu fiecare epitet, se ridica puţin mai sus în nori.

— Da, aprobă Pierre. Dar, în sfârşit, nu ştii ce gândeşte băiatul. –… Poate că n-are niciun fel de intenţii serioase…

— El? Sunt perfect liniştită! Când e în faţa fetei o soarbe din priviri. Îţi repet că sunt foarte legaţi unul de celălalt… Şi doamna Monastier urmăreşte această idilă cu o bunăvoinţă cu totul semnificativă.

— Ai discutat cu ea despre asta?

— Nu. Dar ne înţelegem cu jumătăţi de cuvinte,

între noi mamele. De altfel, e o femeie remarcabilă; am multe afinităţi cu ea. Orice s-ar spune, şi asta are importanţă…

— Evident! Evident! se bâlbâi Pierre scărpinându-se pe piept.

Mai puţin în largul lui decât nevasta sa în situaţiile romantice, încerca în zadar să şi-o închipuie pe Elizabeth măritată. O tristeţe, o nelinişte surdă îl cuprinseră.

— Totul a venit atât de repede, de neaşteptat, reluă el. Nu-mi vine să cred… Elizabeth e mult prea tânără!…

— Are nouăsprezece ani, îi atrase atenţia Amélie.

— Tocmai!

— Tot atât aveam şi cu când m-ai luat de nevastă, Pierre!

— Da, acceptă el, dar nu se compară cu tine. Îmi amintesc, când am venit să te văd la Chapelle-au-Bois, în băcănia părinţilor tăi, când am început să-ţi fac curte… Ah, da!… Tu erai mai femeie decât Elizabeth, mai coaptă…

— Îţi închipui tu asta, spuse ca roşind puţin la amintirea acelei îndepărtate nebunii. Dar te înşeli, Pierre. TEram tânără ca şi Elizabeth, tot atât de neştiutoare şi de nepregătită pentru obligaţiile vieţii conjugale ca şi ea…

El abia asculta această voce familiară care – îi bâzâia la ureche. Un surâs înduioşat îi apăru pe buze. Întors în trecut, era pe calc să ceară mâna nevestei sale.

— Bineînţeles, continuă ca, nimic nu-i încă sigur…

El făcu un salt de douăzeci de ani şi, puţin ameţit, îngăimă:

— Nu… Nimic nu e încă sigur… Dar, dacă tânărul ăsta o cere în căsătorie, crezi că e cazul să acceptăm?

— Fără ezitare. Sunt convinsă (că o să ne facă fata foarte fericită.

— O să plece, o să ne părăsească… şopti el cu melancolie.

— O să fim doi, Pierre. Nu uita că, atunci când te-am

urmat, tala rămas singur!…

Da, asta e adevărat! oftă el.

— În tot Cazul, această discuţie trebuie să rămână între noi, reluă Amélie. Te rog să nu faci vreo aluzie în faţa Elizabethei. Ai risca să strici totul…

Pierre simţi brusc nevoia să-şi sărute nevasta. O găsea tânără, frumoasă, o femeie pe care să o doreşti. Ea simţi un braţ care o prindea de talie, o gură care se aşeza la baza gâtului ei. De multă vreme luase obiceiul să-l considere pe Pierre un infirm. Mirată, înfiorată, îşi sprijini capul de umărul bărbatului ci şi murmură:

— Pierre, spune-mi că eşti mulţumit de această căsătoric.

— Nu atât cât sunt de a noastră, răspunse el sărtftând-o din nou”.

Léonlinc bătu la uşă:

— Doamna e servită.

Trecură în sala de mese. Aşezată în faţa bărbatului ci, Amélie îi aruncă o privire rapidă, se descoperi tânără în ochii lui şi spuse cu vioiciune, despăturindu-şi şervetul:

— Nu ştiu ce mi se întâmplă, dar mi-e o foame!…

Ridicând un schi după altul, Patrice urca panta încet, în trepte. Ajuns în vârf, se propti în beţe ca să-şi recapete suflul. Nu minţise când spusese că n-avea niciun fel de aptitudini pentru acest sport. Chiar şi pentru un debutant, mişcările lui erau de o stângăcie şi de o. necoordonare descurajante. Totuşi, Elizabeth alesese, pentru el, o pantă foarte dulce, mai departe de pârtie, în spatele staţiei de teleferic. Aşezată la câţiva metri deasupra lui, că-şi duse mâna ca o vizieră în faţa ochilor ca să se apere de soare. Dar, privindu-l pe Patrice, se gândea din nou la Christian. Inconştientă, absentă, retrăia falimentul dragostei sale.

— Şi acum ce fac? strigă Patrice.

Readusă la realitate, că-i răspunse maşinal:

— Ţine schiurile paralele! Ai înţeles? îndoaie

genunchii! Apicacă-ţi corpul înainte…

De cinci ori încercase să coboare, de cinci ori căzuse încă din pic care.

— Dă-i drumul! îi strigă ea.

Abia prinse puţină viteză, şi picioarele i se depărtară. Secerând aerul cu beţele, se clătină, căzând rău pe partea stângă.

— Nu face nimic, strigă Elizabeth. Ridică-le. Nu aşa! Amândouă schiurile perpendiculare pe pantă.

El se execută, fără un cuvânt de protest, furios, cu spatele cocoşat, cu hainele pline de cruste albe.

În timp ce se urca la loc, un schior trecu ca o săgeată prin faţa Elizabethei şi se opri cu o cristiană scurtă în faţa micii staţii a telefericului. Stilul acrobatic al acestui necunoscut îi aminti de cel al lui Christian. Reacţionă cu violenţă împotriva amintirii.

— Merge, Patrice? I

— Da, da. De fapt, îmi place mai mult să urc decât să cobor.

Îşi termină urcuşul legănându-se ca o raţă. Ea îl compară cu Christian, care evolua pe zăpadă cu deplină siguranţă. De ce frumuseţea, forţa, eleganţa fuseseră dăruite acestei fiinţe de dispreţuit, în timp ce Patrice, care avea, desigur, mari calităţi morale, era atât de stângaci în mişcări? Era în asta o nedreptate pe care Elizabeth nu şi-o putea explica şi care o irita ca şi cum că ar fi fost indirect, responsabilă.

— Gata? strigă ea din nou. Dă-i drumul!…

El îşi dădu drumul cu curaj, cu capul între umeri, cu beţele în balans.

— E mai bine, îl încurajă ea. Bravo!…

În aceeaşi clipă el întâlni o cocoaşă a terenului, aplecă trupul într-o parte, apoi în cealaltă şi se trezi cu faţa-n zăpadă, cu picioarele depărtate, cu schiurile înfipte în cruce în spatele lui, ca betele unui instrument de tortură. Elizabeth îi veni imediat în ajutor, pentru că, din poziţia în care se afla, el nu se putea ridica singur. În

timp ce-i desfăcea legăturile ca să-i elibereze picioarele, el îşi răsucea gâtul ca s-o privească, având în ochi un amestec de ruşine şi de furie. O «dată ridicat în picioare, apucă schiurile, le înfipse în faţa lui şi spuse cu o voce furioasă:

— Mă întreb ce caut eu aici. Sunt un caraghios, nu?

— Câtuşi de puţin, Patrice. Toţi începătorii cad mai întâi!

— Poate… Numai că… iată… eşti ultima persoană în faţa căreia aş vrea să mă dau în spectacol.

— Ce idee! De ce-ai acceptat atunci ca tocmai eu să te învăţ să schiezi?

El respira greu. Transpiraţia îi curgea pe frunte şi pe faţă. Buza de jos îi tremura. Deodată, spuse:

— Ca să fiu singur cu tine, Elizabeth.

Ascultă această mărturisire cu indiferenţă. Inima şi mintea îi cis-u la fel de amorţite. Cum ca tăcea, el făcu un pas înainte. Elizabeth văzu cum în ochii lui creşte exaltarea ca un val de lumină:

— Da, Elizabeth, reluă el, doream asta atât de tare, înţelegi? Nu puteam continua să te văd mereu numai printre ceilalţi. M-am agăţat de şansa asta… Fără să mă gândesc. Te iubesc, Elizabeth!

Ea nu crezuse că avea să-şi ducă gândul până la capăt.

— Nu, Patrice, murmură plictisită. Îţi închipui că mă iubeşti. Te joci cu cuvintele.

— Ştiu ce zic, Elizabeth. De cum te-am văzut la hotel, am simţit asta. Tu nu-mi dădeai nicio atenţie, iar eu îţi urmăream cele mai mici gesturi, cele mai mici surâsuri. Ieşcai cu alţii şi eu eram nefericit. Te întorceai, îmi adresai câteva cuvinte şi eu eram din nou plin de speranţe. Când am fost împreună la „Mauvais-Pas” am crezut că o să am curajul să-ţi spun că te iubesc. Dar n-am îndrăznit. Te priveam. Erai atât de frumoasă!… Te găseam chiar prea frumoasă pentru mine!… Şi apoi a venit bărbatul acela care te-a invitat lá dans…

Trăsăturile i se aspriră.

— Trase aer în piept şi continuă, pe un ton mai scăzut:

— Ah, Elizabeth, e cu putinţă să nu-ţi dai seama, cât de tare am nevoie de tine?

Stânjenită de insistenţa lui, nu ştia cum să-l respingă fără să-l rănească.

— Patrice, sunt foarte mişcată, dar…

— Aşteaptă, Elizabeth. N-am terminat încă.

O. privi în adâncul ochilor:

— Elizabeth, vrei să fii nevasta mea?

Ea tresări:

— Ce spui?

— Vrei să fii nevasta mea? repetă el apăsat.

Întrebarea aceasta, abătându-se asupra ci într-un moment în care se simţea atât de umilită şi atât de singură, o tulbură profund. Paralizată de emoţie, îi răspunse într-un suflet:

— Nu, Patrice.

— Pentru ce? exclamă el apucându-i amândouă mâinile.

Ea scutură din cap în tăcere.

— Nu mă iubeşti?

— Am multă afecţiune pentru tine, Patrice, dar nu-mi cerc altceva.

— Ştiu de ce mă respingi. Dar greşeşti, Elizabeth… Bărbatul acela nu va putea niciodată să te iubească aşa cum te iubesc cu.

— Care bărbat?

— Cel care te-a invitat la dans la „Mauvais-Pas”, care te-a tutuit în faţa mea, care a luat masa de mai multe ori la hotel împreună cu nişte prieteni, care a venit şi în dimineaţa asta şi pe care l-ai gonit!

— Ea simţi un şoc puternic drept în piept, urmat de un calm mortal, înspăimântător.

— L-ai văzut?

— Eram în balcon. Să nu negi, Elizabeth. Nu-mi

spune nimic despre tine şi despre el, căci am ghicit totul. Nimic, înţelegi? Dar ceea ce trebuie să ştiu neapărat e dacă-l iubeşti şi dacă ai intenţia să te măriţi cu el.

— Nu, spuse ea cu sălbăticie… E cineva… cineva respingător!…

Când pronunţă aceste cuvinte, un nod amar i se puse în gât. Privirea i se pierdu. Se înecă. Deschise guracu o grimasă de sufocare.

— Atunci, se bâlbâi Patrice apucând-o pe după umeri, atunci, Elizabeth, nimic nu-i pierdut!… Am să te ajut să uiţi că a existat un bărbat înaintea mea în viaţa ta. Am prea mare încredere în viitorul nostru ca să mă intereseze trecutul tău! Gândeşte-te bine la ce-ţi propun. Nu mă refuza încă… lasă-mă să sper!

Frântă de hohote de plâns, se depărtă de el, se aşeză în zăpadă, acoperindu-şi faţa cu amândouă mâinile şi şopti:

— Nu, Patrice! Nu! Te rog!… Să rămânem prieteni! … Asta e tot!… Şi acum du-le!…

— Dar nu pot să te las aşa! şopti el cu disperare. Plângi! Şi cu, cu care te iubesc atât, sunt aici, inutil, cu toată dragostea mea!…

— Du-te, repetă ea, fără să-şi ia mâinile de pe faţă.

— Bine, spuse el după o clipă. O să mă întorc la hotel. Şi-ţi jur că nimeni n-o să ştie nimic despre discuţia noastră. Dacă părinţii tăi sau mama mea or să mă întrebe unde eşti, o să le zic că ai vrut să urci la Rochebrune…

Ea îl auzi cum se depărta prin zăpadă. După ce rămase multă vreme nemişcată, zăvorâtă în noaptea roşie a mâinilor ei, prinse, din nou curaj să privească universul. Soarele se înălţase pe cer. Schiori multicolori îşi încrucişau parabolele desenate pe pantele albe. Şi Christian era poate printre ei. „Elizabeth, vrei să fii nevasta mea?” Aceste cuvinte, pe care dorise nebuneşte să le audă de la el, le rostise un altul. Un altul, pe care abia-l cunoştea şi de la care nu voia nimic. Un altul, a

cărui dragoste nu era de ajuns ca s-o facă fericită/Copleşită de această batjocură a sorţii, se ridică cu greu, îşi puse schiurile, îşi luă beţele şi alunecă spre staţia telefericului, care era înconjurată de lume şi unde nimeni nu „o aştepta.

PARTEA A TREIA

Elizabeth deschise ochii şi se miră. I se întâmpla adesea, la deşteptare, să se creadă tot în camera ci scundă de la hotel. În mod inconştient, căută cu ochii în penumbră mobilele familiare, perdelele de creton în culori deschise. Dar privirea ei somnoroasă întâlni o comodă Ludovic al XV-lea cu bronzuri masive, două benzi de brocart verde încadrând o fereastră înaltă şi rama aurită a unui tablou. Friquette nu mai dormea pe jos, pe o pernă, ci în adâncul unui fotoliu larg. Şi, în propriul, ci pat, se găsea un bărbat. „E adevărat, îşi spuse, sunt măritată!” De două luni, de când îşi părăsise părinţii, nu se putea obişnuia cu situaţia aceasta, atât de normală pentru alţii şi atât de ciudată pentru ea. Întorcând capul, văzu trupul mare care se odihnea în stânga ei, pe o parte, beat de uitare, dezvelit până la pântece, cu pijamaua descheiată la piept din cauza căldurii. Această faţă smeadă îi aparţinea, ale ei erau acel braţ care atârna, acea mână inertă cu degete lungi pe jumătate deschise în gol, acea încheietură cu’ vinişoare albastre, acea răsuflare regulată şi acel parfum înţepător. „Într-adevăr, are gene lungi, gândi. Şi baza gâtului e foarte fină. Dar o să-i spun să se tundă mai scurt la ceafă. Cum mai doarme!” Se depărtă, iar el se întinse într-o atitudine de sărilor la înălţime când trece boxa. Avu poftă să-l îmbrăţişeze, dar se abţinu. Dacă nu-l atingea, era şi mai tare al ei. Fără zgomot, se strecură afară din pat, îşi puse halatul şi întredeschise obloanele. Friquelte sări din fotoliu şi se precipită spre stăpâna ci, cu toate scâncetele, toate vânzolelile şi toate strănuturile necesarc pentru a-şi dovedi veselia matinală.

— Şşşt, murmură Elizabeth mângâind-o, o să-l

trezeşti!

Dar Patrice mormăi în somn, îşi înfundă faţa în pernă şi îşi văzu de somn. Era opt şi jumătate dimineaţa. Mergând în vârful picioarelor, Elizabeth ieşi împreună cu Friquette pe culoarul comun denumit aici de toţi „galeria”. Mari stampe cenuşii, aproape şterse, îşi înclinau ramele în calea lor. Baia se afla la capătul acestui drum de imagini pompoase, naive sau libertine. Elizabeth alunecă prin faţa uşii soacrei sale, apoi prin faţa uşii bătrânei doamne Monastier, căreia Patrice încă îi mai spunea Mazi, ca în copilărie. Coborî o treaptă şi pătrunse într-o cameră cu ciment pe jos, largă, foarte luminoasă, având două lavoare cu robinete mobile şi o cadă enormă, înaltă, pe picioare, cu smalţul crăpat şi îngălbenit.

Folosirea anticului boiler cu gaze prezenta unele riscuri, iar în familie se vorbea despre o explozie spectaculoasă care, cu şapte ani în urmă, arsese genele şi sprâncenele lui Mazi. După ce aprinse gazul, deschise robinetul de apă caldă şi aşteptă, curajoasă, reacţia monstrului. Un vuiet premergător alerga de-a lungul ţevilor, serpentina tremură de furie şi, deodată, toate flăcările iadului ţâşniră şuierând în închisoarea lor de tablă. În ciuda violenţei acestui incendiu domestic, în cadă începu să curgă doar un biet firişor de apă călduţă. De zeci de ori luaseră hotărârea să cheme un meseriaş ca să repare instalaţia, dar în familia Monastier cu cât se discuta mai mult despre un proiect, cu atât mai puţin se grăbeau să-l pună în aplicare. S-ar fi zis că efortul depus în comun pentru examinarea unor probleme practice îi dădea fiecăruia iluzia că dorinţele fuseseră îndeplinite.

Elizabeth încuie uşa cu cheia, îşi scoase halatul şi se privi în oglindă. Pielea feţei, a gâtului, a braţelor se albise şi mai tare în ultimele câteva zile. Îşi aminti de îngrijorarea lui Mazi când, la întoarcerea din vacanţă, Patrice i-o prezentase pe logodnica lui: „Ah, Dumnezeule! Din cauza soarelui de munte aveţi tenul

acesta, domnişoară?” Chiar şi acum, bătrâna considera că nepotul ei are o nevastă prea tuciurie şi o sfătuia pe Elizabeth să întrebuinţeze o pomadă care albea pielea şi care, asupra ci per: sonal, avusese un efect foarte bun după sejurul de la Etretat, în 1911. Gândindu-se la evenimentele care îi răsturnaseră de curând existenţa, Elizabeth se mira că fericirea s-a putut naşte atât de repede din disperare. Deşi, la început, respinsese cercrca în căsătorie a lui Patrice, îşi dădu repede seama că explicaţia pe care-o avuseseră îi apropiase mult unul de celălalt. Cum nu-i mai pomenea nimic despre dragostea pe care i-o purta, Elizabeth se simţea tot mai bine în tovărăşia lui. Christian dispăruse din Megève. Fără îndoială că piccasc cu Françoise Renard înainte chiar de începutul vacanţei şcolare de Paşti. Vagile lui îndatoriri de profesor la Colegiul din Hameau nu-l puteau împiedica să urmeze o femeie bogată şi de viaţă. De altfel, Elizabeth era sigură că, dacă ar fi continuat să-l întâlnească pe pârtii, n-ar mai fi fost deloc tulburată. Încrederea, atenţia, respectul cu care o înconjura Patrice o ridicau în propriii săi ochi. Lângă el se simţea purificată, liniştită. El repara răul pe care i-l făcuse Christian, îl ştergea, estompând amintirile dureroase. Fără chinuri, doar printr-o înţeleaptă tandreţe, şi o delicioasă linişte prietenească. Zăpada se topea. Erau din ce în ce mai puţini clienţi la hotel. Dar familia Monastier nu părea grăbită să-şi elibereze camerele. Amélie şi mama lui Patrice ieşeau adesea împreună şi purtau, seara, lungi discuţii în holul pe jumătate gol. Într-o zi, în sfârşit, Patrice îndrăzni s-o ceară din nou pe Elizabeth de soţie. Aceasta se petrecuse pe drumul spre Calvar. Coborau pe cărarea mărginită de statui colorate. Un abur însorit plutea deasupra pantelor acoperite cu iarbă, unde pe alocuri se mai zăreau petice de zăpadă, Elizabeth ridică privirea spre acea faţă. gravă şi imploratoare, convinsă că el va rămâne pentru totdeauna în viaţa ei. Îşi citea salvarea în ochii lui Patrice, numai că

nu putea să-l mintă. Cu riscul de-a strica viitorul amândurora, îi repetase că se înşela în privinţa ci, că nu era demnă de el, că aparţinuse deja altui bărbat. Patrice refuzase s-o asculte: „Să nu-mi mai vorbeşti niciodată despre asta, Elizabeth. Nu vreau să ştiu nimic. Spune-mi, pur şi simplu: da sau nu”. Ce băiat ciudat! Pierdut în visurile lui, era el, oare, în stare să fie gelos? Buzele li se uniseră înainte ca ea să-i fi dat răspunsul. Seara le dădură vestea părinţilor şi bucuria Ameliei, a lui Pierre, a doamnei Monaslier îi întărea convingerea că un noroc extraordinar dăduse peste ea. Înştiinţaţi despre eveniment, rarii clienţi de la „Două capre sălbatice” adăugau felicitărilor adresate personalului şi-pe cele pentru tânăra pereche. Cuprins de o inspiraţie culinară debordantă, bucătarul rus, îşi amână plecarea ca să organizeze prânzul de logodnă, cu borş, *kulibiak* şi cotlete *pojarski*. Începând cu acel banchet, viaţa Elizabethei o luă la galop: familia Monastier părăsi Megeve ca să se reîntoarcă la Saint-Germain, personalul se risipi, Amblie, Pierre şi Elizabeth pregătiră închiderea hotelului. Ca în „fiecare an, urmau să petreacă perioada „dintre sezoane” la Paris. Unchiul Denis reţinuse două camere pentru ei într-un mic hotel de pe strada Lépic, chiar în faţa cafeneleilui. A doua zi după sosire, Elizabeth îl revedea pe Patrice. O lună mai târziu avea să devină nevasta lui. Ea ar fi dorit o ceremonie mai discretă, dar Patrice insistase să se mărite în rochie albă de mireasă, în mijlocul unui mare irumăr de invitaţi.

Ah, intrarea la braţul tatălui ei, în biserica din Saint-Germain-en-Laye, plină de oameni, de muzică şi de flori! O retrăia cu aceeaşi emoţie minunată ca şi atunci. Rochia de satin alb ca floarea de crin fâşâia în jurul ei. Toate privirile o urmăreau în timp ce înainta pe covorul roşu. Frumoasă, invidiată, admirată, mergea spre altar cu aceeaşi credinţă în suflet ca la prima comuniune.

— Boilerul răcni acoperind glasul orgii. Un miros de gaz se răspândi în naos. Robinetul nu mai slobozea apă

decât cu mici sughiţuri. Elizabeth surâse, amintindu-şi de cortegiul din sacristie: familia aliniată pe lângă zid, şi toate acele mâini, mari sau mici, uscate sau umede, pe care trebuia să le strângă în trecere. Bunicul ci venise special de la Chapcile-au-Bois ca să asiste la ceremonie. Printre toate aceste persoane cu tenuri serbede, el impunea prin strălucirea bătrânei sale măşti arămii, lucrată în relief, prin părul alb şi mustaţa de cotoi, căruntă. Amélie purta o fastuoasă pălărie înflorată care se legăna graţios de câte ori îşi clătina capul. Pierre, proaspăt ras, înălţa o bărbie de cuceritor pe deasupra gulerului tare. Clémentine, într-un taior de un albastru ca cerul, lăsa să: i înflorească un surâs pe secundă pe buzele fardate. Iar Denis, la capătul rândului, se plictisea.

După o scurtă călătorie de nuntă la Dinard, tinerii reveniseră la Saint-Germain şi Mazi le cedase cea mai frumoasă cameră a casei. Desigur, Elizabeth ar fi preferat să aibă un interior numai al ci, dar, cum. Patrice nu avea nici avere personală şi nici situaţie, înţelese că trebuia, pentru începutul căsătoriei lor, să se mulţumească să trăiască în familie. De altfel, toată lumea, aici, era plină de atenţii faţă de ea.

Boilerul, ameninţând să explodeze, o obligă să închidă robinetul şi coloana de flăcări se stinse într-un fluierat furios, îmblânzind astfel puterile focului, îşi scoase cămaşa de noapte şi apăru goală, doar cu o verighetă pe deget. Nu încăpea nicio îndoială, era doamna Patrice Mona-Stier şi păşea peste marginea căzii ca să se ghemuiască în apă, cu un fior de plăcere. Sânii i se ridicau puţin, purtaţi de suprafaţa lichidă. Se îngrăşase de la căsătorie sau i se părea numai? îşi săpuni cu voluptate braţele, gâtul, subsuorile, pieptul. Cum de putuse să creadă, înainte, că numai Christian era în stare s-o facă fericită? Cu Patrice descoperça un alt Ici de a iubi şi de a fi fericită. Era atât de timid, încât ea era cea care, de cele mai multe ori, isca şi conducea

îmbrăţişările lor. Stăpână a jocului până la ultimele lui faze, gusta cu atât mai mult plăcerea de a fi dominată la sfârşit. Exprimarea atât de limpede a acestui gând îi aduse sângele în obraji. Era, oare, normal să dea atâta importanţă acestui aspect secret al căsniciei? Lumina caldă de august intra pe fereastră. La Megève, sezonul de vară era în toi. Mulţi turişti, fără îndoială, ca în fiecare an. Amélie şi Pierre îl angajaseră tot pe bucătarul rus. Era, probabil, copleşit de treabă. „Şi eu, care nu le-am scris de o săptămână!” Se ridică să se frece cu o mănuşă de baie. Cineva bătu la uşă. Era Patrice.

— Te-ai sculat deja? îl întrebă ea.

Ieşi din cgdă ca să-i deschidă şi, repede, se băgă la loc în apă. El pătrunse în camera de baie cu un aer stânjenit şi mormăi:

— Bună dimineaţa, iubito!

Apoi se apropie de lavoar să se spele. Deasupra pijamalei în dungi, figura lui era îngreunată de somn. Evita să-şi privească nevasta. Pe ea o distră această pudoare masculină care îl făcea să nu privească în plină lumină ceea ce, în semiîntuneric, căuta cu atâta aviditate.

— Vino aici! îi spuse ea.

O ascultă şi ca îl prinse pe după gât cu braţele şiroind de apă. Sărutarea lor avu un gust de apă călduţă. Elizabeth râdea:

— Cât de urâcios eşti când te scoli din somn! Dacă nu-mi zâmbeşti imediat, te trag de păr în cadă!

— Elizabeth, se bâlbâi el, nu eşti deloc prudentă! Uşa nu-i nici măcar încuiată. Dacă intră cineva?

— Ei şi? Suntem căsătoriţi! Nu ni se poate spune nimic! replică ea sărutându-l din nou.

Când îl simţi pe punctul de a-şi pierde capul, îl respinse:

— Acum, du-te să te razi!

În timp ce se săpunea pe obraji, ea se sprijini în coate pe marginea căzii, ca să-l poată studia mai comod.

Această operaţie, esenţialmente bărbătească, o fascina. Sub mângâierile pămătufului, Patrice devenea un bătrân plin de sănătate, cu o barbă de spumă albă.

— Scoate-ţi bluza de la pijama, îi porunci ea. O s-o uzi. El îi aruncă o privire bănuitoare şi mormăi:

— Nu, nu, merge şi aşa!

— Ţi-o frică să te arăţi cu pieptul gol în faţa mea?

— Câtuşi de puţin.

Dar ea ştia că aşa e. În realitate, el se consideră prost clădii şi se temea să nu bage de seamă şi ea.

— Atunci, ce mai aştepţi? întrebă ea.

El îşi scoase bluza. Evident, era prea slab, cu umerii osoşi, cu piept îngust, dar, în ansamblu, acest trup firav avea eleganţa lui. De fiecare dată când Patrice ridica mâna, Elizabeth îi vedea subsuoara cu păr puţin. Briciul trăgea brazde roz în zăpada de pe bărbie.

— În loc să mă priveşti, ar trebui să te grăbeşti să-ţi termini toaleta, spuse el. Dacă Mazi ajunge în sufragerie înaintea noastră.

O să fie o întreagă dramă!

— Aşa crezi tu! I-am explicat că totul e numai din vina mea! Ne înţelegem atât de bine amândouă…

În ciuda acestei afirmaţii, se şterse repede şi se aşeză în faţa lavoarului ca să-şi termine toaleta.

Mazi nu era în sufragerie când Patrice şi Elizabeth intrară. Aşezată, singură, la masa cea mare, doamna Monastier citea anunţurile mortuare din *Figaro*. Văzându-şi fiul, faţa i se lumină, în fiecare dimineaţă îl aducea din nou pe lume.

— Aţi dormit bine? întrebă ea întinzând obrazul drept lui Patrice, apoi obrazul stâng Elizabethei, făcându-le parte dreaptă.

Şi, fără să aştepte răspunsul, se lansă în comentariile pe care

I le inspirau ştirile mondene din ziar. Pretindea că avusese numeroase relaţii în cercurile cele mai distinse ale capitalei şi că se depărtase voit. de ele atunci când

rămăsese văduvă. Pentru Elizabeth, Parisul era populat cir persoane pe care soacra ci „le pierduse din vedere”.

— Dumnezeule! suspină ca când te gândeşti că doamna de Courbillay îşi mărită fata şi adu asta din ziare! Altă dată, nu trecea săptămână fără să bem o ceaşcă de ceai împreună!

Ceaşca de ceai juca un «rol foarte important în existenţa doamnei Monastier. Şi la Mcgeve, patiseria fusese locul ci predilect. Aici, acasă, în fiecare zi sau aproape în fiecare zi, se ducea, către orele cinci, la una sau la alta dintre prietene. Ea însăşi „primea” de două ori pe lună şi, atunci, în marele salon Ludovic al XV-lea, douăzeci de doamne, fiecare purtând o grădină în miniatură pe cap, sporovăiau, bete de infuzia gălbuie. Elizabeth considera că doamna Monastier era mult mai agitată, mai exuberantă la Saint-Germain decât fusese în vacanţă. Oare prezenţa lui Mazi o întinerea atât? în faţa mamei defunctului ci soţ îşi regăsea purtările de adolescentă şi se supunea, ca o nou-venită, autorităţii superioare care conducea casa.

— Mă întreb ce-o fi făcând Mazi, reluă ca lăsând jos ziarul. Numai de n-ar fi avut iar o criză, ca noaptea trecută, când s-a sufocai! Ar trebui să le duci să baţi la uşă, Patrice!

Dar „tânăra Eulalie” îi linişti pe toţi, aducând cafetiera, ceainicul şi ciocolaliera pe o lavă: doamna avea să vină dintr-o clipă în alta. Era ajutată să se îmbrace. Din epoca ci de splendoare, Mazi păstrase obiceiul de a fi ajutată de către o servitoare când îşi făcea toaleta. „Bătrâna Eulalie”, mama „tinerei”, era cea care, şi astăzi, îşi asuma aceste delicate funcţii, în ciuda celor şaptezeci şi opt de ani ai ci, a cataractei, a amneziilor şi a faptului că îi tremurau mâinile. Nu mai era bună la nimic altceva în casă, dar nici nu se punea problema să se despartă de ca Tot menajul stătea pe umerii fetei sale, „tânăra Eulalie”, care, de altfel, trecuse şi ca de cincizeci de ani. Cu obraji stacojii, cu braţele scurte şi

musculoase, Eulalie aşeză tava grea de argint în mijlocul mesei şi se retrase. Nimeni nu se gândea să se servească în lipsa lui Mazi.

În sfârşit, Mazi apăru – înaltă, superbă, cu tenul colorat, cu profil roman, cu pieptul umflat ca un balon sferic deasupra stomacului strâns în corset. Pe fruntea ei înaltă şi netedă se sprijinea un coc abundent de păr castaniu deschis. Era atât de frumos încât, la întoarcerea din călătoria de nuntă, Elizabeth o felicitase. În public. Dar remarca o indispusese pe bătrână. Puţin mai târziu, Patrice avea să-i dezvăluie nevestei sale că Mazi purta perucă. Din ziua aceea, Elizabeth nu se putea uita la bătrâna doamnă fără să se teamă că o mişcare greşită i-ar putea deplasa podoaba capilară. La sosirea ei, Patrice şi Elizabeth se ridicară. Mazi oferi venerabila prospeţime a obrajilor ci sărutărilor rituale de dimineaţă, se lăsă să cadă pe scaun şi spuse cu un aer vioi:

— Ce mai e nou?

Nu era niciodată nimic nou de spus şi, de altfel, detesta tot ceea ce ar fi putut să-i schimbe obiceiurile. După Patrice, era o minune că acceptase din prima clipă intrarea unei femei tinere în familie. La micul dejun, doamna Monastier şi Mazi îşi beau ceaiul cu o bucaia de lămâie. Elizabeth rămăsese fidelă cafelci cu lapte. Patrice, care avea nevoie să se întărească, primea, în fiecare dimineaţă, un bol de cacao. Doamna Monastier era cea care îi ungea pâinea prăjită cu unt. Vegheat cu gelozie de mama şi de bunica lui, mânca având o expresie de copil distrat.

— La ce te gândeşti, Patrice? îl întrebă Mazi.

Ce întrebare! se gândea la concertul lui, din care nu scrisese decât primele măsuri. Se vorbea despre acesta ca despre o operă care, o dată terminată, avea să-i aducă autorului celebritatea. Pentru subiect, Patrice se inspirase din diferitele aspecte ale zăpezii de la Megeve. De altfel, tema nu avea, în mintea lui nicio importanţă. Nu putea să sufere muzica figurativă şi susţinea că

impresionismul lui Debussy îi dusese pe imitatorii lui într-un impas. Această opinie o supăra pe mama lui, care-şi aminti că avusese oarece succes. cântând *Domnişoara aleasă* într-un salon, în 1920: „Când în jurul capului se va aprinde. aurora…” Elizabethei îi plăcea mult să-l audă pe Patrile vorbind despre arta lui şi regreta că propria ci cultură muzicală era prea săracă pentru a-i permite să ia parte la misterul creaţiei.

— Ceea ce aş vrea, spuse Patrice, ar fi să ducă auditoriul într-o asemenea stare de receptivitate încât» muzica mea să pară expresia propriei lui sensibilităţi şi nu a sensibilităţii mele.

Mazi aprobă legănându-şi masa adipoasă a feţei:

— Eşti pe caleaşca bună, micuţul meu. O să lucrezi în dimineaţa asta?

— Poate… Nu ştiu… Pentru moment, caut încă…

De când se stabilise Elizabeth la Saint-Germain lot căuta astfel, zdrăngănind la pian sau visând cât era ziua de lungă. Mama şi bunica lui înconjurau cu respect această fecundă inactivitate.

După micul dejun, Elizabeth se întoarse cu Pătrime în camera lor. El îşi ajută nevasta să facă patul, apoi se aşeză în faţa mesei ca să răsfoiască o revistă muzicală, în timp ce ca, fără chef, ştergea mobilele de praf. La început fusese nevoită să insiste ca tânăra Eulalic să consimtă să fie scutită de această treabă, dar acum Elizabeth admitea că treburile menajere o plictiseau. Şi cum ar fi putut fi altfel, din moment ce se simţea ca în vizită în această încăpere solemnă, aranjată după gustul lui Mazi? Brocarturile ofilite de pe pereţi, stampele, alcovul cu cadrul ilustrat cu figuri pompeiene, comoda burtoasă, fotoliile cu labe răsucite, mulţimea măsuţelor şi a taburetelor, totul, aici, evoca o bătrâneţe opulentă şi maniacă.

— Nu crezi că am putea totuşi renunţa la câteva mobile ca să le punem pe celelajte în valoare? întrebă Elizabeth.

— Nici să nu le gândeşti! exclamă Patrice. Mazi s-ar înfuria. A ales ce avea mai bun ca să plină la noi în cameră şi a aranjat totul cu atâta dragoste!

— Poate, dar nu ca locuieşte în această cameră. Iar cu, când privesc toată harababura asta, mă apucă jalea.

În loc să protesteze, Patrice se cufundă din nou, prudent, în lectură. Tânăra Eulalic aduse poşta: o scrisoare pentru Elizabeth (Pierre şi Amelie erau neliniştiţi că nu primiseră veşti de la fiica lor de opt zile) şi alta pentru Patrice. El o parcurse cu privirea, o puse pe masă, o luă din nou în mână şi mormăi:

— Ei, asta-i bună! Ştii cine-mi scrie? Charles Brdlillot, un coleg de liceu pe care nu l-am văzut de doi ani. S-a lansat în regia de film şi mă întreabă dacă aş accepta să compun muzica pentru un documentar pe care tocmai l-a turnat în Savoia…

— E minunat! exclamă Elizabeth.

— Se vede că nu-l cunoşti pe Brdtillot! răspunse Patrice. E un lip încântător, dar care nu trăieşte decât ca să-şi dea acre. Un ţicnit, un exaltat…

— Dacă are talent, nu văd de ce te-ar deranja asta, se miră Elizabeth.

— Arc mai ales un tată producător care-l împinge de la spate. Altfel, sunt sigur că n-ar fi în stare de nimic.

— A mai făcut şi alte filme?

— Două scurtmetraje, cred.

— Le-ai văzut?

— Nu…

— Atunci cum poţi spune că n-ar fi în stare de nimic fără tatăl lui? Arată-mi ce-ţi scrie.

Patrice îi întinse scrisoarea. Citi:

„Dragă bătrâne.

Tocmai am terminat un documentar despre bisericile din Savoia, pentru «Cocipa», societatea tatălui meu. O treabă conştiinrioasă despre care, simt simţ o să se vorbească în mediii? tine matografice. Pentru muzică, aş fi putut să mă adresez unor specialişti mai mult sau

mai puţin faimoşi, dar aş prefera un nume nou. De altfel, îţi mărturisesc că sunt mai degrabă strâmtorat. Şi arunci mi-am amintit de tine. Ultima oară când ai venit la noi acasă ai improvizat la pian într-un mod uluitor. Sunt deci convins că ai şti, fără să-ţi baţi prea tare capul, să faci ceva remarcabil pentru filmul meu. Asia ţi-ar aduce ceva bani şi, în caz de succes, alte comenzi. Aştept răspunsul tău cu nerăbdare: bobinele sunt deja la montaj. Ai telefon? Nu ţi-am găsit numărul în carte. Dacă vrei să mă găseşti, sunt acasă în fiecare dimineaţă, iar după-amiaza, la birou – adresa o găseşti pe antettd acestei scrisori. Pe curând, bătrâne, în speranţa unei colaborări amicale şi fructuoase.

Charles Bretillot”.

Elişabeth împături foaia şi i-o dădu înapoi:

— Trebuie să accepţi, Patrice.

El se bâlbâi:

— Să accept? Stai puţin, Elizabeth… am altceva de făcut…

— Concertul tău? Nu lucrezi niciodată la el!

— Mă gândesc la el…

— Ei bine, ai să te gândeşti câteva zile mai puţin şi ai să scrii muzica pentru acest film.

— Muzica de film nu-i treaba mea… Când compui pentru ecran, partitura trebuie să ţină seama de imagine, de decupaj, de minutaj… E oribil să trebuiască să te supui la toate constrângerile astea!

— De unde ştii, Patrice? N-ai încercat niciodată. Poate că, dimpotrivă, or să te stimuleze tocmai dificultăţile pe care le ai de învins…

— Mă îndpiesc…

— Oricum, trebuie să-i răspunzi colegului tău, sări mulţumeşti îşi să-i dai întâlnire ca să-i vezi documentarul.

— Şi după aceea?

— Dacă documentarul e prost, refuzi. Dacă e bun, te apuci de treabă.

Patrice îi aruncă o privire disperată:

— Dar, Elizabeth, îţi repet că n-am să fiu în stare şi că o să mă fac de râs!

Ea dădu din cap şi spuse rar, cu dragoste:

— Îţi iroseşti vremea îndoindu-te de tine, făcându-ţi reproşuri, dându-le la o parte, deşi ai lotul ca să reuşeşti!

— Măcar de-ai avea dreptate! murmură el cu un surâs firav, în sfârşit, să nu mai vorbim despre asta. O să mă gândesc şi peste câteva zile am să-i scriu lui Bretillot.

— Nu! Dacă întârzii prea mult, o să se adreseze altcuiva.

— Aşteaptă cel puţin să discutăm cu mama şi cu Mazi, spuse el încurcat.

— N-avem nevoie de ele ca să luăm deciziile care ne privesc pe noi, replică ca repede. Telefonează-i imediat băiatului…

Surprins de bruscheţea acestei hotărâri, el ezită între dorinţa de a-şi apăra liniştea şi aceea de a se supune unei voinţe mai puternice decât a lui.

— Vino, spuse ca, luându-l de mână.

Ieşind din cameră, îl luă cu ea pe scară, apoi de-a lungul coridorului de la parter, până în bibliotecă. Telefonul se afla acolo, pe o măsuţă mică, vegheat de pereţi întregi de cărţi prăfuite. De la moartea tatălui lui Patrice această încăpere devenise un fel de sanctuar: pe birou se aflau încă ochelarii defunctului, pipa lui din spumă de mare – într-o scrumieră, albumul de timbre” deschis chiar la pagina pe care o privise înainte de a fi răpus de o criză cardiacă. Elizabeth ştia despre el doar că fusese un colecţionar pasionat şi un erudit, că, la puţin timp după ce se căsătorise, se ruinase, făcând comerţ cu lemne, întorcându-se să trăiască, cu nevastă şi copil, lângă mama lui. Autoritatea acesteia, averea ci solidă şi chibzuinţă ei îl scăpaseră, în sfârşit, de orice grijă. În familie se spunea că Patrice îi semăna mult. Lumina soarelui se filtra printre lamelele transperantelor închise. Un miros de tapet mucegăit impregna aerul.

Patrice înaintă spre telefon în vârful picioarelor.

— Ştii cumva ce număr are, Elizabeth?

— Da. Am adus cu mine scrisoarea. Poftim!

— Sigur nu-i acasă la ora asta!

— De unde ştii? încearcă totuşi…

Încercă şi Charles Brétillot îi răspunse personal. Faţa lui Patrice luă o expresie nedefinită. Lipi strâns receptorul de ureche:

— Alo! Tu eşti, bătrâne? Am primit scrisoarea ta… îţi mulţumesc că te-ai gândit la mine… Da, da, în principiu, mă interesează… Dar, înainte de a lua vreo hotărâre, aş vrea să te văd, să-ţi vorbesc…

Patrice o întrebă pe Elizabeth din priviri: asta. era ceea ce trebuia să spună? Ea aprobă dând din cap.

— Când eşti liber? întrebă el.

— Invilă-l să vină aici! îi şopti Elizabeth.

— Poţi să vii la mine la Saint-Germain? reluă el. Alo! … Tp aud prost! Da… La Saint-Germain… Cum ai spus? Ah, preferi să vin eu la Paris? Evident, aşa o să pot vedea şi filmul…

Din nou, căută ochii Elizabethei. Ea era de acord. Îşi drese vocea:

— E-n regulă, am să vin… Ce-ai spus? Lunea viitoare, la trei şi jumătate, la birou?…

Elizabeth murmură:

— Foarte bine.

— Foarte bine, repetă el. Atunci pe luni, bătrâne… Şi eu sper c-o să meargă…

Apoi, punând receptorul în furcă, întrebă:

— Eşti mulţumită?

— Dar tu?

El o luă în braţe:

— Sunt mulţumit mai ales fiindcă o să i-o prezinj pe nevasta mea unui coleg care nu ştie că m-am însurat. Am uitat cu desăvârşire să-i trimit un ferpar!

— Chiar Vrei să te însoţesc, Patrice? îl întrebă ea, mişcată de încrederea pe care i-o dovedea.

El o atinse pe obraz cu o sărutare:

— Sigur! Ce m-aş face fără tine? Nu mă pricep deloc la cinema.

— Eu nici atât.

— Ei, tu! Tu… tu ştii întotdeauna tot! Tii eşti minunată! Rămaseră tăcuţi, înlănţuiţi în faţa biroului pe care o fantomă îşi lăsase pipa. Toată înţelepciunea lumii se revărsa asupra lor din rafturile încărcate cu volume ursuze. După o clipă, Patrice suspină:

— Va trebui să le spunem mamei şi lui Mazi…

— Ce săle. spunem?

— Despre proiectele noastre. Mă duc la ele chiar acum…

— Aşteaptă până la prânz!

2.

— Complimentele mele, spuse Mazi încruntându-şi fruntea sub voluminoasa perucă. Da’ ştiu că acţionezi rapid! Un telefon, şi totul s-a aranjat!

— Încă nu s-a aranjat nimic, răspunse Patrice. Mi-am dat doar o întâlnire.

Cuţitele şi furculiţele lucrară câteva momente pe bucăţile de friptură cenuşie şi tare. Atmosfera era de furtună. Mazi termină de mestecat o îmbucătură de carne şi reluă pe un ton de falsă naivitate:

— Credeam că eşti împotriva muzicii de film!

— Când e vorba de un film obişnuit, de un film de acţiune, replică Patrice. Dar, în cazul ăsta, partitura mea va însoţi un film despre arta religioasă. Am să pot deci, la fiecare pasaj, să dezvolt nişte teme care-mi sunt dragi.

— Deci, te interesează? îl întrebă Mazi.

— Enorm.

Elizabeth îl privea cu uimire. Văzându-l atât de sigur de el, nimeni nu şi-ar fi putut închipui că, numai cu două ore înainte, nu ştia încă ce hotărâre să ia.

— Şi când te duci să-l vezi? se interesă Mazi.

— Lunca viitoare, la trei şi jumătate. O să plecăm imediat după prânz.

— O să plecaţi? întrebă doamna Monastier.

— Da, răspunse ferm Patrice. Elizabeth mă va însoţi.

Privirea lui Mazi se mută lent dinspre nepotul ci spre Elizabeth, care, evident, purta răspunderea pentru această hotărâre.

— E o idee bună! se bucură doamna Monastier. Sunt bucuroasă, Patrice, că reînnozi vechile tale prietenii. Te-ai făcut atât de sălbatic… Trebuie neapărat ca tu şi Elizabeth să începeţi să vă distraţi. Dacă vreţi să invitaţi nişte tineri la ceai, într-o duminică…

Patrice nu spuse nici da, nici nu, ci îşi băgă nasul în farfurie. Elizabeth îl imită cu moderaţie. După bogata bucătărie de la hotel, masa care se servea de obicei în familia Monastier i se părea întristător de sărăcăcioasă. Aici nimeni nu era interesat de mâncare şi toate felurile aveau acelaşi gust. Visă la un sos picant, la nişte crutoane de pâine prăjită pe un pal de spanac. Tânăra Eulalic schimbă farfuriile. Ca să-şi arate nemulţumirea că nu fusese consultată de nepotul ei într-o problemă atât de gravă, Mazi refuză brânza şi înghiţi doar câteva boabe de strugure, cu atâta repulsie de parcă ar fi ciugulit bile.

— Oh, mamă, dar n-ai mâncat aproape nimic, i se adresă doamna Monastier. Ce se întâmplă? Nu te simţi bine?

— E adevărat, interveni şi Patrice, găsesc ca Mazi arată mai puţin bine decât ieri.

Aceste strigăte de alarmă îi redară bătrânei doamne sentimentul importantei. Uitându-şi ranchiuna, se resemnă şi zâmbi:

— Nu s-a întâmplat nimic. La vârsta mea, cea mai mică neplăcere strică pofta de mâncare şi slăbeşte inima.

— Ai avut vreo neplăcere? întrebă-doamna Monastier.

— Nici măcar. Aşa am creztă, dar m-aih înşelat. Sunt bucuroasă, Patrice, că ai luat – tu singur – iniţiativa să-i telefonezi colegului tău.

Terminase de vorbit, dar cuvintele „tu singur” vibrau încă în încăpere. Aprobai în cele din urmă, Patrice îi aruncă Elizabethei o, privire bucuroasă. Se ridicară de la masă.

— Eulalie, să ne serveşti cafeaua afară, porunci Mazi.

Şi se îndreptă spre uşă, cu spatele ţeapăn, cu pieptul bombat şi triumfător. Avea un mers de regină. Parchetul pârâia sub greutatea ei.

Sufrageria se deschidea, spre o grădină vastă, umbroasă şi prost întreţinută. Un zid de piatră o izola de stradă. Aleea principală, presărată cu pietriş, pleca de la poartă despărţind două peluze, una împodobită cu o tufă de begonii, iar cealaltă cu un bazin rotund şi secaţ. Mai departe, se întindea un teren de crichet, cotropit de buruieni. Leagănul lui Patricc-copil lăsa să-i spânzure bancheta, devenită inutilă, la capătul a două frânghii pe care, uneori, numai vântul le mai mişca. Sub un pâlc de stejari era aşezată o masă. Mazi şi doamna Monastier luară loc în nişte fotolii largi de răchită. Patrice se lăsă într-un şezlong, iar Elizabeth, care nu renunţase să se bronzeze, trase un balansoar de la umbra frunzişului instalându-se, confortabil, cu faţa întoarsă spre soare. Se legăna pe scaun şi observa, printre gene, marea casă de piatră, cenuşie, cu două etaje, cu ferestrele în abside laterale, cu cele două trepte de la intrare şi cu acoperişul de ţiglă, găurit de lucame ovale, ca nişte cuiburi de păsări. La parter, încăperile de primire mai păstrau încă o aparenţă de viaţă. Dar deasupra, cel puţin jumătate din camere serveau probabil drept debara. Tânăra Eulalic aduse cafeaua care, ca întotdeauna, avea un gust pătrunzător de fier ruginit. Mazi şi doamna Monastier o băură cu înghiţituri mici, cu o distinsă lăcomie, tăind orice clan de critică. Mazi îşi acordă chiar deliciul suplimentar al unei bucăţele de zahăr muiate cu vârful degetelor în ceaşcă. O crănţăni apoi între dinţii ci puternici. Purta oare dantură falsă?

— N-ar trebui să stai atâta timp la soare, Elizabcih, spuse ca punând ceaşca jos. Nu numai tenul tău o să aibă de suferit, dar o să le doară şi capul.

— Sunt obişnuită, Mazi. La Mcgive soarele bate mai tare ca aici, să ştii!

Ca de fiecare dată când Elizabcih întrebuinţa o expresie din limbajul sportiv, sprâncenele-bătrânci doamne se ridicară până în mijlocul frunţii:

— Dacă „bate” la Mcgâve, nu mai am nimic de zis, spuse ea cu ironie. Dar, pe vremea mea, ne-ar fi fost frică, la regimul ăsta, că vom termina prin a. fi „bătute”!

Şi, bucuroasă de jocul ci de cuvinte „se aplecă spre doamna Monastier, care izbucni într-un râs mecanic, scuturând din cap. Părea că spune: „Şi Mazi asta, e incorigibilă!”

Patrice căscă întinzându-şi braţele în gol. Doamna Monastier scoase o broderie dintr-un sac adânc de pânză cenuşie.

— O să mai progresez un pic.

Acul ei se înfigea în canava şi, cu fiecare împunsătură, preciza conturul unui trandafir. Mazi îşi legăna un evantai din hârtie dantelată pe sub bărbia catifelată de pudră. Nimeni nu mai scotea o vorbă. Umbra copacilor se mişca pe pământ. Muştele bâzâiau în jurul ceştilor goale. Timpul se scurgea cu încetineala unui melc. Elizabeth îşi trase balansoarul către o altă pată de soare. Pe stradă defilau nişte cai. Zgomotul copitelor se îndepărta. Erau călăreţii care ieşeau de la manej pentru o plimbare în pădure.

Mazi povestea că tatăl lui Patrice avusese, în tinereţe, un cal. Mai târziu, grajdul fusese transformat în garaj. Un Ford mai locuia încă în el, cu cauciucurile dezumflate, cu geamurile prăfuite. De ani, de când nu mai mersese, nu mai mirosea a benzină, ci a postav mucegăit, ca o trăsură. Din toată familia, numai Patrice reuşise să obţină un permis de conducere. Dar, după această ispravă, refuzase să mai pună mâna pe volan.

Acest fel de exerciţiu nu-l distra deloc. Nu putea suferi mecanismele, viteza, riscul şi spunea că, din lipsă de exerciţiu, nici nu mai ştia să deosebească pedaţa de frână de cea a ambreiajului. Elizabethei îi părea rău, pentru că i-ar fi plăcut să se plimbe cu el în maşină, la ţară şi – de *ce* nu? – prin Paris. Lângă garaj se afla căsuţa paznicului. îmbrăcată în viţă, cu obloanele lăsate, cu uşa ferecată, somnola în spatele unei bariere pe care se încolăcea lemnul câinesc. De când paznicul murise şi nevasta lui se întorsese la ţară, acolo nu mai locuia nimeni. Ca să cosească iarba şi să grebleze cărările venea, de două ori pe lună, un grădinar din afară. Elizabeth aruncă o privire spre Mazi. „Cât o fi suferind când vede cum, puţin câte puţin, viaţa din locuinţa ci se restrânge, cum se închid ferestrele, cum pleacă servitorii, cum umbra şi tăcerea pun stăpânire pe marile încăperi cu tapete umede”. Evantaiul continua să palpite pe lângă faţa bunicii.

— Văzută de aici, găsesc foarte drăguţă această casă apaznicului! constată Elizabeth. Cum e pe dinăuntru?

— O adevărată gaură de şoarece, îi răspunse Patrice.

— Sunt sigură că exagerezi! zise Elizabeth neîncrezătoare.

— Din păcate, mi-o teamă că nu exagerează, suspină doamna Monastier.

— Mi-ar plăcea să arunc o privire înăuntru, reluă Elizabeth. Îmi dai voie, Mazi?

— Bineînţeles. Cerc cheile de la bătrâna Eulalic. Probabil că se află în fundul grădinii, sub bolta de viţă de vie.

În fiecare zi, când era frumos afară, bătrâna Eulalie se instala sub boha de vită, ca să cârpească lenjeria – zicca ea, în realitate, ea să doarmă. Când Elizabeth se apropie de ea cu paşi de pisică, nici nu ridică măcar capul. O mică bonetă scrobită îi acoperea părul gri.

Ochelarii îi alunecaseră de pe nas. Stătea aşezată, cu spatele încovoiat, cu un maldăr de ciorapi pe genunchi şi, respira calm în ritmul visului. Pe acEşt chip aţipit Elizabeth citea, cu emoţie, misterul bătrâneţii! Eulalie părea de vârsta arborilor seculari. Sângele obosit nu-i mai colora pielea de pe obrajii care se uscau şi se încreţeau pe o osatură firavă. Cum să-ţi vină să crezi că, pe vremuri, fusese o tânără ageră, o femeie îndrăgostită, o mamă care-şi hrănise pruncul la piept? Elizabeth se! întrebă, cu strângere de inimă, dacă şi propria ci mamă va deveni într-o zi asemenea acestei creaturi descărnate. Dar ea însăşi? Peste cincizeci de ani, peste şaizeci, se va încovoia tot aşa, către pământ, cu o faţă de pergament, va avea degete îndoiteânvârstate cu Vine albastre? Stând în picioare în faţa servitoarei, ezită între teama de a o deranja din somn şi dorinţa de a o readuce la viaţă. Cu timiditate, îi atinse braţul şi Eulalie se trezi în trei timpi: mai întâi i se deschiseră ochii, apoi mâinile începură să-i tremurev şi, în sfârşit, recruţioscând-o pe Elizabeth, se bâlbâi:

— Oh, doamnă Patrice! Tocmai mă ocupam de ciorapii domnului!

Elizabeth trebui să-i explice îndelung că nu venise după ciorapi, ci după nişte chei. Bătrâna Eulalie nu mai ştia unde le pusese. Fiica el fu cea care, în cele din urmă, le descoperi într-un cotlon al bucătăriei.

— Mă gândeam cu că pe acolo trebuie să fie, afurisitele; bombăni bătrâna Eulalie, strângând între degetele osoase obiectele îndelung căutate. Veniţi repede! –

I-mwbbmbmsmhhmíb-HBB

O bucurie firăpăreaţă îi strălucea în ochiul stâng, ochiul drept rămânându-i acoperit cu o albeaţă lăptoasă. Patrice li se alătură în faţa casei paznicului.

— Lasă-mă pe mine, Eulalie! spuse el.

Dar bătrâna servitoare dădea cu încăpăţânare din cap: ei îi revenea grija de a conduce vizitatorii. Mâna îi

tremura atât de tare, încât cheia făcu înconjurul broaştei, înainte de a se angaja, printr-o minune, în gaură. Uşa şcârţâi din balamale. Elizabeth pătrunse într-o zonă de umbră răcoroasă. Patrice deschise o fereastră şi împinse obloanele care, deschizându-se, rupseră o ramură de viţă. Lumina soarelui dădu la iveală pereţi văruiţi, crăpaţi, murdari de pete verzui, dale roşii, sparte pe alocuri, şi întinse pânze de păianjen, cocoţate în cele patru colţuri ale încăperii. O maşină de gătit cu cărbuni şi o chiuvetă de spălat vase din piatră arătau că, în acest loc, se aflase altă dată bucătăria. De acolo, Elizabeth trecu într-o cameră pătrată şi goală, al cărei tapet era umflat ici şi colo şi se dezlipea în fâşii, apoi în alta, plină cu mobile prăfuite, şi, în sfârşit, într-un cabinet de toaletă, în care o oglindă cu ramă de bambus se înclina deasupra unui lavoar cu picior.

— După cum vezi, spuse Patrice, e mic de tot şi stă să se prăbuşească.

— Aici aveau palul, îngăimă bătrâna Eulalie, aici dulapul şi aici o masă mare…

Frântă de şale, privea în jurul ei, de jos în sus. Bărbia îi tremura. Legătura de chei îi zdrăngănea la piept. Ea însăşi era o vrăjitoare centenară. O lovitură de baghetă şi praful ar fi zburat, mobilele şi-ar fi reluat locurile.

— Casa asta e încântătoare, zise Elizabeth. Şi n-ar fi greu să o aranjăm.

— Să o aranjăm? Pentru cine? se miră Patrice.

— Pentru noi, răspunse senină Elizabeth.

Bătrâna Eulalie lăsă sări scape un chicot ca un slab târâit de greiere:

— Hei, Elizabeth! Ce-ţi trece prin cap? întrebă Patrice. Doar n-o să ne mutăm în dependinţe…

— Aşa e… suspină ea. Dar recunoaşte că ne-am simţi foarte bine aici! Un dormitor, un salon-sufragerie, o bucătărie, un cabinet de toaletă… Nici mobilele nu-mi displac! Patul ăla de ţară e superb.

Bătrâna Eulalie izbucni într-un hohot de râs, continuând să se uite la cei doi tineri. Era oare pe cale să le facă farmece?

— Fii rezonabilă, Elizabeth! spuse Patrice. Ai văzut, ce voiai să vezi. Acum, vino! Mazi se întreabă probabil ce s-a întâmplat cu noi.

Ieşi în urma lui, resemnată, dar tristă. Bătrâna Eulalie încercă din nou să manevreze cheia în broască, atât de precaută de parcă această uşă ar fi ascuns toate comorile din poveşti. După ce făcu trei paşi pe alee, Elizabeth se întoarse. Patrice uitase să închidă ferestrele. Casa paznicului părea locuită.

J.

3.

La ieşirea din mica sală de proiecţie, Charles Brétillot îi invită pe Elizabeth şi pe Patrice să bea un păhărel într-o cafenea de pe Champs-Élysées. Se instalară pe terasă la „Fouguet”, în mijlocul unei mulţimi elegante care vorbea în toate limbile pământului, bea răcoritoare şi urmărea cu priviri leneşe defilarea neîntreruptă a trecătorilor. După imaginile grave şi tăcute ale filmului, mişcarea, zgomotul, lumina străzii o ameţeau pe Elizabeth. În mintea ci mai stăruiau încă vechi faţade de biserică, feţe de piatră, ciudat luminate de jos în sus, capiteluri cu sculpturi convulsive, porţi grele, chivoturi, clopote cu inscripţii gravate în latină, iar acum, în faţa ochilor ei curgea viaţa. Prindea din zbor detaliul unei rochii, al unei coafuri, voia să-i împărtăşească lui Patrice impresiile, dar se abţinea, pentru că el discuta despre viitoarea lui colaborare cu Charles Brbtillot. Acesta din urmă îi dăduse „O documentaţie precisă asupra minutajului intervenţiilor muzicale şi îi spunea în ce fel ar fi vrut să fie tratate. Cât despre contract, nici măcar nu stabiliseră condiţiile. Patrice citise o hârtie şi-şi pusese semnătura pe ea, spunând: „Bine, e foarte bine”. Acum îi explica lui Charles Br<5 tillot că se va servi, în principiu, în

partitura lui, de orgă, de pian, de flaut, de clarinet şi de saxofon, pentru că observase că microfonul dădea o sonoritate patetică acestor instrumente.

— Sunt de acord, aprobase Charles Brdtillot, numai să nu fie, totuşi, ceva prea rapid, prea modern!

— Fii liniştit, spuse Patrice. O să fie o muzică pentru marele public! Dar, ascultând-o, se vor auzi, pe rând, vocea pietrei, a fierului forjat, a lemnului ros de carii, se va auzi biserica, bisericile în general, înţelegi?

— Când pasiunea se aprindea astfel în ochii lui, ai fi zis că nimic nu era imposibil pentru el. Elizabeth se bucură că fusese la originea hotărârii lui. Graţie ei, avea să se elibereze definitiv de spaime, să crească, să uimească lumea prin talentul lui. Pe lângă el, Charles Brelillot părea un măscărici, cu ciuful lui blond, buclat, cu cravata lui verde-închis şi haina largă, în carouri. Era chiar surprinzător cum acest băiat variilos era autorul unui film de o atât de înaltă calitate artistică. Nu fusese oare ajutat de cineva?

— Ai să vezi, bătrâne, spuse el ridicând paharul, dacă o să meargă, o să formăm o echipă grozavă! mai am încă două documentare de turnat şi, după un film mai lung, un film foarte mare…

Cemtinuâi Hţ să vorbească, o examina pe Elizabejth cu ochi de fotograf.

— Vă place cinematograful, doamnă? o – întrebă el dintr-odată.

— De fiecare dată când cineva îi zicea doamnă, i se părea că i se aşlemca la picioare un lung covor roşu.

— Mult, răspunse ea Dacă aş locui la Paris, m-aş duce să văd toate filmele noi!

— N-aţi avea nicio scară liberă! râse Charles Brétillot.

Apoi se lansă într-un lung-comentariu asupra tendinţelor cinematografului francez contemporan. Îi cunoştea pe toţi regizorii, pe toate vedetele. În mai multe rânduri se întrerupse ca să strângă mâna, cu neglijenţă,

peste umăr, unor persoane care treceau printre mese: toate erau personaje importante sau avcâu să devină astfel. Fete drăguţe îi surâdeau de departe. El le răspundea cu o mişcare protectoare de cap. Terasa era domeniul lui. Deodată, se uită la ceasornicul lui de aur şi spuse:

— Cinci şi un sfert! Iertaţi-mă, dar am o întâlnire la celălalt capăt al Parisului. Să-mi telefonezi, bătrâne, de îndată ce ţi-ai descurcat puţin iţele!

Îi dădu lui Patrice o palmă amicală pe umăr, sărută mâna Elizabethei şi se îndreptă, cu un mers elastic, spre maşina lui, o cabrioletă Chenard şi Walcker, care aştepta la marginea trotuarului. După plecarea lui, Elizabeth dădu frâu liber bucuriei:

— Sunt fericită, Patrice! Nu mai pot sta locului! Ia-mă de aici!

— Încotro? o întrebă el.

Nici ca nu ştia. El râse de această lipsă de hotărâre amestecată cu atâta entuziasm. După ce se sfătuiră, luară un taxi care-i conduse, prin hărmălaia ambuteiajelor, în foburgúl Saint-Honorc. Acolo, se dădură jos ca să admire vitrinele. La fiecare ctalaj, Elizabeth primea un şoc în inimă. Ar fi vrut să cumpere, rând pe rând, rochii, pălării, un serviciu de ceai, nişte argintărie, o cămaşă de noapte de tul roz, garnisită cu dantelă, un clopoţel vechi, nişte pantofi, o poşetă de crocodil, o garnitură de birou din piele verde… Patrice o strângea de braţ şi se amuza de uluiala ei. Intrară în magazine ca să întrebe de preţurile articolelor din vitrine. Vânzătoarele le spuneau nişte cifre exorbitante. Patrice nici nu clipea şi rostea din vârful buzelor: „Foarte bine! Am să mai trec”. Era un joc. Ieşeau din prăvălie cu un aer blazat şi după ce se depărtau câţiva paşi se distrau de îndrăzneala lor. Adevărul e că Elizabeth avea cu atât mai puţine scrupule să-şi arate dorinţele cu cât le ştia irealizabile. Părinţii ei, al căror întreg avut era imobilizat în comerţ, nu-i putuseră oferi altă dotă în

afară devtrusou. Cât despre Patrice, bunica lui îi fixase prin act notarial, în clipa căsătoriei, o rentă viageră de şase mii de franci pe an. Această sumă – considera ca – era, suficientă pentru un menaj tânăr scutit de grijile casei şi ale hranei. Dar Elizabeth visa la un viitor mai opulent.

— Ai să vezi, murmură ea, când o să devii compozitor celebru, nimic n-o să ni se pară prea scump în magazinele astea! El nu protestă. Întâlnirea cu Charles Brătillot îi îndreptăţea visurile cele mai nebuneşti. Înghesuiţi în mulţime, ameţiţi de zgomot şi de claxoanele automobilelor, treceau de pe un trotuar pe altul, ca să nu scape nicio vitrină. Când foburgul Saint-Honoré nu mai avu niciun secret pentru ei, intrară pe rue de la Paix, în care vitrinele orbitoare cu bijuterii o fascinară pe Elizabeth. Cu ocazia intrării ei în familia Monastier primise de la Mazi o foarte frumoasă broşă cu o lucrătură veche, bătută cu mici diamante. Inelul ei de logodnă, care venea de asemenea din comoara bunicii, era împodobit cu un smarald mare, de o transparenţă rece. În sfârşit; de la părinţii ei avea un mic ceas de aur, cu cadranul bombat. Dar aceste bijuterii, de care fusese atât de mândră, păleau în faţa celor descoperite acum, într-un bogat decor de catifea şi desatin. Cu cât le privea mai mult, cu atât soarta bărbatului ei se anunţs mai strălucită. Chiar înainte de închiderea magazinelor cumpără două perechi de ciorapi de mătase pentru ea şi o cravată pentru Patr-ice. După care se târâră, istoviţi, cu pantofii prăfuiţi până la „Cale de la Paix”, ca să bea o citronadă. Patrice se uită la ceas: în curând trebuia să ia trenul înapoi. Dar Elizabeth sugeră să prelungească această zi fastuoasă, rămânând la Paris pentru –, cină. Umbra lui Mazi se înălţă însă brusc în faţa lor.

— Nu se poate! Suntem aşteptaţi acasă! spuse Patrice.

— N-ai decât să le telefonezi. Dacă îţi displace, o s-o fac cu în locul tău.

Îi displăcea, dar nu voia să-şi dezamăgească soţia. Elizabeth intră împreună cu el în cabina telefonică. Răspunse mama lui Patrice. Cum era o persoană sentimentală, ideea acestei cine de îndrăgostiţi o încântă. Îi rugă numai, să nu întârzie la restaurant, pentru că Mazi nu avea să se liniştească până nu-i va vedea, veseli şi sănătoşi, întorşi sub acoperişul ei. După ce închise telefonul, Patrice traduse această recomandare ambiguă în cifre precise: „Avem liber până la ora unsprezece”.

Ceea ce-i oferea el Elizabethei se putea numi o noapte pariziană. După ce se instalară pe o terasă, ea ridică ochii spre cer şi regretă că apusul abia începuse. În cele din urmă, totul se aprinse: stelele, lampadarele, vitrinele, reclamele. Sărbătoarea începea. Patrice îşi goli buzunarele. Numărară împreună câţi bani aveau: patruzeci şi şapte de franci. Cât să-şi ofere un adevărat ospăţ.

— Dacă unchiul Denis ar şti că am venit la Paris fără să trecem să-l vedem la cafenea! oftă ea.

— Vrei să ne ducem chiar acum la el? întrebă Patrice.

— Ah, nu, prefer să rămân singură cu tine! Ni se întâmplă atât de rar…

Umblară multă vreme prin cartier, înainte de a se opri la uşa unui mare restaurant, al cărui decor de stucaturi şi oglinzi aurite îi seduse prin modernismul lui. Şeful de sală îi conduse printre clienţi până la o masă rotundă şi albă, pe care o văzuseră de departe. Chiar în faţa lor se înălţa un stâlp numai oglinzi. Elizabeth se văzu în ele, aşezată pe scaun în rochia imprimată, cu broşa strălucitoare la corsaj, cu pălăriuţa de pai pe cap, lângă bărbatul ci care studia lista de bucate. Această imagine citadină. O uimi. Unde erau părul ciufulit, pantalonii de schi, bocancii, haina cu mânecile suflecate? Cât de mult se schimbase, cât se civilizase, se rafinase în numai câteva luni! îşi aşeză mâna pe faţa de masă.

Verigheta strălucea. Imposibil să nu fie remarcată.

— Ce-aţi spune de nişte somon, doamnă? întrebă şeful de sală.

Se simţi frumoasă, adulată, distinsă şi un val de căldură pornea din inima ci spre Patrice, căruia îi datora această fericire. Alegerea felurilor de mâncare nu avea importanţă. Se hotărâră, la întâmplare, pentru apetitive variate şi şalău. Mâncară, ochi în ochi, cu poftă, dar calitatea mâncării avea puţină importanţă. Chelnerii serviabili se învârteau în jurul mesei lor. Elizabeth îşi aminti de restaurantul hotelului, de mama ci la oficiu, de L6 ontinc şi de Berthe, cu şorţurile albe şi gulerele lor scrobite… Oricum, erai mai bine servit de nişte bărbaţi! Un chelner aprins la faţă, cu un mic ciorchine auriu brodai pe reverul hainei, turna de băut. Duse paharul la buze. Vinul alb şi sec i se suia la cap. Patrice avea privirea pierdută şi vorbea despre muzica lui. O gigantică floare de ipsos, fixată de perete, scălda în lumină fruntea-i înaltă. Dintr-o dală, el îşi schimbă expresia şi-i zise cu înflăcărare:

— Te iubesc!

— Dragul meu, îngăimă ea emoţionată, tamponându-şi buzele cu şervetul. Şi cu tc. iubesc!

Mâinile li se înlănţuiră. Chelnerul îi despărţi aducându-le desertul. Începură să se adore din nou în timp ce mâncau fructe proaspete.

— N-am să uit niciodată seara asta! murmură Elizabeth.

— Ţi-ar plăcea să trăieşti la Paris? întrebă el.

— Nu, prefer la ţară. La Paris e prea mult zgomot, prea multă mişcare. Dar aşa, din când în când, e minunat! O să mai venim, nu-i aşa?

— Îţi promit.

Comandă două cafele, un pahar de coniac şi-şi aprinse chiar şi o ţigară, ceea ce i se întâmpla rar. Pe o estradă, în fundul sălii, se instală o orchestră de femei. Toate erau îmbrăcate în rochii verzi şi purtau pe cap

diademe, grupul intitulându-se „Ştimele”, după cum se putea citi pe un panou alăturat. Două păpuşele cu obrajii roşii suflau în clarinete; o violonistă lăsa să i se vadă subsuoara brună la fiecare mişcare de arcuş; degetele unei harpiste alergau într-o cascadă sonoră, iar, la baterie trona o creatură impozantă cu faţă de casieriţă.

— Dumnezeule, cât de prost cântă, mormăi Patrice.

Elizabeth găsi că e prea sever. Dar, curând, cedă şi el farmecului melodiei, pe care o punctau clinchetul veseliei şi zgomotul vocilor. Îşi legăna capul în ritmul cântecului. Elizabeth îl privea în tăcere şi se gândea la dragostea fizică. În această seară, în camera lor... Şi-l imagină pe bărbatul ei transfigurat, nu timid cum era de obicei, ci hotărât, abil, răbdător şi insistent în acelaşi timp, în vâltoarea plăcerii. Tulburată, murmură:

— Dă-mi şi mie un fum din ţigara ta.

Ea nu fuma niciodată. Un miros viril îi umplu toată gura. „În ochi îi năvăliră lacrimi înţepătoare. Dori să se întoarcă acasă. Patrice ceru nota şi plăti cu un gest larg, ca şi cum n-ar fi făcut toată viaţa decât asta.

În trenul care-i ducea înapoi la Saint-Germain, Elizabeth îşi scoase pălăria care-i strângea tâmplele.

— Uf! Am impresia că până acum am fost deghizată, spuse ea ciufulindu-şi părul cu amândouă mâinile.

Şi se sprijini moale de umărul bărbatului ei. Imediat, el dori s-o sărute. Se apără arătându-i eu bărbia un domn bătrân, Care JHHSN5 flHBAHHHnH9HBH9№Hl somnola pe bancheta din faţa lor. Dar Patrice insista. Protestă în zadar, pentru că el îi aplică două sărutări hotărâte pe gură.

— Ştii la ce mă gândesc? întrebă ca dintr-odată.

— N-am niciun dubiu, răspunse el făcând cu ochiul.

— Vorbesc serios. E caraghios că nu eşti tentat să vii mai des la Paris.

— Ce să fac acolo?

— Să te duci la concerte, să te întâlneşti cu prieteni, cu artişti ca şi tine, să te ţii la curent cu’ tot ce se

întâmplă în lumea muzicală.

— Dar mă ţin la curent… protestă el.

— De departe, citind ziarele… Crezi că e de ajuns?

— Ai dreptate, mormăi el. M-am cam dat la fund. Lucrez izolat. Ceea ce e întotdeauna periculos, când eşti la început. Dar, ce vrei? Când trăieşti la Saint-Germain, cea mai mică ieşire e complicată… Trebuie să iei trenul…

— Cât eşti de leneş! exclamă ea râzând.

— Toţi intelectualii sunt leneşi, replică el cu o demnitate comică.

— Ei bine, eu, spuse ca, o să-ţi dau posibilitatea să-ţi transformi drumurile la Paris în călătorii de plăcere!

— Cum aşa?

— Ai să conduci iarăşi maşina!

Tresări:

— Glumeşti, Elizabeth! Ţi-am mai spus că am oroare de asta!

— Pentru că ai condus doar câteva zile. Cred că o să te obişnuieşti…

— Obişnuinţa n-o să schimbe nimic. Pentru asta ai aptitudini sau nu le ai deloc!

— Dar ţi-ai luat permisul de conducere, nu!?

— Cu pilc. Mama se avea bine cu nevasta examinatorului. Nu, nu insista! Mă cunosc. Nu vreau să risc un accident.

— Dar, oricum, e o prostie să avem o maşină în garaj şi să nu ne folosim de ea.

— Iată o idee care nu mă împiedică să fiu fericit.

— Bine, Patrice, spuse ca eu hotărâre. Dacă tu nu vrei să conduci maşina, o s-o conduc eu.

— Aşa, le sui în ea şi gata?

— Nu, o să iau lecţii…

El o îmbrăţişă şi-i spuse între două sărutări:

— N-ar fi mai bine să te faci mecanic de locomotivă pe traseul Saint-Germain-Paris?

Stârnită, ofensată, Elizabeth râse nervos:

— Aşa crezi? Ei bine, ai să vezi, Patrice! Ai să vezi de

ce sunt în stare!

— Asta ştiu deja! zise el răsturnând-o aproape pe banchetă.

Domnul cel bătrân se deşteptă din somn, trase un căscat şi-şi aranjă crivata. Elizabeth şi Patrice îşi corectară poziţiile! Stăteau acum cuminţi, unul lângă celălalt, dar mâinile li se atingeau şi ochii îşi surâdeau încă. În spatele geamului aluneca o câmpie întunecată: cer negru, drumuri cenuşii, căsuţe cufundate în întuneric, pline de oameni care se culcau devreme. Parisul, cu mulţimile şi luminile lui, se îndepărta la fiecare învârtilură de roată. Trenul alerga repede, mârâind ca un tren adevărat, obişnuit să transporte călători adevăraţi, pe distante adevărate. Legănată de tresăririle vagonului, Elizabeth îşi putea închipui că plecase împreună cu Patrice spre Marsilia, spre Bordeaux, spre Mcgtive. Melancolia îi dădea târcoale, revedea munţii, hotelul pe drumul spre Glaisc, clopotniţa, patinoarul, o anumită fermă pierdută în zăpadă… Locomotiva şuieră. Nişte lumini biciuiră geamul. Domnul cel bătrân îşi scoase valiza din plasa de sus şi o cântări cu un aer neîncrezător. Înăuntru se auzi zdrăngănind o gamelă. Elizabeth îşi puse pălăria.

Când se întoarseră acasă, dădură de Mazi, de doamna Monastier şi de Friquette, care îi aşteptau în salon, la lumina lămpii.

Patrice arătă „încă de la început, mult entuziasm pentru munca lui. Dar dorea perfecţiunea şi, cu toate rugăminţile rudelor, refuza să le cânte cei mai mic pasaj al partiturii înainte de a fi sigur că nu avea să o mai schimbe. În fiecare zi se închidea în salon ca să continue ceea ce compusese în ajun. Se vorbea cu voce scăzută, pentru a nu-i deranja inspiraţia.

Într-o dimineaţă, întorcându-se cu Friquette dintr-o plimbare, Elizabeth o găsi pe Mazi stând în grădină, cu spatele drept, cu o expresie de beatitudine pe faţă.

— A cântat zece măsuri la rând! spuse ea încântată.

Apoi, privind-o pe Elizabeth de aproape: Dar ce duci acolo?

Sub. braţul drept, Elizabeth ţinea un pachet mare, învelit în hârtie de ziar şi, sub braţul stâng, o colivie de lemn în care se agita o păsărică de culoare cenuşie, cu cioc roşu.

— E un bengali, îl arătă Elizabeth. Nu-i aşa că e frumos?

Mazi îşi potrivi lornionul pe nas, întinse gâtul şi exclamă:

— Chiar că e încântător! De unde l-ai cumpărat?

— Nu l-am cumpărat, explică Elizabeth. Era acolo, la târg, un om care oferea câte un bengali ca premiu pentru cine cumpăra două kilograme de ceară de parchet.

— Şi, atunci, ai cumpărat două kilograme de ceară?

— Ială-le, spuse Elizabeth aşezând mai bine pachetul care-i aluneca de sub braţ.

Doamna Monastier sosi pe aceste cuvinte şi se extazie la rândul ei în faţa păsăricii care stătea cam înghesuită în cutie. Până când avea să-i cumpere o colivie mai spaţioasă, Elizabeth sugeră să-l mute într-un coş pentru salate. Tânăra Eulalie avea chiar unul de care nu se mai folosea. Era de ajuns să-i închidă intrarea cu un carton ca să-l transforme într-o locuinţă confortabilă pentru o păsărică. Speriat de feţele mari care se aplecau asupra lui, bengaliul se lăsă apucai şi transportat dintr-o închisoare într-alta fără să opună nici cea mai mică rezistenţă. Buzele bătrâne, „ale lui Mazi scoaseră un piuit de bun-venit. Păsărică îşi înfoie penele şi nu răspunse.

— Ce curios, constată Mazi, ador păsărelele, dar n-am avut niciodată una. Te felicit pentru ideea avută, fata mea! Când termină Palrice de lucrai, o să-i facem surpriza!

— Pentru el am o surpriză şi mai mare, continuă Elizabeth.

— Aşa?! şopti doamna Monastier şi faţa ei exprima o

speranţă atât de intensă, încât Elizabeth simţi că roşeşte;

Până şi Mazi se desprinse de coşul de salate ca s-o privească cu atenţie pe această tânără care spunea că avea de gând să-i facă soţului ci o surpriză şi mai mare. Încadrată de două generaţii de mame care aşteptau de la ea o revelaţie capitală, Elizabeth regretă că le încurajase fără să vrea în iluziile lor. Aplecând capul, bombăni:

— M-am hotărât să învăţ să conduc maşina.

— Ce? mormăi Mazi.

— Da, reluă Elizabeth. M-am înscris la şcoală. În după-amiaza aceasta iau prima lecţie.

Doamna Monastier reveni pe pământ. Ochii i se stinseră. Faţa i se lungi.

— Asta-i surpriza? îngăimă ea.

— Da, mamă, răspunse Elizabeth cu modestie.

Mazi îşi depăşi decepţia cu mai multă vitejie. Gata oricând să se aplece asupra unui leagăn, se întorcea cu aceeaşi ardoare spre un automobil.

— Să fie într-un ceas bun, spuse ca răspicat. L-am criticai întotdeauna pe Patrice pentru încăpăţânarea lui de a nu conduce maşina. Dacă o să le vadă pe line luând lecţii, o să se prindă şi el în joc şi o să se aşeze iarăşi la volan! Volanul e o treabă bărbătească! Totul e ca Palrice să fie împins puţin de la spate! Şi tu ai găsit mijlocul cel mai bun. Ah, ai minte, fata mea! îmi place. Ce părere ai, Louise?

— Desigur, îngăimă doamna Monastier. Sper, totuşi, că Patrice n-o să se supere pentru această decizie atât de… în sfârşit, atât de neaşteptată.

— Cu cât o să fie mai supărat astăzi, Cu atât o s-o aprecieze mai mult mâine, glăsui Mazi sentenţios.

— Se întrerupse şi ridică un deget. Acorduri cursive se auzeau prin fereastra salonului.

— Divin! glăsui Mazi bătând din pleoape.

— Divin! repetă doamna Monastier.

Şi, la gândul fericirii pe care le-o producea acest băiat mare, schimbară între ele” o privire de gratitudine

reciprocă.

Elizabeth aşteptă ora prânzului ca să-i spună lui Patrice că adusese un bengali şi că avea să înveţe să conducă. Niciuna dintre cele două veşti nu-l tulbură. Era atât de mulţumit de munca lui, încât părea că nimic nu putea să-i abată cursul gândurilor. Cufundat încă în muzica lui, o felicită distrai pe Elizabeth pentru debutul ei într-ale automobilismului şi îngrijirii păsărilor, o sfătui, chiar, să cumpere, o colivic frumoasă şi, apoi, întorcându-se la lucrurile serioase „declară că găsise, în sfârşit, stilul de orchestraţie care-i trebuia. Suprimând orice tranziţie, orice fuziune arbitrară, va lăsa fiecare instrument să se exprime solistic. Din această încrucişare de linii va rezulta o calitate sonoră deosebită, foarte emoţionantă. De altfel; ţesătura partiturilor instrumentale ridica, pasionante probleme de contrapunct. În timp ce perora astfel, bunica şi mama lui îi sorbeau cuvintele, deşi niciuna, nici cealaltă nu erau în stare să-l înţeleagă măcar pe jumătate. Tânăra Eulalie îl servea cu o expresie temătoare pe acest personaj supranatural, pe care îl cunoştea încă de copil. Chiar şi Elizabeth era intimidată de ştiinţa bărbatului ei.

După cafea, se retrase din nou în salonul unde era chemat de o inspiraţie tiranică. Doamna Monastier se duse să se pregătească în camera ci: avea un ceai foarte important la ora cinci! Mazi se aşeză la loc în fotoliul ei de răchită din grădină, puse coşul pentru salată pe masă şi se prăbuşi în contemplarea micului bengali. Cât despre Elizabeth, în după-amiaza aceea îşi împărţi timpul între două ocupaţii captivante: cumpărarea unei colivii şi prima lecţie de conducere auto.

La şase scara se întoarse acasă, roşie în obraji de bucurie şi cu braţele încărcate de pachete. Aducea o colivie cu gratiile argintii, grăunţe de tot felul, o străchinuţă specială peiy.ru mâncare, o adăpătoare ultimul model, un sac cu nisip fin, un os de sepie şi o cărticică despre creşterea păsărelelor. În timp ce

desfăcea pachetele în faţa lui Mazi, îi povesti impresiile ci de la şcoala de şoferi:

— E atât de distractiv! Am luat deja viraje, am frânat, am debraial, am accelerat. Maşina şcolii e lot un Ford ca al nostru. După ce termin, n-o să-mi fie deloc greu să-l conduc pe acesta. Profesorul spune că am reflexe Foarte bune. Cred că în vreo zece zile am să fiu gata pentru permis…

Băgă mâna în coşul pentru salată, scoase din el bengaliul, îl sărută pe capul rotund şi-i dădu drumul, şifonat şi plouat, în noua lui locuinţă.

La căderea nopţii, colivia fu transportată în mod solemn în dormitor şi instalată pe comodă. Friquette acceptă, fără să pro –, testeze, această nouă toană a stăpânei sale. Înainte de a adormi cu capul pe umărul lui Patrice, Elizabeth ascultă cu înduioşare, în întunericul cel mai dens, zgomotul unui cioc ascuţit ciugulind grăunţe.

Dar, încă de a doua zi, constată că prizonierul se plictisea. Cu penajul cenuşiu, cu ochii pe jumătate închişi, nu se mai mişca de pe stinghiuţa din colivie. Era clar că-i trebuia un tovarăş. Aşteptă târgul următor şi aduse un al doilea bengali şi alte două kilograme de ceară. Tânăra Eulalie ridică braţele spre cer:

— Ce vreţi să fac cu asta, doamnă Patrice? Am cât să ceruiesc tot castelul din Saint-Germain.

În loc să se distreze unul pe celălalt, cei doi bengali îşi uniră dezamăgirile. Într-o scară, la întoarcerea de la lecţia de conducere, Elizabeth găsi un mic cadavru cu picioruşele ţepene, culcat* pe o parte, lângă străchinuţa cu mâncare. îl îngropă cu tristeţe în grădină şi-şi dublă afecţiunea faţă de supravieţuitor. Dar şi acesta muri, patruzeci şi opt de ore mai târziu. În familie se făcu presupunerea că vânzătorul de ceară de parchet nu dădea ca premiu decât păsările bolnave. Elizabeth privea cu jale colivia goală. O colivie atât de frumoasă şi nimeni ca s-o locuiască! Magazinul de unde o cumpărasc

vindea şi canari. Abil prelucrat de nevastă-sa, Patrice fu de acord cu achiziţionarea unui cuplu de canari galbeni ca aurul şi cu piepturi proeminente. Viaţa se instală din nou în spatele gratiilor. Noii pensionari mâncau lacom, se îmbăiau, se loveau cu ciocurile, se certau călcodală şi, de îndată ce Patrice se aşeza la pian, bărbătuşul începca să cânte să-şi spargă plămânii. De acum înainte, Elizabeth avu două cărţi de căpătâi: *Amatorul de canari* şi *Codul circulaţiei rutiere*.

Muzica filmului înainta u încetineală şi data examenului pentru permisul de conducere se apropia. De „trei ori, Charles Brétillot telefonă la Saint-Germain ca să afle veşti despre lucrarea pe care – o comandase lui Patrice, Din discuţie în discuţie, acesta promise să predea partitura completă cel târziu la 7 septembrie. Pe 2 septembrie Elizabeth trebuia să se prezinte la examen. Bărbatul ei se duse cu ea la Versailles.

Avea o expresie paternă şi îngrijorată. În schimb, Elizabeth strălucea de emoţie. Se făcuse foarte frumoasă, ca să atragă toate şansele de partea ei. Dar, când se sui lângă examinator, în automobilul şcolii, încrederea o părăsi. Patrice rămase pe trotuar, în timp ce ea demara cu prea multă brutalitate, spre o destinaţie necunoscută. Cu gura uscată, cu mâinile crispate pe volan, simţea privirea judecătorului său aţintită pe obrazul ci drept. Obligaţia de a fi graţioasă în timp ce schimba corect vitezele i se păru epuizantă. O treccau toate apele. Surâdea cu un aer angelic şi piciorul. Îi tremura pe pedala de acceleraţie. Bărbatul de care depindea soarta ei avea însă o fire curtenitoare. Îi ceru să meargă departe de centru, spre o stradă goală, o rugă cu amabilitate să ia o curbă în unghi ascuţit, să se oprească, să plece din nou, să parcheze cu spatele lângă trotuar şi nici nu tresări când, pe drumul de întoarcere, ea frână spasmodic ca să evite un câine care traversa şoseaua. Niciodată nu condusese atât de prost, dar ochii vecinului ci erau plini de blândeţe. Întrebările despre

regulile de circulaţie pe care i le puse apoi erau atât de uşoare încât se temu să nu greşească răspunsurile. Examinatorul o linişti: fusese admisă.

Sfârşită de emoţie, se duse la Patrice şi i se aruncă de gât. El o felicită, dar vocea îi suna fals. Fără îndoială, era jignit că ea ştia să conducă, în timp ce el se declara incapabil să o facă.

Acasă, toată lumea aştepta cu încordare rezultatul încercării. Mazi o întâmpină pe Elizabeth ca pe o învingătoare şi ceru să fie servilă la masă o sticlă de şampanie. Spera ca prin asta să stimuleze amorul propriu al nepotului ei. Acesta bău cupa în cinstea succesului noii automobiliste şi profită de ocazie pentru a anunţa că nu-i va disputa niciodată onoarea de a ţine volanul în mâini.

— Răbdare! O să-l convingem 1 îi şopti Mazi lui Elizabeth când se ridicară de la masă.

Un mecanic veni să examineze Fordul depozitat în boxa lui, strânse câteva şuruburi, turnă benzină în rezervor, umflă cauciucurile şi dădu drumul la motor. Mazi, doamna Monastier, bătrâna Eulalie şi tânăra Eulalie se precipitară s-o admire pe Elizabeth urcându-se în maşină. Patrice se hotărâse s-o întorărăşească pe nevasta lui în această priirtă plimbare cu maşina. Ea îi mulţumi cu un surâs, în timp ce se aşeza lângă ea, cu umerii ţepeni, cu faţa palidă, dar vitează. Friquette, inconştientă de pericol, sări pe bancheta din spate. Poarta cea mare o grădinii fusese deschisă spre stradă. Aşezat în mijlocul trotuarului, mecanicul oprea trecătorii făcându-le semn pir braţul. Elisahcih ridică bărbia, şi apăsă cu timiditate pe acceleraţie. Roţile patinară pe pietriş. Fordul sforăi, scoase un rateu de fum albăstrui şi o porni încetişor spre ieşire.

— Ah, Dumnezeule! gemu bătrâna Eulalie. Numai de nu li” s-ar întâmpla nimic!

Elizabeth înconjură grupul de casc, trecu într-a treia şi luă viteză.

— Unde mergi? se bâlbâi Patrice.

— Spre pădure.

— O să trebuiască să traversezi strada Republicii!

— Şi ce-i cu asta?

— Acolo e cea mai mare circulaţie!

— O să vedem, spuse ca frânând în spatele unui camion cu prelata fâlfâind.

Patrice apăsase instinctiv cu piciorul în gol, ca pentru a frâna în acelaşi timp cu ea. Camionul dispăru pe o stradă laterală.

— Ar putea să semnalizeze când coteşic! mormăi Elizabeth. Într-adevăr, îţi ies o mulţime de ageamii în cale!

— Da, trebuie să fii foarte prudentă, o aprobă Patrice.

I se oprise motorul şi, după ce-l porni din nou, demară cu un salt. Patrice se sprijini cu amândouă mâinile de parbriz.

— Iartă-mă. Bancheta nu are distanţa potrivită pentru mine. Ajung greu la pedale.

— Atenţie! şopti el, băgând capul între umeri.

Trecuse razant pe lângă un biciclist şi se năpustea neînfricată în direcţia intersectici.

— Nu l-ai văzut? o întrebă el.

— Pe cine?

— Pe biciclist.

— Ba da, cum să nu?!

— A! Bine.

În momentul când să intre în strada Republicii, încetini cu o lăudabilă cuminţenie şi scoase chiar braţul pe geamuf portierei, aşa cum învăţase la şcoală. Automobile rapide îi tăiau drumul mârâind de supărare.

— N-o să trecem niciodată! suspină Patrice. Nu vrei să facem stânga împrejur şi să ne întoarcem acasă?

— Nu, răspunse ea hotărâtă. Vreau să merg la pădure!

— Şi nu-i nici măcar un poliţist în intersecţia asta!

observă el.

— Nu-i nevoie de poliţist!

Cu ochii ţintă înainte, strângând din fălci, continua să înainteze încetişor, pe furiş, spre mijlocul intersecţiei. Bolul Fordului se angajă pe strada Republicii. Un automobil negru viră brusc pentru a-l evita.

— Ce brută! mormăi Elizabeth. Încă puţin şi mă lovea! Şi mai era şi vina lui! Eu aveam prioritate, cred…

— Poate… şopti Patrice. Dar, Elizabeth, pe aici trece şoseaua naţională.

— Şi ce dacă trece şoseaua naţională, n-am şi cu dreptul să o traversez?

Împinsă de indignare, continuă să înainteze. Un Buick decapotabil stopă în faţa ei. Şoferul era congestionat, violet de furie. O fiinţă blondă, aşezată lângă el, ricană:

— Evident! E o femeie la volan!

Claxoane exasperate răsunară din turma de automobile imobilizate.

— Dă-i drumul! Dă-i drumul! încurci ţoală circulaţia! strigă Patrice.

Ca să bage într-a întâia, apucă schimbătorul de viteze cu atâta energic încât un scrâşnet de disperare răspunse gestului ei. Fordul nu se mişcase din loc şi lătratul claxoanelor se înteţi. Elizabeth era singură în faţa tuturor acestor oameni obişnuiţi cu şoselele. Broboane de sudoare îi apăruseră pe frunte. Refăcu manevra şi, de astă dată, automobilul catadicsi să se mişte din loc. Sfidând valul de bolizi care defilau în sens invers, ea intră în sfârşit în paradisul drumurilor calme. Patrice se ştergea de sudoare pe faţă.

— Totul e să nu-ţi pierzi capul, zise ca satisfăcută. Cei care – provoacă accidente sunt tipii prea nervoşi. Ţi-a fost frică?

— Nu, spuse el, mai mult cu dragoste decât cu sinceritate.

Un timp parcurseră drumurile tăcute ale pădurii.

Friquette scoase nasul pe geam. Din când în când, un grup de călăreţi apărea pe câte o alee cu nisip. Se opriră ca să plimbe câinele. Acesta alergă printre copaci, mirosi două sau trei urme lipsite de interes şi se urcă singur la loc în maşină. Elizabeth se aşeză din nou la volan cu o expresie de mulţumire absolută. Cu ochii strânşi, cu un surâs misterios pe buze, înghiţea spaţiul.

— Chiar nu vrei să încerci? îl întrebă ea.

El refuză. De câtva timp, se tot uita la ceas.

— S-a făcut târziu. Ajunge pentru prima dată…

La întoarcere, traversară strada Republicii fără*” incidente. Patrice, destins, făcea game pe tabloul de bord. Înainte de a ajunge acasă, îşi aprinse chiar şi o ţigară. În sfârşit, poarta cea mare apăru. Rămăsese deschisă. Adunate pe trotuar, ca la capătul unui dig, patru femei îngrijorate pândeau întoarcerea vaporului în port.

Când se dădu jos, Patrice spuse:

— Elizabeth conduce foarte bine.

A doua zi, repetă experienţa, tot împreună cu Patrice, aventurându-se pe străzile cele mai circulate ale oraşului. Hotărât lucru, totul îi reuşea. Încântată de ispravă, le scrise părinţilor ci ca să le comunice că, acum, puteau s-o considere o automobilistă ireproşabilă. Îi răspunseră pe loc, implorând-o să fie prudentă. Amblie fusese cea care scrisese. Îi dădea veşti despre viaţa la Mcghve. Erau, spunea ca, mulţi clienţi la „Două capre sălbatice”. Bucătarul rus era în continuare la înălţimea reputaţiei sale. Lucrările la telefericul de la Mont d’Arbois înaintau cu repeziciune şi avea să fie dai. În folosinţă în luna decembrie, îi revăzuse Elizabeth pe Denis şi pe Clémentine în ultimul timp? Trebuia neapărat să le facă o vizită împreună cu bărbatul ei.

Cât despre noi – scria Améliene gândim să închidem hotelul la 30 septembrie, să trecem pe la Chapelle-au-Bois, pe la bunicul, şi să venim să ne odihnim la Paris înainte de începerea sezonului de iarnă. Ce bucurie să te

revedem, copila mea! Număr zilele care mă despart de această întâlnire. Tatăl tău şi cu mine te îmbrăţişăm cu dragoste, ca şi pe Patrice. A terminat în sfârşit lucrarea aceea mare despre care ne-ai scris?”

„Lucrarea aceea mare”, care trebuia să fiegata la 7 septembrie, avea să fie terminată la 10 septembrie. În scara acelci zile memorabile, Patrice le adună pe bunică, pe mamă şi pe Elizabeth în salon ca să le-prezinte creaţia lui. Aceste fragmente muzicale, scrise pentru a fi intercalate între intervenţiile unui comentator, a neliniştiră pe Elizabeth prin disonanţele lor. Chiar şi Mazi îşi îndoi uşor spinarea sub avalanşa percutantă a notelor. Când Patrice încheie ultimul acord, ca suspină:

— E frumos! E foarte frumos. Dar îţi trebuie un auz învăţat cu aşa ceva ca să asculţi asta!

Patrice linişti pe toată lumea explicând că o interpretare la pian nu putea decât să trădeze parlilura şi că ea va căpăta volum, profunzime şi o poezie extraordinară când va fi executată de orchestră. Fu rugat să cânte din nou câteva pasaje. Într-adevăr, unele erau admirabile. Elizabeth îşi reproşă că nu le gustase încă de la prima, audiţie. Îşi privea bărbatul aplecat deasupra claviaturii: un profil palid şi slab, cu ochi negri şi tragici, cu buzele strânse într-un rictus dureros. Degetele lui dansau pe clape cu o rapiditate uimitoare. Uneori, ridica din umeri, îşi balansa bustul. Era frumos? Era urât? Nu mai ştia. îl iubea. Era mândră că e nevasta lui.

Cum îşi dăduse întâlnire cu Charles Britillot pentru a doua zi, la ora trei, ea îi propuse să-l conducă la Paris cu maşina. El acceptă.

Charles Brbtillot nu-şi ascunse scepticismul când ascultă muzica pentru *Bisericile din Savoia* cântată la pian. Dar, încă de la prima repetiţie cu orchestra, îşi schimbă părerea şi declară că acest comentariu muzical al filmului era, în sine, o reuşită. Patrice reveni la Paris, tot adus de Elizabeth, ca să asiste la înregistrare. Închisă împreună cu el în cabina de sunet, tremura de entuziasm

în timp ce, de cealaltă parte a geamului, cânta o formaţie de doisprezece instrumentişti. Patrice era stăpânul sunetului, al vântului, al ploii şi al pârâurilor cântătoare. Elizabeth şi-ar fi dorit ca toată lumea să poată auzi în curând opera bărbatului ei. Dar filmul nu urma să iasă decât la sfârşitul anului, de sărbători.

Scăpai de lucrarea urgentă pentru cinema, Patrice îşi reluă obiceiul de a visa nepăsător. Voia, spunea el, să-şi revadă concertul şi să-l transforme într-o simfonie. Nimeni, acasă, nu înţelegea impoxtanţa acestei hotărâri. Elizabeth îl duse la Paris ca să cumpere o mare cantitate de coli de hârtie cu portative. După această călătorie, Mazi încredinţă maşina mecanicului, ca să-i facă revizia motorului, să-i schimbe cauciucurile şi să o revopsească. Trei zile mai târziu, un Ford albastru ca noaptea, arătând ca nou, trase la scara de la intrare. Mazi se învârti cu păşi mici în jurul automobilului şi îl inspectă minuţios prin lornion.

— E bine. Poimâine o să ne duci pe toţi cu maşina la biserică. Apoi, o să mergem să luăm aer la pădure.

De când era măritată, Elizabeth se ducea în fiecare duminică, împreună cu familia, la biserică, însă nicio ăată această ieşire nu dobândise pentru ca un caracter atât de impunător. Cum le transporta pentru prima oară pe şpacră şi pe Mazi cu maşina, se simţea pătrunsă de responsabilitate, temându-se să nu le dezamăgească prin vreo stângăcie. Pe traseul, foarte scurt, cele., două doamne, aşezate în spatele ci, nu mai conteniră cu complimentele. Din cauza aglomeraţiei îi fu imposibil să tragă maşina în faţa bisericii, aşa cum dorise Mazi. Trebui să se mulţumească s-o parcheze pe o stradă laterală. Din fericire, un – grup de prieteni sosea tocmai atunci: domnul Resenkampf, colonel în retragere, cu nevasta şi cu fiica lui, domnul şi doamna Rochet, cu cei trei copii ai lor îmbrăcaţi în costume de marinar, astfel încât îi putură vedea pe Monastieri coborând din Fordul lor. Se salutară cu amabilitate.

În naosul plin de lume, Elizabeth retrăi dulcile emoţii ale căsătorici. La Mcgève nu i-ar fi trecui prin minte să se ducă, o dată pe săptămână, la biserică. Aici, îi făcea plăcere să se roage. De altfel, credinţa ei era liniştită, rezonabilă. Se simţea la fel de curată şi de elegantă în toaleta ci ca şi în gândurile ei. Un suflet de duminică într-o rochie de duminică. Patrice era lângă ea Formau un cuplu exemplar. Ce. mai lipsea fericirii lor? Un copil, poate? Şi-l dorise altă dată, pe când era îndrăgostită de un alt bărbat. Acum, această dorinţa nu o mai stăpânea. Aveau tot timpul. Credincioşii îngenuncheau. Se auzi un clopoţel. Elizabeth îşi aminti că, pe când era mică, la pension, ca să-şi înalţe mai bine sufletul spre Dumnezeu, îşi ţinea respiraţia până i se făcea rău. Făcu la fel. Inima îi bătea cu putere. Privirea i se înceţoşa pe aurăriile altarului. Imaginea lui Christos se înconjura de raze. Dar că nu avea nimic să-i ceară.

După slujbă, în faţa bisericii, avură loc întâlniri de pălării înflorate. Fetele aveau voci de păsărele. Tineri bine îmbrăcaţi vindeau *L Action française*. Câteva familii se îndreptau deja spre patiseria vecină, faimoasă” pentru cafelele ei. Mazi acorda audienţă, în aer liber, unor bătrâne doamne care o înconjurau cu deferenţă. Pentru toate, Elizabeth era obiect de curiozitate. I se făceau complimente, era întrebată dacă-i plăcea la Saint-Germain. Ea răspundea cu eleganţă, sprijinită de braţul lui Patrice, ca în fotografia de la nuntă. Cerul se acoperea de nori. Mazi ridică nasul, se îngrijoră şi îşi luă rămas-bun de la cei ce o înconjurau:

— Iertaţi-mă… nepoţii mei au plănuit să mă plimbe cu automobilul prin pădure şi ne grăbim, că vine ploaia!

Într-adevăr, plimbarea cu maşina fu scurtată de o aversă. Elizabeth conducea pe dibuite, prin rafalele de apă care se zdrobeau de parbriz. Patrice, doamna Monastier şi Mazi tăceau, impresionaţi de această lentă navigaţie pe canale de ceaţă. Când automobilul trecu în cele din urmă pragul grădinii, tânăra Eulalic, cu o

umbrelă mare în mână, se aruncă în întâmpinarea călătorilor.

Ca în fiecare duminică avură la dejun un pui fără culoare şi fad” către ora patru, o scurtă vizită a nepoatei domnului vicar, între cinci şi şapte, o întâlnire a doamnei Monastier cu trei prietene iar la cină, jambon şi paste făinoase.

Imediat ce se ridică de la masă, Patrice vru s-o ia pe Elizabeth în camera lor. Cu o expresie stânjenită, cu trăsăturile încordate, cu scânteieri în priviri, nu reuşea să-şi ascundă dorinţa pe care i-o provoca nevasta lui. Dar că era mai puţin nerăbdătoare să se dedea jocurilor dragostei şi se amuza, din cochetărie, să întârzie clipa în care vor rămâne singuri.

— Aşteaptă puţin! şopti ca Mazi s-ar supăra dacă nu ne-am petrece seara împreună cu ea şi cu mama.

— N-ai decât să spui că eşti obosită! Or să înţeleagă foarte bine!

— Nu, Patrice! Fii cuminte!

— Dacă tu crezi că-i mai amuzant!

Discuţia lor fu întreruplă de Mazi, care-i propuse nepotului o partidă de dame. Acesta acceptă l ară entuziasm. Doamna Monastier se instală într-un fotoliu ca să urmărească mai bine jocul celor doi adversari. Elizabeth se aşeză lângă ea şi-şi deschise o revistă ilustrată pe genunchi. Dar, în loc să privească fotografiile, trăgea cu coada ochiului la bărbatul ei care împingea cu degetul micile piese ijegre dintr-o căsuţă în alta, cu gândul, fără îndoială, la nişte atingeri mai secrete şi mai delicioase.

— Ce rău joci azi, bietul meu băiat, mormăi Mazi cu o satisfacţie evidentă.

Ca să scurteze partida, Patrice făcea greşeală după greşeală, cădea în toate capcanele ce i se întindeau. În sfârşit, îşi lăsă răpiţi şi ultimii pioni de către o bunică ce arunca priviri de general neînduplecat, el anunţând că i s-a făcut somn.

— Noapte bună, copiii mei! spuse Mazi. Somn uşor! O şterseră, sub privirile celor două femei cu inimi curate care îi bănuiau de toată inocenţa lumii. De îndată ce intrară în cameră, Patrice o îmbrăţişă pe Elizabeth şi o sărută pe gură. După cum îi era obiceiul, se grăbea foarte tare. Ardoarea, neîndemânarea lui erau înduioşătoare. Elizabeth trebui să-l tempereze, ca să-l împildice să-şi satisfacă plăcerile prea repede. În acalmia care urmă mişcărilor pasiunii, ea constată că-i e foame. Aruncând cuverturile la o parte, se precipită spre comoda Ludovic al XV-lea, o deschise şi scoase un cârnat uscat, început.

— A mai rămas? întrebă Patrice.

— Da, vrei şi tu o bucăţică? spuse ca muşcând cu poftă din cârnat.

El refuză cu demnitate.

— Greşeşti, mai zise ea. E delicios!

— Sunt caraghioase poftele care te apucă uneori, noaptea! N-ai mâncat bine la cină?

— Ca să fiu cinstită, nu. Dar tu?

— Eu, da.

— Asta pentru că eşti obişnuit cu bucătăria de aici!

— E chiar atât de proastă?

— E mai mult decât proastă, Patrice. E inexistentă. Ce mâncăruri bune ţi-aş face cu, dacă am fi singuri! De fapt, aş putea să mă înţeleg cu Eulalic s-o înlocuiesc din când în când la gătit!

— Dacă i-ai cere aşa ceva, s-ar simţi jignită. Şi Mazi s-ar îmbolnăvi!

— Atunci, rămânem la mezeluri! spuse Elizabeth cu gura plină.

Era atât de caraghioasă în cămaşa de noapte, cu părul ciufulit, cu o bucată de cârnat în mână, încât Patrice izbucni în râs.

Elizabeth duse degetul la gură:

— Şşşt! O să-i trezeşti!

— Pe cine?

— Pe canari.

Ea ridică pătratul de pânză care acoperea colivia. Doi bulgăraşi galbeni se ţineau în echilibru pe stinghia din colivic. Canarii dormeau cu capul băgat sub aripă.

— Priveşte cât sunt de drăguţi! reluă Elizabeth. Şi când ic gândeşti că în clipa asta toate păsărelele din lume fac ca ei, cu capul sub aripă, prin frunzişuri, prin cuiburi, prin găuri de zid…

— Câtuşi de puţin. Există păsări de noapte care în timpul ăsta vânează şi păsări care trăiesc în ţări unde, acum, e ziuă…

Această logică masculină era descurajantă.

— Strici totul! oftă Elizabeth.

Puse la loc bucata de pânză peste colivic. Căţeaua coborî din fotoliu şi veni să-şi cerşească partea ci de hrană. Elizabeth îi tăie cu briccagul o rondelă de cârnat:

— Ţine, Friquette! Ţi-o fi şi ţie foame. Mâine am să cumpăr două bucăţi de jambon afumat.

— Îţi închipui ce mutră ar face Mazi dacă ţi-ar descoperi ascunzătoarea?

— Poate ar pofti şi ea şi-ar lua o gustare împreună cu noi, replică Elizabeth învelind restul de cârnat în hârtie.

Friquette se linse pe bot, mirosi sertarul comodei şi, apoi, înţelegând că pomana se terminase, se urcă la loc în fotoliu şi închise ochii ca să viseze la cârnatul providenţial.

A doua zi, după micul dejun în familie, Elizabeth trebui să insiste ca Patrice să se apuce de lucru.

— Am tot timpul! zicea el. În tot cazul, n-o să se cânte, niciodată, această simfonie! O scriu pentru mine…

Semăna cu un copil leneş care caută un pretext ca să lipsească de la şcoală. „Cum e posibil să fii atât de leneş şi să ai atâta talent?”, se gândi Elizabeth. Ca să-l convingă, îi spuse că dacă muzica lui pentru *Bisericile din Savoia* se făcea remarcată, cum presupunea ea, va găsi mai uşor ocazia să dea un concert cu simfonia lui:

— Trebuie neapărat să ai câteva lucrări importante în sertar, pentru cazul în care, brusc, un mare dirijor sau un mare solist ţi s-ar adresa!

Privind pe fereastră în grădină, el îi răspunse că nu se gândea la un viitor atât de strălucit, se plânse că avea mintea amorţită, dar în cele din urmă, mişcat de interesul pe care-l purta Elizabeth carierei lui, se refugie în salon cu partiturile.

După ce-i ridicase moralul bărbatului ci, Elizabeth se întoarse spre sarcini mai puţin nobile, dar tot obligatorii. Colivia nu mai fusese curăţată temeinic de două zile. O transportă în baie, încuie uşa, închise ferestrele, dădu drumul canarilor şi spălă gratiile şi podeaua de tablă a închisorii lor, în timp ce ei zburau prin întreaga încăperc. Grăunţe strivite, găinaţuri infime, fulgi blonzi, impalpabili dispăreau prin gura de scurgere a lavoarului. Păsărelele, înnebunite de spaţiu, schimbau între ele chemări vesele, încrueişându-şi traiectoriile de la suportul de prosoape la taburet, de la marginea căzii până în vârful dulapului de lenjerie. Veselia lor o contamina şi pe Elizabeth. Ca şi ei, era în recreaţie. Ar fi vrut să aibă zece canari, douăzeci de canari şi să-i lase să zburde într-o casă foarte mare, cu toate ieşirile blocate. Obosiţi de călătoriile lor în zigzag, canarii se cocoţară pe etajera lavoarului ca să urmărească de aproape munca stăpânei lor. Sub ei, o cascadă vijelioasă se prăbuşea într-o prăpastie de porţelan. Două mâini enorme manevrau mobilele locuinţei lor, sub valurile clocotitoare ale potopului. Dar păsărelele se obişnuiseră deja cu această treabă de uriaş şi nu se speriau de stropii care săreau, uneori, până la ele. Când colivia fu curată, Elizabeth micşoră debilul robinetului. Canarii săriră în chiuvetă şi începură să se cureţe sub firul subţire de apă care se prelingea. Beau, făceau gargară, îşi legănau cozile, băteau din aripi, beţi de plăcerea de a fi uzi peste tot. Apoi, cu penajul îngreunat, îşi luară anevoie zborul şi aterizară pe capul Elizabethei. Aceasta nu se mişca, în

timp ce ei se bălăbăneau, unul lângă celălalt, ca să se usuce în părul ei. Două perechi de picioruşe ţopăiau nervoase pe capul ei. Lovituri agile de coadă îi făceau vânt la tâmple. Oglinda îi reflecta imaginea, împodobită cu o drăguţă pălărie de un galben viu. „Păcat că Patrice nu mă vede!”, gândi ca când consideră că jocul durase destul, presără nisip fin pe podeaua de tablă a coliviei. Imediat, canarii îşi luară zborul ca să exploreze această plajă proaspăt pregătită pentru ei. Elizabeth îi acoperi cu colivia fără fund, ca un clopot. Apoi, după ce canarii se căţărară pe stinghiuţa lor, Elizabeth făcu să alunece placa de tablă în şanţurile ei şi îi duse cu totul în dormitor.

De la parter se auzeau slabe sunete de pian. Dar această muzică nu era scrisă de Patrice. Elizabeth recunoscu *Scene cu copii* de Schumann, pe care i-o cântase, într-o seară, la începutul căsătoriei lor. „Poftim! Se distrează în loc să lucreze”, îşi spuse ea. Şi îşi promise, matern, să-i reproşeze lipsa de seriozitate. Colivia, aşezată pe marginea ferestrei deschise, domina grădina, în copaci, păsările în libertate răspundeau ciripitului păsărelelor captive. Dacă Elizabeth se îndepărta, o vrabie obraznică venea imediat să-l’ure grăunţe, printre barele coliviei. Văzuse deja câteva la treabă, săptămâna trecută. Zâmbind la această amintire, se aplecă pe balustradă. Privirea îi căzu pe alee, ocoli peluzele şi, deodată, i se opri pe pavilionul paznicului. Cu cât contempla mai mult această construcţie de pietrejgălbui şi ţiglă cenuşie, cu atât o găsea mai încântătoare în simplitatea ei. Friquelte ieşi din tufişuri şi se grăbi spre bucătărie: auzise zdrăngănitul unei oale. „Şi cu, se gândi Elizabeth, ce să mai fac acum?” Pianul tăcuse. „Ah, acum se gândeşte, compune”. Ieşi din cameră, coborî în oficiu şi luă dintr-un cui o legătură de chei.

— Vă duceţi acolo? întrebă bătrâna Eulalie, râzând încetişor.

— „Da, aş vrea să mai văd o dată…
— Nu-i nimic de văzut…
— Ba da, Eulalie!
— Atunci, vin şi eu!
— Nu, nu, stai aici, mă duc numai pentru cinci minute…
Se întoarse în casa paznicului, măsură camerele, bucătăria, cu paşi mari, verifică dacă se închid ferestrele şi-i înapoie Cheile servitoarei care o aştepta, bănuitoare, lângă maşina de gătit.
— Nu vă mai trebuie, doamnă Patrice? întrebă aceasta legănându-şi capul ci de capră care apărea din corsajului uzat.
— Deocamdată nu, dar am să le cer din nou în curând. Nu ştii cumva unde e bunica domnului?
— Era aici, acum zece minute. Probabil că s-a dus înapoi în cameră.
Elizabeth urcă scara, câte patru trepte deodată, trecu prin galeria de stampe, bătu la uşa lui Mazi, auzi o voce care spuse: „Intră”, împinse uşa şi pătrunse într-o epocă revolută. Între pereţii tapetaţi cu o ţesătură în dungi se aflau un pat cu baldachin, fotolii preţioase, măsuţe cu picioare subţiri, fiecare cu fotografia unei fiinţe dragi pe el. Mirosea a valeriană şi a pudră. Aşezată în faţă. unui birou Empirc, Mazi scria cuiva. Ridicându-şi ochii spre Elizabeth, îi surâse din adâncul norului ei de gânduri şi spuse cu dulceaţă:
— Ia le uită! Ce frumos din partea ta că-mi faci o vizită!
— Nu te deranjez, Mazi?
— Câtuşi de puţin, copila mea.
Deschise cutia din carapace de broască ţestoasă în care păstra bomboanele de mentă, îi oferi una Elizabethei, luă şi ca una şi şi-o băgă delicat în gură.
— Pari foarte agitată, reluă ca la loc, te rog!
Dar Elizabeth prefera să rămână în picioare. Inima îi plesnea de entuziasm.

— Mazi! exclamă ea. Mi-a venit o idee minunată.

— Nu mă miră din partea ta. Şi care e ideea aceasta?

— M-am hotărât să restaurez casa paznicului.

— Ei, aş! râse Mazi. Ce să faci cu ea?

— Să locuiesc în ea împreună cu Patrice.

Urmă o tăcere. Râsul îi îngheţă lui Mazi pe buze. Sprâncenele i se încruntară. O vreme, mângâie cu vârfurile degetelor, maşinal, o broască. Ţestoasă de bronz sub a cărei greutate îşi ţinea hârtiile.

— Nu ic simţi bine în camera voastră? întrebă într-un târziu.

— O, ba da! spuse Elizabeth cu clan. Dar, înţelegi, Mazi, acolo am fi în întregime la noi acasă!

— Înţeleg, înţeleg…

— Am să aranjez interiorul după capul meu, am să lipesc tapet, am să zugrăvesc bucătăria şi cabinetul de toaletă…

În timp ce vorbea, gesticula ca să-şi elibereze preaplinul de energic.

— Ştii tu să faci toate astea? întrebă Mazi cu un surâs ironic.

— Desigur, Mazi! La hotel îl ajutam deseori pe tata să retapeteze camerele, între sezoane.

Meseria părinţilor Elizabethei îi displăcuse întotdeauna lui Mazi. Când vorbea despre ci cu persoane străine, nu spunea niciodată că ţineau un hotel, ci, pe un ton vag şi important, că „lucrau în domeniul hotelier”. Cât despre unchiul Denis şi despre Clémentine, care ţineau o cafenea pe strada Lépic, le ignora în mod deliberat existenţa. Era o minune, după ea, că Patrice descoperise, într-un mediu atât de îndepărtat de al său, o tânără care să aibă toate calităţile necesare ca să poată intra în familia Monastier.

— Văd de pe acum ce-ar ieşi! reluă Elizabeth. Mi-ar trebui tapet cu flori, creioane pentru ferestre…

Faţa lui Mazi se contracta, din ce în ce mai tare,

într-o grimasă de reprobare distantă. Brusc, obrajii începură să-i tremure.

— N-o lua atât de repede, fetiţo! înţeleg că educaţia pe care ai primit-o la Megève a dezvoltat în tine gustul schimbării, al mersului de ici-colo, hai să-i spunem pe nume: lipsa de astâmpăr. Dar, aici, avem obiceiul să trăim toţi împreună, sub acelaşi acoperiş, împărţind între noi bucuriile şi necazurile, ca şi pâinea zilnică. Suni convinsă că acest proiect de a vă instala în casa paznicului nu provine de la Patrice.

— Nu, Mazi.

— Eram convinsă! M-ar fi mirat să aflu că nepotul meu e capabil de o asemenea toană! Ştie măcar că eşti aici ca să-mi vorbeşti despre asta?

Elizabeth negă din cap.

— Din ce în ce mai bine! Ai venit deci aici din proprie iniţiativă…

— M-am gândit…

Mazi bombă bustul sub ornamentul de dantele negre.

— Ştiu la ce te-ai gândit, Elizabeth! rosti ca brutal. Dar nu trebuie ca plăcerea de a te juca de-a mica stăpână a casei să te facă să uiţi consideraţia pe care o datorezi familiei bărbatului tăb!

Această fraa A o zăpăci pe Elizabeth ca o palmă. Ar fi vrut să răspundă, dar tăcu. Îi era teamă că nu se va putea stăpâni. Mazi continuă cu o voce gâfâitoare:

— Cum am arăta noi, Louise şi cu mine, în această casă mare pe care voi aţi părăsi-o ca să vă instalaţi în fundul grădinii? Oricine ar putea să creadă că nu mai suportaţi viaţa în comun cu noi, că fugiţi de noi, că vă e sete de independenţă!

— Câtuşi de puţin! răspunse Elizabeth cu efort. Nimeni n-ar putea crede aşa ceva, pentru că ne-am vedea ca şi înainte şi am mânca împreună. Pur şi simplu, seara, Patrice şi cu mine ne-am întoarce în casa noastră ca să dormim…

— Chiar aşa? spuse Mazi.

Şi un rictus îi răsfrânse colţurile gurii.

— Da, spuse apăsat Elizabeth. Şi, din când în când, de asemenea, v-am invita la noi la masă. Aş găti cu…

Mazi se propti cu amândouă mâinile de masă şi se ridică anevoie. Marginea perucii i se dezlipise uşor de frunte. O faţă de marmură, cu păr fals deasupra.

— Fctiţo, începu ca, eşti încântătoare, dar puţin cam pripită în decizii. Nu sunt de acord cu ideea ta. O găsesc chiar nepoliticoasă faţă de mine. Şi te rog să nu-mi mai vorbeşti despre asta niciodată.

— N-am să vă mai vorbesc, Mazi, răspunse. Elizabeth înghiţindu-şi furia. Dar, chiar dacă nu voi locui împreună cu Patrice în casa paznicului, am s-o curăţ şi am s-o aranjez! Nu-mi place această casă moartă din fundul grădinii.

— Dacă te distrează să faci pe zugravul!

— Mult!

Şi se îndreptă spre ieşire.

— Elizabeth! strigă Mazi.

— Da? se întoarse ca din prag.

— Sper că m-ai înţeles bine. Aici sunt la mine acasă. Şi nu vreau să-mi-fie schimbate obiceiurile.

Elizabeth îi aruncă o privire neagră, nu spuse niciun cuvânt şi ieşi.

În timpul dejunului, nici ca, nici Mazi nu pomeniră nimic despre discuţia din cursul dimineţii. După masă, Elizabeth îi ceru nişte bani lui Patrice: avea de făcut uncie cumpărături în oraş. Ce anume voia să cumpere? Va afla curând. Era o surpriză. El o lăsă să plece cu trei sule de franci în poşetă.

Desfăşurase două suluri de tapet pe pat:

— Cel roz cu flori de câmp mari va fi pentru camera noastră, iar cel galben pai, gen ţesătură, pentru salonul-sufrageric. Nu-i aşa că sunt frumoase?

— Foarte frumoase, aprobă Patrice.

— Şi nu sunt scumpe! Cu tot cu borcanele de vopsea

am cheltuit două sute şaptezeci şi cinci de franci. Dacă te-ai fi adresat zugravilor de meserie pentru treaba asta, ţi-ar fi cerut pe puţin dublu!

— N-o să putem să aducem toată casa la lumină numai noi doi! Qxclamă el.

— Nu noi o s-o aducem la lumină, ci eu!

— Ah, asta înseamnă că nu vrei să te ajut?

— Ai atâtea lucruri mai bune de făcut. Interiorul ăsta o să-l aranjez singură, după gustul meu. O să-i consacru atâta timp cât va fi nevoie! Zece zile… Cincisprezece zile…

Patrice clătină din cag:

— Cât eşti de ciudată, Elizabeth! Ai luat hotărârea asta atât de brusc, fără să te consulţi cu nimeni!

— Mazi e deja la curent. Am avut cu ea o lungă discuţie azi-dimineaţă.

El avu o mişcare de surpriză.

— Ce-a spus de proiectul tău?

— Ce vrei să spună? Nu se bucură…

— Nu mă îndoiam, mormăi el. Arăta ciudat în timpul mesei. S-a urcat să se culcc mai devreme decât de obicei…

— Asta o să-i prindă foarte bine, accentuă Elizabeth pe un ton de bravadă.

Patrice, se aşeză pe marginea patului, privi tapetele, le mângâie cu mâna lui foarte fină, foarte albă şi, ridicând fruntea, spuse dintr-odată:

— Elizabeth, cred că ar trebui să renunţi la idee, cel puţin pentru moment…

— Pentru ce să renunţ? Ştii cât de mult o iubesc pe Mazi. M-am dus s-o văd cu atâta încredere, cu atâta bucurie! Şi m-am trezit în faţa unui monument de egoism. Nimic din ce spuneam cu un putea s-o atingă. Nu se gândea decât la confortul ci personal…

— Nu exagera! Mazi e foarte drăguţă, foarte conciliantă…

— Cu condiţia s-o asculţi fără să crâcneşti. Nu ridica

din umeri, Patrice. Tu şi cu mama tremuraţi în faţa ei. Pentru ca, tu ai rămas un copil cu pantaloni scurţi. Ei bine, toate astea trebuie să înceteze! Nu m-am măritat cu un băieţaş, ci cu un bărbat! Un bărbat cu care vreau să-mi petrec lot restul vieţii.

— Nu s-ar spune că Mazi le împiedică!

— Ba da, mă împiedică, Patrice! Mă împiedică fără s-o ştie, pentru că noi locuim la ea, pentru că depindem de ea, pentru că e totdeauna aici, în spatele nostru, ca să ne supravegheze, să ne dea sfaturi. Nu rămânem în intimitate decât scara, în camera noastră, şi încă nici atunci! Eu, cel puţin, mă sufoc în această casă de femei bătrâne, printre aceste mobile pe care n-ai dreptul să le muţi fără autorizaţie prealabilă!

Cuprinsă de dorinţa de a-l convinge pe Patrice, descoperea noi motive de mânie pe care, în ajun, încă nu le văzuse îndeajuns de limpede.

— Te înţeleg, fu de acord Patrice, dar gândeşte-te la vârsta lui Mazi, gândeşte-te la frica ci de singurătate…

— Ce singurătate? Nu avem de gând s-o părăsim ca să ne instalăm la capătul lumii, ci la cincizeci de metri de ea, în casa paznicului!

— Nu e decât un început. Într-o zi sau alta, când am să câştig destui bani, o să ne stabilim la Paris… Mazi intuieşte asta! Interpretează ideea ta de a ne muta ca pe o primă etapă înaintea marii plecări. Şi suferă din pricina asta… între timp, Mazi o să se gândească la proiectul tău, o să se obişnuiască fără îndoială şi, până la urmă, nu m-aş mira dacă te-ar încuraja ea însăşi să-l realizezi…

Înţelepciunea acestor cuvinte o exasperă pe Elizabeth. Din instinct, ura precauţiunile verbale, tergiversările diplomatice. Pentru ea, un obstacol nu trebuia niciodată ocolit, ci întotdeauna doborât.

— În concluzie, după tine, ar trebui să aştept permisiunea lui Mazi ca să fim „fericiţi! reluă ea.

— Dar nu suntem deja fericiţi? o întrebă Patrice apucând-o de mână.

Ea îl respinse:

— Tu nu ştii – ce înseamnă să fii cu adevărat fericit, Patrice! Dar am să te învăţ. Am să te învăţ în casa noastră! Pentru c-o să avem casa noastră. Şi asta cât mai repede cu putinţă. Fie că vrea, fie că nu vrea Mazi!

Patrice o privi lung. Era atâta dulceaţă în ochii soţului ei, încât o tulbura. Se simţea mai puţin inteligentă, mai puţin bună decât el şi, totuşi, toată dragostea pe care i-o purta n-o putea hotărî se abandoneze partida. El o cuprinse în braţe:

— Ne-am înţeles, Elizabeth, Dar îţi cer, când ai să construieşti noua noastră viaţă, să nu loveşti prea brutal două fiinţe care ne sunt dragi. Ai regreta tot atât de mult ca şi mine.*, sau chiar mai mult decât mine…

Cuprinsă de revoltă, tresări la sărutarea care-i atinse buzele. O dorinţă de a plânge îi umplu ochii. De cine era înduioşată:

de Mazi, de Patrice, de ea însăşi? întorcând capul, trase adânc aer în piept, încercă să surâdă şi spuse:

— R Te iubesc, Patrice… Dar lasă-mă să fac cum vreau eu… Şi lotul va fi bine…

Netezită cu peria de câteva ori, ultima bucată de tapet se lipi pe perete fără nicio cută. Elizabeth luă foarfeca şi o tăie la nivelul podelei. Dormitorul, complet retapetat, era un răsad de flori pe un fond roz ca aurora. Niciun meseriaş n-ar fi lucrat cu mai multă îngrijire. Când patul, dulapul şi comoda vor fi împinse la locurile lor şi lustruite cum merită, nimeni nu va putea contempla acest decor fără a invidia fericirea celor care aleseseră să trăiască în el.

Pentru moment, mobilele erau adunate în mijlocul încăperii. O scândură sprijinită pe două capre purta o întreagă trusă de zugrav. Podeaua era plină de fâşii care se lipeau de pantofi. Elizabeth trecu în salonul-sufragerie, de culoarea galbenă a paiului. Nu mai rămăseseră de zugrăvit decât bucătăria şi camera de toaletă. Mâine se va apuca de ele. Şi peste o săptămână,

dacă nimic nu o întârzia, va putea atârna perdelele şi lustrui parchetul. Un simţământ de mândrie o înălţa din mirosul fad al cleiului. Se apropie de o fereastră ca să examineze inelele care urmau să susţină vergelele şi, deodată, se petrecu un fel de decalaj în existenţa ei. Era aici şi era şi în altă parte. Căţărată pe un scăunel de bucătărie, cu o perdea de creton în mână, într-o cameră cu bârne aparente. Focul ardea în marele şemineu savoiard. O voce de bărbat spunea: „Perdele sun, t încântătoare. Exact ce trebuie, Elizabeth!” Un vârtej o cuprinse. Redeveni stăpână pe sine şi, alungându-şi amintirile, se întoarse în camera roz. O umflătură a tapetului îi atrase, atenţia. Încercă să o netezească cu podul palmei. Se auziră paşi pe pietrişul aleii. În fiecare zi Patrice, doamna Monastier, bătrâna Eulalie sau tânăra Eulalie veneau să constate cum progresează lucrul. Numai Mazi se încăpăţâna să nu viziteze casa paznicului. „O să se hotărască şi ea până la urmă!”, se gândi Elizabeth. De astă dată cel care intră fu Patrice.

— Bravo! Ai înaintat mult. Dar nu crezi că-ţi ajunge pentru astăzi? Prietenele mamei au venit deja. Grăbeşte-te să te pregăteşti pentru ceai.

Elizabeth îl urmă cu părere de rău. „Ceaiul de la ora cinci” aF doamnei Monastier o plictisca, dar ar fi fost deplasat din partea ei să nu apară. Se spălă, îşi refăcu pieptănătura, îşi puse o rochie gri, foarte sobră, cu guler „Claudine” alb, şi nu mai avea nimic comun cu lucrătoarea ciufulită care, cu câteva minute înainte, punea tapet în camera ei.

Sosirea Elizabethei în salon stârni curiozitatea doamnelor, care întoarseră spre ea surâsuri de bun-venit de sub pălăriile divers împodobite cu fulgi, cu panglici sau cu flori. Toate o cunoşteau deja, ceea ce nu le împiedica să o examineze cu o aviditate plină de simpatic, pentru că o proaspăt căsătorită e întotdeauna interesantă de privit pe toate părţile. Patrice, care intrase în urma ei, sărută o mână după alta îndoindu-şi

uşor spatele, ca un horticultor care compară parfumul trandafirilor din răsaduri. Gesturile lui erau de o eleganţă rafinată. Prietenele mamei sale înfloreau când li se adresa. Nicăieri nu era mai în largul lui decât în această adunare de femei bătrâne. Mazi, cu peruca pe cap, cu şalul pe umeri şi cu obrajii pudraţi, ocupa fotoliul cel mai confortabil. Doamna Monastier, obligată să se tot deplaseze, stătea aşezată într-o parte, în stare de alarmă, pe un scaun, şi sporovăia cu voce ascuţită cu vecinele ei. Zgomotul se amplifică atunci când tânăra Eulalie aduse ceaiul. Elizabeth trecu printre invitate ca să le servească „cu toată graţia celor douăzeci de ani ai săi”, cum spunea nepoata domnului vicar. Din toate persoanele de fată, numai Mazi rezista la iarmccul ei. Elizabeth nu obţinu nicio privire, niciun cuvânt de mulţumire pentru ceaşca pe care i-o întinse bătrânei doamne. Casa paznicului apăsa cu toată greutatea ei asupra relaţiilor dintre ele. Şi totuşi, în mintea lui Mazi lucrările de renovare nu aveau, încă, nicio consecinţă practică. Nu putea concepe că, trecând peste voinţa ei, Elizabeth şi Patrice s-ar putea instala într-o zi „în dependinţe”. Cum ar reacţiona, dacă ar fi anunţată că intenţionează să se mute?

— Două bucăţi de zahăr?

— Ştii foarte bine că nu pun decât una, mormăi Mazi privind în altă parte.

Cu deştele de luat zahăr în mână, Elizabeth fu tentată să lase bucata de zahăr să cadă de foarte de sus în ceaşcă, stropind corsajul bombat al bătrânei. Dar se stăpâni; de fapt, Mazi nu era atât de condamnai, cât, mai ales, de plâns. Patrice le observa pe amândouă, cu colţul ochilor, în timp ce discuta cu doamna Rochet. Linguriţele de ceai se învârteau vesele între pereţii de porţelan. Elizabeth oferi fursecuri.

— Erau de toate felurile: groase sau plate, sfărâmicioase, pudrate cu zahăr, glasate, dungate. Degetele doamnelor pluteau o/Clipă pe deasupra şi,

deodată, se închideau pe bunătatea aleasă, cu vivacitatea unei gheare de pasăre răpitoare. Mâncând şi bând, nu conteneau să-şi exprime, cu o volubilitate uimitoare, toate ideile care le treccau pe sub pălării. Se vorbi despre noile tendinţe ale modei. Despre scandalurile primelor şorturi, a căror apariţie o semnalaseră jurnalele din vara aceea, pe Coasta de Azur. Despre logodna prinţului George al Angliei şi a prinţesei Marina a Greciei, despre minunile curci de struguri, pentru care se deschiseseră mai multe centre la Paris. Doamna Resenkampf era clienta standului din gara Saint-Lazare. Paharele cu must pe care le băuse o regeneraseră deja – credea ca – din cap până în picioare. Toată lumea era de acord că arată, într-adevăr, mai bine de o lună încoace. Mazi îi ceru nepotului să-i aducă şi ei câteva sticle din această binefăcătoare băutură.

— Oh, nu! exclamă doamna Resenkampf, trebuie să-l consumi pe loc. Se storc strugurii în faţa dumneavoastră. Altfel, virtuţile curative se pierd!

Colonelul Resenkampf intră pe aceste cuvinte şi, din nou, doamnele se supuseră, cu o delicioasă indolenţă, omagiului sărutatului mâinii. Elizabeth avu şi ca dreptul la o atingere de mustaţă pe prima falangă. Nu-şi putu stăpâni un fior de mândrie văzându-l pe bătrânul militar cum se frânge în două în faţa ei. Mic, uscat şi nervos, avea o idee fixă: să vadă pe toată lumea pe cal, şi un regret: că nu reuşise să le inoculeze dragostea pentru sportul hipic nici nevestei şi nici fetei sale. Ca de fiecare dată când se întâlneau, încercă să-i explice lui Patrice că nu era demn să locuiască la Saint-Germain, dacă nu era un fanatic al echitaţiei:

— Asta e adevărata sănătate, dragul meu! Priveşte-mă! Şaptezeci şi cinci de ani! Şi ţi-aş frânge o iepşoară între genunchi!

O tresărire trecu printre doamne.

— Fără îndoială, acceptă Patrice. Dar nu mă tentează.

— Pentru că n-ai încercat încă – fir-ar să fie! Vino cu mine la manej! O să te pun în şa…

Cum Patrice se încăpăţâna să refuze, se întoarse spre Elizabeth:

— Şi dumneavoastră, doamnă, nu vă spune nimic?

Elizabeth nu avu timp să-i răspundă. O mamă de familie se lansa, deja în dezbatere, pentru a afirma că abuzul de cehitaţie risca să provoace, la femei, dezordini organice de cea mai mare gravitate. Doamna Brignoles, care fusese o excelentă călăreaţă înainte să-l ia de bărbat pe controlorul Impozitelor Directe, aprobă din bărbie în tăcere. Nimeni din asistenţă nu Ignora că suferă de tulburări intime foarte complicate şi că se dusese chiar în

Germania şi în Elveţia ca să consulte mari ginecologi, dar niciunul nu ştiuse să o vindece. Temându-se să se angajeze în misterul inexplicabil al bolilor femeieşti, colonelul se mărgini să mormăie că doctorii erau nişte măgari, tuşi gros şi-şi băgă nasul în ceaşcă. Doamnele profilară ca să vorbească puţin despre sănătatea lor, neamintind, evident, decât detaliile care puteau fi auzite de către domni. Toate aveau câte ceva la inimă, la plămâni, la rinichi, la vezica biliară sau la articulaţii. În mai multe rânduri, colonelul repetă:

— Călăriţi şi o să vă treacă!

Dar nimeni nu lua în seamă intervenţiile sale. Se schimbară nume de medicamente şi de doctori. Mazi era ascultată cu o atenţie specială, din pricina vârstei sale. Când deschidea ea gura, doamnele mai tinere tăceau. Făcu o expunere înspăimântătoare a palpitaţiilor ei nocturne. Doamna Aricile de Bouilly, care avea cu zece ani mai puţin decât ea, nu putu să-i opună decât o artrită cronică. Aceste confidenţe încrucişate trezeau pofta celorlalţi interlocutori. Nu mai era aproape niciun fursec în farfurie. Tânăra Eulalie mai aduse o provizie. Domnul Rochet, notarul, veni să-şi ia nevasta, dar că nu era încă dispusă să plece. Acceptă şi el o ceaşcă de ceai şi se

aşeză, cu mâinile ocupate, privind în gol. Imediat, colonelul Resenkampf îl atacă pe teme politice. Domnul Rochet, care era numai rotunjimi, credea în bunăvoinţa popoarelor, în autoritatea morală a Societăţii Naţiunilor şi în creşterea prosperităţii în lume. Colonelul Resenkampf, în ce-l privea, prevedea un război peste scurt timp.

— În timp ce noi ne codim, Mussolini îşi croieşte o armată de fier, iar Hitler se pregăteşte să ia înapoi Saar-ul. De ce crezi că s-au întâlnit la Veneţia?

— Au spus chiar ei că nu vor să modifice harta lumii!

— Da, şi puţin după aceea, naziştii din Austria l-au asasinat pe cancelarul Dollfuss şi Hitler şi-a supus poporul la plebiscit ca să devină stăpânul absolut al Germaniei. Într-o zi sau alta

Reichş\vehr-ul reconstituit, întărit, o să se arunce asupra noastră şi noi n-o să fim pregătiţi… De o parte, o hoardă de fanatici şi de cealaltă parte, nişte naţiuni rafinate, dezbinate, moleşite de jaz, de mâncarea bună, de combinaţiile politice şi de lecturile periculoase. Nu dau doi bani pe şansele noastre într-un conflict mondial…

— Doar nu crezi cu adevărat, colonele, că va fi un conflict mondial? întrebă doamna Monastier cu îngrijorare.

— Nu există decât un singur mijloc să-l evităm, doamnă, spuse colonelul: intimidarea. Cu cât o să ne arătăm mai hotărâţi, cu atât o să ezite să ne atace. Ar trebui să ne trimitem deputaţii înapoi la studiile lor îndrăgite şi să încredinţăm puterea militarilor.

— Ar fi pentru prima oară că ar fi văzuţi militari îngrijindu-se de păstrarea păcii! spuse domnul Rochet cu un surâs sarcastic.

— Continuară să discute în faţa unui auditoriu prea puţin dispus să-i asculte. Un zgomot de cizme năvălise în salon. Hitler şi Mussolini călcau în picioare fursecurile, ţineau cuvântări la lustra de cristal. Doamnele schimbau

priviri dezolate pe deasupra ceştilor; Elizabeth se gândi cu îngrijorare la inutilitatea pregătirilor ci din casa cea mică, dacă izbucnca războiul între Franţa şi Germania. Patrice ar fi mobilizat şi trimis pe front. Cum ar trăi ea fără el? Şi-l imagină soldat, cu casca pe cap, cu privirea tristă, cu o puşcăpe umăr. Îi îngheţă sângele în vine. „Nu, e imposibil, de negândit! Atâta vreme cât ne iubim, va fi pace în lume”. Apoi, îşi aminti că într-o zi el îi spusese: „Eu sunt la Intendenţă, în caz de război, voi fi la serviciul de aprovizionare”. Oricum, era un fel de asigurare. Domnul Rochet reuşi să liniştească îngrijorările doamnelor, afirmând că dictatorii nu-şi puteau risca prestigiul într-o ciocnire armată:

— De fapt, nici Hitler, nici Mussolini nu doresc o ruptură. Am motivele, mele să cred că, în curând, Hitler îşi va face o reintrare spectaculoasă la Societatea Naţiunilor.

Colonelul Resenkampf îl trată pe cel care-l contrazicea drept „optimist incorigibil” şi doamna Monastier se grăbi să îndrepte conversaţia spre un alt subiect. Războiul se îndepărta. Elizabeth îl privi pe Patrice cu uşurare. Îi vorbea despre muzică nepoatei domnului vicar, care purta lornion şi care, cu cincisprezece ani în urmă, primise un premiu pentru poezie de la Academia Jocurilor Florale din Toulouse. Câteva doamne îşi scuturau fustele de firimituri şi se ridicau să-şi ia rămas-bun. Doamna Monastier protesta, de fiecare dată, şi se arăta dezolată, ca şi cum intenţia ci ar fi fost să-şi păstreze invitaţii până în zori. Elizabeth se gândea cu ciudă la timpul pe care-l pierduse cu servitul ceaiului, în timp ce treburi urgente o aşteptau în casa paznicului.

Nepoata domnului vicar plecă ultima, la şapte şi jumătate. Cinară, ca de obicei, la ora opt. Dar fursecurile tăiaseră pofta de mâncare a convivilor. Mazi abia dacă se atinse de viţelul recc cu andive coapte, înghiţi câteva boabe de strugure, visând la miracolul curci de must şi,

imediat ce se ridică de la masă, anunţă că avea să se retragă în cameră să se culce. Fiecare înţelese că, refuzând să-şi prelungească şederea, voia să-şi pedepsească anturajul. Oferi un obraz mort sărutărilor norci sale, ale nepotului său şi ale Elizabethei. Doamna Monastier era consternată. O întovărăşi pe soacra ei pe culoar şi se întoarse cinci minute mai târziu, cu o faţă marcată de emoţie:

— Ah, copila mea, spuse ca prinzând-o pe Elizabeth de mâini, închipuic-ţi că Mazi e convinsă că aranjezi casa paznicului ca să locuieşti acolo împreună cu Patrice!

— Şi nu se înşală deloc, recunoscu Elizabeth.

— Dar nu era vorba de aşa ceva, la început.

— Pentru Mazi, nu. Dar cu un mi-am schimbat niciodată intenţia.

— Da, mamă, interveni Patrice. Elizabeth şi cu mine ne-am hotărât să ne mutăm. Nu putem continua să trăim la nesfârşit în familie. Dacă Mazi nu ne înţelege, tu trebuie să ne înţelegi.

Elizabeth îl privi cu recunoştinţă. În sfârşit, îi lua pe faţă partea.

— Ştiu foarte bine, sus până doamna Monaslier. Şi, în fond, vă aprob. Dar, pentru Mazi, va fi un şoc! Când credeţi că o să vă instalaţi acolo?

— De îndată ce voi termina lucrările. Peste vreo opt zile, poate…

— Dar n-aveţi nici mobile!

— Ba da, mamă. Există deja strictul necesar în casa cea mică şi am găsit în pod lucruri foarte amuzante. Am să le cobor împreună cu Patrice… Crezi că Eulalie ar putea să-mi tragă o cuvertură de pat la maşină?

— Desigur! Ce-ai să pui ca perdele?

— Creton.

— O să fie încântător! se bucură doamna Monastier.

Excitată de acest proiect de decorare, îşi dădu seama, deodată, că îşi încuraja nora în loc s-o critice şi, schimbându-şi expresia, începu să se bâlbâie:

— Dumnezeule! Dumnezeule! încotro ne îndreptăm!

6.

Elizabeth era deja în pat, dar Patrice, încântat, continuă să circule prin casă, atingând mobilele, deschizând şi închizând uşile, mângâind pereţii cu mâna.

— Nu poţi să-ţi dai seama ce mult îmi place aici! exclamă el. Mă simt cu adevărat la tine acasă!

— La noi acasă!

— Nu, am spus bine: la tine acasă. Interiorul ăsta îţi seamănă. Cu nişte mobile de nimic, cu patru bucăţi de cârpă şi cu câteva lămpi cârpite, ai reuşit să faci o frumuseţe de interior.

— Aşadar, eşti fericit?

— Extrem de fericit, Elizabeth!

— Deci nu regreţi hotărârea pe care am luat-o?

— De ce aş regreta? Chiar şi mama găseşte că ai avut dreptate!

Era prima lor noapte în casa paznicului. Se mutaseră chiar în după-amiaza aceea, sub privirile îngheţate ale lui Mazi, care, aşezată la fereastra camerei sale, le supraveghea venirile şi plecările din grădină. Scara, pretextase că o doare capul ca să nu se arate la masă. După cină, Patrice şi Elizabeth se duseseră în noua lor locuinţă şi se încuiaseră acolo, cu un sentiment de eliberare. Ploua pe acoperiş şi şiroirea continuă îi făcea şi mai sensibili la plăcerea singurătăţii. Friquette amuşina prin colţuri şi strănuta, deranjată de mirosul vopselei proaspete. În colivia lor acoperită cu o bucată de stolă, canarii schimbau între ei mici strigăte ascuţite înainte de a aţipi, fără să li se mai vadă capetele şi cu guşile pline. Totul era calm.

— Am să închid obloanele, spuse Patrice.

Deschise geamul. Picături de argint punctau masa densă şi întunecată a grădinii. Un suflu de aer rece intră în cameră. „Patrice rămase în picioare, la fereastră, nemişcat, privind în depărtare.

— Vino să vezi, Elizabeth, spuse el după o clipă.

Se ridică, se apropie de el şi se ghemui la braţul lui cald sub ţesătura pijamalei. Obraz lângă obraz, respirau noaptea umedă. La capătul drumului, casa cea mare, solemnă, lugubră, pe jumătate goală, privea cu ostilitate spre rivala ci fericită, căsuţa din grădină. În locuinţa stăpânilor, o lumină strălucea la primul etaj: Mazi nu dormea încă. Elizabeth şi-o imagină, învârtindu-se, în capot, printre fotolii şi măsuţe, mormăind cu voce joasă, ru megându-şi supărarea. „Mâine dimineaţă, fără îndoială, se va calma”, îşi zise. Şi Patrice trebuie să fi gândit la fel. Dar şi unul şi celălalt evitau să vorbească despre asta. O pală de vânt înclină tufele în întuneric. Casa cea mare sufla, scuipa pe „dependinţe”. Patrice închise obloanele. Din nou nu mai exista pe lume decât rumoarea dulce a ploii pe acoperiş. Elizabeth se lăsă purtată spre pat. Acesta era înalt şi larg, de lemn închis la culoare, cu o plapumă roşie deasupra.

A doua zi dimineaţă, Elizabeth, Patrice şi doamna Monastier se adunară pentru micul dejun în sufrageria casei celei mari. Mazi întârzia să se arate. Pe-măsură ce aşteptarea se prelungea, îngrijorarea îşi «făcea loc pe feţe. Din când în când, doamna Monastier ridica privirile spre tavan şi ofta. Ceainicul, cafetiera şi ciocolatiera, ca şi cana cu lapte se răceau pe masă. În sfârşit, tânăra Eulalic apăru, tulburată. Doamna refuza să coboare:

— Mi-a cerut să-i duc sus lava!

O tăcere plină de stupefacţie întâmpină aceste cuvinte.

După ce servitoarea se retrase, Patrice explodă:

— Eram sigur! De acum înainte o să vrea să ia toate mesele în cameră! E grotesc!

Elizabeth se ridică cu încetineală.

— Unde ic duci? o întrebă Patrice.

— Să-i vorbesc.

— Eu am să fiu cel care o să-i vorbească, spuse Patrice împingându-şi înapoi scaunul.

— Ah, micuţul meu! gemu doamna Monastier. Crezi

că, o să folosească la ceva?

— Trebuie, mamă. Situaţia asta nu poate continua!

— Să fii foarte blând cu ea, te rog! E atât de bătrână!

Ieşi; doamna Monastier îşi duse mâinile la tâmple.

— Linişteşte-te, mamă, rosti Elizabeth aşezându-se. Dacă e în siarc cineva s-o convingă, acela e numai nepotul ei.

— Mă îndoiesc, murmură doamna Monastier. Întotdeauna à l'ost aşa. Bărbatul meu a suferit mult, pe vremuri. Şi cu, de asemenea. Ea se ocupa de toate, ca dirija totul… Ar fi trebuit să mă revolt. Dar nu aveam caracterul tău. N-am îndrăznit niciodată să-i ţin piept. Acum e prea târziu. S-a obişnuit să fie ascultată. Şi, în plus, e atât de bună şi de iubitoare!

Patrice reapăru în curând cu capul plecat.

— Ce-ai făcut? întrebă doamna Monastier.

— Am făcut tot ce am putut ca s-o fac să judece. Dar nici nu ascultă ce-i spui!

— S-a ridicat din pal, cel puţin?

— Nu, e încă în pat, furioasă, cu tava pe genunchi, cu boneta de danielă pe cap. O faţă de gheaţă. S-a încăpăţânat şi nu mai ştie cum să dea înapoi…

— Ar fi pentru prima oară că ar ceda în faţa cuiva din familie, oftă doamna Monastier. Nu trebuie să cerem imposibilul. Şi acum ce-o să facem?

— O s-o lăsăm în pace, răspunse Pătrice.

— Şi să continuăm să mâncăm fără ea? Dar e o nebunie.

— Sper c-o să-şi dea seama până la urmă.

Încercarea de forţă începea. Patrice turnă ceai pentru mama sa înlăcrimată, cafea cu lapte pentru nevasta sa şi îşi luă pentru el o ceaşcă de cacao. Dar nimănui nu-i era nici foame, nici sete. Elizabeth se gândea la Mazi cu indignare crescândă. împinsă până la această limită, autoritatea devenea tiranic. Bătrâna doamnă, retrasă în colţul ci ca un păianjen, îşi petrecea

timpul capturând şi paralizând fiinţe fără apărare. Până când va mai fi lăsată să abuzeze de puterea ci? Micul dejun se termină într-o tăcere îndoliată. Doamna Monastier, demoralizată, se întoarse în camera ci şi Patrice se diisc să lucreze cu furie, în salon. Rămasă singură, Elizabeth se întrebă o clipă ce trebuie să facă. Nu terminase să-şi lustruiască mobilele, dar această treabă i se părea acum derizorie. Atâta vreme cât Mazi se va încăpăţâna în îmbufnarea ei, celor apropiaţi de ea, munciţi de gânduri, nu le ardea de nimic. „Ne otrăveşte viaţa tuturor. O detest. Dacă aş putea să-i strig în faţă ce gândesc despre ea!” Deodată, se precipită spre scară, cu capul înfierbântat, cu un discurs furibund pe buze. „Chiar de-ar fi să se prăbuşească pământul, tot o să afife adevărul despre ea însăşi”.

Ajunsă în faţa uşii lui Mazi, apăsă pe clanţă şi, fără să bată, pătrunse violent în cameră. Bătrâna era aşezată, într-un capot gri-argintiu, în faţa toaletei. Bătrâna Eulalie se apleca cu deferentă peste umărul ei. Amândouă tresăriră auzind paşi în spatele lor şi se întoarseră. Elizabeth îşi pierduse vocea. Mazi întindea spre ea o faţă lividă, săpată de şanţuri, cu o gură mov, căzută, cu un craniu ridicol de mic, acoperit cu un puf alburiu. Rozul pielii apărea pe alocuri, printre meşe. Lipsită de superbul ei păr bogat, bunica lui Patrice nu mai era decât o femeie decrepită, cuprinsă de mizerie, bolnavă şi cu privirile şovăitoare. Eulalie ţinea în mână peruca pe care tocmai o pieptăna. După o secundă de nehotărâre, Mazi îşi acoperi capul cu cele zece degete. Făcu ochii mari cu o privire buimacă. Era atâta disperare, atâta ruşine în atitudinea ei, încât un val de milă o înecă pe Elizabeth.

— Pleacă! şuieră Mazi, păstrându-şi în continuare cele două mâini lipite pe cap.

Elizabeth nu se mişcă din loc. Cuvintele pline de ură pe care le pregătise i se risipeau în minte.

— Oh, Mazi, nu vreau să te necăjeşti! Dacă ai fi în

locul mai, ai fi făcut la fel! Aşa că, iartă-mă, iartă-mă… Nu ne împiedica să fim pe deplin fericiţi!

— Pleacă repetă Mazi.

— Huş! Huş! Afară! gâlgâi bătrâna’ Eulalie ridicând pumnul drept încununat cu un scalp voluminos.

— Dacă măcar ai veni să ne vezi în căsuţa noastră, sunt sigură că ţi-ai schimba părerea, reluă Elizabeth.

— Pleacă!

Mazi dădea din cap şi bătea în pământ, alternativ, cu picioarele încălţate cu papuci. Bătrâna Eulalie se aşeză şchiopătând în faţa stăpânei sale, pentru a o ascunde de privirile intrusei. Toate fotografiile de familie stăteau la pândă de pe noptiere.

— Huş! Huş!” şuieră vrăjitoarea cocoşată.

Elizabeth ieşi din cameră ca dintr-un vis urât.

Îşi aranja lenjeria într-un dulap, gândindu-se la singurătatea hidoasă a persoanelor bătrâne, când auzi scârţâind pietrişul de pe alee. O idee nebunească îi trecu prin minte: „Mazi”! Se precipită la fereastră. Era într-adevăr Mazi, cu bastonul în mână, încorsetată, pudrată, de nerecunoscut, cu toate mărgelele pe pieptul ei bombat şi cu tot părul ei fals, numai bucle, pe frunte. Fără să se gândească, Elizabeth deschise uşa şi alergă în întâmpinarea bătrânei:

— Ah, Mazi! în sfârşit! Eram sigură că ai să vii!

— Mă aşteptai? întrebă Mazi cu privirea dură, cu faţa albă.

— Da, răspunse Elizabeth.

Şi îi sări de gât. Zdruncinată de două sărutări care i se înfigeau în obraji, Mazi se desprinse încetişor, ridicând bărbia, şi spunând:

— Stăpâneşte-te, copila mea.

— Cât pot să fiu de fericită, Mazi! Repede! O să-ţi arăt lotul!

O trase după ca în casă. Mazi alunecă de la o încăpere la alta, inspectând mobilele, pereţii, perdelele, cu ochi neîncrezători. Elizabeth, care o urma pas cu pas,

încerca să-i ghicească gândurile. Pentru a o face să se simtă în largul ei, vorbea fără încetare, cu animaţie:

— Măsuţa asta avea un picior rupi; am lipit-o şi am Trecat cu miez de nucă deasupra… Şi fotoliul ăsta, îl recunoşti? Era în pod! Şi patul, priveşte cât e de frumos acum, că l-am ceruil!

Mazi nu spunea nimic. Pe l'aţa ci nu se citea nimic. După ce vizită şi camera de toaletă, reveni în mijlocul odăii, se aşeză într-un fotoliu, închise ochii, îi redeschise cu o privire ascuţită şi mormăi:

— Trebuie să schimbi lavoarul. E crăpat şi robinetele sunt îngrozitoare.

— Da, Mazi.

Canarii ciuguleau grăunţe în colivia lor. Dintr-odată, bărbăluşul începu să cânte.

— Mazi, reluă Elizabeth, îţi place casa asta, acum că am aranjat-o?

Buzele lui Mazi se lungiră, într-o grimasă care semăna cu un surâs. Privirea i se îmblânzi:

— Mi-ar plăcea, fără îndoială, dacă aş avea douăzeci de ani.

Pacea era semnală. Mazi se sprijini cu o mână pe mânerul bastonului şi cu cealaltă de braţul fotoliului, îşi desfăşură încet statura înaltă şi se îndreptă spre uşă.

— Pleci deja? exclamă Elizabeth.

— O să mă mai întorc.

După plecarea ci, Elizabeth se întrebă ce o făcuse să vină. Mersul gândurilor, la persoanele de vârsta ci, era de neînţeles. „Ce a făcut-o, oare, să se simtă brusc dezarmată? Faptul că, în dimineaţa asta, Patrice şi cu mine i-am vorbit cu afecţiune? Sau faptul că am văzut-o iară perucă? Ce s-a petrecut în mintea ci? O să ştiu vreodată? Dar, măcar, ca însăşi o fi ştiind?” însoţi cu priviri înduioşate greoaia siluetă neagră care se îndepărta pe aice şi se apucă din nou să aranjeze lenjeria pe rafturile dulapului, ca şi cum ar fi aşezat fericirea în teancuri.

La ora prânzului, Mazi îşi făcu. apariţia, cu solemnitate, în sufrageria în care nepotul ci şi Elizabeth o aşteptau cu nerăbdare.

Nimeni nu mai aduse niciodată vorba despre cearta care scindase familia. Încetul cu încetul, iertarea lui Mazi se transformă într-o aprobare deschisă. Le făcea frecvente vizite copiilor, în noua lor locuinţă, şi hotărî chiar că vor mânca acolo cu toţii împreună, o duminică din două. Se părea că ţinându-i piept, Elizabeth sfârşise prin a o cuceri. Într-o zi, bătrâna doamnă îi oferi un serviciu vechi de ceai, din porţelan de Saxa, împodobit cu floricele multicolore. Cum Elizabeth, transportată, îi mulţumea pentru cadou, că-i răspunse pe un Ion morocănos, ca să-şi ascundă propria emoţie:

— Nu e nimic. Şi eu l-am căpătai, altă dată, de la soaera mea. E drept deci să-ţi revină ţie. Nu eşti tu chemată să mă înlocuieşti, într-o zi sau alta, în această casă?

Acum, că se lămurise asupra caracterului Elizabethei, nu pierdea nicio ocazie să-i ţină partea împotriva lui Patrice. La începutul lunii octombrie, tânărul cuplu primi o invitaţie la prânz de la Gloria; care se măritase în provincie şi venise acum să se instaleze la Paris, într-un mic apartament de pe malul stâng al Senei. Ideea acestei ieşiri îl plictisea pe Patrice, pe care plăcerile vieţii conjugale îl făceau din ce în ce mai nesociabil. „Ce să facem la ei? mormăi el. Pascal Japy pare plictisitor la culme! Nu crezi că am putea să ne scuzăm, să spunem că suntem ocupaţi în ziua aceea?” Dar Mazi o susţinu cu fermitate pe Elizabeth şi Patrice nu putu decât să se încline în faţa coaliţiei nevestei şi bunicii sale.

Prânzul la familia Japy a fost de altfel de o calitate şi de o însufleţire perfectă. În rolul delicat de stăpână a casei, Gloria o uimi pe Elizabeth prin dezinvoltura ei. Destinsă, strălucitoare, surâzătoare, avea tot timpul un ochi asupra serviciului şi urechea la conversaţie. Cécile,

care era şi ca invitată, era tot atât de drăguţă şi de volubilă ca-n trecut. Nu se mai vedea cu Jacques Grévy, urma nişte cursuri de decoraţiuni şi avea să plece, în decembrie, în Elveţia. Nu scăpa niciun prilej să-l tachineze pe cumnatul său, pe gravul şi slabul Pascal, care întrebuinţa termeni savanţi ca să vorbească despre lucrurile cele mai simple. Îşi deschisese de curând un cabinet medical şi se declara foarte satisfăcut de primele contacte cu clientela. Un telefon, aşezat lângă el, pe masă, le arăta musafirilor că gazda lor pupta fi chemată, în orice clipă, pentru o consultaţie urgentă, la celălalt capăt al Parisului. Un uşor miros de eter plutea în încăperea care servea drept sală de aşteptare. Tot apartamentul fusese zugrăvit în culoarea bananei decojite. Mobilele erau în stil modern, cu mari suprafeţe lăcuite în care se reflectau luminile lămpilor. Sicomorul alb domnea în dormitor şi stejarul lustruit, în birou. Puţinele tablouri care împodobeau pereţii aveau un desen liniar şi nuanţe şterse. Niciun bronz, nicio măsuţă, nicio stampă veche. Ludovic al XV-lea nu existase niciodată.

Când părăsiră familia Japy, Patrice o întrebă pe Elizabeth:

— Cum ţi s-a părut apartamentul lor?

— Prefer vechea noastră casă, spuse ca pornind motorul maşinii.

Patrice o privi cu recunoştinţă. Trăind lângă ea, uita uneori cât de minunată era unirea lor, apoi, brusc, un cuvânt, o atitudine a Elizabethei îi dădea senzaţia ameţitoare a fericirii sale. Înaintea ei, totul fusese cenuşiu şi cuminte în existenţa lui. Acum, cele mai neînsemnate aspecte ale lumii îi provocau emoţie. Graţie ei, cântecul unei păsărele, savoarea unui fel de mâncare, culoarea unei rochii, parfumul unei flori, sule de detalii de care puţin îi păsa altă dată intrau acum în calculul bucuriilor lui colidiene.

Automobilul depăşise cartierele mărginaşe şi alerga

acum cu viteză pe şosea. Peisaje de bureţi negri alunecau în spatele geamurilor de la portiere. Lumina farurilor alunga noaptea în faţa lor.

— Ştii, Elizabeth, murmură el, suntem cu adevărat făcuţi unul pentru celălalt!

Ea auzi vocea lui Christian pronunţând aceleaşi cuvinte. Dar Patrice, şi nu el, era cel care avea dreptate.

— Da, răspunse ea încetişor, şi cu gândesc ca tine, Patrice. Te iubesc…

Încetini şi se sărutară.

7.

Elizabeth închise telefonul, ieşi din bibliotecă alergând, deschise uşa salonului şi strigă:

— Patrice! Gata! Tata şi mama au sosit!

Patrice, care lucra aşezat la o măsuţă lângă pian, se ridică brusc, bucuros:

— Deja? Nu. trebuia să ajungă decât mâine!

— Da, ci bine, iată, au venit cu o zi mai devreme. M-a sunat mama de la Paris. Au făcut călătoria pe şosea, în două etape. Tatanu-i deloc obosit că a condus! Sunt la unchiul Denis! Ne aşteaptă! Pregăteşte-te repede!

— Ah, cu o să fiu imediat gata, zise el râzând. Gândeşte-te mai degrabă la tine… Cu siguranţă o să vrei să-ţi schimbi rochia!

— Evident! Dar nu durează decât cinci minute. Dacă ne grăbim, putem fi în strada Lépic la ora patru! Oh, Patrice, sunt atât de bucuroasă! Mazi! Mamă!

Atrase de zgomotul vocilor, Mazi şi doamna Monastier apărură, la rândul lor, în salon. Elizabeth le aruncă vestea în faţă cum ai arunca o petardă de sărbătoare:

— Au sosit părinţii mei!

Apoi, îşi depuse cu un sărut fericirea pe feţele încântate ale celor două femei, îl luă pe Patrice de mână şi-l duse spre căsuţa lor. În faţa dulapului deschis, rămase perplexă:

— Ce rochie să-mi pun?

— Cea gri, cu gulerul „Claudine”!

— Arăt ca o fetiţă în ea!

— Atunci, pentru, ce-mi mai ceri părerea?

— Am să-mi pun taiorul bleu, hotărî ea.

Croitoreasa din Saint-Germain îi spusese, la probă, că această îmbrăcăminte cu tăietură severă o „feminiza”. Continuând să se aranjeze în faţa oglinzii, Elizabeth îşi supraveghea cu coada ochiului bărbatul în timp ce se îmbrăca. Voia ca fiecare să fie la înălţimea celuilalt. În ultima clipă, îl puse să-şi schimbe cravata maro cu una roşie cu dungi albe.

— Cât eşti de drăguţă!

Întoarse capul la dreapta, la stânga şi admise că taiorul bleu îi dădea prestanţă. Femeia care se aşeză la volanul automobilului părea experimentată, având cel puţin douăzeci şi cinci de ani. Pe şosea îşi potoli nerăbdarea conducând foarte repede, în timp ce Patrice, paralizat de îngrijorare, o privea cu coada ochiului şi nu sufla o vorbă. Dar la Paris circulaţia intensă o obligă pe Elizabeth să încetinească. Se enerva, trecea de pe o bandă pe alta, se înscria în duble depăşiri, înjura, claxona, ca şi cum ar fi condus o maşină de pompieri căreia toate automobilele trebuia să-i lase calc liberă. În ciuda grabei şi a îndemânării ci, când opri în faţa cafeneici era trecut de ora patru.

La zgomotul făcut de portiera maşinii, Pierre şi Amélie se precipitară pe trotuar. Nu se schimbaseră şi, totuşi, Elizabeth avea impresia că nu-i mai văzuse de ani de zile. Se aruncă în braţele lor, sufocându-i cu sărutări, asurzindu-i cu întrebări şi uitând să răspundă celor puse de ei. Patrice, ameţit de această revărsare de cuvinte, surâdea stângaci, cu o expresie de ginere fericit. Elizabeth era emoţionată auzindu-l cum le spune lui Pierre şi Amélici: „Bună ziua, tată, bună ziua, mamă”. Intrară cu toţii, în grup, în sala de mese şi acolo legăturile de familie se strânseră şi mai tare, Denis şi Clémentine adresându-i-se lui

Patrice cu „vere”. Din fericire, la acea oră lipsită de aglomeraţie cafeneaua nu adăpostea decât un singur client, instalat la marginea tejghelei. Denis apropie două mese şi turnă puţin vin în pahare înalte cu picior. Şase braţe se ridicară pentru o ciocni voios, familie cu familie: doi Mazalaiguc, doi Aubernat, doi Monastier. Deşi îşi spuseseră ce era mai important prin scrisori, reluau totul de la capăt, cu o nouă plăcere, faţă-n faţă. Conversaţia alerga, sărea, ca un foc de paie: muzica filmului, căsuţa paznicului de la Saint-Germain, permisul de conducere, sezonul de la Mcgôve, sănătatea bunicului, Mazi, doamna Monastier, telefericul de la Mont d’Arbois, totul, la rând!

Amélie nu o slăbea pe Elizabeth din ochi, o ţinea de mână şi o găsea frumoasă:

— Taiorul ăsta bleu îţi vine de minune, draga mea!

— Adevărat, îţi place? exclamă Elizabeth. Mi l-am făcut luna trecută…

Şi dădu un bobârnac pe reverul vestonului. Aşezată între părinţii ci, se mira că se simte în acelaşi timp fată şi femeie măritată. Dorea. să fie pe placul tatălui ci, al mamei ci, să-i seducă şi, în acelaşi timp, aparţinea unui bărbat. Desigur, locul lui Patrice nu era în acest decor de cârciumă pariziană. Dar, schimbând mediul, nu-şi pierduse nimic din farmec. Văzându-l în faţa unui pahar cu vin alb, ai fi zis că trăise întotdeauna printre oameni simpli. Elizabeth îi fu recunoscătoare pentru dezinvoltura de care dădea dovadă într-o situaţie atât de nouă pentru el. Clémentine îl examina cu o admiraţie amestecată cu teamă. Îşi dăduse cu roşu pe unghii, îi crescuse o aluniţă la colţul ochiului şi părul i se schimbase, în câteva luni, din castaniu închis în blond pai.

— Încă un rând, vere?

Elizabeth se temu ca Patrice să nu se strâmbe, dar el acceptă fără să ezite. Denis umplu paharele. Clémentine îl închină pe al ci, ridicând degetul mic şi

încreţind ochii albaştri. Clientul, la capătul tejghelei, mormăi:

— Patroane! Tot din ăsta!

— Vine, răspunse Denis profesional.

Aceste simple cuvinte avură o profundă rezonanţă în amintirea Elizabethei. O întreagă lume se reconstituia în jurul acestui ecou. Se întorcea cu zece ani în urmă, în mirosul apetitivelor şi al rumeguşului, în clinchetul paharelor şi în rumoarea conversaţiilor. O fundă mare în păr, genunchii goi sub şorţul negru, gustul unei acadele în gură, mama ei la casa de marcat, tatăl ei manevrând braţul aparatului de turnat bere sub presiune:

— Hai, povesteşte, Elizabeth! Cum ai aranjat casa paznicului? Şi canarii tăi n-au încă pui? Şi Friquetic ce face?

Se întorcea de la şcoala comunală şi cei mari o întrebau despre visurile ei de copil.

— Vinişorul ăsta nu-I cumpăr de la Bercy, ci direct de la producător, spuse Denis întorcându-se la masă.

— Se simte! spuse Pierre plescăind din limbă. Se gândi o clipă şi adăugă: Când o să ne întoarcem la Megève, o să treccm pe şoseaua naţională şase… Am chef să fac un tur prin Bourgogne… E o plăcere să mergi cu bătrânul nostru Renault! De la Chapcile-au-Bois la Paris, niciun necaz mecanic, îţi dai scama?

Şi, cum fata şi ginerele lui se mirau, din politeţeel se lansă în povestirea detaliată a călătoriei. Amintirea acestei isprăvi îl încânta. Cita numele celor mai mici localităţi prin care trecuseră, în timp ce el vorbea, Amélie îl încuraja cu un zâmbet de mândrie maternă:

— Tatăl tău conduce cu atâta siguranţă! Nu mi-a fost deloc frică! Şi totuşi, am mers repede!

— Da, am ajuns foarte bine, adăugă Pierre. Cel puţin până la Chitcauroux. Mai departe, şoseaua e plină de gropi. Şi, în apropiere de Vierzon, s-a stricat şi mai rău din cauza ploii. Derapa… ca pe ulei!

— Dar tatăl tău stăpânea bine volanul, interveni

Amélie., Noi n-am derapat niciodată.

— E aici maşina ta? întrebă Elizabeth.

— Nu, răspunse Pierre, am lăsat-o la un garaj, la Porte d'Orléans. Nu-mi place să circul prin Paris…

— Eu m-am obişnuit, spuse Elizabeth. Nu mă mai deranjează deloc.

Amélie o privi cu neîncredere, ca şi cum s-ar fi îndoit de sexul copilului ci, şi murmură:

— E ciudat că-ţi place să conduci!

— Aş vrea să arunc şi eu un ochi la maşina voastră, zise Denis. N-am văzut-o bine. E un Ford, nu-i aşa?

— Da, răspunse Patrice.

Cei trei bărbaţi ieşiră din cafenea ca să examineze mai îndeaproape maşina. Clémentine se aplecă spre Elizabeth şi îi şopti dând puţin ochii peste cap:

— Ce tip bine e Patrice!

— Nu-i aşa? răspunse Elizabeth, roşind de plăcere.

— Da, da, reluă Clémentine. Atât de blând, de distins, de artist! în faţa lui mi-e tot timpul teamă să nu spun vreo prostie. Cum îşi face muzica? O compune mai întâi în cap sau direct la pian?

Mişcată de naivitatea acestei întrebări, Elizabeth îi răspunse cu autoritatea condescendentă a unei iniţiate. Descriind munca lui Patrice, avea sentimentul că vorbeşte despre o fiinţă superioară, care nu era întrulotul bărbatul ci şi din a cărui minte ţâşneau valuri de melodii, tot atât de natural cum ţâşneşte apa dintr-un izvor. Portretul făcut era atât de măgulitor, încât, când îl văzu întorcându-se în sală, fu emoţionată de calităţile pe care ea însăşi i le atribuise. El se aşeză la locul lui, ca un muritor de rând.

A”. două zi, Elizabeth se sculă foarte devreme ca să derelice în casă şi s-o împodobească cu flori. Îşi aştepta părinţii la ora unu, fără un sfert. Mazi ar fi vrut să-i primească la ea la masă, dar rugăminţile celorlalţi o făcură să accepte că musafirii vor fi mai mulţumiţi să mănânce în casa cea mică. Elizabeth stabili meniul şi se

hotărî să prepare singură mâncarea, cum ştia că, în bucătăria ei, fără ajutorul nimănui. Până în ultima clipă se produse o mare mişcare de craliţe, de veselă, de scaune şi feţe de masă între clădirea principală şi „dependinţe”. În timp ce Patrice supraveghea aranjarea salonului-sufragerie, nevasta lui, încinsă cu un şorţ, se agita în jurul cuptorului cu gaze. În el se aflau trei pui şi o tartă cu pere. Dar ceea ce lua cel mai mult timp era prepararea apetitivelor: medalioane de sardele, salate, roşii umplute cu legume şi maioneză, capacul lor fiind tăiat ca toarta unui coşuleţ. Elizabeth stricase la început trei, până când ajunsese la un rezultat convenabil, îi tremurau mâinile de enervare. Uneori arunca o privire îngrijorată spre ceasul deşteptător, care ticăia ca o maşină infernală. La douăsprezece şi jumătate mai rămăsese de lucru pentru o jumătate de zi. La unu fără un sfert totul era gata, inclusiv stăpâna casei, în rochie gri, cu guler „Claudine”, cu centură de piele lăcuită şi pantofi cu locuri înalte. La sosire, Pierre şi Amélie fură conduşi în casaxea mare, pentru un apetitiv, dar Elizabeth îi părăsi repede şi se întoarse în căsuţă, unde puii şi tarla aveau nevoie de supravegherea ei. Zece minute mai târziu, aplecându-se pe fereastra bucătăriei, văzu înaintând pe aice grupul examinatorilor. Amélie şi doamna Monastier mergeau în frunte. Pierre le urma de aproape, împreună cu Mazi. În ultima poziţie veneau Patrice şi Friquetle. Tânăra Eulalie, împrumutată de Mazi pentru serviciul „copiilor”, stătea la pândă în sufragerie.

— Sosesc! şopti ea.

Elizabeth deschise uşa. Invitaţii pătrunseră în locuinţa cuplului-ideal. În timp ce Pierre şi Amélie se exiaziau în faţa belşugu – WÊÊMMKËÊBÊmuÊÊËEBÊnKBË

lui de pe masă, a culorilor deschise ale perdelelor, a lustrului mobilelor rustice, Elizabeth sàvura plăcerea de a-şi primi părinţii la ea acasă şi de a le dovedi, lor, care o

cunoscuseră ca fată, de ce era capabilă ca femeie măritată. Mulţumirea pe care o. citea în ochii mamei sale îi dădea măsura reuşitei. Când apărură apetitivele aduse de Eulalic, toţi invitaţii exclamară de admiraţie.

— Tu ai tăiat şi ai garnisit roşiile astea? întrebă Mazi.

— Bineînţeles, spuse Elizabeth cu modestie.

— Complimentele mele! se bucură Amélie. Aproape că e păcat să le mănânci!

În capul mesei, Patrice radia de bucurie. Puiul era prea sărat, dar nimeni n-avea timp să-şi dea seama. Pierre gusta vinul cu gravitatea satisfăcută a cunoscătorului. Doamna Monastier. O întreba pe Amélie despre Mcgève. Mazi mânca încet, vorbea puţin şi era fericită. Bolul lui Friquetle apărea uneori de sub faţa de masă ca să hălpăie câte o bucăţică întinsă de vreo mână binevoitoare. În acest timp, Elizabeth era neliniştită din cauza lartei: aluatul se arsese la margine şi fructele nu erau destul de fierte în zeama lor. Se necăji. Ca să-i demonstreze că nu avea dreptate, fiecare mai ceru câte o porţie.

— Ar fi trebuit să garnisesc tarta cu frişcă! oftă ea.

— Ar fi fost prea grea, o consolă Amélie.

Mazi aprobă din cap: nu mâncase niciodată atât de bine în propria ei casă. Apoi ţoală lumea trecu în casa mare ca să bea cafeaua în salon. Sub enorma lustră cu ciucuri de cristal, conversaţia lâncezea. Mazi se lupta cu somnolenţa. La cinci şi jumătate, Pierre şi Amélie se ridicară să plece. Voiau să ia trenul. Elizabeth se opuse: îi va duce ea la Paris cu maşina, împreună cu Patrice.

Călătoria fu rapidă şi veselă. Amélie, aşezată lângă Elizabeth, era mândră că are o fată ale cărei talente se întindeau de la prăjirca unui pui la condusul automobilului. Cei doi bărbaţi, instalaţi pe bancheta din spate, schimbau rar câteva cuvinte, în timp ce nevestele lor flecăreau fără încetare cu faţa spre orizontul care alerga.

Când ajunseră la cafenea, Denis le aduse o veste stupefiantă, difuzată între timp la radio: regele Alexandru al Iugoslaviei fusese asasinat la Marsilia, de un terorist, ca şi domnul Louis Barthou, ministrul de externe, venit să-l întâmpine pe suveran la debarcare. Toţi clienţii din cafenea comentau cu indignare acest eveniment. Hotărât lucru, Franţa era prea tolerantă cu străinii care aveau reşedinţă pe pământul ci: preşedintele Doumer ucis de rusul Gorgulov, Louis Barthou şi regele Iugoslaviei de un croat! Şi Stavisky, nu era şi el tot străin? Rus? Polonez? Nu se mai ştia!

„— Ce mai aşteaptă ca să ne scape de aceste lepădături? se înfuria Pierre. Cum vreţi ca unul ca Hitler să ne respecte, când vede ce se petrece la noi?

Denis le servea vin alb patrioţilor furioşi.

Îşi formă repede un obicei: în fiecare zi, Elizabeth se ducea la Paris, cu maşina, ca să-şi petreacă după-amiaza cu părinţii. Patrice o însoţea câteodată, dar, de cele mai multe ori, prefera să rămână acasă şi să lucreze la simfonia lui. Când fata ei venea singură la cafeneaua de pe strada Lépic, Amélie organiza invariabil o expediţie prin marile magazine. Trebuia să-şi procure atâtea lucruri înainte de a se întoarce la Megôve! Lista se afla în poşeta ci şi, mereu, mai adăuga noi târguieli de făcut. Elizabeth se bucura mult că iese în oraş cu mama ei. împreună, alergau de la raion la raion, se pierdeau printre rochii şi lenjerie, schimbau păreri despre modă, nu găseau articolul pe care-l doreau, se lăsau tentate de un altul de care n-aveau nicio nevoie şi apăreau apoi în aer liber, cu braţele încărcate de pachete şi având sentimentul că au făcut economie. Amélie cumpără astfel pentru Elizabeth o rochie de după-amiază, de la solduri, iar pentru ea un taior vineţiu, care ar fi putut purta semnătura unei mari casc de modă. Dar principala ci grijă era să descopere o pălărie potrivită.

— Ce să faci cu pălăria la Megève, mamă?

— Nu o iau pentru Megève, ci pentru Paris.

— Cea pe care o porţi e foarte frumoasă!
— Am fost văzută prea mult cu ea!
— De cine?
— De tata… de toată lumea…
— Dar vă întoarceţi peste cincisprezece zile!
— Ei bine, fie şi pentru cincisprezece zile şi lot aş vrea să am o pălărie care să-mi placă!

Cu cât căutai s-o convingi, cu atât se întărea în ea ideea. Din modistă-n modistă, căutară pălăria pe care o vedea în vis. În sfârşit, într-o prăvălie din foburgul Saint-Honoré, în mijlocul unei avalanşe de pălării mediocre sau ridicole, apăru un fel de beretă mare, de catifca neagră, cu calota şifonată şi ridicată într-o parte de un nod impresionant de satin grena. Imediat, Amélie şi pălăria se recunoscură: erau făcute una pentru alta. Elizabeth însăşi trebui să accepte cu entuziasm:

— Trebuie neapărat s-o iei, mamă! Dar trage-o mai pe ureche! Aşa! N-o mai atinge! Eşti de-o eleganţă…

Când părăsiră magazinul, Amélie, cu bereta cea nouă pe cap, cu cea veche în fundul unei sacoşc de hârtie, avea pe buze surâsul victoriei. Elizabeth o duse într-un café-restaurant, decorat cu stucaturi şi oglinzi, în care cinase, într-o seară, cu Patrice. Acolo, comandă ceai şi prăjituri, în murmurul unei mulţimi elegante. Dar estrada orchestrei era goală. Din când în când, Amélie se privea în oglinda care împodobea stâlpul din faţă. Pălăria se îmblânzise definitiv pe părul ei. „E cu adevărat mama mea? se întreba Elizabeth. E atât de tânără, atât de frumoasă!” I se părea că vecinii le priveau cu simpatie. Poate că le luau drept două surori? Ca de fiecare dată când se găseau singure, vorbiră despre bărbaţii lor: caracterul, talentul, proiectele, viitorul lui Patrice, sănătatea lui Pierre şi îndârjirea lui pentru muncă… O dulce complicitate feminină se stabilea, fără ştirea bărbaţilor, 1 în jurul a două ceşti de ceai. Pe cât era Amélie de satisfăcută de căsătoria fetei şale, pe atât o deplângea pe cea a fratelui ei. Clémentine nu era deloc

nevasta care i-ar fi trebuit. Avea purtări lipsite de distincţie şi cheltuia prea. mulţi bani pe toalete.

— În loc să-l ajute să se ridice, să iasă din mediul său, îl trage-n jos. Cum au pus deoparte doi bănuţi, ea îşi cumpără o rochie. De altfel, dacă stă la casa de marcat a cafenelei, e numai ca să facă pe cocheta cu clienţii. Tatăl, tău şi cu mine suntem dezolaţi de atmosfera care domneşte în acest cămin!

Elizabeth încercă s-o apere pe Clémentine, dar în realitate, înţelegea nemulţumirea mamci-sate. Orchestra, compusă numai din femei, se instalase pe estradă. O muzică se strecură în sală, atât de disperat sentimentală; încât toate conversaţiile încetară. Amélie şi Elizabeth treceau cu gondola pe sub puntea suspinelor. La sfârşitul bucăţii, îşi dădură seama că se lasă scara în spatele marii vitrine şi se grăbiră să se întoarcă la cafeneaua din strada Lépic, unde Pierre le aştepta jucând belotă cu clienţii.

Mai fură alte câteva ieşiri memorabile: Elizabeth îi duse pe bărbatul şi pe părinţii ci la cinema – unde trăiră, în mai puţin de-o săptămână, aventurile unui om invizibil, ale unei trupe de *cowboys* galopând şi împuşcând în stânga şi-n dreapta şi ale unui stăpân al junglelor virgine cu un tors generos, apoi la teatru – ca să aplaude „o operetă de Duvernois, şi *Noul Testament* de Sacha Guitry.

Dala întoarcerii se apropia cu rapiditate şi – Elizabeth era invidioasă pe tatăl şi pe mama ci, care în curând aveau să revadă zăpada. Spera mult să poată să se ducă ea însăşi la Mcgève, împreună cu Patrice, după sărbătorile de la sfârşitul anului. Să petreacă un sezon de iarnă la Saint-Germain i se părea într-adevăr peste puterile ei. Mai multe nopţi la rând, visă că alunecă pe schiuri într-un peisaj alb.

Pentru, ultima lor scară, pariziană, Pierre şi Amélie îşi ijjvilară fala, ginerele, pe doamna Monaslier şi pe Mazi să mănânce într-un mare restaurant. Elizabeth era

sigură că bătrâna va refuza această invitaţie. Dar ca acceptă cu o satisfacţie tinerească. Bătrânei Eulalic i-au trebuit două ore să-şi îmbrace stăpâna. În sfârşit, Mazi se prezentă pe peronul de la intrare, pe cap cu o pălărie de fetru verde cu pene negre şi cu umerii acoperiţi de o amplă capă de şinşilă. Această apariţie dintr-o altă epocă înainta cu lentoare, sprijinită în baston, spre automobilul ale cărui portiere le ţinea deschise Patrice. Mazi se aşeză cu toată greutatea lângă Elizabeth; Patrice şi mama lui se instalară pe bancheta din spate. Parfumul femeilor umplu automobilul.

În prima parte a drumului, Mazi rămase – tăcută, dar, când ajunseră la Paris, se animă.

— Ce de lumini! Ce de automobile! exclamă ca Parcă ar fi un carusel!

— De când n-ai mai fost La Paris? o întrebă Elizabeth.

— De trei ani, răspunse Mazi, dar parcă a fost într-o altă viaţă.

Pierre şi Amélie îşi aşteptau invitaţii la restaurant. Intrarea lui Mazi provocă agitaţie printre ceilalţi consumatori. Toţi păreau nişte copii în faţa ei. Chelnerii se grăbiră s-o ajute să se aşeze. Şeful de sală îi întinse meniul.

— Mulţumesc, prietene, rosti ca eu o mişcare protectoare de cap care făcu săfâlfâie penele de la pălărie.

Pierre, care studiase deja lista de bucate, vru să ghideze gustul ezitant al musafirilor săi. Dar fiecare dori să mănânce altceva. Masa fu foarte bună şi foarte veselă. Mărgelele lui Mazi scoteau un clinchet la cea mai mică mişcare, lovindu-se de farfuria din faţa ei. Ea le vorbi despre Parisul copilăriei sale:

— Dacă v-aş spune că mi-amintesc încă de intrarea prusacilor în martie 1871 şi de împuşcăturile din timpul Comunei…

— Nu se poate, Mazi! se minună Elizabeth.

— Ei, aveam şapte sau opt ani... Tatăl meu era căpitan la cercetaşii călare ai comandantului Franchetti. Pictorul Meissonier venea la „noi în uniforma Gărzii Naţionale. Era aşa de caraghios cu barba lui mare, pătrată şi cu burtica lui!

Un întreg secol din istoria Franţei stătea jos în faţa lui Mazi. Până la unsprezece noaptea, Mazi domină fără efort conversaţia. Apoi, deodată, privirea i se tulbură, colţurile buzelor i se lăsară în jos. Obrajii ei prinseră o culoare cenuşie pe sub pudră. Ajunsese la capătul puterilor. Era timpul să se întoarcă acasă. Elizabeth vru să-şi conducă părinţii cu maşina, dar aceştia refuzară. Fără îndoială, se temeau ca Mazi şi doamna Monastier să nu fie neplăcut surprinse de sărăcia cafenelei de pe strada Lépic, încă deschisă la oră. aceea. O umiditate rece şi vâscoasă cobora din cer pe trotuar. Patrice opri un taxi. Cu inima strânsă, Elizabeth îşi îmbrăţişă mama şi tatăl, care urmau să plece, a doua zi, în ţara vacanţelor. Cuvinte simple şi obişnuite se schimbau în ceaţă.

— La revedere...! Mulţumesc...! Călătorie plăcută...!

Când se urcă în taxi, Amélie mai spuse o dată:

— Contăm pe voi, vă aşteptăm la Megôve.

Se trânti o portieră. Elizabeth părea orfană. Patrice o luă de braţ şi o antrenă cu tandreţe spre maşină:

— O să-i revezi! H

PARTEA A IV-A

La trei kilometri de Combloux, primele pete de zăpadă apărură pe şosea. De la viraj la viraj, stratul îngheţat creştea în grosime. În curând, maşina începu să înainteze într-un huruit de lanţuri printre două taluzuri de zăpadă. Pierre conducea prudent, cu capul drept, cu ochii ţintă înainte, ţinând! volanul strâns în mâini. Un curent rece năvălea prin geamul deschis al portierei. Elizabeth înghiţea cu lăcomic acest miros de zăpadă şi de coajă de brad. Şi inima îi era plină de bucurie. Se întoarse către Patrice, care era aşezat împreună cu

Friquette pe bancheta din spate.

— Ce diferenţă faţă de aerul de la Paris şi chiar faţă de cel de la Saint-Germain! Aici poţi respira, parcă ai aripi…

O groapă deplasă bagajele de pe portbagajul bătrânului Renault.

— O porţiune proastă, mormăi Pierre.

— E multă lume la hotel, lată? întrebă Patrice.

Pierre anunţă cu mândrie:

— Plin ochi!

De fiecare dată când deschidea gura, se credea obligat să încetinească. Elizabeth se impacienta. Tatăl ei venise să-i ia de la gara din Sallanches, dar, dacă avea să conducă în continuare atât de încet, autobuzul nu va întârzia M-i ajungă din urmă. Motorul bătea, dădea rateuri. Brazi înalţi, negri străjuiau şoseau'a.

— Nu-i aşa că-i frumos, dragul meu? reluă Elizabeth.

— Foarte frumos! răspunse Patrice privind-o în loc să se uite la peisaj.

Surâdea de fericire. Această călătorie venea pentru el în clipa cea mai potrivită ca să-i guste farmecul. Cu cincisprezece zile înainte avusese loc la Paris prima proiectic publică a documentarului *Biserici din Savoia*. Imaginea şi acompaniamentul muzical al acestei pelicule fuseseră în mod egal lăudate de presă. Un producător, prieten cu Charles Bretillot, tratase imediat cu Patrice pentru un lungmetraj, care avea să fie turnat în mai anul viitor, o adaptare după *Herodias*, de Flaubert. Încă de pe acum, Patrice căuta motive muzicale pentru principalele secvenţe pe care i le indicase regizorul. Era foarte însufleţit de acest proiect şi nu se mai gândea la simfonia lui.

— Ştii, zise el brusc, mi-a venit în tren o idee pentru dansul Salomeci…

— Doar n-ai de gând să lucrezi la Megfeve!

— Nu, nu, replică el cu un aer vinovat, aş vrea să notez pur şi simplu doar câteva secvenţe care-mi aleargă

prin minte… o

Ea izbucniâi în râs:

— Cât de rău minţi, Patrice!

Friqucite se agita, lătra, cu botul scos pe geam. Mirosea deja apropierea pământului natal. Şoseaua se netezea şi alerga în linie dreaptă, prin albul zăpezii. Pierre acceleră:

— Ştiu pe cineva care trebuie să tropăie pe treptele de la intrare!

— S-a sculat mama la ora asta? întrebă Elizabeth.

— Tu ce crezi? într-o asemenea zi! Azi-noapte s-a trezit de zece ori ca să se uite la ceas!

Primele case ale satului. Mută de emoţie, Elizabeth văzu alergându-i în întâmpinare, în ordinea amintirilor ei, patinoarul, magazinul Lydici, piaţa bisericii, cu săniile ei şi. cimitirul, vechiul donjon cu zăpadă în creştet… Era încă puţină lume pe străzi. Un grup mergea cu schiurile pe umeri, cu beide-n mână, Elizabeth se gândi la Christian. Mai era încă la Mcgève? Dacă da, probabil că se vor întâlni pe pârtie cât de curând. Acea’ la eventualitate nu o îngrijora. Sigură de fericirea ci, îi venea greu să creadă că, în afară – de Patrice, un alt bărbat contase altă dată în viaţa ei. Christian era îngropat în uitare. Nici măcar nu-l mai detesta. Îi ignora pur şi simplu existenţa.

La capătul drumului, hotelul „Două capre sălbatice” se reconstrui într-o clipită, cu ferestrele lui pătrate, cu balcoanele de lemn întunecat şi cu marele brad cu crengi aplecate. Soarele lumina puternic faţada. Uşa turnantă se învârtea într-o scânteiere de geamuri. Amélie se năpusti spre călători şi Antoine asupra valizelor. După un prim schimb de sărutări, tot grupul năvăli cu veselie în hol. Câţiva clienţi necunoscuţi, în costume de schi, se pregăteau de plecare. Aveau feţele atât de bronzate, încât semănau a sălbatici. Pe lângă ci, Elizabeth se simţea bolnăvicios de palidă şi dezorientată. Nu mai era faţa casei, ci o clientă care venea de la oraş.

— Antoine, urcă repede bagajele! porunci Amélie.

— La numărul trei, doamnă? întrebă Antoine.

— Bineînţeles.

— De ce la numărul trei, mamă? se miră Elizabeth.

— Şi de ce nu?

— E cea mai frumoasă cameră din hotel i

— Tocmai de aceea, replică Amélie zâmbind, e normal să vă instalaţi în ea.

— Oh, mulţumesc, mamă! Dar ar fi foarte bine şi în cămăruţa mea, acolo sus…

— E ocupată.

— Ah! murmură Elizabeth puţin dezamăgită.

I-ar fi plăcut să se culce împreună cu Patrice în camera ci de domnişoară.

— O să vedeţi c-o să vă simţiţi foarte bine la numărul trei, reluă Amélie. Dar nu staţi în drum! Pierre, ia cheia de la tablou…

Se întrerupse să salute o clientă care cobora scara, cu o faţă strălucind de plăcere şi cu nişte bocanci grei ca plumbul.

— Bună ziua, doamnă Costaret. Frumoasă zi, nu-i aşa? Vi-i prezint pe fata şi pe ginerele meu…

Vocea ci sublinia, lungea cuvântul „ginere” cu deferenţă. Doamna Costaret răspunse cu un compliment şi dispăru.

— E nevasta unui mare armator din Le Havre, şopti Amélie. Avem o mulţime de clienţi noi anul ăsta.

— Şi dintre cei vechi?… întrebă Elizabeth. Jacques e „şi el?

— Nu.

— Ce păcat!

— În schimb, interveni Pierre, e din nou la noi doamna. Lauriston, cu nenorocirile ei conjugale, cu suspinele şi cu telefoanele ei!

— Şşşt, Pierre! îl opri Amélie. Ar putea să te audă.

Elizabeth pufni în râs şi se năpusti în bucătărie strigând:

— Vii, Patrice?

Uşa se deschise şi toate oalele străluciră. Patrice îşi ajunse din urmă nevasta în momentul în care bucătarul rus bătea din călcâie în faţa ei:

— Bun sosit, doamnă! Bun sosit, domnule! mai frumoasă ca niciodată, aş îndrăzni să spun! Felicitările mele pentru amândoi, pentru felul cum arătaţi!

Renée se învârtea în jurul lui, nerăbdătoare să plaseze şi ea un cuvânt. El termină prin a mormăi:

— Nevasta mea e de aceeaşi părere cu mine.

Ea tăcu, dominată. În acest timp, lângă chiuvetă, Camille Bouchelotle făcea ochii mari spre apariţia cerească pogorâtă în bucătărie:

— Oh, domnişoară Elizabeth! se bâlbâia împreunându-şi mâinile.

Şi lacrimile începură să-i curgă pe ambele părţi ale nasului ca un bulb.

— Nu mai e domnişoară, e doamnă! îi atrase cu severitate atenţia bucătarul.

Elizabeth o prinse pe spălătoreasă cu amândouă mâinile şi o făcu să se învârtă de două ori în jurul ei:

— Bună ziua, Camille! Cum îţi mai merge, Camille?

— Of, merge! îngână cealaltă. Ne bucurăm cu toţii că domnii… că doamna Elizabeth a venit şi aicea… şi domnul său… de asemenea.

Părăsind-o pe zâna apelor murdare, Elizabeth se întoarse spre Léontinc, care venea în fugă. Apoi, fu rândul Berthei şi al Emiliennei să-i ureze bun-venit fetei patronilor. Patrice, puţin încurcat, stătea lângă uşă şi le surâdea vag tuturor acestor şorţuri reunite. Amélie interveni:

— Veniţi repede, copii! Probabil că aveţi nevoie să vă odihniţi după noaptea petrecută în tren. Berthe, te cheamă la numărul şase… Emilienne, pregăteşte sala de baie…

Personalul se împrăştie. Amélie îi conduse pe Elizabeth şi pe Patrice în camera lor. Un buchet de

garoafe roz înflorea pe o măsuţă. Elizabeth îi mulţumi mamei sale pentru această atenţie şi aruncă o privire spre pat: era larg, conjugal, cu cearşafuri curate, invitând la dragoste, şi cu două perne pentru odihna capetelor. Fereastra dădea spre lanţul munţilor Joly.

— Eu vă las, murmură Amélie.

Elizabeth şi Patrice îşi deschiseră valizele, făcură baie şi coborâră în hol, puţin înainte de ora mesei. Câţiva clienţi îi înconjurară cu o simpatie amuzată. În mijlocul grupului, doamna Lauriston, uitându-şi necazurile de soţie solitară, proclamă că nimic nu înfrumuseţa mai mult o femeie decât căsătoria.

— Priviţi-o! Dar priviţi-o! exclamă ea cu o voce ascuţită. Crisalida a devenit fluture! Nu ochi sunt ăştia, ci pietre preţioase!

Patrice, adevăratul responsabil pentru această metamorfoză, lăsa cu modestie capul în jos. Amélie, îmbujorată de fericire, îşi înmulţea prezentările:

— Doctorul Tuquet, fata mea, doamna Patrice Monastier.

Doctorul, bătrân şi chel, îi sărută mâwi tinerei femei. Amélie îi vorbise în treacăt despre ei Elizabethei. Era ginecolog. Ea roşi.

Mai multe persoane se îndreptară spre sală de mese. Amélie hotărăsc că vor lua prima masă în familie, după ce clienţii vor termina de mâncat. Până atunci, Pierre şi I>atrice rămaseră să stea de vorbă în hol. Elizabeth veni în oficiu lângă mama ei. Obişnuită cu societatea restrânsă şi calmă de la Saint-Germain, fu ameţită la început de clinchetul vaselor, al cratiţelor, de comenzile încrucişate, de strigătele bucătarului şef: „Mergee!...”, şi de rumoarea conversaţiilor de la meşe. Apoi amintirile îi reveniră dintr-odată. Ceru o cârpă şi o ajută pe Amélie să şteargă soSul de pe marginile farfuriilor ce urmau să fie servite. Uneori, se hazarda chiar să dea instrucţiuni la bucătărie:

— Puţin mai mulţi cartofi la felul doi, dacă vrei.

— La ordinele dumneavoastră, doamnă, se conforma bucătarul-şef.

După ce şi ultimul client îşi părăsi locul, Amélie, Pierre, Patrice şi Elizabeth se aşezară la masă, în sala în care plutea încă mirosul mâncării. Bucătarul le pregătise un meniu special, „cât mai rusesc posibil”. Aveau atâtea lucruri să-şi spună încât zăboviră în faţa cafelelor până la ora patru. După care, Elizabeth îl luă cu ea în sat pe Patrice. Mirosul rece al zăpezii o îmbăta. La braţul bărbatului ci, îi venea să strige, să alerge, să râdă din senin. El o întrebă:

— N-ai prefera să te duci să schiezi?

— Oh, ba da, mă furnică picioarele! Dar acum e prea târziu. O să ne scoatem pârleala mâine!

— Noi doi?

— Exact. Doar nu vrei să mă duc să schiez singură…

— N-am să pot să mă ţin de tine, Elizabeth!

— O să te învăţ.

Trecură din magazin în magazin, ca să cumpere ochelari de soare, ziare, cremă cmolientă, intrară la Lydie, care îi copleşi cu complimente, în timp ce le arăta ultimele modele de tricotaje, şi eşuară la „Mauvais-Pas”, unde cupluri în extaz călcau în picioare muzica. Elizabeth îşi trase cu forţa soţul în mulţime. Dansa prost. Dar că era bucuroasă că se află în braţele lui. Ea conducea. El avea o faţă docilă» Toi ce va şti despre viaţă, de la că avea să afle!

A doua zi dimineaţă reluară lecţia de schi din punctul în care o declaraţie de dragoste o înircrupsesc altă dată. Căsătoria cu o tânără sportivă nu sporise aptitudinile lui Patrice pentru coborârea în plug şi pentru cristiană. Dar, în calitate de soţ, nu se mai. ruşina să se arate neajutorat. De la o căzătură la alta, hohotelor lui de râs le răspundeau cele ale Elizabethei. De pe dâmbul pe care se postase ca să îndrume evoluţia pe zăpadă a elevului ci, Elizabeth vedea pârtia de la ROC – hebrunc, vărgată de trece rea necontenită a schiorilor. În

depărtare, triunghiul acela negru era ferma lui Christian. O fereastră era deschisă. Geamul strălucea în soare. „E acolo”, gândi ca Patrice trase o înjurătură. Era pentru a zecea oară că-şi pierdea echilibrul în acelaşi-loc. îl ajută să se ridice.

— Mi-ajunge! protestă el.

— Greşeşti! începuseşi să capeţi siguranţă.

— Nu s-ar spune că eşti prea exigentă! Sunt frânt! Şi mor de sete! Hai să bem ceva la bar, acolo, lângă teleferic.

La barul de la pilonul unu fuseseră semănate câteva mese în plin soare, cu faţa spre „Sosirea” pârtiei. Cu capetele dale pe spate, cu ochelari negri pe ochi, consumatorii gustau dubla satisfacţie de a nu face nimic şi de a „se bronza în acelaşi timp. Patrice şi Elizabeth se aşezară în primele rânduri, printre adoratorii soarelui. În faţa lor, schiorii soseau în coborâre vertiginoasă, cu pantalonii şi cu bluzele fluturând în vânt. Alţii coborau încet, cu frică, cu schiurile depărtate. Copiii se dădeau cu sania. Un instructor îşi ducea grupul de elevi spre vale. Mişcarea alternativă a cabjnelor era de o regularitate fascinantă.

— Priveşte-l pe tipul ăla! strigă Patrice.

Un drac năvălea drept spre ei, trecându-şi greutatea de pe un picior pe altul. Cutele solului îl duceau toi mai departe, ca valurile când se sparg la malul mării. Ai fi zis că o să-şi zdrobească ţeasta de zidul staţiei telefericului: dar, în ultima clipă;

se răsuci dintr-o mişcare de umăr şi se imobiliză la capătul pârtiei.

— E Emile Allais! exclamă Elizabeth. Un brutar din Megève. Nu-i aşa că-i extraordinar?

— Şi celălalt, acolo… E nebun! O să lovească pe cineva.

— È Roland Allard.

Deodată, că nu mai rezistă:

— Patrice, dragul meu, nu te superi dacă te las ca să

fac o coborâre?

— Câtuşi de puţin! se grăbi el să răspundă. Fugi! N-am să mă mişc de aici.

Ea alergă spre staţia telefericului. I

Era multă lume la Rochebrune. Zăpada era orbitoare, afânată. Elizabeth îşi puse schiurile, tremurând de fericire. Muntele o aştepta. Din înaltul nerăbdării sale, se lansă pe pârtie. În ciuda lipsei de antrenament, nu-şi pierduse supleţea. Dar risca mai puţin ca altă dată. Oare căsătoria o făcuse mai prudentă? Din consideraţie pentru Patrice, nu mai avea dreptul să înfrunte pericolele aşa cum ar fi dorit să o facă. După ce termină coborârea, îl găsi în picioare, în spatele mesei. O urmărise cu privirea. Se opri în faţa lui:

— Dumnezeule! Iată-te… murmură el. Am crezut c-o să-ţi rupi gâtul!

— Nici gând! Am fost foarte atentă!

Gâfâind, cu faţa aprinsă, se amuza de îngrijorarea care se citea pe chipul lui.

— Aş vrea să mai urc o dată, reluă ea. O singură dată!

— De acord. Stau foarte bine aici. Dar, te rog, mergi mai încet.

El se aşeză la loc şi privi depărlându-se, cu o îngrijorare amestecată cu tandreţe, această mică siluetă temerară: nevasta lui.

Şi în ziua aceea luară masa în familie, după clienţi. Apoi, ca să le lase mai multă independenţă, Amélie îi rugă să treacă în sala de mese şi să mănânce odată cu clienţii. Elizabeth gusta din plin avantajele de a fi numai ei doi. Mazi şi doamna Monastier nu mai puteau interveni în viaţa ei. Părinţii ei erau ocupaţi. Aşezată la masă doar cu bărbatul ei, nu mai avea de dat socoteală nimănui. Era în călătorie de nuntă. Privirile celorlalţi conviviâi dovedeau că forma împreună cu Patrice un cuplu foarte potrivit. Ai fi zis că se aflau amândoi pe o scenă ca să joace rolul menajului fericit. Singurul regret

al Elizabethei era că lui Patrice îi trebuia mult până să ajungă să împărtăşească pasiunea pentru schi. După o săptămână, reuşi totuşi să execute unele manevre elementare şi ca îl luă la Rochebrunc. Coborârea fu plină de zigzaguri şi luptă din greu să o ducă la bun sfârşit. Din căzătură-n căzătură, din sfat în sfat, nefericitul ajunse la capătul cursei palid de oboseală, cu genunchii tremurând şi cu un rictus de furie pe faţă. O noapte de somn bun îl puse însă pe picioare şi, a doua zi, nevasta lui hotărî c-o va însoţi la Mont d'Arbois, uşor accesibil acum datorită telefericului construit de curând. Această a doua încercare a fost şi mai greu de suportat pentru el decât precedenta. Când ea îi propuse să se întoarcă la Rochebrune, refuză categoric:

— Lasă-mă să răsuflu puţin. Aş vrea să mă gândesc şi la altceva decât la schiurile astea blestemate! Uite, ştii ce mi-ar plăcea?

— Nu.

— O plimbare cu sania.

Ea izbucni în râs:

— Eşti nebun!

— De ce?

— Haida de Patrice! Te-ai mai urcat vreodată în cutiile alea?

— Da, anul trecut, împreună cu mama.

— Şi ţi-a plăcut?

— Mult”.

— Ah, grozav ne-ar sta la amândoi, târâţi de un cal de povară de-a lungul satului!

Dar, cum el insista, se resemnă şi, îngăduitoare, îi făcu pe plac.

A doua zi, la începutul după-amiezii, se dusei; l în piaţa bisericii şi aleseră o sanie albastră, trasă de un cal bătrân şi gălbui, costeliv şi cu chişiţa păroasă. Birjarul îşi instajă clienţii pe o banchetă tare şi le înfăşură genunchii cu pături care miroseau a grajd. Apoi, suindu-se pe capră, plescăi din limbă şi tălpile saniei alunecară

scârţâind, pe zăpada bătătorită. Calul îşi trăgea povara mergând sacadat. Cum sania nu avea suspensie, Elizabeth şi Patrice tresăltau la fiecare denivelare a terenului. Trecătorii se întorceau să-i privească.

— Chiar găseşti plăcută plimbarea cu sania? întrebă Elizabeth.

— Mai plăcută, în tot cazul, decât să fii pe schiuri l'Ai să vezi când o să ieşim din sat»”.

Calul trăgea, din greu pe coastă la Mont d'Arbois. Cutia de scânduri trosnea din toate încheieturile. Clopoţeii sunau. Un frig ascuţit îi înţepa Elizabethei faţa. Se ghemui în braţele lui Patrice:

— Parcă am avea şaptezeci de ani! Un bătrân cuplu paralizat de reumatisme. Nepoţii noştri se dau cu sania în faţa hotelului…

Vocea i se rupea de la un cuvânt la altul din cauza zdruncinăturilor. În timpul acesta el râdea, bucuros de plimbare, admirând peisajul, respirând acrul curat. Deodată Elizabeth întinse gâtul. Un schior aluneca spre ei pe marginea drumului. Înainte chiar de a-l recunoaşte, simţi un fel de nelinişte. Bărbatul trecu aproape de ea, foarte repede. Privirile li se încrucişară. Ea se întoarse spic Patrice. Nu băgase de scamă.

— După hotelul de la Mont d'Arbois, îşi aminti el, e un s-iuc. Ar fi bine să mergem până acolo.

Era furioasă că o văzuse Christian în sania aceasta ridicolă, ghemuită împreună cu soţul ci sub pături, ca doi citadini friguroşi. Dacă tot trebuise. să-l revadă, ar fi preferat ca întâlnirea să fi avut loc în condiţii mai avantajoase pentru ea. Vizitiul se legăna pe capră. Răsuflând greu – calul îşi deplasă crupa, săltă coada şi dădu drumul unei salve de băligăr.

— Cât de fericiţi suntem! exclamă Pătrice. Zăpada asta, calul acesta, sunetul clopoţeilor… Data viitoare o să ne punem însă îmbrăcăminte mai călduroasă.

— Data viitoare? murmură ea.

— Da. Mi-ar plăcea să mai fac şi alte plimbări cu

sania, prin regiune. Vrei, nu-i aşa?

Suspină, se trase iar lângă el şi spuse râzând:

— Da, bunicule!

Aştepta să-i vină rândul în faţa ghişeului telefericului. O voce murmură în spatele ci:

— Bună ziua, Elizabeth.

Recunoscu intonaţia afectuoasă, ironică şi se întoarse. Christian se strecurase până la ea, printre rândurile de călători. Surâdea de la înălţimea staturii lui. Dinţii albi şi ochii verzi îi străluceau pe faţa bronzată. După o clipă de tulburare, că-şi reveni şi spuse încet:

— Bună ziua.

El mai făcu un pas şi se aşeză la rând lângă ea Elizabeth nu se simţi contrariată. Eliberată de amintiri, îl privea pe acest bărbat ca şi cum ar fi fost un banal partener de sport care, peste câteva minute, avea să dispară din preocupările ei.

— Stai mult la Megâve? întrebă el.

Această tutuire o tulbură. Un reflex de fată. Or, camera femeie. Îşi lăsase bărbatul la barul de la pilonul numărul unu. Făcând un efort cumplit ca să pară dezinvoltă, înfruntă privirea lui Christian şi replică:

— Doar câteva zile…

Nu avea aerul că a auzit-o. Toate gândurile şi le concentra în ochii a căror fixitate devenea neliniştitoare. Îşi imaginase cumva că bărbatul acesta îşi pierduse farmecul dacă ea n-a mai fost îndrăgostită de el? se mira să-l descopere atât de seducător după luni de despărţire. Înaintară spre ghişeu într-un tropăit de bocanci grei, luară bilete şi intrară împreună pe peronul de plecare. O cabină acostă greoaie. Călătorii se grăbiră să-şi bage schiurile în coşul exterior. împinsă de cei din preajmă, Elizabeth se trezi, împreună cu Christian, în fundul cabinei. Imposibil să mişte. El se sprijinea cu mâna de cadrul ferestrei. Acest braţ, pe jumătate îndoit, ca o barieră între ea şi restul lumii! Telefericul se puse în mişcare. Pământul fugi de sub Elizabeth. Sub picioare –

golul, deasupra ei – faţa lui Christian. Bronzul lui se crăpa, la colţurile ochilor, în fine riduri albe. O rază de soare incendia părul de pe braţul musculos. La trecerea prin dreptul unui pilon, o zdruncinătură scutură puternic grupul de schiori. Prin haine, simţi căldura vie a trupului de lângă ea. Christian se aplecă spre Elizabeth. Purta un pulover gri-roşcat, deschis la guler.

— Vrei să faci coborârea asta împreună cu mine? întrebă el.

— Nu, răspunse ea precipitat, atentă la mirosul plăcut de piele caldă şi de tutun care-i ajungea în nări.

Nu mai erau decât câţiva metri de fir până la staţie. Cabina se imobiliză cu brutalitate şi-şi revărsă lumea pe peron. Elizabeth îşi puse schiurile pe platforma înzăpezită cu care începea pârtia. Christian o privea. Îşi dădu drumul. El o urmă. Simţea această prezenţă rapidă în spatele ei. La capătul pantei o depăşi, tăie zăpada cu o cristiană şi se opri, pietrificat, cu faţa despicată de un râs tăcut. Elizabeth trebui să frâneze din toate puterile ca să nu se lovească de el.

— Vii şi mâine? întrebă el.

— Da, răspunse ea cu o voce gâtuită.

— Am să fiu la ghişeu la ora trei.

Şi, fără alte vorbe, alunecă spre gara telefericului, cu o încetineală nepăsătoare.

Elizabeth îl găsi pe Patrice pe terasa pilonului numărul unu. O aştepta răbdător, în faţa unui pahar fierbinte. Ea îl învălui cu o privire drăgăstoasă, ca pentru a-i mulţumi că se afla acolo, solid, viu, cu ochelarii negri pe nasul înroşit de soare şi cu surâsul lui tandru.

— A fost bună zăpada? întrebă el.

— Excelentă!

— Mai faci o coborâre?

— Aş prefera să mă întorc la hotel.

— Deja? Nu-i decât cinci.

— Haide, spuse ea, trăgându-l de mână.

În hol, câţiva clienţi jucau bridge printre ceştile

aburinde şi farfurii pline cu pâine prăjită.

— Vreţi puţin ceai, copii? întrebă Amélie.

— Nu, mulţumesc, mamă, răspunse Elizabeth.

Se grăbea să rămână singură, între patru pereţi, cu Patrice» Până când nu o va lua în braţe, nu se va simţi liniştită. În camera lor, cu uşa închisă, se aruncă la pieptul lui, se agăţă de gâtul lui şi îi întinse buzele şoptind:

— Te iubesc, Patrice! Te iubesc! Te iubesc! Şi tu mă iubeşti, nu-i aşa?

— Sigur, draga mea.

— Am nevoie să mi-o spui! oftă ea.

O sărutare îi acoperi gura. Închise ochii, beată de recunoştinţă, şi se zdrobi de pieptul bărbatului ci, înfiorată, nerăbdătoare, căutând protecţia şi mângâierile lui.

Dimineaţa era albă şi rece, sub un cer de oţel. Dar timpul acesta posomorât nu-i afectă Elizabethei buna dispoziţie. Însufleţită încă de la trezire de o veselie febrilă, se duse, ca de obicei, să facă schi împreună cu Patrice pe o pantă lină, în spatele hotelului, dejună cu poftă şi, după ce bău cafeaua, se hotărî să urce la Rochebrunc. Bărbatul ei o întovărăşi până la staţia telefericului.

— Mă aştepţi la pilonul unu? întrebă ea.

— Depinde. Câte coborâri ai de gând să faci?

— Două sau trei, dacă zăpada e tot atât de bună ca şi ieri, răspunse ea evaziv.

— Atunci, mă întorc la hotel. Nu-i destul soare ca să rămân aici. O să lticrez puţin.

— De fapt, eşti încântat că nu-i frumos afară! spuse ca râzând.

Râse şi el, aprobând din cap:

— Ce vrei? Dansul ăla al Salomeei nu-mi dă pace. îl aud şi, când încerc să-l notez, totul se tulbură. Nu-i o tâmpenie?

Îl adora. Era atât de drăguţ, de simplu, de

inteligent!

— Ştii, îmi vine să te sărut de faţă cu toată lumea! exclamă ea.

— Să nu faci aşa ceva! răspunse el cu o expresie comică. Ar crede că nu suntem căsătoriţi.

După plecarea lui, intră cu hotărâre în gara telefericului. În faţa portiţei era lume multă. Figurile se mişcau cu încetineală printr-o pădure de schiuri. Frânturi de conversaţii răsunau între perefii de scândură. Elizabeth îşi scoase mănuşile cu un deget, trăgând de ele cu dinţii şi căută mărunţiş în punga de la centură. Deodată, în faţa ci apăru Christian. Ţinea în mână două bilete.

— Vii? o întrebă el.

O cipilică de lână neagră îi acoperea urechile şi avea un fular roşu la gât. O aşteptase şi luase biletele dinainte, convins că ea va fi punctuală la întâlnire. Atâta insolenţă o revoltă. „O să fac o coborâre cu el şi cu asta basta!”, îşi spuse. Se găsiră din nou, lipiţi unul de celălalt, în cabina cu geamurile îngheţate. Ca şi în ajun, Christian o privea cu gravitate, în tăcere. Se întreba ce imagine a ei sălăşluia sub această frunte dură şi bronzată. Dacă era în stare să-l oblige să se comporte fără echivoc, nu putea să-l împiedice să dispună în voie de ea, în imaginaţie. O vedea oare aşa cum eră ca astăzi, măritată, înfofolită până-n gât, inaccesibilă, sau aşa cum o cunoscuse altă dată, când se lăsa pradă plăcerii, în braţele lui? Ce cuvinte îi spunea? în ce fel îndrăznea să o mângâie în minte? Lupta împotriva recrudescenţei propriilor, sale amintiri. Cabina continua să urce. Trupurile li se atingeau. „Eu nu-l mai iubesc, gândiea, iar el mă doreşte încă”. Mutismul şi imobilitatea erau atât de epuizante, la urma urmei, încât îşi dori sfârşitul drumului ca pe o eliberare. În sfârşit, cabina se opri şi Elizabeth puse din nou piciorul pe pământul sigur. Câţiva schiori se grăbeau să-şi prindă schiurile de bocanci. Tuturor le era foame de zăpadă. Primii care fură gata se

şi avântară pe pârtie. Christian îi privi cum pleacă şi spuse:

— Hai să bem o cafea la Schwarz. O să faccm pe urmă coborârea.

Ea gândi: „Nu” şi răspunse „Da”. Urcară până la cabană, îşi înfipseră schiurile în faţa uşii şi pătrunseră în sala întunecoasă în care doar câţiva clienţi mai zăboveau. Christian alese o masă izolată şi comandă două cafele. O chelneriţă aduse ceşiile, zahărul şi se retrase. Ca trezită brusc din somn, Elizabeth îşi spuse că prieteni sau clienţi de-ai hotelului puteau să intre la Schwarz şi s-o surprindă instalată cu un bărbat la masă, într-un colţ întunecos. Dar teama de a fi descoperită, departe de a o stânjeni, o incită să guste şi mai intens farmecul acestei întrevederi clandestine. Christian îşi aprinse o ţigară. Fumul îi ieşea încet printre buze. Îşi aţinti ochii în ochii Elizabethei, îşi lăsă privirea, tăcerea să acţioneze asupra ei, după care o întrebă pe neaşteptate:

— Cel care se alia cu line, deunăzi, în sanie e bărbatul tău?

Elizabeth bău o înghiţitură de cafea fierbinte, răsuflă adânc şi murmură:

— Da.

— Mi s-a părut că-l recunosc., Cu el crai la „Mauvais-Pas”, anul trecut, când te-am invitai la dans?

— Da.

Îi ardeau obrajii. Christian scutură ţigara într-o scrumieră:

— Şi acum unde e?

— Mă aşteaptă la hotel.

— De ce? Nu ştie să schieze?

— Nu foarte bine.

— Locuieşti la Paris?

— Nu, la Saint-Germain-en-Laye.

— Şi nu-ţi pare rău după Megâve?

Ea ezită. Să răspundă afirmativ ar fi însemnat să

accepte în faţa lui că nu era fericită în noua ei viaţă, iar să-i răspundă negativ ar fi însemnat să-şi renege toată tinereţea în care făcuse sport, lipsită de griji.

— Sigur, bineînţeles, îmi pare rău puţin după Megeve… în fine, zăpada, schiul…

În confuzia ei, simţea nevoia să vorbească indirect despre Patrice.

— Dar stăm foarte bine la Saint-Germain. C> grădină mare, pădurea la doi, paşi… Soţul meu găseşte liniştea de care are nevoie ca să lucreze…

După ce pronunţă cuvântul „zbţ” se simţi uşurată.

— E compozitor, mi se pare? întrebă Christian.

— Da, răspunse ea.

Dar nu îndrăzni să-l întrebe de unde deţinea această informaţie. O privea în continuare cu o curiozitate arogantă. Ea îşi întoarse capul.

— Şi tu ce faci în timp ce-şi scrie muzica?

— Ei, sunt foarte ocupată: casa, prietenii, vizite la Paris, mese, spectacole…

El izbucni într-un râs zgomotos, sălbatic şi îi spuse:

— Pe scurt, ai devenit o perfectă femeie de lume.

— Nu fi stupid!

Îl tutuise la rândul ei şi asta* o supără. Ca să redobândească avantajul asupra acestui bărbat care voia să conducă discuţia, se îndreptă de spate şi adăugă pe un ton neutru: s

— Şi ce mai fac prietenii tăi, familia Renard?

— Nu i-am mai văzut de opt luni. Georges Renard a avut nişte necazuri în afaceri. Şi-au scos cabana la vânzare.

— O să le amenajezi tu alta, la nevoie.

Această remarcă îi venise pe buze spontan, dar fără acreală. Măritându-se cu Patrice, îşi schimbase atât de tare existenţa, încât suferinţele ei de orgoliu se transformaseră într-o minunată impresie de revanşă împotriva sorţii. Acum nu mai simţea niciun pic de gelozie pe femeia blondă pe care o văzuse în patul lui

Christian. Uneori, chiar se îndoia de amintirea pe care o păstrase despre acea scenă dezolantă. El îşi goli ceaşca de cafea, stinse ţigara în scrumieră, încreţi ochii şi spuse tărăgănai:

— Căsătoria te face atât de drăguţă, Elizabeth?

Ea nici nu clipi la acest compliment, deşi îi plăcu să-l audă.

— Nu ştiu.

— Încă puţin şi o să-mi spui că eşti fericită!

Ridică privirile spre el:

— Ei bine, da, Christian, sunt fericită!…

El surâse cu răutate:

— Fericită?… Poate, într-adevăr. Acea mică fericire pe care pretindeai s-o construieşti cu mine şi pe care eu n-am vrut-o?… Te mulţumeşti cu aşa ceva?

Aplecat spre ea, pe deasupra mesei, îi luă mâna şi i-o strânse cu putere:

— Te mulţumeşti, după tot ce ai cunoscut cu mine? Aminteşte-ţi!

Fiecare cuvânt spus de el o pătrundea adânc, dureros. Era cu totul în puterea lui, a vocii, lui, a privirii lui. Se pregătea pentru inevitabil.

— Nu te înţeleg, Christian! şopti ea.

O căldură dulce i se strecura-n degete, în încheietura mâinii, o învăluia în întregime. Vru să se elibereze. Imediat, el îşi întări strânsoarea:

— Nu mă înţelegi? strigă el eu o bruscă violenţă. Atunci ce cauţi aici cu mine? Dacă ai acceptat să mă urmezi înseamnă că ai simţit cât. de necesară era întâlnirea noastră. Vino, Elizabeth! y

— Unde vrei să merg?

— La noi la fermă.

Se aştepta atât de tare la această propunere, încât nici măcar nu era surprinsă? El se ridică de la masa pe care aruncă nişte bani. Monedele răsunară. Chelneriţa veni imediat. Cu genunchii moi, cu mintea rătăcită, Elizabeth se trezi afară, pe zăpadă. Îşi puseră schiurile,

în tăcere, şi coborâră. pârtia rapid. Christian ajunse primul la fermă. Elizabeth veni şi ea, cu faţa îngheţată de vântul rece al cursei. Îşi lăsară schiurile în faţa uşii. Ale Elizabethei păreau foarte mici în comparaţie cu ale lui Christian.

— Intră, îi spuse. el-Trecu pragul cu capul sus. Dar, o dală ajunsă în cameră, siguranţa îi slăbi. Privea cu atenţie bârnele masive şi întunecate, scrinul, covata de pâine, cuvertura din pici de marmotă şi toate aceste lucruri familiare o invitau într-o altă viaţă. Christian se ghemuise lângă şemincu. Rupea lemne pe genunchi. Flăcările ţâşneau de sub mâinile lui. Elizabeth rămaşc nemişcată, fascinată de gesturile acestui bărbat cu profil de foc. Nu-l părăsise niciodată. Nu se măritase. Locuia încă la părinţi. El se ridică încetişor. Continuă să-l privească, cufundată într-o stare de stupefacţie letargică.

— Unde eşti, Elizabeth? întrebă el cu tandreţe.

Nu avea impresia că se mişcă. Şi, totuşi, distanţa dintre ei se micşora imperceptibil. Un val de curgere egală o purta către această faţă care o aştepta lângă foc, spre trecut. Se credea încă departe de el, când, deodată, se simţi prizonieră. O gură se aşeză cu blândeţe pe gura ei. Gustul acestei sărutări deştepta în ea amintiri atât de profunde, atât de tainice… Crezuse că-l uitase pe Christian după căsătorie, dar, în realitate, nu încetase să-i aparţină. Poate chiar jinduia de mult la această întâlnire, fără să o ştie? Scrupulele o părăseau sub violenţa sălbatică a bucuriei. Stăpânit de dorinţă, Christian o ridică în braţe şi, trecând prin dreptul flăcărilor care trosneau, o aşeză pe pat. Cuvertura din pici de marmotă se întindea, ca şi altă dată, în jurul ei. Cu o şoaptă, protestă:

— Nu, Christian…

Îngenuncheat lângă ea, se înverşuna să o. sărute, să o mângâie, ca scutura din cap de la dreapta la stânga, ezitând să-i cedeze, dar chemându-l din priviri. Când începu să o dezbrace, avu o ultimă tresărire de revoltă. Îi

respinse mâinile. El avea faţa dură:

— Dragostea mea, fetiţa mea sălbatică… Eşti a mea şi numai

Din nou se aplecă spre ea, ca un mare frunziş întunecat. Cineva vorbea în delir:

— Christian… Te iubesc!

El se dezbrăcă la rândul lui şi se întinse peste ea. Noaptea acoperea pământul. Bărbatul intra. Bărbatul se afla la el acasă. Ea gemu în ritmul acestui du-te-vino sălbatic care-i stăpânea pânicecic. Bucuria ci depăşea plăcerea obişnuită a cărnii. Niciodată nu fusese atât de tragic, atât de sălbatic de fericită. Mişcarea se precipita. Egrete de foc îi dansau în minte. Murea de la o bătaie de inimă la alta, cu o recunoştinţă nebună pentru cel care transpira s-o distrugă. În cele din urmă, mintea îi explodă şi nu mai fu decât o lungă alunecare, fierbinte şi tremurătoare slăbiciune. Christian se dezlipi de ca Mult timp rămaseră tăcuţi, pe întuneric. Elizabeth simţi că ochii i se umflau. O apă călduţă îi curgeau pe obrâji. Nu înţelegea de ce. Un suspin îi dilată pieptul. Îşi culcă mâna, moale şi inertă, în mâna mare a lui Christian. Şi, pentru ei, doar pentru ei, timpul îşi opri curgerca.

Paşii ci urmau un vechi făgaş. Era acelaşi crepuscul ceţos, acelaşi drum pe zăpadă, aceeaşi nelinişte pe care o simţise prima oară când ieşise din braţele lui Christian ca să se întoarcă la hotel cu o faţă candidă. Dar, pe alunei, doar părinţii ci ar fi pulul să-i reproşeze că întârziase. Acum, o aştepta un soţ. Un soţ afectuos, încrezător, admirabil. Un soţ pe care-l iubea prea mult ca să admită că, în scara aceasta, îi fusese cu adevărat necredincioasă. Timpul pe care-l petrecuse la fermă era ca o viaţă completă în sine, intercalată în desfăşurarea propriei sale vieţi, o explozie de bucurie demenţială, fără legătură cu existenţa ei obişnuită, o aventură brutală, izolată şi de care nu era mai răspunzătoare decât ar fi un om adormit, acuzat, la trezire, de faptele pe care le-a comis în somn. Dacă îl va revedea pe Christian mâine,

poimâine, aşa cum stabiliseră, îl va feri pe Patrice de suferinţa celei mai mici bănuieli. Dar era oare cu putinţă să iubeşti doi bărbaţi în acelaşi timp, pe unul cu stimă şi seninătate şi pe celălalt cu simţurile excitate? Spera, era sigură de asta! Atâta vreme cât va continua să-l facă pe soţul ei fericit, va fi fericită şi ea. Schiurile îi alunecau repede pe zăpada întărită. Frigul nopţii îi spăla faţa. Când trecu pragul hotelului, Elizabeth era curată şi proaspătă, deşi îşi pierduse puţin răsuflarea.

În hol, se lovi de Patrice. Avea faţa răvăşită.

— În sfârşit! exclamă el. Eram atât de îngrijorat!

— Iartă-mă, dragule, îngână ea. E stupid! Am vrut să fac o cursă lungă plecând de la Rochebrune, dar mi-am calculat greşit timpul!

— Şi unde ai fost?

— Oh! E o poveste întreagă… Aşteaptă… Lasă-mă să mă aşez, sunt frântă!

Se prăbuşi într-un fotoliu şi desfăcu picioarele, cu bocancii sprijiniţi în loc.

— Şi dacă păţeai ceva? insistă Patrice. Erai singură!

— Da’ de unde! Pârtia era plină de schiori. De la Rochebrune m-am dus în satul Tour, am continuat să schiez până la telefericul de la Mont d’Arbois, am suit acolo, am continuat până la Mont Joux şi am făcut coborârea pe Planelcl…

Graţie unui ciudat privilegiu feminin, pe măsură ce descria acest itinerariu, minciuna se transforma pentru ea într-un al doilea adevăr. Se şi vedea, trecând cu uşurinţă prin toate locurile despre care vorbea. Îi veneau în minte chiar şi detalii, care aveau precizia indiscutabilă a amintirii:

— În telefericul de la Mont d’Arbois, era o lume nebună! La Mont Joux, frigul îţi tăia răsuflarea. Dar zăpada era minunată.

Amélie se apropie de Elizabeth şi interveni în conversaţie cu o competenţă optimistă:

— Când am văzut că nu te-ai întors până la cinci, i-

am spus imediat lui Patrice că probabil te-ai dus pe Mont d'Arbois!

— Bineînţeles! o aprobă Elizabeth. Dacă m-aş fi gândit că o să te îngrijorezi…

El se aplecă spre ea, ca pentru a-i vorbi la ureche, şi o sărută pe… furiş pe obraz. Primi această sărutare fără cea mai mică jenă.

Friquette ţâşni de pe coridorul oficiului, sări, lătrând, pe genunchii stăpânei sale, apoi, intrigată, începu să-i miroasă puloverul, gâtul, părul. Elizabeth avu impresia că-i demascată. Putea să păcălească pe oricine, în afară de această căţea cu nas scociorâtor. În mai multe rânduri încercă să dea deoparte botul care se ridica spre faţa ei. O limbă îi udă bărbia. Friquette o privea drept în ochi. „Ştiu ce unde vii, ştiu pe cine ai văzul", spunea căţcaua dând din coadă. Elizabeth o mângâie pe spinare şi, întorcându-se spre Patrice, zise:

— Şi lu', dragul meu, ce-ai făcut toată după-amiaza?

— Am lucrat.

— Bine?

— Foarte bine. Sunt bucuros. Am să-ţi cânt imediat. Acum du-te şi te schimbă. Trebuie să fii îngheţată!

Urcară în camera lor. Friquette îi întovărăşea. Înfruntând privirea căţelei, Elizabeth se lăsă din nou sărutată de bărbatul ei.

Ca în fiecare dimineaţă, luară micul dejun în pat şi Elizabeth îi cedă, din porţia ei, o felie de pâine prăjită şi două rotocoale de unt lui Patrice. Apoi, în timp ce ol îşi bea ceaşca de cacao, alunecă afară de sub pătură şi îşi puse capotul.

— Culcă-toja loc, o chemă Patrice.

— Li» ora asta? Ce, am înnebunit?

— Ce altceva vrei să faci?

— O să cobor să-i spun bună dimineaţa mamei.

— Cred că nu s-a dat încă jos din pat!

— Cu atât mai bine. Înseamnă că o să pot să fiu singură cu ea! Mi-ai spus că voiai să lucrezi puţin, în

dimineaţa asta. Să profităm! Apoi, o să ne îmbrăcăm şi o să ne ducem să facem o plimbare prin sat.

— M-am răzgândit, nu mai am chef de lucre2, zise el întinzând braţele spre ea pe deasupra tăvii.

Această invitaţie la mângâieri o făcu pe Elizabeth să se grăbească să părăsească încăperea.

— Nu, îi tăie ca clanul. Poftim, hârtiile, stiloul, pupitrul…

El primi aceste obiecte făcând bot:

— Nu eşti deloc drăguţă!

— Fii serios! îi replică ea, ciufulindu-i părul pe frunte.

El o apucă de încheietură şi îi sărută degetele, unul după altul, cântând:

— Do, re, mi, fa, sol…

Era un mic joc pe care altă dată îl găsea amuzant, dar, de data aceasta, trebui să se silească să râdă:

— Haide! Lasă-mă, Patrice!

El cerca:

— La! La!

Îi oferi podul palmei.

Şi!

Se aplecă şi îi atinse vârful nasului cu buzele.

— Do!

Îi întinse buzele.

— Acum, poţi să pleci.

Elizabeth îi surâse ca unui copil, îşi închise capotul peste cămaşa de noapte transparentă, şi ieşi. Nu-şi putea explica nici ca nevoia de a-şi vizita mama. Toi ce-i amintea de obiceiurile dinaintea căsătorici căpătase pentru ca un farmec. apăsător. Cu o voce de fată, spuse prin uşă:

— Eu sunt, mamă. Pot să intru?

Amélie stătea sprijinită de perne, cu jacheta roz pe umeri, cu lava de la micul dejun pe genunchi.

— Ia te uită! se miră că Ai coborât singură?

— Da… Am avut chef să stau câteva minute cu tine.

— Şi Patrice?

— Lucrează.

Se sărutară şi Elizabeth se aşeză pe marginea patului.

— Trebuia să ieşiţi în dimineaţa asta, reluă Amélie. E aşa de frumos afară!

— O să ieşim mai târziu.

— Cred că Patrice e foarte mulţumit de ce a compus ieri!…

— Da, mamă.

— Ţi-a cântat?

— Nu.

De ce?

— Nu ştiu… E abia o schiţă…

Îi răspundea din vârful buzelor, cu nerăbdare. De ce mama ei vorbea mereu despre Patrice?

— Unde e tata? întrebă ca ea să schimbe subiectul.

— La Calorifer, cred. Nu găseşti că e cam rece-n cameră?

— Ba da, puţin, aprobă Elizabeth mişcându-şi umerii sub capot. Fă-mi şi mic puţin loc. Vreau să mă bag în pat lângă tine.

Amélie se dădu deoparte, cu lavă cu tot şi Elizabeth se urcă în pat.

— Copilaşul meu care ş-a întors acasă! spuse Amélie strângând-o la piept.

Ghemuită în căldura şi-n parfumul mamei sale, Elizabeth se lopea de plăcere. Ochind două eh ¡fie cu lapte pe o farfurie, le şterpeli şi începu să le ronţăie.

— N-ai luat micul dejun? întrebă Amélie.

— Ba da, dar lu-mi faci poftă de mâncare!

Râdea, cu gura plină, când deodată privirea i se aşeză pe o figurină de lemn, aflată pe comodă: un ţăran sprijinit în furcă. Bărbatul era obosit, deşclat, cu umerii căzuţi, cu faţa aspră întinsă spre zare:

— Ce-i asta? întrebă Elizabeth.

— O lucrare a bunicului tău, răspunse Amélie cu

mândrie. Mi-a trimis-o cadou de la Chapelle-au-Bois!

— Dar e minunată! exclamă Elizabeth.

Şi, sărind afară din pat, alergă la stafuetă.

— Adevărul este că lucrează din ce în ce mai bine, remarcă Amélie. Asta-l distrează! O adevărată pasiune! De îndată ce treaba de la potcovărie îi lasă puţin timp, se apucă să sculpteze în lemn. Cum o fi făcând, el, care n-a învăţat niciodată să sculpteze sau să deseneze, nu înţeleg!

Elizabeth mângâia cu degetele această materie dură, întunecată şi lustruită. Pe soclu, o semnătură fusese imprimată cu fierul roşu: „Jérôme Aubernat”.

— A semnat-o! exclamă ea.

— Ei, da! E foarte mândru de ceea ce face. Şi e normal. Gândeşte-te numai! La vârsta lui…

Elizabeth luă statueta şi se culcă la loc.

— O să-i scriu să-mi trimită şi mie una.

— Foarte bine! I-ai face mare plăcere! Un nimic de felul ăsta ar fi de efect în căsuţa voastră din Saint-Germain…

O umbră trecu pe faţa Elizabethei. Se apropia de mama ei ca de singurul punct de sprijin într-o lume absurdă şi alunecoasă, înţelepciunea, onestitatea, dragostea liniştită – Amélie întruchipa toate acestea, cu jacheţica ei roz şi cu tava pe genunchi.

— Oh, mamă, mamă! oftă Elizabeth.

Un val de amărăciune o cuprinse.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Amélie.

— Nimic.

Se deschise uşa. Pierre intră în cameră, văzu două femei în patul lui şi izbucni în râs:

— Ce faceţi acolo, amândouă?

— Te miră? răspunse Amélie pe un ton de cochetărie maternă. Stăm de vorbă.

— În prima clipă, m-am întrebat dacă n-am băut! râse Pierre. Vedeam dublu.

Se aplecă spre nevasta lui, spre fata lui, cât pe ce

să-şi piardă echilibrul dând fiecăreia câte o sărutare.

— Înţepi, tată! protestă Elizabeth.

— Pentru asta am şi venit: ca să mă râd.

Se scula întotdeauna la ora şapte, dar pentru a-şi termina toaleta avea răbdare să se trezească şi Amélie, ca să n-o deranjeze. După ce-şi scoase haina şi gulerul tare, îşi legă un prosop în jurul gâtului, se aşeză în faţa oglinzii şi îşi mângâie bărbia cu podul palmei, gânditor.

— Ştii, continuă el, bucătarul o să adauge spanac la meniul de prânz.

— De ce? exclamă Amélie.

— Pentru că avem o pivniţă plină. M-am dus să văd. E pe calc să se strice.

— Ultima dată ţi-am spus că iei prea mult! Dar nu faci niciodată decât după capdl tău!

— Nu-i chiar atât de grav! mormăi el săpunindu-şi obrajii.

Se întrerupse ca să întindă o mână sub apa de la robinet.

Sprâncenele i se încruntară. Privirea îi deveni îngândurată.

— Ei, asta acum! exclamă el.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Amélie.

— Apa nu-i destul de caldă.

— Ai făcut focul mai mare la calorifer?

Traversă camera, atinse caloriferul şi trase concluzia:

— Începe, începe încetişor!

— Şi, în timpul ăsta, clienţii tremură! îl apostrofă Amélie.

— Să nu exagerăm!

— Ba de – Pierre. Recunoaşte. De când ai cumpărat ultima dată cărbuni nu-i destulă căldură. Şi toate astea ca să faci nişte economii care nici n-o să conteze la sfârşitul sezonului!

— Nu s-a plâns încă nimeni!

— Ba te înşeli! Ieri, doamna Costarct a făcut o

remarcă în legătură cu asta. Alaltăieri, doamna Picard zicea că i-au răcit copiii… Ţine-o lot aşa şi o să pierdem cei mai buni clienţi!

Elizabeth invidie grijile părinţilor ei. Numai persoane foarte fericite puteau să se certe pentru motive atât de neînsemnate. Atins de reproşurile nevestei sale, Pierre se rădea încet, cu tragism, ca şi cum şi-ar fi făcut toaleta condamnatului la moarte.

— Ce vrei să fac? spuse el în cele din urmă, cu un obraz roz şi neted şi cu celălalt alb şi plin de spumă. Trebuie să ard şi cărbunii ăştia! La anu' o să iau unii de calitate mai bună.

— Bineînţeles, interveni Elizabeth. Nu te mai monta, mamă. Oamenii ştiu că la sporturile de iarnă e greu să ai tot confortul.

— Ah, s-a şi încălzit, se bucură Pierre mişcându-şi degetele sub jetul de apă.

Pe coridor, vocea lui Antoine, anunţă:

— Am adus poşta, doamnă.

Pierre întredeschise uşa, primi din mâinile lui Antoine un pachet gros de scrisori, de cărţi poştale, de ziare prinse în banderolă şi i le dădu Ambliei. Ea le trie, însemnând cu creionul pe fiecare numele camerelor, deasupra adreselor.

— Domnul şi doamna Monastier, citi ea întinzându-i un plic Elizabethei.

Elizabeth recunoscu scrisul soacrei sale şi desfăcu plicul.

Ambianţa din Saint-Germain se reconstitui instantaneu în – faţa ochilor ei. Acolo, departe de munţi, de zăpadă şi de dezordinea sentimentelor, viaţa continua, somnolentă şi cenuşie. Două femei mâncau una în faţa celeilalte. Ploaia cădea pe grădină. Le era dor de copii, aşteptau Mtoarcerea lor cu nerăbdare, dar sperau totodată că ei petreceau la Mcgeve o vacanţă fericită şi sănătoasă. Patrice mai făcuse progrese la schi? Nu lucra prea mult? Profita de aerul curat şi de altitudine? Mazi

luase canarii sub protecţie proprie şi se ocupa de ei cu o grijă amestecată cu gelozie…

— Trebuie să-i arăt repede scrisoarea lui Patrice.

Elizabeth se urcă în camera ei şi îl găsi pe Patrice aşezat pe marginea patului, cu foarfeca în mână. Îşi tăia unghiile de la picioare. Bluza de pijama i se deschisese la piept. Citi scrisoarea, se hotărî să răspundă în seara aceea şi o grăbi pe Elizabeth să se îmbrace ca să iasă. Ea îi întoarse spatele ca să-şi scoată capotul şi cămaşa de noapte. O sărutare i se lipi de umărul gol.

— Patrice! protestă ea pe un ton de reproş.

Surâdea. Faţa lui, proaspăt rasă, mirosea a săpun şi gura a pastă de dinţi. Ea îl respinse cu atât mai ferm cu cât îi ghicea dorinţa şi asta o tulbura. Cât timp a fost în pijama, ea se prefăcu că-i ignoră prezenţa. Când se îmbrăcă în ţinută câe schi, se produse o uşurare şi, cu conştiinţa împăcată, îi oferi buzele.

Ieşiră pe drum, o fluierară pe Friquette, care se zbânţuia cu alţi câini în spatele taluzului de zăpadă, şi se îndreptară spre sat ca să cumpere ziare. Mergând la braţul bărbatului ei, Elizabeth se întreba dacă îl va revedea pe Christian, în după-amiaza aceea, la fermă. Cum nu era sigură că poate să se elibereze, îi promisese că o aşteaptă până la ora patru. Deodată, îşi dori ca vreo împrejurare fortuită s-o împiedice să se ducă la această întâlnire:

— Vrei să schiem împreună, după-masă? întrebă ea.

— Nu ţin cine ştie ce, răspunse Patrice, dar asta nu trebuie să te împiedice să urci la Rochebrune.

— Doar n-o să rămâi toată după-amiaza la hotel, ca ieri?

— Nu. O să te aştept la barul de la pilonul numărul unu. O să faci o coborâre şi, după asta, o să ne ducem să luăm ceaiul la „Mauvais-Pas”. Ce părere ai?

Elizabeth îi arunc-o privire de uşurare. Întâlnirea cu Christian era compromisă. Vrând-nevrând, trebuia să-şi urmeze bărbatul.

Totul se petrecu aşa cum propusese Patrice. La ora două şi jumătate, în timp ce el se instala la barul de la pilonul unu, o cabină o ducea pe Elizabeth spre vârful muntelui. De la Rochebrune, coborî împreună cu alţi schiori pe pârtie, apoi, schimbându-şi direcţia, alunecă prin zăpada adâncă până la fermă. Pieptul îi era plin de o zbatere de aripi. Îi tremurau genunchii. Nu voia să intre în casă. Fără să-şi scoată schiurile, se apropie de fereastră şi bătu în geam cu unul din beţe. Faţa lui Christian apăru în spatele sticlei. Elizabeth îi făcu semn să vină. El ieşi în prag. Capul lui aproape că atingea pragul de sus, umerii i se desenau în întunericul coridorului. Ea evită să-l privească şi îi spuse precipitat:

— Nu pot să rămân! Mă aşteaptă Patrice, jos.

Se aştepta la această veste? Un surâs ironic îi descoperi dinţii, îi aprinse ochii.

— Păcat. Aranjasem să amân pe mâine o lecţie particulară pe care trebuia s-o dau astăzi, la ora trei.

— N-aveam cum să prevăd…

— Nu, evident. Când o să te văd?

— Mâine, răspunse ea la întâmplare.

— Ţi-am explicat că nu se poate.

— Atunci, poimâine?

— O să poţi să te eliberezi, Elizabeth?

— Am să încerc.

— Te aştept până la ora trei.

— Bine.

Era fericită de această amânare. Christian făcu un pas înainte. N-o să încerce s-o reţină?

— La revedere, strigă ea. Am plecat!

Şi îşi luă vânt să se întoarcă pe pârtie. Gândurile îi alergau mai repede decât trupul. Îşi atribuia meritul de a fi rezistat tentaţiei. Dar, în acelaşi timp, regreia că fusese obligată s-o facă. Amintirea plăcerii nebune pe care o simţise în ajun, în braţele lui Christian, îi încălzea încă trupul. Şi, cu cât se gândea mai mult la asta, cu atât îi venea mai tare să se agaţe de Patrice, lângă care nu

gustase niciodată o asemenea plăcere. „Cine eşti tu, Elizabeth?” Această întrebare i se învârtea prin minte. Se acuza şi se scuza cu egală violenţă. Se căuta prin mii de imagini contradictorii despre sine însăşi.

— Ai terminat repede! se bucură Patrice.

Ea îl privi, mirată că se afla deja în faţa lui, că era deja a

lui.

— Şi acum, rosti el, de ajuns cu schiatul! Te iau la „Mauvais-Pas”.

Ea îl urmă, domolită, subjugată, măritată până în adâncul sufletului.

Soarele se ridică deasupra unei zile liniştite şi conjugale. După ce schiară cu moderaţie, dimineaţa, prin „jurul staţiei telefericului, Elizabeth şi Patrice se hotărâră ca după-amiază să asiste la concursul de sărituri care trebuia să aibă loc pe trambulina olimpică de la Megève. Amélie, care nu voia să scape această manifestare sportivă, li se alătură, în ultima clipă. Un public numeros era masat în jurul pârtiei. Era foarte frig. Patrice îşi legase la gât un fular gros de lână. Strănuta, tuşea. La intervale regulate, un punct negru lua startul pe pârtia albă, se mărea, aborda trambulina, se înălţa cu o mişcare de pasăre în zbor, plana cu braţele deschise, cu bustul înclinat înainte şi se aşeza mai jos, cu un pocnet de schiuri lovite de pământ şi un zbor de praf argintiu. Unii aterizau prost şi, se rostogoleau teribil prin zăpadă. Alţii îşi continuau cursa pe fundul văii şi se opreau brusc în mijlocul aplauzelor. Elizabeth era transportată de această desfăşurare de forţă şi de eleganţă. Săritorii pe care îi vedea în trecere aveau feţe de semizei, bronzate de-soare, încordate de viteză. Alura lor generală îi amintea de Christian. Nu încetă să viseze la el pe toată durata întrecerii.

Scara, la hotel, veselia, exuberanţa Elizabethei îl încântară pe Patrice. O găsea drăguţă, o dorea, i-o spunea şi ea îi asculta declaraţiile cu plăcere, gândind:

„Cum poate fi atât de credul? Ştie totuşi că am iubit un bărbat înaintea lui, la Megève. Ar fi trebuit să se teamă că sunt tentată să-l revăd. Şi el nu se gândeşte la asta”. Cu cât examina mai mult cazul bărbatului ei, cu atât era mai convinsă că uitase trecutul şi că nu întrezărea niciun fel de pericol pentru viitor. Onestitatea care-l. caracteriza îl îndemna să atribuie şi fiinţelor; care-i erau dragi sentimentele pe care le avea el.

După cină, cântă la pianul din salon un pasaj din muzica lui pentru *Herodias*. Era începutul unui dans oriental, lent şi voluptuos. Elizabeth îl felicită pentru rezultatul muncii lui. „Da, asta e, spunea ea. Patrice nu e un om ca ceilalţi. Trăieşte într-un miraj. Şi are toate calităţile: geniu, bunătate, amabilitate...” îl învălui într-o privire duioasă. Afecţiunea pentru el era cu atât mai mare cu cât era mai sigură că-l va întâlni pe Christian a doua zi. Cu recunoştinţă, îijoferea soţului ei razele unei bucurii ale cărei cauze el trebuia să le ignore.

— Ştii, îi zise ea dintr-odată, mâine după-amiază aş vrea să mă mai duc la Mont d’Arbois, plecând de la Rochebrune. E într-adevăr un tur extraordinar!

— Şi o să te întorci tot atât de târziu ca data trecută?

— O să încerc să mă grăbesc. În tot cazul, să nu-ţi faci griji, pentru că ştii unde sunt.

Patrice protestă de formă, dar, cum era nerăbdător să înceapă să compună la *Herodias* al lui, a fost de acord, în cele din urmă, cu proiectul nevestei sale.

— Cântă-mi din nou primele măsuri din dansul Salomeei, îl rugă ea”.

— Îţi place într-adevăr? o întrebă el aşezându-şi mâinile nervoase pe claviatură.

În timp ce el începu câteva acorduri largi, Elizabeth îşi luă zborul, în gând, spre ferma în care un foc de lemne lumina două trupuri goale.

Christian aruncă o buturugă în şemineu., Scânteile zburară pe deasupra unei grămezi de cenuşă şi flacăra se

ridică brusc. Culcată pe pat, cu pântecele plin de dragoste şi cu capul gol, Elizabeth murmură leneş:

— Mi-e sete, Christian, dă-mi un pahar cu apă.

— N-ai vrea mai bine o citronadă?

— Ba da.

— Ţi-o pregătesc imediat.

Se ridică, din pat. Cordonul halatului havan era desfăcut. Când se mişca, se deschidea de sus până jos. Elizabeth vedea fulgerător carnea goală între pulpanele de stofă. Era sigură că până şi cele mai mici gesturi pe care le făcea nu aveau alt scop decât „s-o impresioneze şi se enerva când vedea că nu poate rezista farmecelor lui. Acum, aplecai deasupra mesei, storcea o lămâie, turna apă – din carafă într-un pahar. îl vedea din spate. Fără să se întoarcă, el o întrebă:

— Zahăr?

— Nu, mulţumesc.

Îi întinse paharul. Ea bău cu înghiţituri lungi această răcoritoare acidă. Buzele i se umflaseră sub sărutări.

— Ţii paharul ca o fetiţă, observă Christian. Gata? A fost bun?

Aprobă din cap, aşa cum dorea el: cu o expresie copilărească. El veni să se aşeze înapoi lângă ea şi-i mângâie umerii goi, sânii iritaţi şi dureroşi.

— Acum, trebuie să te îmbraci, reluă el.

— De ce? v îi arătă cu o mişcare de bărbie fereastra în care albastrul zilei se stingea.

— E târziu. Eşti aşteptată!

Elizabeth nu-i răspunse şi continuă să miroasă parfumul lămâiei din paharul gol. Pereţii paharului se aburiseră. Hotărât lucru, Christian nu se schimbase. Ca şi înainte, o căuta cu încăpăţânare pentru plăcerea pe care i-o procura, dar se temea să nu-i complice viaţa printr-o imprudenţă. Altă dată, o trimitea grijuliu la părinţi, acum – la bărbat. El, care ţinea cu atâta ambiţie să o stăpânească, cum de putea tolera ca ca, când se despărţeau, să se ducă lângă alt bărbat? Era atât de naiv

încât să creadă că ar putea să respingă la nesfârşit mângâierile lui Patrice? Era în aşa hal de lipsit de imaginaţie încât să nu şi-i închipuie, pe amândoi, în acelaşi pal? Nu, dacă ei accepta aceasta împărţire, era numai ca să-şi apere liniştea personală. Ceea ce se întâmpla în afara acestei încăperi nu-l interesa.

— Haide, scoală-te, spuse el din nou cu o voce blândă. Fii rezonabilă… Ai să vii şi mâine…

Se simţi ispitită să-l zgârie pe faţă, dar se întinse cu voluptate şi-şi încrucişă mâinile la ceafă. Cu subsuorile descoperite, cu buzele întredeschise, îl lăsa să-i simtă parfumul.

— Scârbă mică, râse el, pentru ce faci asta?

— D-aia.

Şi gândi: „M-a dezamăgiude mult. îl dispreţuiesc. Şi totuşi nu mă mai pot lipsi de el”. De „îndată ce se apropia de Christian, lumea căpăta pentru ea o culoare, un relief necunoscut. Se sfărâma în plăcere, ajungea până la un delir supraomenesc, plutea în nori, fără nume, fără casă, fără patrie şi, ajunsă pe vârful curbei, cobora înapoi pe pământ plină de o mulţumire în acelaşi timp bestială şi religioasă. Raţiunea nu avea nimic de-a face cu toate astea. Chiar şi Christian, ca individ, nu conta în această aventură. Depăşit de propria-i putere, nu era răspunzător de atracţia pe care o exercita asupra Elizabethei. Nu lui îi ceda, ci unei forţe misterioase care se ridica prin el din adâncul pământului. Mai avusese şi alte amante după Françoise Renard? Avea vreuna în clipa aceasta – vreo femeie coaptă şi bogată, mama mai bătrâioară a vreunui elev? întrebarea n-avea nicio importanţă. Aplecat asupra Elizabethei, îi respira şi-i săruta subsuorile fierbinţi. Nu o mai sfătuia să plece. Se înfrupta din pielea ei ca un om înfometat din mâncare. Ea se simţea surprinzător de necesară, scuzată pentru ceea ce făcea. Pântecele i se unduia. Un fior îi trecu prin şira spinării. Christian vru s-o sărute, dar atinse cu colul paharul pe care ea-l pusese pe măsuţă, lângă pat.

Paharul se sparse.

— Ah, ce tâmpenie, mormăi el.

Un firişor de sânge îi curgea pe braţ. Luă un prosop care zăcea pe jos ca să se şteargă.

— Lasă, îl opri Elizabeth.

Şi. Îşi puse buzele pe rană.

Doamna Lauriston ceruşe legătura telefonică la Paris. La ora prânzului n-o obţinuse încă şi se aşezase la masă odată cu ceilalţi clienţi. Mânca nervoasă, cu privirea în farfurie. Elizabeth şi Patrice, aşezaţi nu departe de ea, se distrau observându-i expresia de animal sperios, la pândă.

— Şi-a făcut toată pâinea firimituri pe faţa de masă, observă Patrice.

— Biata femeie, oftă Elizabeth. Şi, pe deasupra, bărbatul ei e atât de urât! Cum poate fi geloasă pe un domn gras şi chel, care poartă o mustaţă pe oală sub nări?

Patrice izbucni în râs. Elizabeth îi făcu semn să se stăpânească. El îşi tamponă buzele cu şervetul şi bău o înghiţitură de vin. Pe măsură ce şederea la Mcgtive se prelungea, părea tot mai fericit să trăiască. Progresele la schi îl încurajau să-şi întovărăşească nevasta în scurte plimbări. Dar obosea repede şi nu-i plăcea să se depărteze de pârtie. De altfel, aceste exerciţii sportive nu-l împiedicau să se gândească tot timpul la muzica lui. Când îl cuprindea inspiraţia, o lăsa pe Elizabeth să plece singură şi se instala în camera lui sau în salonul hotelului să lucreze. Stăpână pe după-amiaza ei, Elizabeth se grăbea să-l întâlnească pe Christian la fermă. Cum el nu ştia niciodată dinainte când va putea veni, îi promisese s-o aştepte în fiecare zi până la ora trei. După asta nu mai trebuia să conteze că-l va găsi acasă. În două rânduri ajunsese prea târziu. În celelalte dăţi, întâlnirile lor fuseseră cu atât mai încântătoare cu cât nici el, nici ea nu erau siguri că se vor revedea a doua zi. Încă trei săptămâni de plăceri furate, de minciuni şi va trebui să

se întoarcă la Saint-Germain. Dar Christian avea intenţia să vină la Paris în timpul vacanţei de Paşti. Elizabeth se gândea la această perspectivă consolatoare înfigând linguriţa în spuma palidă a unui sufleu de portocale.

— Cât e de bun! exclamă Patrice. Ar trebui să-i ceri reţeta bucătarului.

Ea aprobă din bărbie şi-l întrebă:

— Cât e ceasul?

— Două fără zece. De, ce întrebi?

— N-aş vrea să urc prea târziu la Rochebrunc. Ieri a fost o înghesuială la teleferic!... Chiar nu vrei să vii cu mine?

— Nu, draga mea. Nu astăzi. Am chef să pun la punct ficacul ăla pe care ţi l-am cântat azi-dimineaţă. Mă ierţi?

— Ce să fac?! spuse ca botoasă, dar cu inima în sărbătoare.

Soneria telefonului răsună în hol. Doamna Lauriston sări de pe scaun. „E pentru mine!” Şi se precipită spre vocea bărbatului ei. Dar în pragul uşii se încrucişă cu Amblic care intra. Schimbară câteva cuvinte şi doamna Lauriston, plecând capul, se întoarse la locul său. Amelic se apropie de Patrice.

— Vino repede! îi spuse ca Mama ta telefonează de la Saint-Germain.

Patrice făcu o faţă mirată şi îşi aruncă pe masă şervetul. Elizabeth se ridică odată cu ei. Traversă sala de mese în fugă. În hol, Patrice apucă receptorul şi întrebă?

— Alo, mamă? Ce s-a întâmplat?

Elizabeth îşi puse şi ea capsula de ascultat a aparatului la ureche şi auzi o voce îndepărtată care spunea:

— Sunt dezolată să te deranjez, micuţul meu, dar Mazi e foarte bolnavă.

— Ce spui? se bâlbâi el.

Trăsăturile i se crispară, făcu ochii mari, ca în faţa unei imagini care se apropia.

— Da; continuă doamna Monastier. Foarte bolnavă. A răcit, duminica trecută, când s-a dus la biserică. Doctorul Bejard a diagnosticat o congestie pulmonară. La vârsta ci e extrem de grav. Respiră greu. Delirează. Sunt îngrijorată! Aproape nu mă dezlipesc de la căpătâiul ci… Şi voi, care sunteţi departe! Ah, copii, cred că ar trebui să vă întoarceţi repede!

Patrice îi aruncă o privire disperată Elizabethei şi murmură:

— O să luăm trenul în seara asta.

— Mulţumesc, micuţul meu. Te sărut…

Elizabeth puse receptorul jos. Bucuria i se năruia: Mazi bolnavă, vacanţa întreruptă, gata cu libertatea, gata cu zăpada, gata cu Christian! Un telefon fusese de ajuns să-i distrugă fericirea pe care şi-o promitea pentru încă trei săptămâni.

— Sper c-o să ajungem la timp, zise Patrice.

Era palid. Un rid adânc îi bara fruntea.

— Bineînţeles! spuse Elizabeth. Ce-ţi trece prin cap?

— Dacă mama a telefonat să mă întorc de urgenţă înseamnă că bunica e cât se poate de rău.

— Mama s-a speriat poate degeaba.

— Nu cred.

— Ba da. Trebuie s-o îngrijească pe Mazi, n-are niciun ajutor, numai pe Eulalie. E normal să ne cheme pe noi.

Ar fi spus orice numai ca să-l liniştească pe Patrice, dar nu reuşea să se convingă nici pe ea. Poate că, într-adevăr, Mazi avea să moară? De o parte, o femeie bătrână în agonie, de cealaltă parte, Elizabeth şi Christian, două fiinţe tinere, avide de dragoste, de bucurie, de viaţă. Mazi le împiedica să se întâlnească. Punea între ei toată greutatea, tot frigul corpului ci ruinat. Amélie, apoi Pierre veniră să le ceară veşti şi Patrice le repetă convorbirea pe care o – avusese cu mama lui. Ei reacţionară ca şi Elizabeth, încercând să-l convingă că se înşală atunci când se gândeşte la ce-i mai

rău: cu toată vârsta înaintată, Mazi avea o constituţie robustă; boala fusese luată, probabil, în pripă; medicina modernă nu mai era dezarmată în faţa acestui fel de probleme… Elizabeth îi strânse mâna soţului ei. Era trist, speriat şi avea nevoie de ea. „Am să rămân cu el în după-amiaza aceasta, gândi ea. Christian o să mă aştepte-până la ora trei, apoi o să plece. O să-i scriu de la Paris ca să-i explic…” Lacrimile o înecau. Frica de-a o pierde pe Mazi, regretul dee a-l părăsipe Christian, lotul se amesteca în capul ei. Patrice se lăsă într-un fotoliu. Ea luă loc pe braţul acestuia. O mare tandreţe trecea de la unul la celălalt, prin degetele înlănţuite, prin privirile lor contopite.

— Ov să mă îngrijesc să aveţi două locuri la trenul din seara aceasta, îi asigură Pierre.

În clipa aceea sună telefonul.

— De data asta e pentru mine! exclamă doamna Lauriston ieşind din sala de mese.

Amélie răspunse la telefon şi i-l întinse clientei. Cu ochii strălucitori, cu gura în formă de inimioară, doamna Lauriston murmura:

— Alo, Maillot 12 – 15? Ah, tu eşti, Gaston? Aici, Colette… A fost atât de greu să te prind! Ce spui? Abia te aud… Crezi că poţi veni? Sâmbăta viitoare?

Respiră adânc, se întoarse spre Amélie cu o privire triumfătoare şi adăugă, apropiindu-şi cu aviditate buzele de suprafaţa neagră a receptorului:

— Da, da, vino, vino repede!…

6.

Ora zece scara. Ploaia bătea în geamuri. În camera foarte mare şi foarte încărcată, o lampă cu abajur de ţesătură albastră arunca o lumină ciudată pe masa încărcată de medicamente. Draperii grele, roz-fanat mascau în întregime ferestrele. Baldachinul patului proiecta pe tavan o umbră ameninţătoare ale cărei aripi se întindeau peste mulajele cornişei. Sub această boltă de tenebre, Mazi zăcea, nemişcată, cu ochii închişi, cu

obrajii atârnând, cu nasul ascuţit şi lucitor ca un os.

Aţipise după o repriză de tuse. Faţa ei mare şi cenuşie, dominată de o bonetă cu dantele răsărea dintre perne. O răsuflare întretăiată, mai mult un horcăit, se strecura cu greutate printre buzele umede în colţul gurii. Pe marginea cearşafului se odihneau două mâini albe, presărate cu pete brune. Era cea de-a doua noapte pe care Elizabeth o petrecea la căpătâiul bătrânei. Doctorul nu-şi pierduse speranţa. Dacă inima bolnavei va rezista, o va salva. Dar era atât.de bătrână, de slabă, încât această eventualitate părea, de la o oră la alta, mai improbabilă. Un ceas ticăia pe o măsuţă, între cutiuţele de argint, de baga şi de fildeş. Toate celelalte gheridoane erau ocupate cu fotografii încadrate de rame cu suport. Defuncţii locuiau pe insule de palisandru sau de lemn lăcuit. În faţa şemineului de marmură albă, o sobă cu uşa având geamuri roşiatice suspina, trosnea de căldură. Aerul era încărcat de un miros de transpiraţie şi de farmacie. Elizabeth se silea să ţină ochii deschişi. Uşa se crăpă puţin. Patrice şi mama lui intrară în vârful picioarelor.

— Cum e? murmură doamna Monastier.

— A adormit, răspunse Elizabeth. Dar ultimul acces de tuse a fost foarte rău.

— Ar trebui să le duci să te culci, o să-ţi ţin cu locul.

Elizabeth scutură din cap, încetişor:

— Nu, mamă. Ai vegheat-o pe Mazi îndeajuns! E rândul meu acum.

— Dar cu, interveni Patrice, nu crezi că aş putea să stau şi eu o noapte la căpătâiul ei?

— Îi trebuie îngrijiri, nu te pricepi…

— Şi Eulalie?

— Nici Eulalie, nici tu, nici mama, nici nimeni… Lăsaţi-mă singură! Stau foarte bine în fotoliul ăsta!

— Abia respiră, reluă Patrice. I s-au lipit nările… Ar trebui poate să-i telefonăm doctorului…

— Linişteşte-te, dacă o să-i fie mai rău o să-i dau

picăturile. Doctorul Bej ard mi-a spus că pot să dublez doza fără frică.

Cu lacrimi în ochi, doamna Monastier îşi îmbrăţişă nora:

— Ah, fata mea, de când eşti aici mi-am recăpătat încrederea! Eşti atât de vie, de curajoasă! Dar să nu abuzezi de puterile tale. Mă duc să-i spun Eulaliei să aducă ceaiul pentru Mazi… Şi am să vin să te schimb la cinci dimineaţa.

— Bine, mamă. Du-te să te culci! Haide, du-te şi tu, Patrice!

La întoarcere, tinerii se instalaseră în vechea lor cameră, la primul etaj al casei mari, ca să fie mai aproape de Mazi. Doamna Monastier se îndreptă, parcă regretând, spre uşă. Fiul ei o urmă. Elizabeth îi auzi cum şuşoteau pe coridor. În dimineaţa sosirii fusese frapată de aerul obosit şi copleşit al soacrei sale. Cu ochii roşii, cu faţa trasă, palidă, doamna Monastier nu mai avea nimic comun cu femeia elegantă care, altă dată, naviga din ceai în ceai prin Saint-Germain. Totul se dezorganizase, se oprise în casă şi cu toţii îşi pierduseră speranţa. Plângeau şi se rugau. Ploaia cădea pe un oraş trist. Imediat, Elizabeth luase comanda operaţiunilor. Nimic nu-i stârnea mai tare simţul combativ decât slăbiciunea celorlalţi. Din această boală făcea o afacere personală. Ea era cea care dădea acum ordinele, administra îngrijirile, primea sfaturile doctorului. Va reuşi, oare, până la capăt, să fie la înălţime? Cineva bătea la uşă. Tânăra Eulalie intră, purtând o ceaşcă de ceai pe o tavă. În spatele ci, bătrâna Eulalie se strecură, tăcută, în cameră. Toate ridurile, toţi negii de pe faţa ei se mişcau în acelaşi timp. Frântă de şale, întindea un gât de broască ţestoasă ca să-şi vadă stăpâna aflată pe moarte.

— Ah, doamnă, doamnă, cum Dumnezeu e cu putinţă?

Îşi făcu o cruce grăbită în mijlocul pieptului. Lacrimi

grele îi ţâşneau din ochii:

— Iisuse, Marie, Sfinte Iosif…

Elizabeth o luă de braţ şi o duse spre coridor:

— Nu ţi-e ruşine să plângi aşa, Eulalie?

— Biata doamnă, îngână bătrâna Eulalie. Când o văd atât de dusă, e sigur că s-a terminat. Ar trebui să-l anunţăm pe domnul pastor pentru împărtăşanie.

— N-o să fie nevoie! o întrerupse Elizabeth.

— Aşa crezi şi pe urmă, hop! te duci fără cele sfinte.

— Nici gând, Eulalie, nici gând! Linişteşte-te! Doctorul nu e aşa de îngrijorat ca tine!

Bătrâna Eulalie îşi înfundă nasul într-o batistă, sună trompeta în ea de două ori şi rosti:

— O să macin lotuşi cafeaua, dacă o să fie nevoie pentru veghe.

În timpul acesta fata ei umplea soba. Cărbunele sfârâia căzând din lopăţica de fier în vatră. Un miros aspru defuningine năvăli în încăpere. În sfârşit, cele două Eulalic se retraseră susţinându-se una pe cealaltă. Elizabeth se instală în fotoliu şi îşi întinse picioarele pe un taburet. O tăcere de apă stătătoare învăluise casa. Veghea nocturnă începea. Cu ochii aţintiţi pe profilul bătrânei, Elizabeth refuza să creadă că viaţa s-ar putea opri într-o fiinţă atât de apropiată ei. Moartea nu era de conceput decât pentru străini. Sub privirea care o proteja, Mazi era invulnerabilă. „Am s-o salvez. E de ajuns să vreau asta foarte tare, s-o iubesc foarte tare…” îşi întrerupse gândurile şi o amintire o fulgeră: se revedea la Saintc-Colombe, lângă trupul neînsufleţit al prietenei sale, Françoise Pierroux. Fusese singura dată când văzuse un cadavru. Faţa de ceară albă, degetele înţepenite pe şiragul de mătănii… Era atât de drăguţă, de dulce, visa să se mărite cu un prinţ austriac. Şi deodată, frigul, golul, o cutie care e ridicată pe sus… Toate rugăciunile, toate speranţele nu serviseră la nimic. Dacă selntâmpla la fel şi cu Mazi? Se înfioră. Se aplecă deasupra bătrânei măşti care gâfâia. „E încă aici. Dar

dacă suflul se stinge, ce va deveni această însumare de gânduri? Redusă la neant? Transferată într-o altă lume…” Gura lui Mazi se crispă. Mâinile îi fremătară. Cu aproximaţie, Elizabeth îşi aminti frazele catehismului: „Moartea e despărţirea sufletului de trup… După Judecata de Apoi, sufletul o să mi se ducă în purgatoriu, în rai sau în iad, după merit…” în mintea ei, voci de copii silabiseau încă aceste cuvinte. Domnişoara Quercy trecea printre mese. Adevărul era, fără îndoială, mai complex, mai înspăimântător. Nu în cărţi de rugăciuni, ci în tăcerea nopţii, în adâncul cerurilor, în curgerea fără sfârşit a râurilor trebuia căutat răspunsul la misterul de dincolo. Elizabeth simţea asta, o ştia şi, totuşi, ca să se opună acestei ameninţări supranaturale, nu găsea nimic altceva decât cea mai simplă dintre rugăciunile copilăriei» WHIH caiâgfce & KggruriH Buzele i niscau încet şi sufletul amorţea în iluzia încrederii.

— Mi-e sete!…

Tresări. Mazi ieşea din mormânt. Pe faţa pământie, ochii îi străluciră febril. Respiraţia i se blocă. Un acces de tuse îi aruncă tot sângele în obraji. Vinele i se umflară-şi se învineţiră la tâmple. Cu spatele îndoit, îşi strângea bieţii pumni la piept, încercând să stăpânească loviturile de berbece care o sfărâmau pe dinăuntru. Elizabeth îi întinse scuipătoarea. Mazi se aplecă deasupra ei. Boneta de danielă îi alunecase pe o ureche, descoperindu-i craniul cu păr scurt, ud de sudoare. Când se linişti, Elizabeth îi şterse faţa cu o batistă şi o ajută să se aşeze ca să-şi bea ceaiul. Bătrânele degete ale lui Mazi tremurau pe ceaşca de faianţă albastră. Puţin lichid i se scurgea la colţurile gurii. După fiecare înghiţitură, deschidea larg buzele, cu o grimasă de durere, ca să răsufle. În sfârşit, se culcă la loc. Închise ochii încet:

— V-aţi întors… de la Megeve? îngână ea.

— Da, Mazi, răspunse Elizabeth cu blândeţe. De alaltăieri.

— Unde sunt… canarii?

— I-am luat din nou la noi în cameră…

— Aş vrea… să-i văd…

— Mai târziu, o să ţi-i aducem, acum dorm. Şi tu trebuie să dormi…

— Mă doare aici… într-o parte… şi în piept… mă sufoc… Ce face Patrice? Cântă la pian?

— Nu, se odihneşte…

— E caraghios… Aud pianul… Foarte departe… Să nu mă laşi, Elizabeth!

— Fii liniştită, Mazi, rămân lângă tine. Toată noaptea…

Pleoapele lui Mazi se ridicară ca două frunze ofilite. O strălucire palidă de gratitudine era în ochii ei. Vru să vorbească, dar niciun sunet nu-i ieşi de pe buze. O mână debilă şi caldă se întinse peste mâna Elizabethei. Apoi degetele bătrânei îşi slăbiră strânsoarea. Un sforăit îi tremură în piept. Gura i se întredeschise. Adormise.

Elizabeth acoperi veioza cu un prosop, ca să-i mai reducă lumina, se aşeză înapoi pe fotoliu, îşi trase un pled pe genunchi, întoarse capul la dreapta, la stânga, leneş. Oboseala îi tulbura privirea. Printre genele întredeschise, obiectele căpătau forme ciudate. În semiobscuritatea camerei, soba era o căsuţă cu geamuri viu luminate. În spatele ei, şemineul de marmură albă îşi ridica statura înaltă de zăpadă. „Când mă gândesc că nu i-am scris încă lui Christian”, îşi spuse Elizabeth. „Precis se întreabă ce s-a întâmplat cu mine. Mâine o să-i trimit o scrisoare lungă…” Nu-şi mai putea lua ochii de la pătratele luminoase, uşor transparente de pe uşiţa sobei. Probabil că era plăcut în interior. Un foc mare de lemne. Patul acoperit cu o cuvertură din piei de marmotă. Două mâini care se întind spre flăcări. Un profil de drac râzând. Îi era atât dor de „el că-i venea să ţipe. Pântecele i se zbătea. Gura însetată i se deschidea în gol. „De ce mă gândesc la el atât de intens, de dureros, deşi sunt convinsă că nu-l mai iubesc?” Mazi se ridică dintre perne. Îi era cald. Voia să-şi descheie cămaşa groasă de

flanel. Elizabeth o împiedică, îi şterse fruntea şi o înveli.

— Mi-e sete…

— Poftim, Mazi…

— Acolo… face cearşaful o cută… care mă jenează…

— Imediat, Mazi…

— Cine a bătut la uşă?

— Nimeni.

— Ah, mi s-a părut…

Din nou, tăcerea. Ploaia se oprise. În spatele draperiilor roz, grădina fremăta, nori de furtună alergau pe cer. Dar, aici, nimic nu mişca, nimic nu se schimba. Curgerea timpului ocolea această cameră. Elizabeth stătea aşezată pe vecie lângă un „pat cu baldachin în care se odihnea o bătrână regină pe moarte. Tic-tac-ul ceasului se amplifica. Unu şi douăzeci. Aţipi. Avu un vis lung şi se trezi, cinci minute mai târziu, cu capul greu. Gâfâitul lui Mazi nu se înrăutăţise. Soba torcea în colţul ei. Totul era în ordine. Liniştindu-se, adormi iar pentru o clipă. Abia închisese ochii când o mână o atinse pe umăr. Tresări Doamna Monastier era în faţa ei. Ceasul deşteptătOT arăta ora patru dimineaţa.

— Am venit mai devreme, spuse doamna Monastier. Nu mai puteam să dorm. A l’ost totul în reguli?

Da, mamă.

— Atunci, du-te repede şi te culcă, fata mea. Ai /n-are nevoie de somn!

Elizabeth se ridică pe picioarele înţepenite. Această răbdare, această aşteptare erau, în realitate, ceea ce îi repugna cel mai tare. Se simţea deprimată, extenuată, fără să fi făcut nimic. Acrul de pe coridor i se păru proaspăt şi salubru după mirosurile bolii. Când se întoarse în camera ei, Patrice se trezi şi aprinse lampa de la căpătâi.

— Ce s-a întâmplat? se sperie el. Mazi…

— Totul e în ordine. Doarme, îl linişti Elizabeth.

Canarii se speriară, ciripiră în colivia lor, apoi tăcură. Friquette deschise un ochi şi căzu din nou în

somn, pe perna ei.

— E atât de târziu! reluă Patrice. Cred că nu te mai ţii pe picioare, draga mea!

Se dezbrăcă şi se lungi lângă el, în patul larg şi cald. El o luă în braţe. Acest trup de bărbat o ardea. Lângă el, se simţea în acelaşi timp epuizată, febrilă şi fără rezistenţă în faţa instinctelor ei.

— Draga mea, draga mea, repeta el mângâind-o pe păr.

Gesturile lui se năşteau dintr-o înţeleaptă tandreţe. Ea îi luă mâna şi o puse pe sânul ci gol. Atunci, el înţelese, se aplecă asupra ei şi o sărută pe gură. Elizabeth ofta, se zvârcolea, într-un acces de frenezie animalică. Toată carnea ei protesta împotriva morţii. Dar era prea multă lumină.

— Patrice îşi scoase pijamaua şi acoperi cu ea lampa de pe noptieră. Strălucirea becului electric se estompa sub grosimea ţesăturii. Lampa lui Mazi lumina camera.

— Oh, Elizabeth, a trecut atâta vreme! murmură Patrice.

Se înlănţuiră în tăcere, cu sălbăticie.

Ieşind de la farmacie cu un pachet de medicamente sub braţ, Elizabeth observă o cafenea micuţă pe cealaltă parte a străzii. Era exact ce căuta. Intră în sală, îşi alese o masă, mai la o parte, comandă citronadă şi îşi scoase din geantă un stilou, hârtie şi un plic. De când tot voia să-i scrie lui Christian, i se părea că scrisoarea era deja terminată în cap. Totuşi, încă de la început, ezită. Cum trebuia să i se adreseze? *jDragul meu… Dragostea mea… Iubitul meu…”* Aceste cuvinte pe care le-ar fi putut pronunţa în faţa lui, în tumultul pasiunii, n-ar fi îndrăznit să le pună pe o hârtie albă. Se potriveau atât de puţin, în naiva lor tandreţe, bărbatului plin de experienţă care avea să le citească! Era de ajuns să nu-l aibă sub ochi ca să redevină un străin pentru ea? Departe de Christian, păstra în adâncul fiinţei ei urma plăcerii pe care el i-o procura, dar nu putea să-i evoce figura. Dacă ar fi fost

doar o plăsmuire a imaginaţiei ei şi tot i-ar fi venit mai uşor să-l plaseze în noua ci viaţă. Atunci, cum? *„Dragul meu Christian…”* Această formulă era la fél de proastă ca şi cele precedente, dar din raţiuni contrare. Neavând o idee mai bună, optă pentru *„Christian, dragostea mea”*. Apoi, după ce-şi bău jumătate din pahar, intră în subiect:

„Probabil că te întrebi de ce nu mai vin să te văd. Am fost obligată să plec pe neaşteptate din Megéve pentru că bunica bărbatului meu s-a îmbolnăvit. Dacă ai şti cât de teribilă a fost pentru mine această plecare precipitată! Aş fi vrut să te anunţ. Dar q fost imposibil. Chiar şi aici, în primele zile, am fost atât de ocupată, atât de înconjurată de lume, încât n-am avut un minut liber ca să-ţi scriu. Iartă-mă, înţelege-mă. Sunt încă îngrijorată. E îngrozitor să trăieşti cu ameninţarea morţii în casă. Nu ştiu ce n-aş da ca această bătrână doamnă să se însănătoşească. Dar e destul, destul de slabă. Nopţile, mai ales, sunt extrem de grele. Sunt singură. Mă gândesc la tine…”

Dorinţa i se stârnea pe măsură ce înainta în redactarea scrisorii:

„… Am nevoie de line. O să vii la Paris în vacanţa de Paşti, nu-i aşa? Până atunci, scrie-mi la po. st-restant la Saint-Germainen-Laye”.

Reciti aceste câteva rânduri şi le găsi banale. Dar putea ea să încredinţeze hârtiei cele mai arzătoare, cele mai nebuneşti gânduri pe care i le inspira dragostea? Distanţa o făcea să-şi recapete simţul pudorii. Termină cu *sărutări”*, fără niciun epitet. Băiatul de la tejghea se uita la ea O femeie tânără, singură, absorbită în corespondenţă. Îşi imagina, probabil, un roman. Ea lipi un tifnbru pe plic, scrise adresa şi plăti consumaţia lăsând un bacşiş gras.

— Aveţi o cutie de scrisori la zece metri pe dreapta, îi zise băiatul cu un surâs ambiguu.

Elizabeth îi mulţumi şi se grăbi să plece. Strângea cu putere plicul între degete, de parcă i-ar fi fost frică să

nu-l piardă. Când îi dădu drumul în cutia de scrisori, inima îi bătu mai tare. Plicul dispăru în interior. Acum, această misivă atât de personală zăcea în întuneric, la un loc cu toate celelalte pe care mâini necunoscute le puseseră la cutie. Nu mai putea fi oprită, retrasă…

Când se înto arse acasă, doctorul B_6 jard se afla deja la căpătâiul lui Mazi. Consultaţia fu mai lungă decât de obicei. Când părăsi camera bolnavei, doctorul se a, arătă destul de optimist. Febra scăzuse puţin, expectorările erau mai puţin abundente, mai puţin purulente şi suflul suspect la ascultare se restrânsese la nivelul focarului de infectic. Dacă o simţitoare scădere a febrei intervenea în cursul săptămânii, viitorul putea fi privit cu seninătate. Cu toate acestea, într-un organism atât de uzat, o sincopă cardiacă era oricând posibilă. Trebuia să continue cu vaccinul şi cofeina. De la începutul bolii, o infirmieră, domnişoara Guise, venea în fiecare zi pentru injecţii. Era bătrână, uscată. şi vorbăreaţă. Mazi o detesta pentru felul în care ridica brusc păturile spunând pe un ton de veselie militară:

— Aşa… caut un locşor care n-a fost întrebuinţat încă!

Seringa îi strălucea în mână. Încreţea ochii cu lăcomie. Din respect pentru Mazi, rudele se întorceau cu spatele. Un mic strigăt înăbuşit.

— S-a terminat, se bucura domnişoara Guise.

Într-o dimineaţă, după plecarea ei, bătrâna se ridică cu greutate pe pernă şi mormăi cu o voce cavernoasă:

— Asta nu e femeie, e picador…

Familia, reunită în jurul patului ci, izbucni în râs. Mazi făcuse o glumă: era salvată!

Într-adevăr, încă de a doua zi starea ei se amelioră în mod sensibil. Doctorul Beiard spuse că nu se mai îndoia în privinţa vindecării, dar că aceasta va fi lungă şi anevoioasă.

Veselia se reinstaură în casă. Lăsându-i pe Patrice şi pe mama lui la căpătâiul bolnavei, Elizabeth luă maşina

ca să se ducă în oraş. Cumpără apă de colonie, eter, un buchet de trandafiri pentru Mazi şi se prezentă, la noroc, la ghişeul de post-restant. Era o oră proastă. Şase persoane aşteptau să fie servite: un domn bătrân şi cinci femei, dintre care cea mai tânără putea să aibă douăzeci de ani şi cea mai bătrână patruzeci. Toate erau prost încălţate, sărăcăcios îmbrăcate şi-şi ţineau actele de identitate în mână. Aveau pe feţe aceeaşi expresie încurcată şi distantă. Neveste necredincioase, fete îndrăgostite păcălind supravegherea părinţilor? Elizabeth încerca să-şi imagineze problemele lor şi se mira că se află printre ele. Una plecă cu mâna goală. O alta apucă trei plicuri groase şi se îndepărtă cu ochi lacomi, cu spatele aplecat, ca să „le citească lângă calorifer. Ciorapii ei de bumbac erau pătaţi cu noroi. Nişte praz ieşea din sacoşa de cumpărături. Rândul înainta. Elizabeth aruncă o privire furişă într-o parte. Se temea să nu descopere în sală vreo cunoştinţă de-a familiei Monastier. Dacă s-ar fi întâmplat aşa, ar fi cerut ostentativ nişte timbre de la ghişeul alăturat. Îşi spuse numele cu timiditate şi întinse permisul de conducere. „N-o să fie, desigur, nimic pentru mine”, se gândea cu putere ca să se cruţe de o decepţie. Funcţionara căută la litera M.

— Doamna Monastier, poftiţi…

O mână cu degetele pătate de cerneală îi oferea acest cadou nepreţuit: scrisoarea de la Christian. Elizabeth se stăpâni pentru a-şi ascunde mulţumirea în faţa funcţionarei de la poştă, plăti taxa, ieşi în stradă şi desfăcu plicul cu nerăbdare. Patru pagini scrise mărunt. Încă de la primele rânduri, tulburarea ci spori. Nu primise niciodată o misivă atât de pasionată, atât de îndrăzneaţă în expresii. Christian îi vorbea-despre buzele ci, despre sâni, despre dulceaţa pielii ci, despre parfumul pe care îl lăsa în cearşafuri după dragoste. Nu putea să citească pe trotuar o asemenea declaraţie. Trecătorii se loveau de ea, automobilele îi claxonau în urechi. Se urcă

în maşină, merse până la pădure şi se opri pe un drum lăturalnic. Acolo, reluă scrisoarea, încet, metodic, ca să-i pătrundă mai bine farmecul senzual. Nimic din cele spuse de Christian în intimitatea lor nu o răscolise aşa cum o făceau cele scrise de el. Forma epistolară dădea acestei dorinţe masculine o autenticitate admirabilă. Elizabeth era încântată. Devenea un obiect de cult. În mijlocul acestei desfăşurări de metafore erotice, o precizare: *„Voi „fi cu siguranţă la Paris pe 15 aprilie”* şi la sfârşit: *„Te iubesc, te culc în faţa mea, goală şi fierbinte, te sărut peşte tot, iubita mea fetiţă sălbatică...”*

Ea-şi desprinse ochii de pe hârtie şi privi bătrânii arbori osoşi, profilaţi pe cerul cenuşiu. Încă o lună şi jumătate de aşteptare! Până atunci, vor mai fi şi alte scrisori ale lui Christian, la fel de înflăcărate ca şi aceasta? Va şti ca să-i răspundă în acelaşi stil? Desigur că nu. Dar, cu cât se va arăta mai rezervată în corespondenţă, cu atâtva stârni în el dorinţa de a o revedea. Reveni asupra celor. mai emoţionante pasaje. Cuvintele i se întipăreau în minte. Când avu impresia că ştie textul pe dinafară, se întrebă ce să facă cu scrisoarea. Nicio ascunzătoare nu era îndeajuns de sigură pentru un document de asemenea importanţă. Cel mai înţelept ar fi fost s-o rupă pe loc. Nu avu curajul şi strecură foile în fundul unui buzunar secret al genţii.

Infirmiera îşi strângea seringa într-o cutiuţă de metal când Elizabeth se întoarse, radioasă, cu braţele încărcate de trandafiri, în camera bolnavei. Pe măsură ce sănătatea lui Mazi se ameliora, caracterul ei devenea din ce în ce mai capricios. Se plângea de mâncare, de încălzire, de aerisire, cerca pături suplimentare şi le dădea deoparte pentru că atârnau prea greu pe picioare, îi cerca nurorii ci să-i citească, dar imediat îi cerca să plece spunând că-i obosită, mârâia împotriva doctorului care o obliga la o lungă convalescenţă, dar se pregătea cu cochetărie pentru vizitele lui. De cele mai multe ori, proasta dispoziţie şi-o descărca asupra doamnei

Monastier. La toată această atitudine belicoasă i se răspundea numai cu surâsuri. Toată familia se bucura să constate că prinsese destule puteri ca să se arate insuportabilă. Nu trecu mult şi ceru cea mai frumoasă cămaşă de noapte, mărgelele şi peruca. Doctorul Bejard îi permise să se ridice, dar cu condiţia să nu iasă din cameră.

Uşurat, Patrice se apucă de lucru. În afară de dansul Salomeci, trebuia să predea, înainte de sfârşitul lunii aprilie, două marşuri războinice pentru armptele lui Antipa, un cântec de jale pentru sclavii înlănţuiţi şi trei cântece bahice, care vor fi cântate în timpul marelui banchet oferit de Tetrarh. Sunetele pianului umpleau din nou casa. Elizabeth nu avea nimic de făcut. Din când în când, îi adresa lui Christian câte un bilet scurt, puţin cam afectat, şi aştepta răspunsul cu înfrigurare. Scria mai rar decât ar fi vrut, dar când primea vreo scrisoare de la ei tonul era atât de călduros încât aşteptarea îi era generos răsplătită, întotdeauna, el găsea ceva surprinzător de spus despre ea, despre frumuseţea ci, despre dorinţa pe care i-o inspira la distanţă. Şi. Îi povestea, de asemenea, în detaliu, despre existenţa lui cotidiană la Megeve:

„Ieri, am făcut o coborâre la Saint-Gervais… Astăzi am coborât pe coasta de la Very împreună cu doi cunoscuţi”.

Se simţea şi ea acolo. Aluneca în spatele lui pe o pantă albă. Respira mirosul rece şi pur al brazilor. Şi vedea, jos de tot, luminiţele unei ferme. O exilată citind veşti din ţară. O emoţie delicioasă o izola în mijlocul zgomotului oraşului. Nu mai ştia dacă pe Christian îl iubea sau muntele. Subit, gardul grădinii îi apărea în faţa ochilor şi visul ci se sfărâma în ţăndări. Noroiul urma 2 ăpezii. Un bărbat surâzător îşi întâmpina nevasta în casa cea mare, înţesată cu mobile, tapetată cu tabieturi.

— Ce mult ai stat, draga mea!

Ea îl îmbrăţişa fără gânduri ascunse. Nu mai era

nimic comun între femeia care se dusese să-şi ia scrisorile de la post-restant şi cea care, acum, se îngrijora pentru sănătatea lui Mazi.

— Se simte bine, o liniştea Patrice. Am jucat o partidă de dame cu ea.

Aşteptară ca Mazi să fie definitiv sănătoasă ca să se reîntoarcă în căsuţa paznicului.

Venit pentru o simplă vizită de prietenie, doctorul BCiard discuta liniştit cu Mazi, în camera ei, când Patrice bătu la uşă. Intră şi spuse cu voce strangulată:

— Doctore, repede! Nevasta mea nu se simte bine!…

— Ce spui? exclamă Mazi ridicându-se pe jumătate din fotoliu.

— Da, reluă, Patrice, chiar acum a fost cât pe ce să leşine… Am obligat-o să se întindă pe pat… Ea nu voia să vă spun… Dar sunt îngrijorat, doctore… E atât de palidă!

Doctoru’] B6 jard se ridică pe picioarele lui scurte, cu burta înainte, şi spuse:

— Nu vă alarmaţi! Probabil că nu e nimic grav. Îmi i-aţi trasa şi vă urmez…

Mazi vru să-i însoţească, dar doctorul nu o lăsă, pentru că era încă prea slabă ca să înfrunte răcoarca şi umezeala grădinii.

— În orice caz, n-am să plec înainte de a vă revedea şi de a vă linişti, doamnă, spuse el îndreptându-se spre uşă.

— Şi Louise, care e la ceai la familia Resenkampf! suspină Mazi lăsându-se să cadă pe spătarul fotoliului. Ah, şi-a ales bine momentul! Dumnezeule! Dumnezeule! Cât de nepotrivit! Biata fetiţă! întoarce-td repede ca să-mi aduci veşti despre car

Patrice îl conduse pe doctorul B6 jard afară din casă:

— Pe aici, doctore.

Mergea repede, pe alee.

— Doctorul cu burticică şchiopăta pe lângă el. O ceaţă tristă era suspendată în aer, între trunchiurile negre ale copacilor.

Elizabeth se aşeză pe marginea patului, întinse capul spre fereastră, văzu de departe cele două siluete şi se trase înapoi. Ameţeala începea iar. O apucă greaţa. Toată carnea ei era moale şi umedă. Simţea fiori pe spate. Era furioasă că Patrice luase iniţiativa de a-l aduce pe doctorul Beiard. Totuşi, în spaima care o cuprinsesc, nu era mai bine să se lămurească mai repede? De o săptămână avea greţuri, ameţeli care îi dădeau sudori reci pe faţă. Nu s-ar fi alarmat peste măsură dacă un alt semn, mai intim şi mai grav, nu ar fi făcut-o să-şi privească răul cu îngrijorare. Se încurcase oare în socoteli? Relua calculele, trişa puţin, dar nu putea ajunge la o concluzie liniştitoare. Patrice, fireşte, nu ştia nimic despre frământările ei. Chiar în ajun, cum el remarcase că arată rău şi că nu mănâncă, îi răspunsese că, fără îndoială, erau consecinţele oboselii îndurate la căpătâiul lui Mazi. Doamna Monastier o aprobase imediat pe nora ci arătând că ea însăşi, acum când pericolul trecusc, se simţea slăbită şi nervoasă. Paşii se apropiau. Neliniştea Elizabethei ajunsese la punctul culminant. Toată viaţa avea să i se joace în minutele care urmau. Şi Christian, care îşi anunţa sosirea la Paris pentru săptămâna viitoare!

Fu cuprinsă de un val de lacrimi pe care îl stăpâni cu greu. O rugăminte nebună îi umila pieptul: „Dă, Doamne să nu fie asta!”

Uşa se deschise:

— Ei bine, kpuse doctorul cu un surâs jovial, ne daţi nişte emoţii, dragă doamnă! Povestiţi-mi ce s-a întâmplat.

Îngrijorat la culme, Patrice patrula prin bucătărie, aşteptând rezultatul consultaţiei. Era mai mult.de un sfert de oră de când medicul se afla la Elizabeth. Nu era oare semn rău dacă vizita se prelungea astfel?

Un zgomot de scaune mutate din loc, de voci înfundate, o tuse, apoi, din nou, tăcere. În sfârşit, clanţa uşii se mişcă. Doctorul Bejard apăru în prag, cu un aer

triumfător şi radios.

— Am să vă dau o veste bună. Soţia dumneavoastră aşteaptă un copil!

Patrice, aiurii de această fericire, simţi că-l lasă picioarele în timp ce inima îi venea la loc.

— Sunteţi sigur, doctore? se bâlbâi el.

— Cât pot să fiu după o primă examinare, răspunse el. O să facem un mie test biologic ca să ne lămurim. Dar, după părerea mea, nu e practic nicio îndoială. E însărcinată în două luni, două luni şi jumătate. Fiţi fără teamă. Soţia dumneavoastră este perfect sănătoasă. Totul va fi foarte bine.

— Oh, doctore, doctore! E extraordinar!

— E foarte normal, vreţi să spuneţi! replică doctorul râzând zgomotos. Nu vă trecea deloc prin minte?

— Câtuşi de puţin!

Femeile sunt pline de secrete! Ah, i-am promis bunicii dumneavoastră că o văd la plecare. O să mă întrebe…

— Ei bine, spuneţi-i… Va fi atât de fericită… Imediat o să mă duc şi cu… Dar acum… trebuie… scuzaţi-mă…

Nu ştiu cum să termine fraza şi, lăsându-l pe doctor în mijlocul bucătăriei, se repezi în cameră. Elizabeth îşi aranja părul la oglindă. Paralizat de respect, se apropie de ca prin spate, o prinse de umeri şi-o întoarse încetişor. Ea – şi înălţă capul. Două urme lucitoare îi coborau pe obraji. Ochii îi erau înecaţi în lacrimi. Îşi spuse că plângea de bucurie şi o strânse la piept murmurând:

— Draga mea… Sunt nebun de fericire! Nici nu-mi vine să cred! Mulţumesc, Elizabeth! Mulţumesc!

Ea îi surâse slab. Era de o paloare înspăimântătoare.

— Întinde-te, reluă el. Consultaţia te-a obosit.

— Nu, n-am nimic…

— Ba da… trebuie să te menajezi acum… în tot cazul, doctorul a fost categoric: totul va fi foarte bine…

Ea se aşeză în fotoliu, iar, el se instală lângă ea pe un scaun, ţinând-o de mână şi privind-o cu dragoste în

ochi:

— Nu te aşteptai deloc?

— Ba da.

— Atunci, de ce nu mi-ai spus nimic?

— Nu eram sigură.

— Şi aşteptai pur şi simplu? Sperai? De săptămâni întregi? Biata mea iubită! Stai să ne gândim, dacă mă duc cu două luni şi jumătate în urmă, trag concluzia că vom avea un copil originar din Megâve.

Râdea şi o săruta uşor pe frunte, pe obraji. Faţa Elizabethei era fierbinte. O răsuflare scurtă îi scăpa printre buze.

— Ce fericite or să fie Mazi şi mama.

Ea-i aruncă o privire imploratoare şi şopti:

— Aşteaptă puţin, nu le spune imediat!

— De ce?

— Nu ştiu... Mă sifnt jenată. Doctorul poate s-a înşelat... Şi el a vorbit de un examen de laborator...

— Linişteşte-te! Dacă ar fi avut cea mai mică îndoială, nu s-ar fi dus să-i spună lui Mazi.

— S-a şi dus? Acum?

— Da.

— Fir-ar să fie! se enervă Elizabeth.

Şi umerii îi căzură.

— Draga mea! exclamă Patrice. Ce-i cu tine? Te-ai supărat?

— Câtuşi de puţin.

— Doreai, ca şi mine, copilul ăsta, nu?

— Bineînţeles, Patrice!

— Trebuie să fie o senzaţie atât de ciudată, de minunată pentru o femeie, şi alte, deodată, c-o să fie mamă!

— Da.

— Gândeşte-te puţin! Viaţa asta care se pregăteşte în tine... Viaţa asta făcută din cele două vieţi ale noastre, din cele două iubiri ale noastre... Speranţa asta formidabilă, nebunească... Cum o să arate? Fată sau

băiat, aş vrea atât de mult să semene cu tine!

— De ce?

— Pentru că eşti fiinţa cea mai frumoasă, cea mai dulce, cea mai veselă, cea mai inteligentă, cea mai sensibilă pe care a purtat-o vreodată pământul! Pentru că eşti soţia mea! Pentru că te iubesc!

Se auziră trei bătăi în uşă. Elizabeth se ridică dintr-o săritură:

— Cine e?

— Mă duc să văd, spuse Patrice.

Dar, deja, uşa se răsucea în ţâţâni. În cadrul ei apăru o mare masă de blănuri, sprijinită într-un baston.

— Mazi! exclamă Patrice. Doctorul îţi interzisese să ieşi!

— Doar nu credeai c-o să rămân la mine în cameră, cu o asemenea bucurie în suflet? spuse ea înaintând încet înăuntru.

Ce tare îmbătrânise de când cu boala ei! într-o apropiere hipnotică, Elizabeth văzu faţa grea aplecându-se spre. ea, cu buhăielile, cu ridurile şi cu buclele ei false pe frunte. Un braţ, greu ca un jug, o cuprinse pe după umeri. Nişte buze reci îi atinseră fruntea. Mazi îşi trase răsuflarea şi spuse cu o voce fremătătoare:

— Dumnezeu să te binecuvânteze şi să te apere, fata mea! Acum, eu am să te îngrijesc pe tine.

— N-ar trebui să-bei cafea, draga mea, o dojeni Patrice.

— De ce? întrebă Elizabeth, şi-şi goli ceaşca dintr-o înghiţitură.

O tăcere reprobatoare se lăsă în salonul în care familia, se strânsese, ca de obicei, după dejun. Mazi şi doamna Monastier schimbară priviri consternate – de la berjera Ludovic al XV-lea la fotoliul R6 gence.

— Ce imprudenţă, fata mea! exclamă Mazi. Ştii foarte bine că în starea ta excitantele sunt dăunătoare.

— Dar cafeaua asta nu e tare deloc!

— Aşa e, acceptă doamna Monastier. Mi se pare

chiar că miroase puţin a cicoare. Probabil că Eulalie ne-a încălzit-o pe cea de dimineaţă. Dar, oricum, crede-mă, ar trebui să te abţii să bei. Pe când îl aşteptam pe Patrice, doctorul – bunul doctor Godefroy, îţi mai aminteşti, mamă? – doctorul mi-a recomandat să mănânc alimente hrănitoare şi întăritoare şi mi-a interzis mirodeniile, vinul, alcoolul, cafeaua. Fără oboseli, fără emoţii, cu o mică siestă după fiecare masă. Tu nu te odihneşti îndeajuns, Elizabeth!

— M-aş odihni dacă aş fi obosită. Mă simt foarte bine, acum. De patru zile nu mi-a mai fost rău.

— S-ar putea să-ţi mai fie, draga mea, interveni Patrice. Lasă-mă cel puţin acum să te însoţesc la Paris.

— Nu, se opuse Elizabeth. Gloria m-a invitat la ceai, cu sora şi cu prietenele ei. Bărbatul ei nici măcar n-o să fie acasă! O să stăm de vorbă ca-ntre femei… Ce să cauţi tu printre noi?

— Aşa este, aprobă doamna Monastier pe un ton competent. Un bărbat singur e întotdeauna deplasat la un ceai de cucoane.

— Bine, bine! Nu insist, renunţă Patrice.

Ezită o clipă, apoi adăugă cu falsă dezinvoltură:

— Îi spui Gloriei că aştepţi un copil?

— Sigur că nu.

— De ce?

— E prea devreme! Mă jenez!

Mazi, care îşi bea ceaiul cu înghiţituri mici, puse ceaşca pe măsuţă şi mormăi:

— Înţeleg că amâni să le spui prietenelor tale acest fericit eveniment, dar n-ar trebui să procedezi la fel şi cu mama ta. Când mă gândesc că ea nu ştie încă nimic!

— Ai dreptate, Mazi! acceptă Elizabeth. M-am făcut atât de leneşă! Am să-i scriu mâine…

— Da, fata mea, îţi cer asta, întări doamna Monastier. Nu-i drept să ştim cu toţii şi să ne bucurăm, în timp ce, acolo, nimeni nu ştie încă nimic! Sunt convinsă că, dacă ar afla vestea, nu s-ar mai duce la

Chapelle-au-Bois, cum hotărâseră la început, ci ar veni direct la Paris ca să petreacă perioada dintre sezoane alături de fiica lor.

Elizabeth păli.

— Da, fără îndoială.

— M-aş bucura să-i revăd în împrejurări atât de fericite, spuse Mazi.

Privirea ei afectuoasă o învălui pe Elizabeth din cap până-n picioare. De când doctorul Béjard declarase că e gravidă, devenise sfântă pentru întreaga familie. Era alintată, veneau în întâmpinarea tuturor dorinţelor ei, i se acceptau orice schimbări de dispoziţie, cu indulgenţă şi chiar cu recunoştinţă.

— Ar trebui să afle şi Denis şi Clémentine, îşi aminti Patrice.

Era nerăbdător să pună universul întreg la curent cu norocul lui.

— Da, da. Am să mă duc să-i văd zilele astea, bombăni Elizabeth plictisită.

Forţase tonul, fără să vrea. Nimeni nu păru mirat. Ea nu mai era o femeie ca toate celelalte. Maternitatea îi dădea toate drepturile.

— Plec, zise ea.

— Deja?! exclamă Patrice. Nu-i decât două şi jumătate.

Ea ridică din umeri.

— Până mă pregătesc… Gloria m-a rugat să vin foaric devreme… Şi apoi, nu vreau să gonesc pe şosea…

— Bravo, fala mea! o aprobă Mazi. Pentru numele lui Dumnezeu, să fii prudentă. Între noi fie spus, sunt chiar surprinsă că doctorul B6 jard ţi-a dat voie să mergi cu maşina în starea în care te afli.

— Asta-i „noua medicină! suspină doamna Monastier. Fă ce-ţi place şi totul o să fie în regulă!

Elizabcih le sărută pe soacra ei şi pe Mazi şi se îndreptă spre uşă.

— Să te îmbraci gros, insistă doamna Monastier.

Patrice, arată-te puţin autoritar! Sunt sigură c-o să iasă cu pantofii acela cu talpă subţire. Dacă îi e frig la picioare o să fie prea târziu pentru regrete la întoarcere!

Patrice asistă la pregătirile Elizabethei în faţa oglinzii. Friquctte se învârtea dând din coadă în jurul stăpânei lui, cu speranţa că o să o ia şi pe ea la plimbare.

— Nu! îi spuse Elizabcih. Astăzi, nu!

— Îţi stă bine când aştepţi un copil! constată Patrice. N-ai fost niciodată» mai drăguţă.

— Găseşti?...

Râse puţin jenată şi îi întinse obrazul ca s-o sărute.

— Pe diseară, dragul meu!

— Când le întorci?

— Pe la şapte şi jumătate, cred. Şi tu? O să lucrez. i?

— Ei, da! Marşul ăsta războinic îmi dă bătaie de cap! Nu cred că am un temperament prea combativ!

O însoţi până la garaj, deschise porţile grădinii şi ieşi pe trotuar ca să o vadă îndepărtându-se pe soţia lui – atât de mică, la volanul unei maşini atât de mari. Elizabeth îi făcu semn cu mâna prin fereastră şi apăsă pe acceleraţie. În oglinda retrovizoare, văzu silueta bărbatului ci cum se micşorează înainte de a dispărea. Dar abia când ajunse pe şoseaua naţională, realiză că e în sfârşit singură. Christian sosise la Paris în ajun. Anunţată prin scrisoare, îi telefonase „imediat, de la poştă, şi-şi dăduseră întâlnire în această după-amiază. Locuia în apartamentul unui prieten care-l adusese cu maşina de la Megeve şi plecase, în aceeaşi seară, la Londra. Acest gen de aranjament era în stilul personajului. În orice împrejurare, găsea pe cineva să-l scoată din încurcătură. Era chiar atât de fermecător încât nimeni nu refuza să-i facă un serviciu? Voia să creadă asta din tot sufletul, ca să-şi scuze propria slăbiciune faţă de el. Ar fi riscat orice pentru plăcerea de a-l revedea? Acest ceai între prietene era un pretext ca oricare altul. Patrice nu avea să verifice... De altfel, chiar ideea că i-ar da prin minte să-i telefoneze Gloriei nu mai

era suficientă ca s-o sperie. Depăşise şi ultimele limite ale prudenţei. Acum aştepta un şoc, o explozie, o explicaţie care s-o elibereze din situaţia falsă în care se afla. Soacra ci, Mazi, Patrice, cu toţii erau prea încrezători, prea buni cu ea! O copleşeau cu solicitudinea lor. O adorau pentru speranţa pe care le-o dăduse, fără să se îndoiască de îngrozitoarea minciună care se cocea, ceas de ceas, în pântecul ei. Copilul era al lui Christian, era sigură de asta! Semnele ci intime, datele, totul coincidea. Acceleră, depăşi un camion şi trebui să vireze brusc la reapta ca să evite un Citroën care venea din sens invers. Copaci, case, mici existenţe necunoscute pe câmp, în pragul unei case. Nu putea să-l înşele pe Patrice până la capăt. Nu putea accepta ideea să-l vadă aplecat cu dragoste deasupra leagănului în care era copilul altuia. O să-l părăsească, o să-şi refacă viaţa cu Christian. Roţile scârţâiră la un viraj. Derapă şi regăsi linia dreaptă la timp, cât să-l cruţe pe un motociclist cu ochelari de bufniţă. Era greu de ştiut ce gândeşte Christian. Dar, probabil, regreta că nu o luase de nevastă, încă de când, fală fiind, avusese naivitatea să i-o ceară. Pentru ea, ca şi pentru el, venise momentul să repare greşeala. Erau făcuţi unul pentru celălalt. „Facem parte din aceeaşi rasă, Elizabeth”. O pancartă: Nanterre. Încetini şi intră în şirul de maşini. Case cenuşii, lume pe trotuare, o încrucişare cu pancarte indicatoare: Drumul naţional 13.

La ieşirea din oraş, automobilele luară viteză. Elizabeth depăşi câteva umbre sforăitoare şi se aşeză în spatele unui Buick – mare. „Patrice!… Nu bănuieşte nimic. Dar când o să afle?…” Buickul frână la o intersecţie. Un viraj brusc şi Buickul dispăruse. „Aş fi dorit atât de mult să-l fac fericit! Şi Mazi? E bătrână, bolnavă… I s-ar putea trage moartea din asta! Şi mama? Şi tata? N-or să înţeleagă niciodată! O să le fie ruşine de mine! N-or să mai vrea să mă vadă…” Se sufoca de milă pentru toate «aceste persoane pe care le iubea şi pe care

le trădase. Mai ales când se gândea la mama ei simţea că nu mai poate. Amélie era atât de înţeleaptă, atât de intransigentă! Saint-Germain era atât de departe de Megève. În clipa în care avea cea mai mare nevoie să fie protejată, sfătuită, nu putea conta pe nimeni! Singurătatea o speria. Reacţionă cu violenţă: „Ba nu, nu sunt singură! Există Christian”. Toată nădejdea şi-o punea în el. Tabloul de bord, şoseaua întinsă, largă şi, acolo, un bărbat care aştepta. „Îl iubesc! îl iubesc! O să aranjeze el totul! O să mă salveze!” Mai erau doar câţiva kilometri. Brumă albăstruie pe acoperişurile lucioase. Stâlpi de telegraf, îmbulzeală de maşini, pasajul de la Défense, Pont de Neuilly, Porte Maillot cu Luna-Park-ul de un alb murdar. Christian locuia pe aleea Général Balfourier. Elizabeth se opri ca să întrebe un agent de circulaţie pe unde să o ia. Acesta scoase din buzunar o cărticică şi o frunzări cu religiozitate. Ce de timp pierdut! Era asurzită din cauza vitezei, avea un gol în stomac şi buzele arse de febră.

— O luaţi la dreapta, pe lângă Bois, pe bulevardul Larmes, bulevardul Suchet, Porte d’Auteuil…

Urmă aceste indicaţii şi, după ce greşi de două ori strada, parcă maşina în faţa unui imobil modern cu şase etaje, aşezat în potcoavă în faţa unui petic de verdeaţă. Aici era: „A patra la stânga, spusese Christian. Suni de două ori ca să ştiu că eşti tu”. Trecu repede prin faţa lojei portăresei şi intră în cabina ascensorului. „Cum să-i zic?” Cabina cu geamuri se puse în mişcare. Segmente de scară defilară prin faţa ochilor ei. Urca, drept ca o lumânare, cu inima strânsă. Când ajunse pe palierul de la etajul patru se simţea atât de slabă, încât se întreba dacă n-or s-o apuce din nou leşinurile. Nu. Îşi recăpătă suflul şi luciditatea. Înaintă spre uşă şi sună: o dată, de două ori. Nişte paşi grăbiţi. Un zgomot de zăvor. O dungă de lumină care se lărgea.

— Christian!

I se aruncă iute în braţe, ca pentru a se pune la

adăpost de cineva care-o urmărea. Îşi îngropă faţa în umărul lui şi nu-i mai era frică de nimeni. El îi ridică bărbia cu un deget şi, fără să înceteze să o privească în ochi, se aplecă foarte încet spre buzele ei. Tremurând, că îi aşteptă sărutarea, care întârzia peste măsură. Când buzele li se lipiră, închise ochii, vatentă la fericirea răspândită în vene. Christian se desprinse de ea şi o ţinu în faţa lui, la distanţă, ca s-o contemple mai bine:

— Elizabeth, cu locuri înalte, cu ciorapi de mătase, cu o pălărioară pariziană! Cât de amuzantă e, surâse el.

— Da, probabil că sunt ridicolă, spuse ducându-şi mâna la pălărie ca s-o scoată.

— Nu, nu! exclamă el. Rămâi aşa! Eşti încântătoare!

Ea lăsă să-i cadă mâna.

— Încântăioare şi-neaşteptală! Primindu-te, am impresia, că vor veni şi alţii după line. Tu eşti prima venită. Intră, dragă prietenă…

O tandră ironie i se câtca în priviri, în colţurile buzelor, în freamătul nărilor, în gropiţa verticală din bărbie. Purta o îmbrăcăminte uşoară, de flanel gri şi o cravată bleumarin. Butoni de aur sclipeau la manşetele lui albe. îl văzuse întotdeauna în costum de schi şi se mira de eleganţa lui citadină. Fu gata să-i spună că-l găseşte frumos, dar se răzgândi brusc:

— Ce bronzat eşti!

El râse şi o conduse într-un mic birou ai cărui pereţi erau plini de cărţi cu legături preţioase. Un buchet de trandafiri roşii se înălţa într-un vas, pe o masă lăcuită în negru. Toate fotoliile erau îmbrăcate în piele havan. Pe un şevalet se afla portretul unei femei palide, care n-avea nici nas, nici gură, ci numai mâini foarte lungi. Mocheta era de culoarea scorţişoarei. Voaluri de tul alb unduiau în faţa unei ferestre mari.

— E minunat aici! constată Elizabeth.

Vocea îi suna fals. Un fel de pudoare o cuprindea în acest decor necunoscut. Nu se afla la Christian, ci la un străin, printre obiecte fără suflet. Dezrădăcinată în

dragostea ci, mirosi cu neîncredere parfumurile amestecate de tutun şi de trandafiri, înclină capul şi murmură:

— Cu lotul încântător!

— Da, aprobă Christian, prietenul meu, Bernard Chaveze, are mult gust.

— E însurat?

— Nu.

— Trăieşte singur într-un apartament atât de frumos?

— De ce nu?

— Şi te-a lăsat să te instalezi la el?…

— Evident! Lipseşte o lună. Dar asta nu e tot! Mi-a împrumutat şi maşina! Am să pot veni să te văd la Saint-Germain!

Tulburată de această propunere, nu ştiu ce să-i răspundă şi îşi scoase pălăria cu un gest brusc. El o luă din nou în braţe şi o ciufuli cu o mână mângâietoare, şoptindu-i:

— În sfârşit, împreună! Ştii că eşti un mic animal extraordinar, Elizabeth? Te visez cu pasiune, când eşti departe, iar când te revăd, eşti de o mie de ori mai ispititoare decât în amintirea mea!

Ea se aşeză într-un fotoliu şi Christian îngenunche în faţa ei. În această poziţie, ea domina o faţă bronzată, cu ochi verzi-albăstrui ca marca. Mărul lui Adam se profila, proeminent, deasupra gulerului alb. „Aş vrea să fie băiat”, îşi spuse într-un clan. sălbatic ai întregii ei fiinţe.

— La ce te gândeşti, Elizabeth?

— Te privesc.

— Şi ce constaţi?

— Şi tu, Christian, eşti un animal extraordinar.

Îi întoarse mâinile şi îi sărută podul palmelor, pielea subţire a încheieturilor. Efisabeth se ducea, purtată de un fior. „Să-i spun acum? gândi ea. Nu… E atât de bine! Vreau să fiu fericită…” Credea că nu formulase această dorinţă decât în sinea ei, dar îşi auzi vocea pronunţând:

— Vreau să fiu fericită, Christian! De la despărţirea noastră, numai gândul la tine m-a ţinut în viaţă. Zilele se târau… Nu mai puteam…

— Draga mea, şi eu am fost ca nebun de nerăbdare. Dar acum s-a terminat. O să aranjezi în aşa fel să mă vezi foarte des, sper; în fiecare zi?

— Nu ştiu, îngăimă ca întorcând capul.

Se scufunda într-o mlaştină.

— Cum nu ştii? o întrebă el. Nu te-ai gândit la nimic, n-ai pregătit nimic?…

— Încă nu.

— Mâine, cel puţin, eşti liberă?

— Da… poate…

— Te găsesc destul de misterioasă la Paris.

— Nu-i adevărat!…

I se punea un nod în gât. Portretul femeii fără gură şi fără nas o privea cu răutate. Suspină:

— Oh, Christian! Am atâtea să-ţi spun…

— Da, fetiţa mea, murmură el ridicându-se. O să-mi povesteşti lotul. Îmi place când îmi vorbeşti despre tine…

O trăgea de mână. Ea. Se ridică încet, ca şi cum trupul ci ar fi străbătut un mediu foarte dens înainte de a ajunge la suprafaţă. Buzele lui Christian se aflau la capătul acestui drum. O sărută îndelung, cu voluptate şi o conduse spre dormitor. Elizabefh pătrunse într-o încăpere verde-migdală, cu ferestrele închise. Pe divanul jos şi larg nu era o cuvertură din piele de marmotă, ci o husă de satin castaniu-aurie, lucioasă.

Elizabeth nu-i spusese încă nimic. El se odihnea lângă ea, eliberat de dorinţă, cu o ţigară pe jumătate fumată între degete, în ea, în acest timp, dragostea rămăsese ca un foc arzător şi dulce. Ritmuri languroase se prelungeau în golul căscat din conştiinţa ei. Nu reuşea să se trezească din această vrajă. „Sunt plină de el. Crede că s-a depărtat de mine, dar l-am păstrat şi trăieşte în trupul meu sub forma unui copil”. Această idee o ului. Se aplecă spre el şi îl sărută pe tâmplă, la

graniţa dintre păr şi piele. Sub buzele ei, sângele alerga, se zbătea. Sorbea dintr-un izvor cald.

— Ai fost fericit? întrebă ea.

— Mica mea nebună, presupun că nu te îndoieşti! Tu şi cu mine… e o întâlnire unică, e însăşi perfecţiunea…

Se întoarse şi o strânse, goală, la piept, atât de tare, atât de tandru, încât deodată simţi cum i se urcă secretul pe buze:

— Christian!

— Da?

O rază de soare, trecând prin crăpătura perdelelor, îi lumina profilul, gâtul, conturul pieptului musculos şi păros. Lipită de un umăr de statuie, Elizabeth urmă cu vocc joasă:

— Christian, dragostea mea…

— Ce este?

— Aştept un copil.

Cuvintele sunară ciudat în această cameră care nu aparţinea nimănui. Cu privirile aţintite asupra lui, Elizabeth îi pândea reacţiile cu o imensă speranţă. Dar el nu se mişca, nu vorbea, cu ochii visători, cu fruntea netedă. Ţigara îi fumega între degete. O duse încet la buze.

— N-ai auzit? murmură ea.

— Ba da, Elizabeth.

— Ei bine, şi? Răspunde! Te bucuri?

Îndreptă spre ea o privire liniştită:

— N-am niciun motiv să mă bucur. Ceea ce mi-ai spus e dureros pentru amândoi… Dureros mai ales pentru tine…

— Dar de ce? De ce, Christian?

— Pentru că, măritată fiind, probabil nu ştii de fapt dacă ăsta e copilul meu sau al bărbatului tău.

Ea primi aceste cuvinte ca pe o căldare cu apă murdară în plină faţă. Cu răsuflarea tăiată îngăimă:

— Ba da, ştiu, Christian, sunt mai mult decât sigură! Copilul ăsta e al tău.

El trase puţin fum, îl scoase pe nări şi mormăi:

— Femeile sunt smintite! N-o să mă facisă cred că n-a mai fost nimic între tine şi bărbatul tău de când ne-am revăzut la Mcgeve. Doar nu – trăieşte alături” de line ca un îngeraş!

Trăgând cearşaful cu o mişcare convulsivă, ea se acoperi până la gât. Cuvintele pe care. le auzise o loveau în punctul cel mai adânc, cel mai tulbure al fiinţei ei. Da, trecuse de la o dragoste la alta, dintr-un pat în altul. Dar „dacă în sinea ei era de acord că bănuielile lui Christian erau întemeiate, nu putea fi de acord ca el să le exprime cu atâta răceală în faţă. Arătate de el, faptele erau prea urâte ca să-şi recunoască în ele imaginea. În spatele acestui adevăr de bărbat, simplu şi abrupt, exista unul foarte diferit, pe care Christian nu era în stare să-l înţeleagă, un adevăr feminin, complex; unduitor, fluid, un adevăr plin de mistere şi de scuze…

— Haide! adăugă el. Fii sinceră cu mine. Nu sunt gelos. Aş găsi absolut normal ca tu şi bărbatul tău…

Ea îl întrerupse cu o voce seacă:

— Nu.

Această minciună ţâşnise din ea absolut natural iar, acum, se simţea uşurată şi, în acelaşi timp, jenată. El încruntă din sprâncene şi un zâmbet diabolic îi despică faţa:

— Ei, asta-i nemaipomenit!

Urmă o tăcere.

— Te-ai măritat deci cu un infirm?

Ea tresări; pradă unui acces de furie, vru să se indigneze, să protesteze, dar în cele din urmă spuse doar încetişor.

— Lasă-l pe bărbatul meu în pace, Christian, nu vorbi despre el…

— Trebuie să vorbim totuşi despre el. Dacă e impotent, cum o să reacţioneze când îi dai vestea asta?

— N-am să-i dau nicio veste, răspunse Elizabeth aţintindu-şi ochii în ochii lui. Am să-l părăsesc.

— Ah, spuse el. Iată o hotărâre destul de gravă! Să-l părăseşti… Foarte frumos! Şi ce-ai să faci după aceea?

— Sunt aici ca să te întreb.

El se ridică, îşi puse halatul şi se aşeză înapoi pe marginea divanului cu o faţă imobilă, cu o cută îngândurată între sprâncene.

— Draga mea, reveni el într-un târziu, eşti pe punctul să comiţi o mare prostie. Pentru că-mi ceri sfatul, am să-ţi răspund că nu trebuie niciodată să dramatizezi acest gen de situaţii. Dă-ţi seama: din cauza unei mici neplăceri – crede-mă, nu e decât o mică neplăcere – eşti gala să-ţi strici viaţa!

— Când m-am măritat cu Patrice mi-am stricat viaţa! strigă ca şi doar întorcându-mă la tine o s-o construicse în armonic şi în fericire.

— Vrei să revii la mine? Dar în ce fel?

— O să divorţez! O să ne căsătorim. O să avem copilul ăsta…

Spunând aceste cuvinte, simţi, deodată, că acest proiect era tot atât de imposibil ca şi cel al reîntoarcerii la Patrice. Dar, împotriva oricărei evidenţe, voia să se agaţe de o ipoteză care reprezenta ultima ci şansă de salvare. Ochii lui Christian străluciră cu o lumină vie şi falsă:

— Hotărât lucru, constată el, ţii să complici totul, să distrugi lotul în jurul tău. Nici tu n-ai avere şi nici eu n-am: cum st te iau de nevastă cu puţinii bani pe care-i câştig? Şi cu un copil de crescut pe deasupra!

— La început, or să ne ajute părinţii mei, spuse ea timid.

— Şi-ţi închipui c-o să mă mulţumesc cu asta, Elizabeth? Orice mai bine decât mediocritatea, decât economiile în doi, decât rutina meschină a unui menaj obscur! Te iubesc prea mult ca să accept viitorul pe care mi-l propui. Nu asta e soluţia!

— Nu există alta, Christian!

— Ba da, din fericire! în câte luni eşti?

— Ea roşi, frapată de brutalitatea aceştii întrebări:

— În două luni şi jumătate.

— Perfect. Trebuie să inventezi un pretext ca să-ţi părăseşti bărbatul timp de vreo zece zile. Poţi să aranjezi cu o prietenă. Ea să pretindă că te invită la ţară, în vreun colţ unde nu există telefon.

— S-ar putea, dar unde vrei să ajungi?

— În loc să te duci la această prietenă o să pleci la Geneva.

— La Geneva? repetă ea. Ce idee năstruşnică! Ce să caut acolo?

— Ceea ce legea franceză interzice legea elveţiană tolerează în anumite condiţii. Ştiu o clinică excelentă la Geneva. Un doctor parizian care mi-o prieten o să-ţi dea o scrisoare de recomandare pentru un confrate elveţian. O să fii îngrijită ca o regină. Un moment greu de trecut, dar, după aceea, nicio grijă...

— Nu te înţeleg, Christian, replică timid cu o voce gâtuită.

Un presentiment oribil i se strecură în inimă. Îi era frică să audă urmarea. Christian o luă de mână şi-i spuse pe un ton de blândeţe convingătoare:

— Copilul ăsta ne-ar stânjeni în dragostea noastră, Elizabeth. N-ai dreptul să-l aduci pe lume!

Din toate loviturile de care se temuse, aceasta era cea mai puternică, cea mai nedreaptă. Ea o primi, aşezată în pat, fără să tresară. Extrema cruzime, enorma simplitate a acestei propuneri o dezarma, deşi la început fusese gata să se revolte. Intrată într-un, coşmar, trebuia să-i accepte desfăşurarea inexorabilă. Nu mai avea nici măcar forţa să-l deteste. îl vedea aşa cum era, dăruit cu geniul vrăjii şi al corupţiei. Niciun scrupul nu putea să-l reţină în urmărirea plăcerii. În urma lui, pământul rămânea pârjolit, sufletele pustiite, principiile cele mai curate batjocorite cu un hohot de râs. Şi ea, care aştepta un copil de la el! se gândi cu dezgust că un mic monstru creştea în pântecele ei, se hrănea din substanţa ei. Un al

doilea Christian! Ziua scădea în spatele perdelelor prost trase. Flacăra unei brichete străluci, se stinse Christian îşi aprindea o ţigară.

— Aşadar, reluă el, ai înţeles?

— Da.

— Ai să poţi să faci călătoria asta?

— O să aranjez.

— Vom pleca împreună cu maşina lui Bernard…

— Aş prefera să plec singură…

— Nu, Elizabeth, o să te însoţesc.

— De ce?

— E mai sigur… Te-ai simţi pierdută fără mine… Ai încredere în mine!

Se temea să nu *se* răzgândească în ultima clipă?

— Dacă vrei… spuse ea ridicând din umeri.

— După ce ajungem, o să te las acolo. O să rămâi cuminte la clinică. Apoi, o să vin să te iau şi o să te aduc la Paris.

— Da, Christian.

Buzele Elizabethei vorbeau fără ca ea să fie conştientă de mişcarea lor. Era amorţită de un venin, cu mintea înceţoşată, cu trupul paralizat.

— În privinţa banilor, să nu-ţi faci griji, adăugă el: O să mă descurc.

— Da.

— O să-mi telefonezi de îndată ce eşti gata?

— Da.

— Dar, bineînţeles, o să te mai văd până atunci. Nu suntem atât de grăbiţi. Aş vrea să rămân la Paris vreo opt zile. Ţi-e sete?

Ea gândea: „Ar trebui poate să păstrez copilul ăsta, să-l cresc singură”. Imediat o imagine îi apăru în faţa ochilor. Despărţită de bărbat, renegată de părinţi – locuia într-o mansardă – leagănul lângă pai, pe noptieră – o lampă de spirt, se scula cu noaptea în cap, lăsa copilul în grija unei vecine, fugea la lucru, se extenua servind clienţii într-un mare magazin, făcea economii pentru

biberon şi pentru scutece, îmbătrânea în singurătate şi privaţiuni şi îşi vedea, în cele din urmă, băiatul ajuns la vârstă adultă: avea ochi verzi, dinţi foarte albi şi un râs răsunător, insolent. O crispare a întregii fiinţe o făcu să înţeleagă: era o cale greşită. Această viaţă nu era pentru ca „N-ai dreptul să-l aduci pe lume…” încă o dată Christian avea dreptate. Trebuia s-o aptice de bunăvoie, cu mult curaj, pe calea lugubră pe care i-o propunea el.

— Te-am întrebat dacă ţi-e sete.

Îi oferea un pahar plin cu o apă tulbure în care pluteau cuburi de gheaţă.

— Ce e asta?

— Un gin-fizz.

Îl bău cu aviditate, în timp ce el o privea mulţumit:

— Dragostea mea! Fetiţa mea dezorientată! Nu există nimic grav aici jos, doar boala şi moartea!

— Dar tu vrei să aduci moartea! strigă ea deodată, într-un elan care-i venea din adâncul pântecelui.

— Moartea cuiva care nu s-a născut încă. De fapt, asta schimbă datele problemei! Câte femei sunt în situaţia ta? Dacă toate ar aduce pe lume puzderia de fiinţe cu care au fost însămânţate, pământul n-ar putea adăposti această formidabilă cantitate de „progenituri. Hai, nu te mai gândi… îi luă paharul din mână adăugând: Nu te mai gândi şi zâmbeşte…

Se aşeză lângă ea şi o luă pe după umeri cu un braţ puternic. Hotărâtă să-l respingă, rămase totuşi la adăpostul căldurii lui. În halul de disperare la care ajunsese, orice era mai biite decât singurătatea.

Avea să îndrăznească s-o îmbrăţişeze? îi fu frică, apoi dori asta nebuneşte. Cu cât se dispreţuia mai tare pentru dorinţa pe care o simţea faţă de el, cu atât era mai puţin în stare să-i reziste. Cu o delectare feroce, mergea înainte, în ruşine şi în derută. Două animale care se caută şi se găsesc. O mână îi dezgolea sânii. Sânii ei se bucurau de mângâieri. Pântecele i se trezea. Picioarele i se mişcau pe sub cearşaf.

— Draga mea, murmură el, te iubesc enorm!

— Taci din gură! strigă ea furioasă.

Şi înnodându-şi braţele în jurul lui, îl trase violent spre ea, ca să nu-l mai vadă, ca să uite tot.

Era nouă Ură un sfert când Elizabeth se întoarse la Saint. Germain. Maşina tresăltă când trecu peste rigola dintre trotuar şi aleea centrală. De îndată ce lumina farurilor atinse faţada casei celei mari, Patrice apăru în prag. Mazi şi doamna Monastier răsăriră în spatele lui, cu feţele albe, orbite de lumina proiectată asupra lor. Elizabeth întrerupse contactul, coborî din maşină. şi înaintă cu paşi repezi.

— Dumnezeule! Elizabeth, ce ţi s-a întâmplat? strigă Mazi. Am fost morţi de îngrijorare!

— Iertaţi-mă, murmură Elizabeth. Am întârziat tare…

— Ai avut o pană, fără îndoială? spuse doamna Monastier conducând-o în salon.

Elizabeth îi aruncă o privire lui Patrice. El tăcea, cu mâinile în buzunare, cu fruntea plecată.

— Da, răspunse ea. O pană… o pană stupidă.

— Ce nu mergea la motor? reluă Mazi.

Elizabeth nu-şi pregătise niciun pretext, nicio justificare. Se întorcea acasă ca o somnambulă, dusă de evenimentele al căror curs era incapabilă să-l stăpânească.

— Demarorul… Demarorul s-a blocat, spuse ca la întâmplare.

— Şi ai putut să-l repari la un garaj? întrebă Mazi.

— Da.

— La Paris?

— Da.

— Slavă Domnului! suspină doamna Monastier. Ei bine, vezi, Patrice, tu ai avut dreptate!

— Evident, mormăi el.

— Când Gloria i-a spus că ai plecat de mai bine de-o oră, s-a gândit imediat că ai avut necazuri cu maşina,

anunţă Mazi, luându-l de braţ pe nepotul ei.

— Da, zise Patrice. La opt şi un sfert, cum toată lumea, aici, era îngrijorată, i-am telefonat Gloriei. Ea ne-a liniştii puţin…

Pe faţa lui calmă, privirea era de o fixitatea insidioasă. Fără îndoială că Gloria îi spusese că n-o văzuse pe Elizabeth în după-amiaza aceea. Iar el păstrase pentru sine această revelaţie, lăsându-le pe mama şi pe bunica lui să se înduioşeze de soarta unei tinere femei însărcinate, pierdute în plină noapte, pe şosea. Acum, pentru Mazi şi doamna Monastier, Elizabeth trebuia să continue să simuleze inocenţa. Să mintă, să mintă în continuare, din politeţe, din caritate, din dragoste.

— Su. ni frântă! gemu ea.

— Ah, exclamă doamna Monastier, această lungă călătorie, în starea ta… ce imprudenţă! Oricum, ceaiurile pariziene sunt foarte obositoare. A fost multă lume?

— Multă! răspunse Elizabeth şi se înroşi.

Patrice o examina cu ochi critic, ca pentru a-i judeca puterea de disimulare.

— Numai tineret, probabil?

— Da…

— O să ne povesteşti toate astea…

— Desigur, mamă. Dar, mai întâi, aş vrea să mă schimb şi să mă pieptăn…

— Nu te grăbi, fata mea, o linişti Mazi. O să te aşteptăm pentru masă.

Patrice îşi însoţi nevasta până la căsuţă şi intră după ea în cameră. Elizabeth îşi scoase pălăria, se aşeză pe un scaun şi ridică privirea. Era pregătită pentru orice insultă.

— Unde ai fost? o întrebă el închizând uşa în urma lui.

— Nu ştiu, nu pot să-ţi spun nimic, murmură ca obosită.

El tresări şi un fulger îi ţâşni din ochi:

— Ar fi prea uşor, Elizabeth l l-am telefonat Gloriei! Nu ştia nimic de tine! Nici măcar nu primise pe cineva la ceai! Invitaţia ei e pentru luna viitoare!

— Aşa e, Patrice.

— Atunci, m-ai minţit?

— Da, Patrice, răspunse ea dintr-o suflare.

— De ce?

— O să-ţi explic mai târziu.

— Nu. Acum trebuie să vorbeşti! Elizabeth, răspunde-mi… Ce s-a întâmplat? Ce-ai făcut toată după-amiaza asta?

I Ea ridică o privire rugătoare:

— Lasă-mă, sunt la capătul puterilor. Vezi şi tu!

— Oricum, poţi să-mi spui, în două cuvinte.

Ea dădu din cap:

— Mâine, mâine, Patrice…

— Mă îngrijorezi, Elizabeth. Probabil că ai ceva într-adevăr foarte grav să-ţi reproşezi dacă nu îndrăzneşti să-mi mărturiseşti în faţă.

— Nu-i nimic grav, totul e în regulă.

— Nu cumva eşti bolnavă?

— Nu!

— Eşti oare nefericită? Uită-te la mine…

Elizabeth îi înfruntă ochii care debordau de o umilă rugăminte. O durea atât pentru ca, cât şi pentru el. Ar fi vrut să-i strige adevărul în faţă, imediat, aici, în propria ei cameră, pentru a termina odată cu suferinţa. Să spargă buboiul. După aceea se va simţi mai uşurată. El continua să aştepte un răspuns la întrebarea pusă. Elizabeth nu se putea hotărî să-i dea lovitura finală. El repetă:

— Nu cumva eşti nefericită?

— Nu, Patrice, rosti cu vocea frântă.

— Mă iubeşti?

— Da… Dar lasă-mă… Du-te la Mazi şi la mama… Spune-le că sunt obosită, că am reuşit să mă bag în pat şi că nu mai mănânc…

— În cazul ăsta, rămân cu tine.

— Nu, am nevoie să fiu singură.

— N-ai fost destul singură, în după-amiaza asta?

— Oh, Patrice, cruţă-mă! Pleacă… Mâine, o să vorbim… îţi promit…

— Atunci, sărută-mă…

Se aplecă spre gura’ ci, dar ea îşi trase capul şi-i primi sărutarea pe obraz. Surprins că se ferea, se ridică încet, îşi privi nevasta în tăcere, cu reproş, ieşi din cameră şi trânti uşa.

Elizabeth se prăbuşi de-a latul patului. Lacrimile o sufocau, îi venea să strige, după ajutor.

— Patrice! Patrice!

O auzi pe Friquette care se învârtea în jurul casei lătrând. Dar nu avea curajul să se ridice ca să-i deschidă uşa.

10.

„Patrice, această scrisoare o să-ţi facă mult rău. Tu eşti o persoană minunată şi aş fi vrut să rămân cu tine toată viaţa. Datam înţeles că n-am dreptul. Te stimez prea mult ca să te înşel mai departe. Da, Patrice, ţi-am fost necredincioasă. Te-am minţit pe tine, am minţit-o pe mama ta, pe Mazi, în speranţa că într-o zi voi putea să o m² cu bărbatul care mă îndepărta de tine şi să devin iarăşi aşa cum eram la începutul căsătoriei noastre. Dar nu mai pot continua jocul ăsta. Plec. Plec nenorocită, disperată. Îi părăsesc pe toţi cei pe care-i iubesc cu tandreţe ca să urmez o fiinţă lamentabilă, monstruoasă, de la care aştept un copil. Oh, Patrice, dacă ai şti cum am crezut în dragostea noastră, dacă ai şti cum sufăr că am stricat-o! E oare o pedeapsă de la Dumnezeu? Mă tem că da. Trebuie să termin. îmbrăţişează-le pe mama şi pe Mazi. Ce amintiresă-mi păstreze? Ai grijă de Friquette. Nu pot s-o iau cu mine. Adio, Patrice – Elizabeth”.

Reciti scrisoarea, o băgă într-un plic şi scrise pe el:

pentru Patrice”. Dreptunghiul de hârtie forma o pată

albă, distinctă, pe lemnul maro al mesei. Era zece dimineaţa. Micul pavilion al paznicului era curat, liniştit şi însorit. O ramură de viţă atârna’ la fereastră. Canarii ţopăiau, ciripeau în cuşca lor. Cu toate implorările soţului ci, Elizabeth nu-i mărturisise încă ce făcuse în ajun. O părăsise, furios, după. micul dejun, ca să se apuce de lucru în salon. Mazi şi doamna Monastier tricotau probabil în bibliotecă. Începuseră una nişte botoşci şi cealaltă o cămăşuţă fără mâneci, de un albastru deschis. Era cel mai bun moment ca să plece. Nişte lenjerie de schimb şi câteva obiecte de toaletă într-un geamantanaş de piele roşiatică. Elizabeth nu voia să ia nimic altceva. Broşa’ lui Mazi şi inelul de logodnă vor rămâne în cutia de bijuterii. Se întoarse în jurul ei, încet, în această cameră, pe care o aranjase pentru fericire şi care, fără îndoială, într-un viitor apropiat, va fi din nou redată tăcerii şi prafului. Fiecare lucru era la locul lui. Îşi lăsa interiorul în ordine. Această rază de soare pe parchetul lustruit... Inima îi vibra din mii de coarde sensibile. Trecu pragul, îşi puse bagajele în faţa uşii şi se îndreptă cu paşi de automat spre casa cea mare. Friquette, care ieşise la aer, traversă peluza alergând şi se aruncă în picioarele stăpânei.

— Haide! Haide! îngăimă Elizabeth.

Căţeaua săpase probabil o groapă în grădină. Avea bolul negru de pământ. Râdea cu ochii strălucitorii cu limba atârnând, plină de noroi.

— Rămâi aici! Eşti prea murdară ca să intri, îi spuse Elizabeth urcând pe peron.

Friquette se aşeză pe prima treaptă. Sunetele pianului se auzeau în toată casa. Era un bocet întrebător, un hohot monoton, interminabil, pe care-l puncta la intervale regulate, în surdină, zgomotul unor paşi apăsaţi şi grei printr-un tunel. Palrice să fi compus asta? Ar fi făcut poate mai bine să nu încerce să-l revadă? Dar chiar suferinţa la care se aştepta de pe urma acestei ultime întâlniri era, într-un fel, necesară pentru desăvârşirea

sacrificării el împinse p Uşă: Doamna Monastier îi citea ziarul lui Mazi. Pudrată, încorsetată, cu mărgele de agat pe piept, bătrâna doamnă, deşi dădea semne evidente de somnolenţă, voia să păstreze atitudinea unei extreme demnităţi. La intrarea Elizabethei, o privire veselă i se aprinse între pleoapele de pisică moartă.

— Nu vă deranjaţimurmură Elizabeth. Ies în oraş pentru câteva cumpărături.

Două feţe îi surâseră familiare, încrezătoare. Ar fi vrut să le îmbrăţişeze, dar se abţinu, cu ochii în lacrimi, ascultão. scrie de recomandări care păreau că se adresează altcuiva şi, rupându-se de tot ceea ce distrusese, se întoarse brusc pe culoar. Stampele cenuşii îi arătau drumul. Încă o uşă, două uşi. Volane de catifea verde spălăcit, cu ciucuri, agăţate pe o galerie: salonul. În spatele uşii oarbe, sunetele pianului se dezlănţuiseră. Intră. Patrice stătea cu spatele. Degetele lui loveau claviatura cu o îndârjire de maniac. Piciorul zdrobea pedala. Deodată, se opri din cântat şi lăsă să-i alunece mâinile pe genunchi.

— Patrice!

El se întoarse pe taburet, îi aruncă nevestei sale o privire nemulţumită şi mormăi:

— Ce s-a întâmplat?

— Ies.

— Unde te duci?

— Să cumpăr grăunţe pentru canari.

Asta va fi ultima ei minciună. îl privea fix, cu tristeţe. O credea. Încă spera, contrar aparenţelor, că ea nu va avea nimic grav să-şi reproşeze:

— Vrei să vin cu tine?

— Nu, Patrice…

Urmă o tăcere atât de intensă, atât de dureroasă, încât Elizabeth n-ar fi putut-o suporta dacă n-ar fi ştiut că sfârşitul chinului ei era aproape.

— La revedere, murmură ea.

El nu răspunse. Elizabeth ieşi din salon şi închise

uşa. În urma ei rămase bărbatul care, pentru încă puţină vreme, va mai trăi necunoscându-şi nenorocirea. În spatele ci, muzica reîncepu, foarte dulce, aproape consolatoare. Friquette îşi aştepta stăpâna la intrare. Elizabeth o prinse cu amândouă mâinile, o strânse la piept, o acoperi cu lacrimi şi cu sărutări, descărcându-se pe ea de toată durerea pe care şi-o stăpânea în faţa celorlalţi.

— Friquette! Friquette a mea! Iartă-mă! gemu ea.

Căţeaua îi răspundea lingând-o şi scâncind. Fără să o lase din braţe, traversă o grădină cu arbori tremurători, cu peluze vaporoase. Lumea se deforma la trecerea ei. În uşa căsuţei o aştepta sacul de voiaj. Avea să se ducă la Paris cu trenul, să tragă la un hotel oarecare şi să-i ceară lui Christian s-o ducă imediat la Geneva. Şi apoi? Apoi, lotul va fi negru, murdar, abominabil. Se aplecă să-şi ia bagajul. Friquette sări jos din braţele ei. Doar zece paşi până la grilaj. Îi parcurse repede. Nu îndrăznea să se întoarcă. Cineva o privea, poate, din spatele uncia dintre ferestrele casei celei mari. Patrice? Mama lui? Mazi? Bătrâna sau tânăra Eulalie? Se mai întoarse o dată, cu toată dragostea ci mutilată, spre această locuinţă în care nimeni, în curând, nu se va încumeta să-i mai pronunţe numele. Apoi, de teamă să nu fie demascată, rechemată în ultima clipă, se grăbi să iasă în stradă şi trânti uşiţa de fier în urma ei. Zgomotul îi răsună în carne ca o lovitură de secure. Se terminase. Un bot negru se strecură între pragul de piatră şi partea de jos a-porţii. Lătrături plângătoare se înălţau în văzduh. Friquette, lipită de pământ, încerca să vadă încotro îi pleca stăpâna.

Prăbuşit într-un fotoliu, cu ochii plini de lacrimi, cu inima zdrobită, Patrice nu mai citea scrisoarea Elizabethei, ci o privea cu stupefacţie, ca pe un obiect încărcat cu puteri malefice. Cu zece minute mai înainte putea încă să creadă că o împăcare va urma certei lor, că viaţa în comun, dragostea vor începe din nou… îşi

reproşase chiar că mai cântă la pian, în timp ce nevasta lui probabil că se întorsese. Şi când se dusese s-o caute în cameră, văzuse acest plic alb: *„Pentru Patrice”*. De pe culmile speranţei, se prăbuşea în noroi. Mama, bunica îl aşteptau să se întoarcă împreună cu ea ca să se aşeze la masă, iar el stătea aici, fără putere, zdrobit de şocul revelaţiei. Cele mai rele supoziţii pe care le făcuse în gând, când ca refuzase să se explice, nu erau nimic pe lângă adevărul pe care-l’cunoştea acum. De ce îl trădase, pe el, care nu trăia decât pentru ca, prin ea? Cum îndrăznise să simuleze inocenţa în faţa celor pe care-i batjocorca zilnic? Atâta duplicitate din partea unei fiinţe în aparenţă atât de spontane, atât de loiale, atât de sensibile îl uluia, ca şi cum s-ar fi petrecut o substituire de persoane. Patrice nu mai ştia acum cine e Elizabeth, cine e el însuşi. îl distrusese, distrugându-se. Şi nu avea nicio posibilitate să se întoarcă în trecut ca să-şi caute o consolare. Toate amintirile pe care i le lăsase erau minciuni. De cât – timp îl înşela? Nu-i spusese în scrisoare cu cine pleacă. Dar nu era greu să ghicească. Cât de naiv fusese să creadă că-l uitase pe bărbatul acela! Nicio clipă, în timpul sejurului lor la Mcgfr/e, nu bănuise că fusese din nou cuprinsă de vechea ci pasiune! Şi totuşi, acolo, fără îndoială, îl revăzuse pe cel despre care singură spunea că e un individ fără scrupule! Acolo-căzuse din nou în puterea lui! Acolo concepuse acest copil, a cărui naştere, el, Patrice, făcuse greşeala ridicolă s-o aştepte cu dragoste, cu mândrie! Copilul îi va reveni altuia, ca şi frumuseţea Elizabethei, mângâierile, râsul şi sfaturile ci drăgăstoase! Şi lui ce-i va rămânea după toată fericirea pe care crezuse că i-o datorează ei? Nimic decât singurătatea, descurajarea şi dezgustul…

Canarii ţopăiau în colivic. Friquctte lătra în curte. O batistă de-a Elizabethei zăcea, făcută ghem, sub masă. Parfumul ci plutea încă în aer. Dar că nu mai era. Nu se mai întorcea niciodată! în clipa aceasta alerga, eliberată, nerăbdătoare, către noua ei viaţă. Poate că se întâlnise

deja cu amantul ei. Patrice Îşi apăsă mâinile pe tâmple. Ce murdărie! Ce josnicie! Se sufoca. îl scuturau frisoane de febră. Avea lacrimi în gât. „Dar pentru ce a făcut asta?” Nişte paşi se apropiară de casă: mama lui. Se şterse repede pe faţă şi băgă scrisoarea în buzunar. Până acum nu se gândise decât la el în această nenorocire. O altă încercare îl aştepta. Îşi aprinse o ţigară. Oglinda dulapului răsfrângea imaginea unui bărbat palid, aşezat într-un fotoliu, la fereastră.

— Ei bine, Patrice, spuse doamna Monastier intrând în cameră, ce s-a întâmplat? E deja unu şi un sfert! Vă aşteptăm la masă!

Se gândea la răul pe care i-l va face şi nu îndrăznea să o privească în faţă:

— Elizabeth a plecat, abia putu să murmure el.

— A plecat? exclamă doamna Monastier. Cum aşa, a plecat? S-a dus azi-dimineaţă să facă nişte cumpărături şi nu s-a întors încă… Asta e…

— N-o să se mai întoarcă.

Doamna Monastier tresări şi îşi privi fiul cu mai multă insistenţă, ca şi cum ar fi bănuit că-şi pierduse minţile.

— Ce zici?

— N-o să se mai întoarcă, mamă. Totul s-a terminat între mine şi ea.

— Dar de ce?

El nu răspunse.

— De ce, Patrice, puiul meu? reluă că E… e imposibil! V-aţi certat?

— Nu.

— Atunci, ce explicaţie ai?

— Mi-a lăsat câteva rânduri.

— Şi ce spune?

— Nu-ţi pot repeta ce spune, mamă.

— Haide, Patrice! E, desigur, vorba de o copilărie! Am băgat de seamă că Elizabeth era foarte marcată de starea ei, foarte, nervoasă… Ai fost poate nedelicat cu

ea, ai jignit-o fără să vrei?

— Nu, mamă.

— Unde s-a dus?

— Nu ştiu.

— Trebuie neapărat s-o găseşti…

— Nu vreau s-o mai văd niciodată.

Doamna Monastier primi şocul drept în piept şi încruntă sprâncenele. Cu o voce plină de reproş şi de teamă murmură:

— Nu vrei s-o mai vezi niciodată?

— Nu.

— Dar, Patrice, nu te înţeleg… E soţia ta… Aşteaptă un copil de la tine…

Patrice îşi aruncă în scrumieră ţigara pe jumătate fumată şi şopti, privind în depărtare, pe fereastră:

— Nu aşteaptă un copil de la mine… Aşa a crezut… Dar nu era adevărat…

— Doctorul a spus totuşi…

— S-a înşelat.

— Şi verificarea aia, testul de laborator?

Patrice se ridică brusc:

— Te rog, mamă, nu mai insista. Îţi spun că Elizabeth nu aşteaptă niciun copil. Asta ar trebui să-ţi ajungă.

Doamna Monastier îşi apăsă mâinile pe piept – şi gemu:

— Pe cuvântul meu, v-aţi pierdut capul amândoi! în sfârşit, Patrice, vino-ţi în fire „dragul mai… Tu, atât de echilibrat, atât de bun, de înţelegător, ce ţi s-a întâmplat? Te încăpăţânezi pentru o prostie. Elizabeth nu poate fi departe. Ar trebui să-i telefonezi unchiului ei, Denis. Nu m-ar mira să se fi refugiat la el după cearta voastră.

— Ţi-am spus deja că n-a fost nicio ceartă, replică Patrice epuizat.

— Chiar nu vrei să-i telefonezi unchiului ei?

— Nu.

— Şi dacă aş face – o eu în locul tău?

— Mai ales asta nu, mamă! Nu te amesteca! Las-o pe Elizabeth, lasă-mă pe mine să facem ce vrem…

— Nu, dragul meu, te simt prea pornit contra nevestei talc ca să nu-ţi amintesc ce reprezintă ea pentru noi… Plecarea ci e absurdă, deplorabilă… Dar, în loc s-o condamni fără drept de apel, ar trebui să încerci s-o găseşti, s-o faci să-şi vină în fire… La urma urmei, n-are decât douăzeci de ani… E un copil… Te-a părăsit într-un moment de nervi… îi pare deja rău… în tot cazul, sunt sigură că are scuzele ci…

Patrice se întoarse spre mama lui cu o mişcare furioasă. Respira cu greutate. Un rictus de suferinţă îi deforma faţa:

— Mamă, rosti el cu o voce surdă, Elizabeth nu-i deloc femeia pe care ţi-o închipui. M-a înşelat.

— Ce spui?

— Da, mamă. M-a înşelat. A plecat cu un bărbat.

Doamna Monasiier îşi duse o mână tremurătoare la tâmplă.

— A plecat cu… Nu pot să cred!

— Şi totuşi e adevărat.

— Ce oroare!

— O mai aperi acum? întrebă Patrice.

Doamna Monastier se aşeză pe marginea patului. Descumpănită, deschise ochii mari pe faţa rozalie şi flască. Rămaseră mult timp nemişcaţi, tăcuţi.

— Arată-mi scrisoarea! spuse ea deodată.

El scutură din cap:

— Nu, mamă. Scrisoarea asta e numai pentru mine. De altfel, n-ai afla nimic în plus dacă ai citi-o. Du-te acum… Du-te să-i spui lui Mazl. Apoi, vino să mă vezi… Am atâta nevoie de line…

Îl învălui pe Patrice într-o privire disperată, vru să-i mai spună ceva, dar avea ideile în derută şi lacrimi îi tremurau în vocc. În sfârşit, se ridică în picioare, îşi sărută fiul şi adăugă cu o voce tremurătoare:

— Bietul meu băiat.

Apoi, clătinându-se de durere, se îndreptă, pas cu pas, încet, spre uşă.

Patrice luă ceaşca de cafea din mâinile mamei sale. Aşezată în faţa lui, în marea berjeră, Mazi îşi bea ceaiul ca de obicei, cu capul drept, cu ceaşca la înălţimea pieptului. De două zile de când Elizabeth părăsise casa; bătrâna doamnă avea aerul acesta de reprobare tragică şi solitară. Nenorocirea nepotului ei o zdruncinase atât de puternic, încât nu-şi găsise cuvintele, pe moment, nici ca să-l plângă, nici ca să-l consoleze. Printr-un acord tacit, nimeni, în familie, nu mai vorbi despre Elizabeth. Dar ea ocupa gândurile tuturor. Cea mai mică tăcere era plină de amintirea ei. Când tensiunea devenea prea apăsătoare, doamna Monastier spunea repede o frază banală, ca să se elibereze de obsesie.

— Grădinarul n-a venit în dimineaţa asta. Ar trebui să-i telefonăm.

— N-are telefon, îi atrase atenţia Patrice.

— Adevărat, ce proastă sunt! Atunci, Eulalie ar putea să treacă să-l anunţe, nu-i aşa, mamă?

Întrebată pe neaşteptate, Mazi se trezi din îngândurare cu o faţă de veghe funerară:

— Da… da, evident. Să treacă să-i spună…

— Aleea centrală e năpădită de buruieni, reluă doamna Monastier. E timpul să fie curăţată. Mă întreb chiar dacă n-ar trebui să scoatem mobilele de grădină, cu zilele frumoase care se anunţă…

— Zilele frumoase, repetă Mazi şi privirca-i îngheţă.

Linguriţele se loveau cu clinchet de ceşti. Fotoliul în care

Elizabeth avea obiceiul să se aşeze era gol, pierdui printre celelalte fotolii. Nişte reviste de modă, pe care le cumpărase de curând, zăceau încă pe o măsuţă. Pe fereastra întredeschisă, pătrundea mirosul pământului reavăn, al frunzelor care mijeau. Friquelte lătra în grădină.

— Căţeaua asta! oftă Mazi. Faceţi-o să tacă!

În clipa aceea, se auzi din bibliotecă soneria telefonului. Patrice îşi puse ceaşca pe o măsuţă.

— Nu te deranja, băiatul meu, zise doamna Monastier. O să răspundă Eulalie.

Într-adevăr, două minute mai târziu”, Eulalie pătrunse în salon. Trebuise să fie pusă şi ca la curent cu drama. Avea faţa răvăşită.

— E de la Megeve, anunţă ea. Se aude foarte prost”.

Patrice şi mama lui schimbară între ei o privire îngrijorată.

Faţa lui Mazi se crispă şi linguriţa îi alunecă pe covor. Aceeaşi ideea îi unea, pe toţi trei, în aceeaşi tăcere: Elizabeth telefona de la părinţii ei.

— Stai pe loc, Patrice, spuse doamna Monastier. O să te chem dacă e nevoie.

Ieşi repede din încăpere, intră în bibliotecă, apucă receptorul şi bâigui cu o voce întretăiată de emoţie:

— Alo, da… Ascult…

O şoaptă îndepărtată, abia perceptibilă îi ajunse la ureche:

— Bună ziua, doamnă Monastier…

— Ce mai faceţi? Aici doamna Mazalaique… Nu ne întreruperi! Alo! Aş putea vorbi cu Elizabeth?

Amilie puse receptorul în furcă şi se sprijini cu amândouă mâinile de masă. Pierre, de partea sa, închise cel de-al doilea receptor pe care-l ţinuse lipit de ureche pe toată durata convorbirii. Se priviră stupefiaţi.

— Nu înţeleg! murmură Pierre. Păreau atât de fericiţi când au fost aici!

Faţa Ambliei era înţepenită într-un bloc de gheaţă. Sângele îi fugise din obraji. Ochii îi străluceau reci şi duri.

— Pierre, fata noastră e un monstru!

— Nu te pripi s-o judeci, spuse el cu durere. Poate că nu e totul pierdut… Cu siguranţă sunt amănunte pe care nu le ştim… Această… această murdărie îi seamănă atât de puţin Elizabethei!

— Nu sunt de aceeaşi părere, Pierre. Aminteşte-ţi de necazurile pe care ni le-a făcut când nu era decât un copil!

— Ce necazuri?

— Dar, Pierre… acasă… la şcoală… exaltările ei, toanele, revoltele! A fugit, totuşi, de la Sainte-Colombe la vârsta de unsprezece ani!

— Asta nu înseamnă mare lucru!

— Ba da, Pierre. Elizabeth s-a lăsat întotdeauna condusă de instincte. Zăpada, florile, animalele, tot ce i-a plăcut a iubit excesiv. E incapabilă să se domine, incapabilă să reziste la cea mai mică tentaţie. Cu un asemenea caracter, o pasc cele mai rele catastrofe. N-am să-i iert niciodată răul pe care i l-a făcut lui Patrice! Şi biata doamnă Monastier! Plângea la telefon! Oameni atât buni, atât de curaţi! Nu meritau asta! Ah, de-ar fi acum aici, i-aş spune în faţă cât o dispreţuiesc!

— Amélie, te rog, linişteşte-te, spuse el luând-o de mână.

Ea se eliberă cu bruscheţe:

— Nu mă mai miră că nu ne-a scris de cincisprezece zile! Trebuie s-o găsim, Pierre!

— Da, dar cum?

— Am să plec în seara asta la Paris!

— Şi cu asta ce-o să faci?

— Nu ştiu… O să încerc să-l văd pe Patrice, pe doamna Monastier.

— Crezi c-or să te primească?

— O să insist, o să-i jog… Trebuie să capăt şi alte amănunte. Prin telefon nu se poate.

— V-şi dacă, în timp ce eşti acolo, soseşte pe neaşteptate la Megève?

— N-o să aibă niciodată curajul să vină să ne înfrunte aici după ce-a făcut!

Pierre se gândi o clipă, cu sprâncenele încruntate, cu gura amară şi exclamă brusc:

— Ascultă, Amélie, mi-a venit o idee! Ar trebui să-i

telefonăm lui Denis. Poate că e la el…

Amélie ridică din umeri.

— Haide, Pierre! Gândeşte-te, n-a plecat singură. E cu un bărbat…

— Asta i-a scris în scrisoare lui Patrice. Dar nimic nu dovedeşte că-i şi adevărat. Ci ne-ţi spune că n-a inventat toată povestea asta, aşa, într-un moment de nervi, după o ceartă?…

— Bietul meu Pierre! oftă Amélie. Îţi dai prea multă silinţă ca să-ţi scuzi fata. Nu vrei să recunoşti că e capabilă de o asemenea mârşăvie. Dar astea sunt faptele. Bate drumurile împreună cu amantul ei! Puţin îi pasă de ruşinea pe care ne-o provoacă purtarea ei.

— Bine, să admitem că ai dreptate. Dar, în lot cazul, nu vreau să pleci la Paris. Dacă ne va da veşti Elizabeth, aici o să le primim.

— Au trecut deja patruzeci şi opt de ore de când şi-a părăsit domiciliul conjugal.

— Tocmai, dă-i timp să se gândească, să-şi revină… Aici sezonul s-a terminat. Ultimii clienţi pleacă poimâine. O să ne mai ia vreo zece zile pentru curăţenie şi închidere. Dacă, peste zece zile, n-o să avem nicio noutate, ci bine, fie, o să mergem la Paris. Dat, înainte, crede-mă, ar fi absurd!

— Şi-ţi închipui că aş putea trăi zece zile în incertitudinea asta?

— Nu vor fi zece zile de incertitudine, sunt sigur că în curând o să ştim ceva. Nu ştiu ce s-a întâmplat între ea şi bărbatul ei, dar ceea ce ştiu, Amélie, e că Elizabeth nu poate fi o fiinţă foarte rea. Am să-i telefonez lui Denis.

— Dacă vrei…

Luă receptorul şi ceru legătura. În timp ce aştepta să obţină numărul, Amélie patrula nervoasă prin hol. Camille Bouchelotte intră, şchioapă şi aiurită, ca să-i vorbească doamnei despre o problemă domestică urgentă.

— Mai târziu! mârâi Amélie. Vezi că sunt ocupată!

Spălătoreasă de vase. se retrase, lovită de trăsnet. Léontine cânta în oficiu. Un client coborî scara şi se îndreptă spre uşa turnantă fără ca „Amélie să se gândească să-i adreseze un surâs. Sonerià se auzi, în sfârşit, stridentă, imperioasă. Pierre luă receptorul şi îi întinse al doilea receptor nevestei.

— Alo! Tu eşti, Denis? Aici, Pierre… Ce mai faci? Ce mai face Clémentine?

— Foarte bine, răspunse Denis. Şi la voi, totul e în regulă?

— Da, da…

— Sezonul a fost bun?

— Foarte bun.

— Amélie nu-i prea obosită?

— Nu… E aici lângă mine… Te sărută… Am telefonat aşa, într-o doară… Apropo, e mult de când nu i-aţi mai văzut pe Elizabeth şi pe Patrice?

— Mai bine de două luni şi jumătate. De ce întrebi?

Pierre îi aruncă o privire jalnică nevestei sale şi murmură:

— Aşa, pur şi simplu…

— Ah, ştii, continuă Denis, nu mă mir că Elizabeth te neglijează puţin. Se simte atât de bine la Saint-Germain! Cred că nu vine prea des la Paris.

— Nu, sigur că nu, confirmă Pierre.

— Ai în continuare veşti bune de la ea?

Pierre lăsă să treacă câteva secunde, respiră adânc şi îngăimă:

— Alo… o să ne întrerupă, bătrâne… La revedere! îmi pare bine că te-am auzit…

După ce închise telefonul, Amélie îl întrebă:

— De ce nu i-ai spus adevărul?

— N-am putut, mormăi Pierre.

Şi lacrimi grele îi curseră pe obraz.

Elizabeth îndoi cu mâna colţul pernei, întoarse capul şi privi ceasul de pe noptieră: limbile abia se mişcaseră. Când le privise ultima oară era două noaptea. Crezu că

deşteptătorul se oprise, dar un lic-lac regulat îi dovedi că se înşală. Timpyl se scurgea cu o încetineală ireală în această mică încăpere cu pereţi goi şi lucioşi. O veioză aşezată deasupra patului arunca o lumină albăstruie peste un fotoliu, o masă şi o comodă albă, care servea drept suport unui cântar de copii. Prin grosimea uşilor, scâncete estompate veneau de la salonul de nou-născuţi. Tot stabilimentul era dedicat misterului naşterii. Zgomotele se estompară din nou. Elizabeth strânse cele zece degete, cu unghiile înfipte în carne. Un val dureros se mica dinspre pântece după o scurtă acalmie. Cu puţin înainte de prânz, doctorul Ebel îi pusese o laminarie. În ajun, o consultase în cabinetul lui din oraş. Se vedea lacul pe fereastră. Christian aştepta rezultatul consultaţiei într-o cafenea. Totul se petrecuse cu bine, datorită unei scrisori de recomandare, trimise de un doctor francez, prieten cu el. Nici cea mai mică întrebare indiscretă. Doctorul Ebel era tânăr, voinic şi purta părul tuns perie, guler tare şi ochelari cu ramă de aur. De la prima vedere, Elizabeth avusese încredere în el. În aceeaşi scară se interna în clinică.

Christian o instalase în cameră. Îi adusese trandafiri, fructe, reviste ilustrate. Faptul că era atât de prevenitor dovedea cât de îngrijorat era. Reuşise ca să-şi convingă bărbatul că piccase să petreacă vreo zece zile la ţară cu o prietenă? Nu avea să-i ceară explicaţii suplimentare când se va întoarce acasă? „Fii liniştit, Christian! N-o să bănuiască nimic”. Se auzea încă rostind această frază. El se ridicase cu ochii lui verzi, cu un surâs de satisfacţie pe buze. Ghicise bine. N-ar fi acceptat niciodată s-o ajute în această treabă dacă ar fi bănuit că după intervenţie ea nu se va mai întoarce la Saint-Germain. Esenţialul, pentru el, era ca ea să rămână măritată, astfel încât să-şi poată satisface plăcerile fără să-şi asume neplăcerile vieţii conjugale. Se învârtea prin cameră, elegant, degajat, în costumul lui de flanel gri. Albul manşetelor şi albastrul cravatei erau, hotărât,

optimiste. „Ei bine, iată că totul e în ordine. Am să-ţi telefonez să aflu noutăţi. Şi, după ce te refaci, o să vin să te iau cu maşina. O să ne întoarcem la Paris fără grabă… O să vezi, o să fie o călătoric plăcută”. Îi era greu să-şi închipuie că, în acea clipă, va refuza să-l urineze! Nu ştia încă unde avea să se ducă la ieşirea din clinică, dar ceea ce ştia cu siguranţă era că după această încercare nu se va refugia nici lângă Patrice, nici lângă Christian, nici lângă nimeni. O să trăiască singură, o să muncească… Spasmul slăbea imperceptibil. O sudoare rece îi curgea pe frunte. „Pe curând, fetiţa mea…” O ultimă sărutare pe gură. O privire de falsă compasiune. Nu mai rămăsese din Christian, în cameră, decât acest minunat buchet de trandafiri roşii, înfloriţi într-un vas.

Îi era sete. Pipăi cu degetele butonul soneriei. Trecură câteva minute, timp în care i se păru că i-a luat gâtul foc. Se deschise uşa. Scâncetele de copii crescură în intensitate. Infirmiera de noapte intră alunecând pe espadrilele ei albe. Elizabeth nu o cunoştea. Era rotundă, curată şi rozalie, cu ochi albaştri şi cu mâini mari.

— Mi-e sete, şopti Elizabeth.

— Da, doamnă, spuse infirmiera. Vreţi ceai, oranjadă sau citronadă?

— Au, gemu Elizabeth, cuprinsă pe neaşteptate de o nouă contracţie.

— Nu-i nimic, o linişti infirmiera. Vă trebuie puţină răbdare.

Avea un accent străin foarte pronunţat.

— Oranjadă, alese Elizabeth.

Infirmiera dispăru. Uşa se închise cu un suspin de capitonaj luxos. Trecerea unui camion făcu să tremure vasul cu flori. Aceşti trandafiri cu petale de catifea, ce batjocură! Elizabeth îi privea şi se gândea la sala de operaţie, strălucitoare şi supraîncălzită. O uzină din email, din sticlă şi din oţel. Feţe cu o bridă albă sub ochi. Mâini de cauciuc roşu, agile, inumane. Şi ea însăşi, în mijlocul tuturor, răstignită pe masa ginecologică. „Ce-a

fost mai greu a trecut. Acum nu mai rămâne decât de aşteptat”. Infirmiera aduse oranjada. Elizabeth bău cu poftă.

— Mai durează mult? întrebă ea.

— Nu, răspunse infirmiera luându-i paharul din mână. Doctorul Ebel o să vă vadă mâine cu siguranţă. Acum trebuie să fiţi cuminte! închideţi ochii! încercaţi să dormiţi...

— Nu mai rămâneţi puţin?

— Nu. Am de dat nişte îngrijiri vecinei dumneavoastră de cameră.

— A născut?

— Da, chiar adineauri!

<. Şi ce are?

— Băiat.

În cameră nu mai era nicio infirmieră. Elizabeth strânse din dinţi şi refuză să se intereseze de tot ceea ce nu era ca însăşi. Bucăţica de laminarie i se dilata încet în măruntaie, pregătind expulzarea sângeroasă a ovulului. De fiecare dată când muşchii i se contractau, se gândea la copilul care s-ar fi putut naşte. O lucrare surdă se declanşase împotriva lui, în carnea ei. Pântecul, pe care şi-l atingea cu mâna, sub cearşaf, era locul unui asasinat metodic. Şi dacă se înşelase? Dacă era copilul lui Patrice? Dacă era pe cale să ucidă copilul lui Patrice? Pentru a suta oară de când era în acest pat, îşi pusese întrebarea şi pentru a suta oară se feri din faţa incertitudinii. „Nu, copilul e al lui Christian! Sunt sigură, sigură, sigură!...” Sunetul acestor cuvinte o făcu să tresară. Le pronunţase în surdină, fără să-şi dea seama. Lumina albăstruie a veiozei desena un halou pe peretele din faţă. Şi cântarul ăsta pentru copii, pentru ce i-l lăsaseră în cameră? Platanul gol avea dimensiuni reduse, înduioşătoare. Încercă să-şi imagineze un trup roz, ghemuit în plasă: Cum arăta un nou-născut? Nu văzuse niciodată. Scâncetele se apropiau de ea. Capul îi plesnea de toate aceste chemări nearticulate. Pe măsură ce le

auzea, se simţea mai umilită, mai frustrată, mai inutilă. Un hohot de plâns i se ridica din piept. Avea ochii înecaţi în lacrimi. Întinse mâna spre sonerie. Paşi pe coridor. O bătaie la uşă. Infirmiera, cu obrajii ei rotunzi, cu bluza albă. Ridicată în vârful patului, Elizabeth murmura cu o voce imploratoare:

— Domnişoară, chemaţi doctorul! Imediat! Imediat!

Infirmiera, imperturbabilă, îi luă pulsul, îi surâse cu amabilitate şi o întrebă:

— Ce s-a întâmplat, doamnă?

— Trebuie să vorbesc cu doctorul!

— Dar de ce? Totul merge foarte bine…

Ridică cearşaful şi o descoperi pe Elizabeth până la coapse.

— Copilul, îngăimă Elizabeth vreau să-l păstrez!

Infirmiera lăsă cearşaful la loc şi dădu din cap:

— Haideţi, doamnă, e imposibil! Sunteţi pe cale să avortaţi. Nici doctorul Ebel n-ar mai putea face. nimic.

— Ba da, spuneţi-i! Să vină imediat! Vă rog!

— Bine. Asistă la o naştere, la clinică. O să-i spun. De îndată ce va avea un minut liber, o să treacă să vă vadă…

— Vreau să-l păstrez! Vreau să-l păstrez!

Şi căzu, în lacrimi, înapoi pe perne.

După chiuretaj a fost readusă în cameră. Când a fost din nou conştientă, avea un sentiment îngrozitor, de gol în trupul ei, în viaţa ei. Zdrobită, febrilă, doborâtă de greţuri, privea cu oroare aceste ziduri albe şi lucioase care-i vor înconjura ruşinoasa convalescenţă. Ar fi vrut să moară şi vedea lumina zilei! O sete de nestins o chinuia şi i se dădea de băut, încetişor, în doze mici. O durea şi era compătimită, era îngrijită! Solicitudinea infirmierelor o rănea. Nu era oare dispreţ în spatele tuturor acestor surâsuri, al tuturor acestor cuvinte de încurajare? Copiii continuau să scâncească în camera lor. Paşi se încrucişau pe coridor. Elizabeth, dezgustată, îşi rostogolea capul pe pernă şi îşi muşca buzele. Către

seară ceru un stilou, hârtie şi, pe jumătate lungită în pat, scrise cu o mână slăbită:

„Draga mamă.

Trebuie să te văd. Ceea ce mi se întâmplă este îngrozitor. Nu mai ştiu cum să trăiesc, pentru ce să trăiesc! O să-ţi explic totul, ţi-o jur! Te aştept cu mare nerăbdare! Ai adresa pe antetul acestei scrisori. Ah, vino, mamă iubiră, vino repede! Nu mai pot! Sărută-l pe tata. Iartă-mă!

Elizabeth”.

SFÂRŞITUL VOLUMULUI 4

În tipar

„ÎNTÂLNIREA”.

ULTIMUL ROMAN DIN CICLU I „DESTINE”.

Tiparul executat sub comanda 40 192 Regia Autonomă a Imprimeriilor

Imprimeria CORESI Piaţa Presei Libere, 1, Bucureşti ROMÂNIA

HENRI TROYAT

Scriitor consacrat al literaturii universale, Troyat se numără printre cei mai traduşi romancieri de pe mapamond, marile lui succese netezindu-i primirea în Academia Franceză (1959). Consacrarea lui s-a produs, miraculos, odată cu apariţia volumului de debut, „Zi nefastă” (1935), pentru care primeşte „Premiul romanului popular”. Trei ani mai târziu, i se va conferi „Premiul Goncourt”, pentru „Păianjenul”, operă ce-l impune definitiv atenţiei publice. Prozatorul avea atunci doar 27 de ani, primirea entuziastă a primelor sale cărţi încurajându-l să se dedice unor cicluri de romane de largă respiraţie, între care şi „Destine” – intitulate în original „Les Semailles et les moissons” – la rândul lor capodopere ale genului. Cinci volume:

1. „Destine”.
2. „Amélie”.
3. „Sturzul”.

4. „Elizabeth cea duioasă şi aprigă”.

5. „Întâlnirea”.

LE11 125 lei o adevărată „saga” modernă, au în centrul lor destinul câtorva generaţii, în zile de pace şi război, din preajma şi din timpul celor două războaie mondiale, cu fermecătoare poveşti de dragoste, între viaţă şi moarte, pe care succesul în rândurile cititorilor le-a transformat într-o adevărată legendă.

EDITURA VENUS

I.S.B.N.: 973 – 9024 – 42 – 4